

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ERZİNCAN'IN İLİÇ İLÇESİNDEKİ BİR ALTIN
MADENİNDE MEYDANA GELEN KAZANIN
TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILMASI VE
BENZER KAZALARIN ÖNLENMESİNE
YÖNELİK TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ
AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU (10/983, 984, 985, 986, 987, 988)
TUTANAK DERGİSİ**

**8'inci Toplantı
4 Haziran 2024 Salı**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun, İliç'te yaşanan maden kazasında toprak altında kalıp ulaşılamayan 5 madenciden 1'inin daha cansız bedenine ulaşıldığına, kendisine Allah'tan rahmet dilediğine, arama çalışmalarının devam ettiğine, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın şirketin sunumuyla ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, TTK'ye bağlı Gelik maden ocağında yaşanan göçüğe, İliç'te yaşanan maden kazasıyla ilgili bakanlıklara sordukları soruların yanıtlanmadığına, uygulama projelerinin kendilerine verilmediğine ve dönemin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un toplantıya davet edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Zonguldak'taki Gelik maden ocağında yaşanan kazadan dolayı ülkemize başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

3.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, otuz dakikalık sunum yapılacak olmasının çok olağan dışı olduğuna ve daha geniş bir sunum yapıp şirketin faaliyetlerinin bütünüyle ele alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

IV.- SUNUMLAR

1.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Ülke Müdürü Cengiz Yalçın Demirci'nin, hâlen devam eden arama çalışmaları, maden kazası sonrasında alınan önlemler ve çevre zararının bertaraf edilmesi için yapılanlar hakkında sunumu

2.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Hukuk Direktörü Cem Aktolgalı'nın, SSR Madencilik ve Türkiye'deki yatırımları, Çöpler Altın Madeni'nin tarihçesi, şirketin çalışan profili, finansal durumu, faaliyetleri ve İliç'te yaşanan maden kazası hakkında sunumu

3.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Proses Mühendisi Ayşe Nur Türkarşlan'ın, yaşanan maden kazası sonrasında alınan çevresel ve teknik önlemler, arama ve kurtarma faaliyetleri, kayıp yakınlarına sağlanan destekler, Çöpler operasyon alanları ve organizasyon şeması, üretim aşamaları, yığın lıç sahası, ÇED raporları, uygulama projesi ve iş sağlığı ve güvenliği önlemleri hakkında sunumu

V.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELELER

1.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Ülke Müdürü Cengiz Yalçın Demirci, Hukuk Direktörü Cem Aktolgalı ve Proses Mühendisi Ayşe Nur Türkarşlan tarafından yapılan sunumlara ilişkin görüşme

**ERZİNCAN’IN İLİÇ İLÇESİNDEKİ BİR ALTIN MADENİNDE MEYDANA GELEN
KAZANIN TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILMASI VE BENZER KAZALARIN
ÖNLENMESİNE YÖNELİK TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

(10/983, 984, 985, 986, 987, 988)

8’inci Toplantı

4 Haziran 2024 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Erzincan’ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 16.07’de açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Atay Uslu,

İliç’te yaşanan maden kazasında toprak altında kalıp ulaşılamayan 5 madenciden 1’inin daha cansız bedenine ulaşıldığına, kendisine Allah’tan rahmet dilediğine, arama çalışmalarının devam ettiğine, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara ve Komisyonun bugünkü gündemine,

Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Komisyonun bugünkü gündemine,

Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz’ın şirketin sunumuyla ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz,

TTK’ye bağlı Gelik maden ocağında yaşanan göçüğe, İliç’te yaşanan maden kazasıyla ilgili bakanlıklara sordukları soruların yanıtlanmadığına, uygulama projelerinin kendilerine verilmediğine ve dönemin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum’un toplantıya davet edilmesi gerektiğine,

Otuz dakikalık sunum yapılacak olmasının çok olağan dışı olduğuna ve daha geniş bir sunum yapıp şirketin faaliyetlerinin bütünüyle ele alınmasını talep ettiklerine;

Siirt Milletvekili Mervan Gül, Zonguldak’taki Gelik maden ocağında yaşanan kazadan dolayı ülkemize başsağlığı dilediğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Ülke Müdürü Cengiz Yalçın Demirci tarafından, hâlen devam eden arama çalışmaları, maden kazası sonrasında alınan önlemler ve çevre zararının bertaraf edilmesi için yapılanlar,

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Hukuk Direktörü Cem Aktolgalı tarafından, SSR Madencilik ve Türkiye’deki yatırımları, Çöpler Altın Madeni’nin tarihçesi, şirketin çalışan profili, finansal durumu, faaliyetleri ve İliç’te yaşanan maden kazası,

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Proses Mühendisi Ayşe Nur Türkarslan tarafından, yaşanan maden kazası sonrasında alınan çevresel ve teknik önlemler, arama ve kurtarma faaliyetleri, kayıp yakınlarına sağlanan destekler, Çöpler operasyon alanları ve organizasyon şeması, üretim aşamaları, yığın liç sahası, ÇED raporları, uygulama projesi ve iş sağlığı ve güvenliği önlemleri,

Hakkında sunum yapıldı.

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Ülke Müdürü Cengiz Yalçın Demirci, Hukuk Direktörü Cem Aktolgalı ve Proses Mühendisi Ayşe Nur Türkarslan tarafından yapılan sunumlara ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görülecek başka konu bulunmadığından, toplantıya saat 01.03’te son verildi.

4 Haziran 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.07

BAŞKAN: Atay USLU (Antalya)

BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel COŞKUNYÜREK (Bolu)

SÖZCÜ: Abdurrahman BAŞKAN (Antalya)

KÂTİP: Mustafa SARIGÜL (Erzincan)

BAŞKAN ATAY USLU – Değerli Komisyon üyeleri, kıymetli katılımcılar, değerli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır, Komisyonumuzun 8’inci Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Atay Uslu’nun, İliç’te yaşanan maden kazasında toprak altında kalıp ulaşılamayan 5 madenciden 1’inin daha cansız bedenine ulaşıldığına, kendisine Allah’ın rahmet dilediğine, arama çalışmalarının devam ettiğine, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ATAY USLU – Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Erzincan’ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen kazanın tüm yönleriyle araştırılması ve benzer kazaların önlenmesine yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Komisyonumuz çalışmalarına devam ediyor.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; biraz önce bir bilgi aldık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızdan bir haber aldık; biliyorsunuz, İliç’teki maden sahasında 9 kardeşimiz toprak altında kalmıştı, yığın liç altında kalmıştı, şu ana kadar onların 4’ünün cansız bedenine ulaşılmıştı, 5 kardeşimizi daha arama çalışmaları devam ediyordu. Bugün 1 madenci kardeşimizin daha cansız bedenine ulaşıldığıyla ilgili Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızdan bilgi aldık. Hayatını kaybeden madencilerimize Allah’tan rahmet diliyoruz bir kere daha; ailelerine, yakınlarına, sevenlerine sabırlar diliyoruz. O bölgedeki çalışmaların 7/24 devam ettiği bilgisini de aldık. Hâlâ toprak altında bulunan madencilerimize en kısa sürede ulaşılmassını da temenni ediyoruz.

Komisyon olarak -biraz önce de ifade ettim- çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bizim bu Komisyonu kurarken hedefimiz tabii ki bu kazadaki ihmal süreçlerini araştırmak, benzer kazaların olmaması için atılması gereken adımları tespit etmek ki bunlar hukuki adımlar veya idari adımlar olabilir ve devamında da önce insan, önce çevre, sonra güvenilir madencilik anlayışıyla güvenli ve sürdürülebilir bir altın madenciliği politikasının oluşmasına katkı sağlamak. Hazırlayacağımız raporla da hem yürütme organının hem de yasama organının çalışmalarına destek olmayı planlıyoruz. Bugüne kadar farklı kamu kurumlarını dinledik; yine, akademisyenlerimizi, bilim insanlarımızı dinledik ve dinlemeye de devam ediyoruz, yarın da bu anlamda bilim insanlarımız gelip farklı konularda bilgi verecekler. Ayrıca, İliç’teki maden sahasında yerinde incelemelerde bulunduk. Geçen hafta da Balıkesir ilimizde İvrindi Altın ve Gümüş İşletmesi maden sahasında incelemelerde bulunduk.

Komisyonumuzun bu haftaki çalışma programı geçen hafta arkadaşlarımıza dağıtılmıştı. Ben şimdi görsel basın mensubu arkadaşlarımıza teşekkür etmek istiyorum.

Bir an önce konumuza geçelim. Bugün, biliyorsunuz, 13 Şubat 2024 tarihinde meydana gelen kazanın olduğu maden ocağını işleten firmayı Komisyonumuza davet ettik; firma hem o işletme süreçleri hem kaza süreçleriyle ilgili bize bilgi verecek.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, usul yönünden bir konu var, onu iletmek istiyorum.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Başkanım.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, TTK'ye bağlı Gelik maden ocağında yaşanan göçüğe, İliç'te yaşanan maden kazasıyla ilgili bakanlıklara sordukları soruların yanıtlanmadığına, uygulama projelerinin kendilerine verilmediğine ve dönemin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un toplantıya davet edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Öncelikle bugün Zonguldak Türkiye Taşkömürü Kurumuna bağlı Gelik maden ocağında bir göçük yaşandı. Bu göçükte Tevfik Soy adlı madencimiz hayatını kaybetti. Yapılan kurtarma çalışmalarıyla Harun Kara isimli kardeşimiz, madencimiz yaralı olarak kurtarıldı. Ben hayatını kaybeden madencimize Allah'tan rahmet, ailesine sabırlar diliyorum; yaralı madencimize acil şifalar diliyorum. Hepimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, İliç felaketinin üzerinden yüz on dört gün geçti. Komisyonun faaliyetine başlamasının üzerinden de elli gün geçti. Bakanlıklara yanıtlaması için sorduğumuz 178 soruya tek bir yanıt bile verilmedi, çeşitli yollarla ısrarla talep ettiğimiz uygulama projeleri tarafımıza verilmedi. Şirketin sahada hangi projeyi uyguladığı bilgisi şu an itibarıyla İliç Araştırma Komisyonunun milletvekili üyelerinde bulunmuyor. Aynı zamanda, bugün size 2'nci kapasite artışına "ÇED Olur." kararı verilmesine olur veren dönemin Çevre Bakanı Murat Kurum'un Komisyona çağırılması için Cumhuriyet Halk Partisi olarak hazırladığımız dilekçeyi sunacağız. Bildiğiniz gibi, İliç Cumhuriyet Başsavcılığına sunulan bilirkişi raporunda 2021 yılında 2'nci kapasite artışına izin veren "ÇED Olumlu." kararı veren yetkililerin asli kusurlu olduğuyla ilgili bir tespit vardı. Bu nedenle hiç zaman kaybetmeden önümüzdeki hafta yapılacak ilk Araştırma Komisyonu toplantısında dönemin Çevre Bakanı Murat Kurum'un toplantıya dâhil edilmesini, burada bilgi ve sorumluluğuyla ilgili İliç Araştırma Komisyonu üyelerinin sorularına yanıt vermesini istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, biz tekrar, gelen cevapları verelim bugün; eğer zamanında göndermeyen varsa kendilerine de bir tenkit yazısı yazıp zamanında isteyelim bu soruların cevaplarıyla ilgili... Ama gelenleri bugünden itibaren hızlı bir şekilde arkadaşlarla paylaşalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, şu anda, şirketin sahada hangi projeyi uyguladığını bilmeden, proje dosyasının içinde ne olduğunu bilmeden, şirketin burada yaptığı sunumu neyle kıyaslayarak bir değerlendirme yapacağız, neye dayanarak sorular soracağız?

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, şimdiye kadar, tabii, bu konuda hem Bakanlıklardan geniş bilgi aldık hem de şirket yerinde gidip incelemelerde bulunduk. Bununla ilgili almamız gereken bilgi, belge ve evrak varsa tekrar isteriz.

Şimdi tabii...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şirketin yaptığı sunuma neye göre “evet”, neye göre “hayır”, “Bu doğru.”, “Bu yanlış.” veya “Burada eksğiniz var.” diyeceğiz, neye göre diyeceğiz?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şöyle yapabiliriz Deniz Bey: Dediğiniz gibi bir şey olursa bir daha davet ederiz ama önce burada bir sunumlarını alalım.

MERVAN GÜL (Siirt) – Biz zaten yeterince gördük.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, gezince ne gördünüz sahada?

MERVAN GÜL (Siirt) – Ben şahsen gördüm bazı şeyleri.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Eğer gezilerek görülerek olsaydı hiçbir mühendislik projesi çizilmezdi.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Şu anda gündem daha önce geldi, bunların dinleneceği biliniyordu, toplantımız başladı. Şu anda heyetin huzurunda bunları söylemenin bir anlamı var mı? Dinleyelim; kafamıza yatmayan, eksik bilgi nedeniyle çözülememiş bir alan varsa o bilgiler geldikten sonra tekrar davet edelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben bu talebi çok daha öncesinde yaptım. “Uygulama projelerini talep ediyoruz.” dedim, tutanaklarda var zaten.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Şimdi, siz tekrar söylediniz, Başkan tekrar talimat verdi. Bugün dinleyelim, başlayalım, dediğinizi takip edelim. Söylediğinizde bir yanlışlık yok.

BAŞKAN ATAY USLU – Şimdi, arkadaşlar, bugün, tabii, toplantının başlangıç saatini 16.00 olarak belirledik ama kapanış saatiyle ilgili herhangi bir saat belirlemedik. Hani bazı arkadaşlar “Kısa tutuluyor.” falan gibi kapanış saati... Tabii ki buradaki arkadaşlarımız fikirlerini söyleyecek, önerilerini söyleyecek, görüşlerini söyleyecek, varsa soruları mutlaka soracak; ilgili firma yetkililerinden de teknik heyetinden de bu konudaki cevapları alacağız. Biz en baştan itibaren tarafların tamamını çağırmak için çaba içindeyiz ve çağırıyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, sohbet etmek için çağırıyoruz ki.

BAŞKAN ATAY USLU – Geniş bir dinleme kesimi içerisindeyiz. Yani bu konuda eğer gelmeyen cevaplarınız varsa...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hiç gelmedi.

BAŞKAN ATAY USLU – Sizin isteyip de iletilmeyenler varsa onları da burada tekrar isteyeceğiz, tekrar bakacağız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, hiç gelmedi, sıfır, bir tek yanıt gelmedi.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın Vekilim...

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Başkanım, verelim... Hepimize gelsin yani.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sayın Başkanım, gündeme bir an önce geçelim. Benim soracağım sorular var, firmaya soracağım sorular var. Bir an önce gündeme geçelim.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Başlayalım, o eksikliklere göre yeniden...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, şimdi...

BAŞKAN ATAY USLU – Arkadaşlar, arkadaşlar...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi şirket size ilk kez duyacağınız bazı uygulamalar anlatacak, ilk kez duyuyor olacaksınız, “Bu nereden çıktı?” diyeceksiniz.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, bir dinleyelim ya! Sen nereden biliyorsun yani?

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Ben hiç dinlemedim, zaten onları ilk kez dinleyeceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Ama doğru veya yanlış olduğuyla ilgili bir fikriniz olmayacak.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Ön yargıyla başlamayalım Deniz Bey, ön yargıyla başlamayalım.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, sen ilk defa duyuyor olabilirsin! Ya, bir dinleyelim, sunumunu bir yapsın firma...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Komisyon toplantısı devam ederken o zaman uygulama projelerini talep ediyoruz. Bu eğer...

RESUL KURT (Adıyaman) – Siz talebinizi yaptınız, biz de burada firmayı dinleyeceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Daha önce yaptım, daha önce.

RESUL KURT (Adıyaman) – Benim soracağım sorular var, daha önce sormuş olduğum sorular var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Daha önce talep ettik bunları resmî olarak.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sorularımızı firmaya soracağız, Bakanlığa değil. Firma burada, bugünün gündeminde firma var, bir an önce gündeme geçelim Sayın Başkanım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu uygulama projeleri kozmik sır değilse şimdi hemen... Madem Bakanlıklar bunu göndermiyorlar, o zaman şirketten ve buradaki Bakanlık yetkililerinden talep ediyoruz; hızlı bir şekilde, hemen Komisyon üyelerine Komisyon devam ederken sunsunlar.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Ya, bu bir çalışma Komisyonu. Sakin olalım, ön yargılı olmayalım, sanki bir açık bulmuş gibi yapmayalım, dinleyelim. Dediğinizi de yaparız, niye yapmayalım ya! Dediğinizin de olması lazım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, felaketin üstünden yüz on dört gün geçti.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Tamam ama ben ilk defa dinleyeceğim şirketi, hiç muhatap olmadım bugüne kadar. Sizin bildiğiniz bir şey varsa ben bilmiyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sahada ne uyguladıklarını; onaylı mı, değil mi?

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Tamam.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, bir dinleyelim, bir daha çağırırız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başka raporlarla çelişiyor mu, çelişmiyor mu?

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, Deniz Bey, lütfen ya! Neyi tartışıyoruz anlamadım ya!

BAŞKAN ATAY USLU – Gündeme geçelim mi arkadaşlar?

RESUL KURT (Adıyaman) – Bir dinleyelim, anlamadığımız yer olursa bir daha soralım.

BAŞKAN ATAY USLU – Söylemek istediklerinizi söylediniz.

MERVAN GÜL (Siirt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Sayın Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, Komisyona gözlerimiz kapalı, kulaklarımız kapalı bir şekilde giriyoruz.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Ne münasebet Deniz Bey, ne münasebet!

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, sen kendi adına konuşuyorsun, senin kulakların kapalı diye bizimki de kapalı değil yani.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sizin önünüzde küre mi var, projeyi oradan mı görüyorsunuz?

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, biliyoruz, yani az çok sahayı gördük, olayların nasıl olduğunu biliyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kâhin misiniz yani!

RESUL KURT (Adıyaman) – Kâhin olan sensin Deniz Bey!

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman hiç mühendislik projesi çizilmez.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya sunumun ne olduğunu biraz önce...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman mühendislik projesi çizilmez.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, Deniz Bey, Allah aşkına!

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Ne yapalım, kapatalım o zaman.

MERVAN GÜL (Siirt) – Neyse, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum...

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Onu soruyorum, dinlemeyelim mi?

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Daha önce, her zaman “Önce şirketi dinleyelim.” diyordun, şimdi şirket geldi, şirketi dinlemek istemiyorsun; ben onu anlamadım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şöyle: Bu konuyla ilgili ben uyardım, talep ettim, önceki toplantıda da talep ettim, toplantı başlayana kadar da talep ettim; toplantı başladı, burada kesinlikle teknik yönden bir sorun olduğu görülüyor.

BAŞKAN ATAY USLU – Mervan Bey’e söz verdim, Mervan Bey’e söz verdikten sonra şeye geçeceğim arkadaşlar...

Buyurun Mervan Bey.

MERVAN GÜL (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani şirket bu uygulama projeleri olmadan, sağlıklı bir şekilde denetlenmeden buradan ayrılmış olacak.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama Deniz Bey...

BAŞKAN ATAY USLU – Mervan Bey, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Siirt Milletvekili Mervan Gül’ün, Zonguldak’taki Gelik maden ocağında yaşanan kazadan dolayı ülkemize başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) – Sayın Başkanım, arkadaşlar; özellikle bu Zonguldak’taki Gelik maden ocağındaki kazadan dolayı ülkemizin başı sağ olsun ve izninizle bugüne kadar maden ocaklarında şehit olanların hepsinin ruhlarına da bir Fatiha okumak istiyorum.

(Siirt Milletvekili Mervan Gül tarafından Fatiha suresinin okunması)

MERVAN GÜL (Siirt) – Ve hassaten de Gazze’de de şehit olan kardeşlerimizin ruhları için de el Fatiha.

BAŞKAN ATAY USLU – Teşekkür ederiz.

MERVAN GÜL (Siirt) – Allah razı olsun.

BAŞKAN ATAY USLU – Şimdi, arkadaşlar...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Deniz Bey şimdi, diyor ki “Önceden biz bunu şey yaptık ama siz de Komisyonunda...” Yani benim haberim, bilgim yok. Şimdi, sizin iddia ettiğiniz olayda...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tutanaklarda var.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben bilmiyorum o olayı. Şimdi, duyuru yapıldı, Başkanımız herkese sundu “Firma gelecek, burada sunum yapılacak.” denildi ve sorular sorulacak, ona göre olacak. Eğer gerçekten tatmin olunmuyorsa bir daha çağırırız, bir daha çağırırız yani bu, bizim Komisyonumuzun elinde. Onun için bundan dolayı şey yapmayın, rahat olun diye düşünüyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, şimdi bence bugünkü gündemimize geçelim.

Bugün Anagold Madencilik Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı ve Ülke Müdürü Cengiz Yalçın Demirci teknik ekibiyle beraber, arkadaşlarıyla beraber buradalar.

Sizden sunumu alacağız ama sunumdan önce, buraya gelen arkadaşları görevleriyle beraber bir tanıtırsanız memnun oluruz, ardından sunumunuzu alacağız.

Sunumunuz ne kadar sürecek tahminen, hemen sorayım?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Yaklaşık yarım saat Sayın Başkanım.

BAŞKAN ATAY USLU – Yarım saat sürecek, tamam.

Önce, buraya gelen arkadaşları tek tek tanıştırsanız çok memnun oluruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Toplam yarım saat mi, bütün sunumunuz yarım saat mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Hayır, kısa bir sunum hazırladık; sorularınıza biz cevaplarımızı vereceğiz.

RESUL KURT (Adıyaman) – Deniz Bey, bir sürü soru hazırladık ya, çalıştık geldik yani.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın Genel Müdür...

RESUL KURT (Adıyaman) – Sen soru hazırlamadın diye çamura yatman mı gerekir!

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Uygulama projesi yok, anlatabiliyor muyum yani...

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, bir dinleyelim, belki anlatırlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Denetim yapacaksınız ya “Kanuna uygun iş yaptılar mı yapmadılar mı?” diye. Yani sanki -örnek olarak söylüyorum- bu işin sahada uyguladıkları kanuni şeyi yok; neye göre doğru, neye göre yanlış?

RESUL KURT (Adıyaman) – Bir dinleyelim; bak, yarım saat fedakârlık yapalım, dinleyelim firmayı. İstedğin kadar soru sor yani.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın Genel Müdür, buyurun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, baştan başlayarak arkadaşlarımız kendilerini tanıtacaklar müsaadenizle.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, otuz dakikalık sunum yapılacak olmasının çok olağan dışı olduğuna ve daha geniş bir sunum yapıp şirketin faaliyetlerinin bütünüyle ele alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Başkanım, bir araya giriyorum, yine usulden araya giriyorum. Şirketin otuz dakika sunum yapması çok olağan dışı; 9 işçimiz enkaz altında kaldı yani her işçi için burada, sadece üç dakikalık sunum yapıp şirket sunumunu kesemez. Burada yaptığı işlemlerle ilgili detaylı bir sunum yapmak ve Komisyonu bilgilendirmek, sorumluluk alanını bize tanımlamak durumunda. Sadece bizim sorularımıza yanıt vermek şeklinde burada bir sunum yapıp ve uygulama projeleri de Araştırma Komisyonuna sunulmamışken sadece bildiklerimiz üzerinden, bize aktarabilecekleri hiçbir yeni bilgi olmadan bu Komisyonun bu şekilde devam etmesi oldukça sağlıksız bir denetim veya araştırma süreci oluşturacaktır. O nedenle, şirketin daha geniş bir sunum yapmasını, bu konuyu, altın madenciliğiyle ilgili Anagold'un ve ortaklarının Türkiye'deki faaliyetlerini daha geniş, bütünüyle ele alıp bu felakete giden yolun taşlarının nasıl döşendiğini burada anlatmalarını talep ediyoruz. Bir zaman sıkıntımız yok, dolayısıyla da daha uzun ve Araştırma Komisyonunu ciddiye alan bir sürede bu sunumun yapılmasını talep ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın şirketin sunumuyla ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, şimdi sunumu dinleyelim, dinledikten sonra sizin o söylediğiniz konular dâhil olmak üzere eğer Komisyon üyesi arkadaşlarımız da bir eksik olduğunu düşündülse tekrar sunum isteriz; gerekirse bir daha şirketi davet ederiz, ayrıntılı istediğimiz noktalar varsa o ayrıntıları tekrar kendilerinden isteyebiliriz ama öncelikle bir dinleyelim, dinledikten sonra bununla ilgili hakikaten yani yalnızca sizin değil diğer arkadaşların da mutlaka isteyecekleri bilgiler çıkabilir, olabilir, o odaklı yeniden bilgi alma konusunda Komisyona davet ederiz. Komisyonumuzun süresi bitmiş değil, çalışmaya devam ediyoruz çünkü.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

IV.- SUNUMLAR

1.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Ülke Müdürü Cengiz Yalçın Demirci'nin, hâlen devam eden arama çalışmaları, maden kazası sonrasında alınan önlemler ve çevre zararının bertaraf edilmesi için yapılanlar hakkında sunumu

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, değerli hazırun...

BAŞKAN ATAY USLU – Şöyle, yani siz sunmak zorunda değilsiniz, tabii, açılış yaptıktan sonra teknik sunum olacak kısmı teknik heyetteki arkadaşlar da sunabilir Sayın Genel Müdürüm.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Öncelikle, Büyük Millet Meclisinize bizleri davet ettiğiniz için ve Meclis Komisyonu karşısında kendimizi ifade etme imkânı verdiğiniz için çok teşekkür ederiz, minnettarlığımızı ifade etmek istiyorum. Hepinizi çalışma arkadaşlarımla birlikte saygıyla selamlıyorum.

13 Şubat 2024 tarihinde meydana gelen toprak kayması sonrası 9 kardeşimiz heyelan altında kalmıştır, bugüne kadar 5 kardeşimizin cansız bedenine ulaşılmıştır. Elim kazada kaybettiğimiz arkadaşlarımızı rahmetle ve minnetle yâd ediyorum, ailelerine ve sevdiklerine sabırlar diliyorum. Diğer 4 çalışma arkadaşımız için arama çalışmaları sahamıza gelen Jandarma, AFAD ve diğer tüm kamu kurumlarıyla beraber devam etmektedir.

Heyelan sonrasında risklerin devam etmesi nedeniyle yeni bir kaza ihtimaline karşı vakit kaybetmeden bir plan hazırlandı ve hemen aksiyon alındı. Toprak kaymasının gerçekleştiği ilk andan itibaren, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Alparslan Bayraktar'ın koordinasyonunda ve ilgili diğer bakanlıklarımızın desteğiyle devletimizin tüm kurumlarının verdiği olağanüstü destek ve gösterdikleri çaba için bir kez daha huzurlarınızda minnettarlığımızı ifade ederiz. Bu hususta, ayrıca, İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'ya; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Mehmet Özhaseki'ye, Tarım ve Orman Bakanımız İbrahim Yumaklı'ya, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Vedat Işıkhani'ye ve Erzincan Valimiz Sayın Hamza Aydoğdu'ya kaybolan canlarımıza ulaşmak amacıyla yürütülen kriz yönetimi ve desteklerinden dolayı teşekkür ederiz.

Çevre zararının bertaraf edilmesi için heyelan eden tüm malzemelerin kaldırılması, bölgenin ve işletme sahasının yeniden eski güvenli hâline getirilmesi önceliklerimiz arasındadır. Etki alanı gözetilerek, sahanın belli yerlerinden sürekli numuneler alınarak herhangi bir sızıntı ve kirlilik varlığı sürekli kontrol edilmektedir. Bugüne kadar çevre konusunda şükürler olsun olumsuz bir netice alınmamıştır. Bu bağlamda, hem Çevre Bakanlığına hem de DSİ'ye katkılarından dolayı teşekkür ederiz. Yaşanan olayın nedenlerini tam olarak anlamak ve benzer durumların tekrarlanmasını önlemek için gereken tüm adımları atmaya kararlıyız ve yüce Meclisin siz değerli üyelerinin yapacağı çalışmalara her türlü katkıyı sunmaya hazır olduğumuzu bildiririz.

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz firmamızın faaliyetleri ve kazayla ilgili bir bilgilendirme sunumuyla başlayacağız. Eminim ki Komisyon üyesi sayın milletvekillerimizin yaşanan kaza sebebiyle birçok soruları olacaktır, yapacağımız sunumda bu soruların birçoğuna cevap vereceğimize inanıyoruz. Bu sunumu konulara hâkim 2 arkadaşımız yapacaktır. İzninizle, sunum sonrasında sorulacak olan sorulara huzurunuzda bulunan ilgili teknik arkadaşlarımız cevap vereceklerdir. Bu bağlamda, yeniden bize bu fırsatı verdiğiniz için sizlere, Komisyon üyesi değerli milletvekillerimize ve yüce Meclisimize teşekkürlerimizi ve saygılarımızı arz ederiz.

2.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Hukuk Direktörü Cem Aktolgalı'nın, SSR Madencilik ve Türkiye'deki yatırımları, Çöpler Altın Madeni'nin tarihçesi, şirketin çalışan profili, finansal durumu, faaliyetleri ve İliç'te yaşanan maden kazası hakkında sunumu

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, tekrardan teşekkür ederiz bizi çağırdığınız için.

Sunumuza başlıyoruz. Burada sunum konularımızı görüyorsunuz. İlk önce, SSR madencilik ve Türkiye yatırımlarından bahsedeceğiz, 13 Şubat heyelan olayına geçeceğiz, heyelan olayı sonrası yaşananları anlatacağız, daha sonra operasyonumuzla ilgili sizlere bilgi vereceğiz, daha sonra iş sağlığı, güvenliği önlemlerimiz, aksiyonlarımız ve kurumsal sosyal sorumluluk kısımlarımızla sunumumuzu bitireceğiz.

SSR Madencilik 1946 yılında Amerika'nın Colorado eyaleti Denver şehrinde kurulmuş bir şirket, yüzde 100 halka arz bir şirket. Onun haricinde, şu an 4 tane aktif madeni bulunmakta; Türkiye'de Çöpler, Arjantin'de Puna, Amerika'da Marigold ve Kanada'da Seabee madenleri bulunmakta; Arjantin'deki Puna madenimiz gümüş, gerisi altın madenciliği yapmakta. Son üç yılda yılda ortalama 700 bin ons altın karşılığı üretimde bulunmuş bütün operasyonları.

Burada, bu tablomuzda SSR Madencilik'in Türkiye'deki yatırımlarını görüyoruz. İlk başta, Anagold Erzincan, altın madenciliği biliyorsunuz, ortaklık yüzde 80'e 20 gibi, yüzde 80 SSR Madencilik, yüzde 20 Lidya Madencilik olmak üzere, 2010 yılından beri aktif olarak çalışıyor. Şu ana kadar 2 milyar 300

milyon Amerikan doları kadar bir yatırım gerçekleştirmiş. Bununla beraber, Çöpler genişleme projemiz var, güneş enerjisi santrali projemiz var. Yine, Erzincan'da Çakmaktepe, Mavidere, Gümüşhane'de Bakırtepe, Artvin'de Hod maden ve arama programlarımız devam etmekte.

Şimdiye kadar tüm Türkiye yatırımlarına baktığımızda 2 milyar 300 milyon Amerikan doları. Ayrıca, planlanan yatırımlarımıza baktığımızda 2 milyar 300 milyon dolar, yine bu kadar bir yatırım planlanmakta. 2009'dan beri sosyal desteklerimize baktığımızda 51 milyon Amerikan doları bir desteğimiz mevcut.

Burada, Çöpler altın madeninin tarihçesiyle ilgili size bilgi vereceğiz. 1960 yılında MTA'nın bölgede çalışmaları mevcut, 60 ile 98 yılları arasında manganez madenciligi yapılıyor, madenimizdeki manganez ocağının adı da buradan gelmekte. 1998 yılında Çöpler'de altın cevherleşmesi tespit edilmiş durumda. 2000 yılında "Çukurdere Madencilik" adıyla şirketimiz kuruluyor. Yine, 2000 yılında işletme ve ruhsat devri gerçekleştiriliyor. 2004 yılında işletme iznimiz alınıyor ve 2007 yılında oksit yatırım kararımız alınıyor. 2008 yılına geldiğimizde ilk "ÇED Olumlu." kararımızı alıyoruz; buna bağlı olarak yine iş yeri açma ve çalışma ruhsatımız alınıyor, aynı şekilde, mülkiyet izinlerimizi de 2008 yılında tamamlıyoruz. 2009-2010 yıllarında oksit tesislerimizin inşaat süreci devam ediyor. 2010 yılında "Anagold Madencilik" adını alıyoruz ve 2010'un Aralık ayında ilk oksitli maden dökümümüzü gerçekleştiriyoruz. 2012 yılında yeni Çöpler köyünün yerleşim başlangıcı yapılıyor. 2012 yılında SART tesisi kapasite artışı ve pasa alanı genişletmesine ilişkin "ÇED Olumlu" kararımız alınıyor. 2013-2015 yılları arasına geldiğimizde, 2014 yılında sülfür yatırım kararı alıyoruz, buna ilişkin "ÇED Olumlu." kararımızı alıyoruz ve yine iş yeri açma ve çalışma ruhsatımızı alıyoruz. 2016-2018 yıllarında -ileriki slaytlarda daha ayrıntılı bir şekilde tesisimizden bahsedeceğiz- Türkiye'de bir ilk olan sülfür tesisimizin inşaatı gerçekleştiriliyor, 2018'in son çeyreğinde ilk sülfürlü altın dökümümüz gerçekleşiyor. 2020 yılında Alacer ve SSR Madencilik birleşmesi tamamlanıyor. 2021 yılında şu andaki mevcut "ÇED Olumlu" kararımızı alıyoruz.

Bu slaytımızda Çöpler altın madeninin aynı açıdan çekilmiş 2003 yılı ve 2023 yılı fotoğrafları gözükmekte. Yirmi beş yıldır faaliyet gösterilen bir alan, yüklenicilerimizle birlikte yaklaşık 3 bin kişiye doğrudan istihdam, bölgeye katkılarımızla birlikte düşünüldüğünde yaklaşık 50 bin kişiye katkıda bulunmaktayız. Sülfür tesisi Türkiye'de bir ilk, dünyada da sayılı örneği bulunmakta. İşsizliğin en az olduğu ilçelerden biri İliç, bizim çalışanlarımızın yüzde 60'ı da ilçeden istihdam edilmiş durumda. Ayrıca, ters göç alan bir ilçe, 2007 yılında 6 bin nüfusu varken 2023 yılına geldiğimizde ilçenin 10 bin nüfusa ulaştığını görüyoruz.

Burada Çöpler köyümüzün eski ve yeni hâlini görmekteyiz. Madencilik alanında, özel sektörde, ilk yeniden yerleşim projesi bize ait. Bu gördüğünüz yeni resim; bizim yaptığımız, tam bir kompleks şeklinde yapılmış, 33 adet 2 katlı konut, cami, imamevi, okul, lojman, ticarethane ve muhtarlık binası olarak 2011 yılında tamamlanıyor, 2012 yılında yerleşimler başlıyor ve köy halka teslim ediliyor.

Bu slaytta, bazı çalışanlarımız ve yatırımlarımızla ilgili bilgilerimiz var. Toplam 628 çalışanımız var; bunların yüzde 12'si kadın, yüzde 85'i erkek, yüzde 3'ü engelli. Sendika kapsamında çalışanlarımızın oranı yüzde 64, daha önce belirttiğimiz gibi, bölgesel istihdamımız yüzde 60; alt yüklenici çalışanımız 2.322. Çalışanlarımızın ortalama kıdemi altı buçuk yıl. 2023 yılı toplam eğitim saatimiz 70.047 saat.

Şimdi, son beş yılda toplam 1,1 milyar dolarlık bir sözleşme hacmimiz var; bunun yüzde 13'lük kısmı, 153 milyon Amerikan doları sadece İliç'teki yerel firmalara ait, yurt içi yüzde 76'yı kapsıyor, o da 903 milyon Amerikan doları. Toplamda 300 milyon Amerikan doları bölgesel satın almamız mevcut. 51 milyon Amerikan doları burs, bağış, sponsorluk gibi sosyal desteklerimiz mevcut. Bölgeye yıllık ortalama katkımız 30 milyon Amerikan doları. Doğu Anadolu'da en çok kadın istihdam eden, en çok

SGK primi ödeyen, en çok vergi veren şirket konumundayız. Olay sonrasında geldiğimizde ise yaklaşık 4 milyon Amerikan doları bir sözleşme hacmimiz var kaldırma çalışmalarıyla ilgili, bunun yüzde 80'ini yerel firmalar oluşturmakta, yüzde 20'sini ise ulusal firmalar oluşturmakta.

Burada, finansal analizimizle ilgili bir tabloyu görüyorsunuz. Şimdi, madencilik uzun yatırım ve fizibilite dönemi gerektiren bir sektör. 98 yılında çalışmalara başladığımızda on iki yıl sonra, 2010 yılında ilk altın dökümümüzü gerçekleştiriyoruz.

Şimdi, tablomuza baktığımızda, yüzde 33 araştırma ve yatırım giderlerimiz, yüzde 45 operasyon giderlerimiz, yüzde 10 devlet ödemesi yapıldıktan sonra yaklaşık kâr oranı yüzde 12 civarında.

2011 yılından bu yana yaklaşık 10 ton altın değerinde devlet ödememiz var; bunun içerisinde kurumlar, SGK, vergiler, devlet hakkı gibi kısımlar mevcut.

Devlet hakkıyla ilgili de size bir bilgi vereyim: Devlet hakkımız biliyorsunuz, ons fiyatına göre belirlenmekte, 2020 yılında Cumhurbaşkanlığı kararıyla yüzde 25 artırılarak ödenmekte. 2023 yılı için altının ortalama ons fiyatı dikkate alındığında, devlet hakkı yüzde 16,25, 2024 yılı için altın ons fiyatına baktığımızda, yüzde 18,75'e varıyoruz. Bugüne kadar toplam 91 milyon Amerikan doları devlet hakkı ödememiz var, 2023 yılı için ödenecek devlet hakkı bedeli 14,6 milyon Amerikan doları.

Bir sonraki slaytta Türkiye'nin altın üretimi, bizim buna katkımız ve alttaki grafikte ise altın ithalatımızı görüyoruz. 2023 yılını incelersek Türkiye'de altın üretimi 35,5 ton, biz 6,87 tonla Türkiye üretiminin yüzde 19'unu karşılıyoruz, hatta baktığımızda 2019 yılında yüzde 30'lara yaklaştığımız kısımlar var.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Özur dilerim de bunların kazayla ne ilgisi var?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, kısa bir şirket tanıtımı yapıyoruz, ondan sonra operasyonumuzla ilgili bilgi vereceğiz, hızlıca devam ediyorum.

Altın ithalatımıza baktığımızda, 2013 yılında 319 ton olduğunu görüyoruz yani ciddi bir altın ithalatımız var.

Heyelan olaylarıyla ilgili bilgi vereceğiz. Biliyorsunuz, 13 Şubat 2024 tarihinde Sabırlı Vadisi'ne 4,7 milyon metreküp heyelan malzemesi, manganez ocağımıza -maden sahası içerisinde kalan- 1,2 milyon metreküp heyelan malzemesi ve yığın iç alanında yaklaşık 4,1 milyon metreküp heyelan malzemesinin dağıldığını görüyoruz. Manganez ocağımız Aralık 2021'den beri aktif bir ocak değil.

Burada heyelan altında kalan çalışma arkadaşlarımızın bilgileri mevcut. Tekrar kendilerine Allah'tan rahmet diliyoruz. 4 arkadaşımızdan 1'i manganez ocağında, diğerleri Sabırlı Vadisi tarafında olmak üzere ulaştığımız bilgiler. Bugün yine aldığımız haberi Sayın Başkanımız paylaştı.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – İsim var mı sizde?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, henüz belli değil, henüz kimlik tespiti yapılmadı.

Burada bizim haricimizde heyelan altında çalışanı bulunan alt yüklenicilerimizle ilgili küçük bir bilgi vereceğim. Çiftay, bizim ana yüklenicilerimizden biri; açık ocak içerisinde delme, patlatma, yükleme, taşıma ve döküm faaliyetlerinden sorumlu. Asil Çöpler ve Keklikler, operatör ve iş makinası temin etmekte bize. Karsa ise borulama ekipleriyle borulama işlemlerinde görev almakta.

13 Şubat gününe geldiğimizde o gün yaşananlarla ilgili... Saat sekizde ekiplerimiz ilk defa çatlakları tespit ediyor; sekiz buçuk civarında görevli yaklaşık 50 kişi orada -Anagold ve yüklenici personeli- alandan uzaklaştırılıyor, yine aynı sırada, kıdemli jeoteknik mühendisimiz araziyi incelemesi

için sahaya davet ediliyor; saat dokuz yirmide alan barikatlanıyor, çatlakların bulunduğu alana ulaşım engelleniyor; saat onda günlük operasyon toplantısında konuyla ilgili gözlemler paylaşılıyor; on buçuk gibi kıdemli jeoteknik mühendisinin sahaya gelmesi ve tetikleyici ilan müdahale planı çerçevesinde sahayı incelemesi bekleniyor, kendisinin sözlü olarak ilk belirttiği husus burada oturmaların olduğu yönünde; saat bire geldiğimizde yine kıdemli jeoteknik mühendisimiz burada oturmaların olduğu, acil uyarı sisteminin alanı tanımlandığı, yığma operasyonunun durdurulduğu, sahada oturmaların olduğu ve çatlakların çimentoyla doldurulması yönünde yazılı bir talimat veriyor, derhâl bunun üzerine -bütün operasyon zaten durdurulmuştu- sulama da kesiliyor, oksit operasyon ekiplerimiz bunun teyit edilmesi için tekrardan yazılı bir teyit istiyor ancak buna cevap gelmeden 14.28'de heyelan olayı maalesef ki gerçekleşiyor. Olay sonrası 14.45'te acil müdahale kapsamımız çerçevesinde derhâl kriz masamız oluşturuluyor. İlk önce Anagold ekipleri tarafından kol usulü arama başlatılıyor; 15.15'te kayıp çalışanlarımızın tespiti yapılıyor, 15.30 itibarıyla ise ilgili devlet kurumlarımız sahaya intikal ediyor, 16.17'de yaşanan heyelan olayı sonrasında ilk bildirimlerimizi yapıyoruz, 18.30'da ise AFAD koordinasyonunda AFAD ve Anagold arama ekipleri yüzey araştırmasına başlıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Jeoteknik mühendisiniz ne kadar süredir sizinle çalışıyor?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – On yıldır efendim, onunla ilgili detaylı da bilgi vereceğim.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Saat on üçte bildirdi jeoteknik, ondan sonra niye müdahale edilmedi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, sayın vekilimizin sorusunu aldık, arkadaşlarımız kaydetti, sunumun sonunda bunlara cevap verelim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Jeoteknik mühendisinin son altı ayda değiştiğine dair bir bilgi aktarıldı bize.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru değil efendim, on bir yıldır bizimle beraber. Bununla ilgili cevap vereceğimiz ayrıntılı bir şekilde.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun devam edin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKRANSLAN – Heyelan olayı sonrasında ben devam edeceğim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Değerli Başkanım, Komisyonun işleyişiyle ilgili bir hususu aktarmak istiyorum müsaade ederseniz.

Şimdi, burada, heyelanın yaşanması ve ardından da heyelan sonrası çeşidi yapılan hem arama kurtarma hem de alınan tedbirlerle ilgili sunumda kısımlar var ancak burada asıl kritik olan yani bizim İlç Araştırma Komisyonunu kurma nedenimiz burada felakete giden süreci aslında anlamak, buradaki eksiklikleri ortaya çıkarmak, “Alınması gereken tedbirler nedir?” bunları ortaya koymak. Yani o nedenle aslında şirketin yaptığı bu kısa, mikro düzeydeki giriş sunumundan sonra biz sorularımızı sorsak ve felakete giden... Şimdi, heyelan sonrasına geçiş yapıyor arkadaşlar.

BAŞKAN ATAY USLU – Deniz Bey, şöyle: Bence bir bütün hâlde dinleyelim, sonra vaktimiz var, notları da alıyoruz, daha önce de söyledim ya, ikinci bölüme hiç geçemeyebiliriz böyle olunca, soru-cevaba tekrar geçtiğimizde çok uzun sürebilir, belki burada bazı cevaplar vardır. Bir bütün hâlde arkadaşlar sunsunlar, sunduktan sonra bölüm bölüm sorularımızın hepsini soralım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Değerli Başkanım, arkasında hiçbir bilgi aktarılmadı.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Aslında ben Deniz Bey’e katılıyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Burada “faz 1” “faz 2” “faz 3” “faz 4” diye bir kelime bile geçmedi.

BAŞKAN ATAY USLU – Arkadaşlar, bakın, arkadaşlar sunumunlarını bitirsin, bunun tamamını dinleyelim, dinledikten sonra bunların hepsini tek tek soralım, tek tek tekrar cevap alalım ancak tekrar söylüyorum: Burada öncesiyle ve sonrasıyla ilgili konular var, farklı konular var. Evet, bazı sorulara cevap alacak sunu oluşmamış olabilir, onunla ilgili belki ayrıntılı, ekstra bir şey isteyeceğiz ancak böyle bir yöntem yerine bence sununun tamamını dinleyelim, sonra da ayrıntısıyla ne gerekiyorsa soralım.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Başkanım, bence konu dağılıyor.

BAŞKAN ATAY USLU – Arkadaşlar, sununun daha dörtte 1’indeyiz yani ben sayfa olarak -içerik olarak demiyorum- diyorum. Bundan sonra, aldıkları önlemlerden bahsedecekler, belki bunun içinde “Çevresel ve teknik önlemlerden kaza öncesi alınan önlemler var mı, yok mu?” “Gerçekten alınmış mı, alınmamış mı? Alındıysa ne kadar alındı?” gibi konular da var. Bunlar kaza öncesini de kapsıyor. Bunu bir bütün hâlde...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şu an kaza sonrasına geçtik.

BAŞKAN ATAY USLU – Bakın, daha yığın liçe ilgili, ÇED dizaynıyla ilgili, ÇED süreçleriyle ilgili... Ben şu anda çevirdim, baktım; bakın, 2008’deki ÇED onay süreciyle ilgili, dizayn projeleriyle ilgili, uygulama projeleriyle ilgili 50’nci sayfada bilgiler var. Yani bunlar daha kaza öncesine ait şeyler.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – O zaman sunum sistematigiyle ilgili sorun var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet yani şu anda 43’üncü sayfaya geçiş yaparak devam etmemiz gerekirken...

BAŞKAN ATAY USLU – Efendim, biliyorsunuz, kimin ne diyeceğine önceden bizim karar verecek hâlimiz yok, herkes sunumunu hazırlıyor, getiriyor, biz de o çerçevede dinliyoruz.

Buyurun, dinleyelim, devam ediyoruz.

3.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Proses Mühendisi Ayşe Nur Türkarıslan’ın, yaşanan maden kazası sonrasında alınan çevresel ve teknik önlemler; arama ve kurtarma faaliyetleri, kayıp yakınlarına sağlanan destekler; Çöpler operasyon alanları ve organizasyon şeması, üretim aşamaları, yığın liç sahası, ÇED raporları, uygulama projesi ve iş sağlığı ve güvenliği önlemleri hakkında sunumu

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜR KARSLAN – Çevresel ve teknik önlemlerle devam edeceğiz heyelan olayı sonrası.

İlk olarak, Devlet Su İşleri Müdürlüğü koordinasyonunda Sabırlı Deresi’nde bulunan menfez kapatılarak Karasu Nehri’ne su çıkışı engellenmiştir, devamında ise yine Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yönlendirmesi doğrultusunda Sabırlı Deresi’ne 1 geçirimli, 1 geçirimsiz olmak üzere 2 baraj seddesi imalatı yapılmıştır ve bu seddeler önünde biriken sular da vidanjör ve pompalar aracılığıyla alınarak saha içerisindeki atık depolama tesisine yönlendirilmektedir.

Yine, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü gözetiminde, muhtemel taşkın riski olması hâlinde Sabırlı Deresi’nin heyelan malzemesine temas etmesini engellemek için çeşitli su alma yapıları ve HDPE boru montajları yapılması da devam etmektedir. Olay yaşandığı andan itibaren yığından geri dönen solüsyon fırtına havuzlarına oradan da saha içerisinde bulunan atık depolama tesisimize yönlendirilmektedir. Tesis içerisinde ve stokta bulunan bütün kimyasallar da gerekli bütün önlemler alınarak sahadan uzaklaştırılmıştır.

Bu sayfamızda akan malzemenin uç noktası ile yapılan baraj seddelerinin mesafelerini görmekteyiz. Geçirimli seddeye mesafemiz 37 metre olarak görülmektedir. Geçirimli seddenin yapılma amacı da rüsubat akıntısını yani katı malzemenin geçmesini engellemektir. Diğer geçirimsiz seddemizin mesafesi de 765 metre olarak görülmekte. Bu seddemizin amacı da su akışını engellemektir. Bu seddemiz yapılırken yüzey kili, jeosentetik kil örtücü, jeomembran kaplama, zemin enjeksiyon perde yöntemi gibi çeşitli metotlar uygulanmıştır ve akan malzememizin uç noktasının Karasu Nehri'ne mesafesi 1.635 metre olarak görülmektedir.

Olay anından itibaren Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Anagold koordinasyonunda hava, su ve toprak kalitesi izleme programları oluşturulmuştur. Bakanlığa ait mobil çevre laboratuvarı ve mobil hava kalitesi izleme istasyonları maden sahasına gelerek örnekleme ve analiz programına başlamıştır. Bu kapsamda, olay anından bu zamana kadar Bakanlık tarafından 22 farklı noktadan 680 su numunesi, 11 farklı noktadan 17 heyelan numunesi ve 4 farklı noktadan 4 referans numunesi alınmıştır. Anagold tarafından ise 93 farklı noktadan 1.818 su numunesi, 300 farklı noktadan ise 291 heyelan numunesi alınmıştır. Hava ölçümleri de Bakanlığa ait mobil hava kalitesi izleme istasyonu ve Anagold'a ait civar köylerde bulunan çevre istasyonlarıyla günlük olarak takip edilmektedir. İçme suyu dâhil analizlerde herhangi bir olumsuz sonuçla karşılaşılmasıdır.

Bu fotoğraftaki haritamızda sarıyla işaretli alanlar Bakanlık izleme noktaları, maviyle işaretli alanlar ise Anagold iç izleme noktalarını göstermektedir, turuncular da Anagold'a ait çevresel izleme istasyonlarıdır. 5 Nisan 2024 tarihine kadar Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığa izlemesi kapsamında günlük 6 yüzey, 5 yer altı suyu noktasından; haftalık 3 yer altı suyu noktasından numune alınmıştır. 5 Nisan 2024'ten itibaren ise 4 yüzey ve 4 yer altı suyu noktasından haftada 2 kez numune alınmıştır. Numune noktaları ve alım sıklığı akış ve yağış olması durumuna göre değişiklik göstermektedir ve tüm izlemeler Bakanlık koordinatörlüğünde devam etmekte olup herhangi bir olumsuz sonuçla karşılaşılmasıdır. Anagold iç izlemesi kapsamında da günlük 7 yüzey ve 9 yer altı suyu noktasından numuneler alınmaktadır.

Burada heyelan malzemesinden alınan toplam siyanür değerlerini görmekteyiz. Toprak kirliliğinin kontrolü ve noktasal kaynaklı kirlenmiş sahalara ait yönetmelik ek 1'de göreceğimiz üzere limit değerimiz 1.564 miligram/kilogramken bizim heyelan numunesinden yaptığımız toplam siyanür analizlerinde şu zamana kadar elde ettiğimiz en yüksek değer 276 miligram/kilogramdır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sadece siyanür analizi mi yaptınız? Ağır metal analizleri var mı mesela burada? Ağır metal analizlerini görebilir miyiz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, sayın vekilimizin sorusunu aldık, arkadaşlarımız kaydetti, sunumun sonunda kendilerine cevap vereceğiz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKARSLAN – Arama faaliyetleriyle devam edecek olursak, önceliğimiz heyelan altında kalan arkadaşlarımıza ulaşmak ve bu kapsamda operasyonlarımızın güvenli bir şekilde devam etmesi için alanı 7/24 jeoradarlarla takip ediyoruz, 4 adet jeoradarımız bulunmakta ve acil anons sistemiyle desteklenmektedir. Çalışmalarımız kesintisiz 7/24 devam etmekte olup çalışma ve arama faaliyetlerimizde 190 personel çalışmaktadır. Yaklaşık 180 kamyon, 40 ekskavatör ve 1.300 personelle kesintisiz bir şekilde hâlâ devam etmektedir. Sahada bulunan tüm ekiplere uygun kişisel koruyucu donanımlar sağlanmıştır ve yedekleri sahamız içerisinde stoklanmıştır. Ayrıca, sahada çalışma yapan bütün arkadaşlarımıza yüksek hassasiyetli hidrojen siyanür gaz ölçen dedektörler bulunmakta ve bu

dedektörlerden saatlik ölçümler kayıt altına alınmaktadır ve çalışma yapan bütün arkadaşlarımızın periyodik sağlık muayeneleri devam etmekte olup hem saatlik dedektörlerden alınan kayıtlarda hem de arkadaşlarımızın sağlık muayenelerinde herhangi bir olumsuzlukla karşılaşılmamıştır.

Arama ve kurtarma faaliyetleri çalışmaları kapsamında bugüne kadar 5,1 milyon metreküp malzeme geçici depolama alanlarına taşınmıştır. Yan taraftaki haritada geçici depolama alanlarımızın lokasyonlarını gösterdik; mermer ocak, ana ocak ve güneybatı pasa sahası. Kalıcı depolama alanlarımızın planlamaları, çalışmaları hâlâ devam etmekte ve bu geçici depolama alanlarımızın da geçirimsizlik önlemleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) öğretim üyeleri gözetiminde sağlanmıştır. Tüm taşıma ve rehabilitasyon faaliyetleri maliyetleri şirketimiz tarafından karşılanmaktadır.

Kayıp yakınlarına sağlanan desteklere gelecek olursak... Çalışmaları yakından takip etmek isteyen aileler, AFAD, Aile ve Sosyal Hizmetler ve Anagold ekipleri koordinasyonunda çalışma alanlarına arkadaşlar götürülmektedir. Ekip yöneticileri tarafından ailelere düzenli günlük bilgiler verilmektedir. Saha dışında olan, İliç'te olmayan ailelere de rutin olarak bilgilendirme Anagold halkla ilişkiler ekibi tarafından yapılmaktadır. Çalışmaların yürütüldüğü alanlara da gözlem noktaları, izleme terasları kurulmuş olup çalışmalar takip edilmektedir ve tüm yakınların ihtiyaçları ve talepleri karşılanmakla beraber aile üyelerine psikolojik destek almaları sağlanmaktadır.

Çöpler operasyon alanları ve organizasyonla devam edeceğiz. Biraz maden sahamızda var olan operasyonlarımızdan bahsedeceğiz. Öncelikle ÇED alanımız ekranda gördüğünüz haritada beyazla işaretlenmiş alan ve 1.746 hektarlık bir alan. Bu alanın 1.180 hektarında operasyonumuz devam etmekte. Turuncuyla gözlenen alan maden operasyonu alanlarımız, maviyle gözlemlediğimiz alanlar oksit operasyon alanlarımız, yeşille gözlenen alanlar ise sülfid operasyon alanlarımız.

13 Şubat 2024'teki organizasyon şemamızı inceleyecek olursak... Operasyon Direktörlüğünün üzerinde Operasyon Başkan Yardımcımız bulunmakta ve Operasyon Direktörümüze 5 müdürlük raporlama yapmaktadır. Birinci müdürlüğümüz Maden Müdürlüğü. Maden Müdürlüğü, maden operasyonları yani açık ocak işletmeciliği, planlama, teknik servis ve jeoteknik birimlerinin raporlama yaptığı müdürlüğümüz. Oksit Operasyon Müdürlüğü, yığın liçimizin de içinde bulunduğu müdürlüğümüz. Kıрма, eleme, peletleme, istifleme, borulama ve ADR/SART dediğimiz -ADR, altının kazanım tesisi, SART da siyanürün geri kazanım tesisi olarak kısaltılıyor- bu departmanlarımızın raporlama yaptığı müdürlüğümüz. Sülfid operasyonu da sülfidli cevherin prosesini yaptığımız tank liçi kısmının proses ve planlamalarının, raporlamalarının yapıldığı müdürlüğümüz. Bakım Müdürlüğümüz saha içerisinde bütün elektrik, enstrümantasyon, planlama, mekanik ve güvenilirlik, proses kontrol aşamalarının raporlamalarının yapıldığı müdürlüğümüz. Bir de Teknik Servisler Müdürlüğümüz var. Proses mühendisliği ve saha içerisinde bulunan analitik laboratuvarın raporlama yaptığı müdürlüğümüz.

Çok kısa maden operasyon ve sülfid operasyonundan bahsedeceğiz, oksit operasyonunu çok daha detaylı işleyeceğiz.

Maden operasyonumuz 4 alt departmandan oluşmakta, birinci alt departmanımız maden içerisindeki operasyon departmanı yani açık ocak işletmeciliğinde delme, patlatma, yükleme ve taşıma işlemlerinin yapıldığı alt departmanımız. Aynı zamanda, açık ocak üretimiyle üretilen pasayı pasa dökümünün ve cevher stoklanmasının yapıldığı alt departmanımız. Planlama, bu operasyonların planlamalarının yapıldığı, cevher stok sahaları ve pasa döküm alanlarının dizaynı, haritalanması ve planlamasını yapan alt departmanımız. Teknik servisler ise filo yönetim sistemimizin takibini yapan, üretimle alakalı raporlamaları gerçekleştiren ve sevk fişleriyle raporlamaların yapıldığı alt departmanımız. Jeoteknik birimimiz ise radar takip ve uyarı sistemlerinin izlenmesi ve önlemlerin alınması, açık ocak saha pasa

dökümü, cevher stok sahalarındaki ve yığın liç şev kontrolünün yapıldığı saha dizaynlarının jeoteknik açıdan kontrolünün yapıldığı alt departmanımız ise maden operasyonu altında jeoteknik departmanımız. Bu operasyonlar sonucunda üretilen oksitli cevherimiz proses edilmek üzere, zenginleştirmek üzere oksit operasyon departmanına; sülfütlü cevherimiz de sülfid operasyon departmanına teslim edilmektedir. Sülfid operasyonumuz, sülfütlü altın cevheri işlediğimiz prosesimiz. Burada 2 alt departman bulunmakta, planlama ve proses departmanları. Planlama, sülfid tesisi içerisinde bulunan ekipmanların bakım ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu bakım esnasında operasyonel altyapının sağlanmasına destek veren alt departmanımız. Proses ise üç ana kısımdan oluşuyor; üst akış dediğimiz kısımda sülfütlü cevherimiz boyutlandırılıyor. Burada harmanlama, kırma öğütme ve flotasyon birimleri bulunmakta. Ana akışta “otoklav” dediğimiz basınçlı oksitasyon kısmımız bulunmakta. Burada sülfütlü cevherimizi basınç altında oksitliyoruz, devamında ise alt akış bölgesinde tank liçiyle altın kazanımı sağlanmakta, çıkan atık da nötralizasyon işlemlerine tabi tutulduktan sonra atık depolama tesisine gönderilmekte.

2023 yılı üretimimize baktığımız zaman -çok kısa bahsetmek istedik- üretimimizin toplam yüzde 89’u sülfid tesislerinde gerçekleşmiştir.

Oksit operasyon, bu kısmı daha detaylı inceleyeceğiz. Yine, kendi içerisinde 3 alt departmandan oluşuyor. Cevherin istiflenmeye hazırlanması için olan alt departmanımız kırma ve peletleme ünitesi; kırma, eleme ve peletleme ünitelerinin bulunduğu alt departman. Cevher istiflenmeye hazır hâle geldikten sonra taşıma bantlarıyla yığına taşınmakta, yığın yapma, yığında cevherin sürülmesi, boru bağlantılarının yapılması ve liçleme.

Liçlemeden şurada önden bahsetmek istiyorum: Gözle görülmeyecek altın taneciklerinin, katı altın taneciklerinin seyreltilmiş siyanürle sıvı hâle getirilmesine liçleme diyoruz -ileride de bahsedeceğiz- bu aşamaların olduğu kısım. ADR ve SART da -zaten söylemiştik- altın kazanımı ve siyanürün geri kazanımı tesisleri. Burada da aktif karbonla altın kazanımı sağlıyoruz; sıyırma, elektroliz ve altın dökümü gerçekleşiyor ve siyanürün geri kazanımı, bakırın sistemden uzaklaştırılması sağlanıyor.

2023 üretimlerimize baktığımız zaman, toplam üretimin yüzde 11’i yığın liçinde gerçekleşiyor.

Genel görünümü göreceğiz. Şu şekilde harita üzerinde baktığımız zaman, kırıcılar kırıcı bölgesinde kırılan ve boyutlandırılan malzeme, cevher aglomeratörlerde peletleniyor, peletlenen cevher yığın liçe geliyor. Yığın liçe yığın yapma işlemleri tamamlandıktan sonra cevhere boru bağlantıları yapılarak solüsyon uygulaması yapılıyor. Süzülen solüsyon yığın tabanındaki toplama hücrelerinde toplanıyor ve boru bağlantıları vasıtasıyla ADR tesisine geliyor. ADR tesisinde altın kazanımı sağlandıktan sonra SART tesisinde siyanürün geri kazanımı sağlanıp proses havuzlarına geliyor ve buradan da tekrardan yığına gönderiliyor. Kapalı bir döngü içerisinde solüsyonumuz devam ediyor.

Bir de fırtına havuzlarımız var, fırtına havuzlarımız da 2 tane. Bunlar da aşırı yağış olması durumunda su yönetiminin sağlanması için inşa edilmiş havuzlarımız.

Şimdi tek tek bütün birimlerin üzerinden detaylı bir şekilde geçeceğiz. İlk geçeceğimiz kısım kırma, eleme ve peletleme ünitesi. Çöpler sahamızda oksit tesisinde 2 tane kırma devremiz bulunmakta, bunlardan birincisi ana kırma devresi. Ana kırma devremizde ham kayalı, düşük tenörlü oksitli cevherlerimiz kırılıyor. Kil içerikli cevherlerse kil tesisinde kırılıyor ve bu 2 kırılmış cevher, 12-13 milimetre boyutuna getirilmiş cevher birleşerek peletleme ünitesine gidiyor. “Peletleme” dediğimiz şey “aglomeratör” adı verilen bir dönen tamburun içerisinde ince tanelerin iri tanelere yapışması anlamına geliyor ve burada topaklaşma için çimento, pH ayarlaması için kireç ve nemin sağlanması için su ilavesi yapılıyor.

İstifleme... Cevher istiflenmeye hazır hâle geldikten sonra bir dizi sabit konveyörlerle, taşıma bantlarıyla yığına getiriliyor ve istifleme yatağına uygun olacak şekilde mobil, yeri değiştirilebilir taşıma bantlarıyla yığına getiriliyor. İstifleme yöntemlerimiz iki tane. Birincisi serbest istifleme. Serbest istiflemeye dar alanlarda “besleme konveyörü” dediğimiz bir konveyörümüz var; cevheri yığına getiriyor, burada yükleyiciler yardımıyla dar alanlara istiflememiz yapılıyor. Radyal istifleme ise radyal konveyörün açılı hareketi kullanılarak daha geniş alanlara istiflememiz yapılıyor. Burada da fotoğraflarda da konveyörlerimizi görebilirsiniz. İstiflenmesi tamamlanmış cevher aynı tarımda olduğu gibi sürülüyor, ripetleniyor, devamında damlatma hortumları çekiliyor; boru bağlantıları yapılarak alan sulamaya açılıyor.

Burada külçenin nasıl oluştuğunu anlatacağız, altın külçesinin nasıl oluştuğunu anlatacağız. 3 döngüyle altın külçemizi elde ediyoruz. Birinci döngümüz liç çözelti döngüsü. Liç çözelti döngüsünde proses havuzlarından bahsetmek istiyorum. Proses havuzlarının içerisinde yüksüz liç çözeltisi var yani yüksüz, altın yükü olmayan, seyreltilmiş sodyum siyanür çözeltisi. Seyreltilmiş sodyum siyanür çözeltisinin yığının üzerinde açılan alana -yani yığınlama işlemi tamamlanmış, istifleme işlemi tamamlanmış alana- gönderiyoruz, liçleme işlemi oluyor, solüsyon süzülerek yığın tabanına geliyor. Yığın tabanımızda da geçirimsizlik önlemleri tamamlandıktan sonra toplama hücreleri var. Çöpler yığının içinde 8 tane toplama hücresi var. Bu 8 toplama hücrelerinin üzerinde toplama boruları bulunmakta, delikli borular. Bu borular süzülen solüsyonu alıyor ve yığın çeperinde bulunan oluklardan -ilerleyen slaytlarımızda bir üç boyutlu görselimiz de olacak, orada da tekrardan aktaracağım- boru bağlantıları vasıtasıyla karbon tanklarına geliyor. “Karbon tankları” dediğimiz şey içinde aktif karbon bulunan tanklar, ADR tesisi içinde bulunan CIC üniteleri. Karbon tankları iki dize hâlinde bulunuyor, her dizede 6 tane olmak üzere toplamda 12 tane karbon tankımız ve her birinde 4 ton aktif karbon bulunuyor. Yığının üzerine gönderdiğimiz yüksüz liç çözeltisi yığının içerisine süzülürken altını yakalıyor ve artık yüklü liç çözeltisi hâline geliyor. Bu yüklü çözelti aktif karbonların içerisinden geçerken, karbon tanklarının içerisinden geçerken yükünü aktif karbona veriyor. Aktif karbon, yapısı gereği gözenekli bir yapıya sahip olduğu için gözeneklerinde altın birikiyor ve karbon tanklarından çıkan solüsyonumuz artık yüksüz, altın yükünü karbona bırakmış şekilde çıkıyor. Yüksüz liç çözeltimizin bir kısmı SART tesisine gönderilirken bir kısmı direkt proses havuzlarına gönderiliyor. SART tesisinde siyanürün geri kazanımı sağlanıyor. Siyanür pahalı bir kimyasal olduğu için siyanürün geri kazanımını sağlıyoruz, bakırı sistemden uzaklaştırıyoruz ve çözelti tekrardan yığına gönderiliyor. Bu şekilde kapalı bir döngü içerisinde yığından süzülürken yüklü, yığına gönderilirken yüksüz olacak şekilde solüsyonumuzun liç çözeltisi döngüsü tamamlanıyor. Bir süre sonra karbonlarımızın gözenekleri altınla doluyor, artık karbon döngümüz başlıyor. Karbon döngümüzde de yüklü olan karbonlarımızı alıyoruz ve öncelikle “asit yıkama” dediğimiz bir ünitemiz var, o üniteye gönderiyoruz. Bu üniteye amacımız da gözeneklerinde biriken inorganik malzemeleri uzaklaştırmak yani gözenekleri açmak, altını gözeneklerin içerisinden daha kolay almak için karbonu bir asitle yıkama işlemine tabi tutuyoruz, devamında da karbonu sıyırma tanklarına gönderiyoruz. Sıyırma tanklarımızda yüksek basınç ve sıcaklık altında karbon içerisinde bulunan altın yükünü tekrardan bir solüsyon içerisine veriyor ve artık karbonumuz da boş bir karbon oluyor, yüksüz bir karbon oluyor. Yüksüz karbonumuzu da “karbon rejenerasyon fırını” dediğimiz aktifleştirme fırınlarına tekrardan gönderiyoruz. Aktifleştirilmesi tamamlanan karbonumuz da tekrardan karbon tanklarına dönüşüyor ve bu şekilde karbon döngümüz de tamamlanıyor. Yani başta solüsyona aldığımız altını karbona veriyoruz, daha sonra da karbondan yüksek basınç ve sıcaklık altında altını tekrardan solüsyona alıyoruz. Artık solüsyonumuz daha derişik bir altın içeriyor, bu daha derişik altın olan çözeltiyi de elektro kazanım ünitelerinde yani elektrolizlerden geçiriyoruz. Eksi yüklü olan

altınımız katot tellerine yapıyor, katot tellerinde bir süre sonra bir çamur birikintisi oluyor. Biriken bu çamuru yıkıyoruz, çamur filtrelerinde filtreliyoruz, retort fırınında kuruttuktan sonra ergitme potalarına dökerek külçemizi, doremizi elde ediyoruz. Altın üretimimiz de bu şekilde gerçekleşmekte.

Şimdi yığın liç sahasıyla devam edeceğiz. Liçleme işleminden zaten daha önce bahsetmiştik; gözle görülmeyen altın taneciklerinin seyreltilmiş siyanürle sıvı hâle getirilmesi işlemi liçleme. Dünya madenciliğinde 1887 yılından beri kullanılan bir yöntem. Hâlen başta Amerika, Avustralya, Rusya, Kanada ve İsveç olmak üzere 68 ülkede yığın liç metoduyla altın üretimi yapılmakta. Yığın liç de topografyadan bağımsız, dağlık, ovalık vadilik ya da farklı iklim koşullarına uygun şekilde doğru tasarlanarak uygulanan bir metod. Bu çok multidisipliner yani çoklu disiplini içeren bir mühendislik çalışması istiyor ve bu yüzden de yığın liç tasarımları için ehli olan firmalara yaptırılıyor. Bu mühendislik çalışmalarını sayacak olursak astar sistemlerinin seçimi, çözelti drenaj sistemlerinin tasarımı, işte, şev stabilite analizleri, tesis su dengesi hesaplamaları, havuz kapasitesi hesaplamaları gibi çok çeşitli mühendislik hesaplamaları gerektiriyor ve bu hesaplamalar sonucunda tasarım firmaları bazı dizayn kriterlerini paylaşıyor. Bu dizayn kriterleri içerisinde yer seçimi, zemin hazırlığı, kazı dolgu sıyırma işlemleri, astarlama ve drenaj sistemleri, toplama havuzları, kuşaklama kanalları, liç prosesi, cevher yığın konfigürasyonu yani cevher yığın geometrisi, çözelti akışı gibi dizayn kriterlerini uygulamacıya belirtiyor.

Bir sonraki slaytımızda bizim tarafımızda belirtilen dizayn kriterleri ile operasyonda gerçekleşen parametreleri kıyaslamak, karşılaştırmak istedik. En çok sorulan ve merak edilenlerden bahsedeceğiz. En yüksek taban kot farkı... En yüksek taban kot farkı faz 1-2-3 için dizayn firmaları tarafından 101 metre olarak belirtilirken faz 4 ve 4B'de 100 metre iken gerçekleşen değerlerimiz 95 metredir. Cevher tonajına bakacağımız zaman, dizaynda faz 1-2-3 için kümülatif 34,2 milyon ton iken gerçekleşenimiz 33,8 milyon tondur. Faz 1-2-3-4 kümülatifinde dizayn 58 milyon tonken gerçekleşenimiz 55,4 milyon tondur. Dizayn tonajımız 1-2-3-4 ve 4'ün genişlemesi 4B'yle birlikte 64 milyon ton iken bizim gerçekleşenimiz 60,1 milyon tondur.

Yine şev açılarından bahsedecek olursak, her faz içinde belirtilen dizayn kriterindeki açılardan daha dik bir açının olması söz konusu değildir.

Devam etmek istiyorum, burada yığın liçini anlatan üç boyutlu bir model izleyeceğiz, başlatıyorum. Burası faz 1-2-3, şimdi zaten gelecek. bu kısım faz 4 ve faz 4'ün genişlemesiyle faz 4B.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Faz 4B'nin bir kısmı faz 4'ün üzerinde mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, bu soruya sunumun sonunda teknik ekipteki arkadaşlarımız cevap verecek.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKARSLAN – 2010-2011 yılları arasında serilen cevher miktarımız 8,96 milyon ton, yıllık gelişimlerini göreceğiz burada. 2012 yılında serilen cevher miktarımız 7,08 milyon ton, 2013 yılında serilen cevher miktarımız 6,70 milyon ton, 2014 yılında serilen cevher miktarımız 6,43 milyon ton, 2015 yılında serilen cevher miktarımız 6,03 milyon ton, 2016 yılında serilen cevher miktarımız 4,74 milyon ton, 2017 yılında serilen cevher miktarımız 6,23 milyon ton, 2018 yılında serilen cevher miktarımız 4,37 milyon ton, 2019 yılında serilen cevher miktarımız 3,55 milyon ton, 2020 yılında serilen cevher miktarımız 2,84 milyon ton, 2021 yılında, geçtim... 2022 yılında serilen cevher miktarı 0,46 milyon ton, 2023 yılında serilen cevher miktarımız 0,81 milyon ton.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şu anda nereye seriliyor acaba?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜR KARSLAN – 4B, 4B, aynen.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hangi tarihten itibaren serim yapılmaya başlanmış, onu anlamak için soruyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜR KARSLAN – Birazdan geliyor Sayın Milletvekilim.

Burada da olukları görüyoruz. Bahsetmiştik, yığın liç tabanında toplama havuzları bulunduğundan çeperdeki bu oluklardan boru bağlantılarıyla alınarak ADR tesisine, altın kazanım testine gidiyor. Burada da manganez ocağımız gözüktüyor. Baktığımız zaman, bir yan kesit aldığımız zaman da en yüksek maksimum liç kalınlığımızın 95 metre olduğunu görüyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani faz 1’in tabanından itibaren mi yer çekimi kanunu çalışmaya başlıyor. 1’de gerçek kot var. Dolayısıyla onu da aslında sunumda ifade etmeniz gerekiyor. Bu yığın liçinin kaydığı yükseklik 257 metre. Dolayısıyla doğa kanunları ona göre de çalışıyor, onu da hatırlatayım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, açıklayacağız onu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜR KARSLAN – Görselde A ve A üstünden bir kesit aldığımız zaman en yüksek taban kot farkımızın 95 metre olduğunu görüyoruz, genel şev açımız da 11 derece.

“Genel şev açısı nedir?” diye soracak olursak, en üstteki A noktasına yakın bölgedeki yükseklik basamağımızın tepesinden en alttaki basamağın topuğu arasındaki açımız 11 derece. Bu olay ilk olduğu zaman bir üniversitemizde 250 küsur metrelik bir açıklama olmuştu, o en yüksek nokta ile en alt nokta arasındaki kot farkından oluşturulmuş bir açıklamaydı. Zaten ilgili üniversite de bunun 91 metre olduğunu, bir yanlış anlaşılma olduğunu bildirdi.

Devam edecek olursak, serilen cevher miktarında...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, onlara göre söylemiyoruz biz bu arada yani üniversite “257 metre yükseklikteyse kot farkında böyle bir kayma oldu.” dediği için söylemiyoruz. Bakanlıkların sunumlarında da kotlar veriliyor ve kot farkına bakıldığı zaman deniz seviyesinde yani o kıyasla baktığımız zaman 257 metrelik bir fark görünüyor, onu söylemek istiyoruz. Üniversitenin farklı bir parametrik bakış açısını söylemiş olması o gerçeği değiştirmiyor.

BAŞKAN ATAY USLU – Devam edin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜR KARSLAN – Serilen cevher miktarımızın yıllara göre dağılımına baktığımız zaman -üç boyutlu modelde de görmüştük- son üç yıl içerisinde yıllık 1 milyon tondan az cevher serildiğini görüyoruz.

Şimdi burada ÇED ve dizaynlarda belirtilen kapasite ve gerçekleşen kapasitelerimizi göreceğiz. Faz 1-2-3 için...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu arada, nereden gelen cevher seriliyor buraya? Anagold sahasından çıkarılan oksitli cevher mi yığın liç sahasına seriliyor?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, yine sunumun sonunda bunu cevaplayalım efendim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKARSLAN – Kasım 2007’de faz 1-2-3 için 34,2 milyon tonluk bir dizayn yapılıyor ve Nisan 2008’de 34,2 milyon tonluk bir ÇED kapasitesi veriliyor, ÇED’imiz onaylanıyor. Aralık 2010 ve Ağustos 2015 aralığında faz 1-2-3 istifleme yapılıyor ve 33,8 milyon ton olarak tamamlanıyor. Aralık 2014’te 73 milyon tonluk bir ÇED kararı, ÇED kapasitesi alıyoruz, ÇED onayı alıyoruz ve aynı ÇED dönemi içerisinde yani Aralık 2014’te 73 milyon ton kapasite aldıktan sonra, ÇED onayı aldıktan sonra Mart 2015’te 58 milyon tonluk bir dizayn yapılıyor. Devamında ise 4’üncü fazın genişlemesi olarak 4B de Mart 2020’de 64 milyon tonluk bir kapasiteyle dizayn ediliyor. Dizayn edilirken dizaynlar hem ÇED’de belirtilen kapasitenin altında hem de ÇED’de belirtilen -bir sonraki slaytta da göreceğiz sayın milletvekillerim- sınırların içerisinde, görsel olarak da sınırların içerisinde dizayn ediliyor, hem 4 hem de 4’ün genişlemesi olan 4B fazımız. Gerçekleşen değerlerine baktığımız zaman yani aynı ÇED dönemi içerisinde 4 ve 4B olarak iki farklı dizayn yapılıyor. 58 milyon ton kapasiteyle yapılmış faz 4 dizaynımız Eylül 2015-Ağustos 2020 arasında 55,4 olarak gerçekleşiyor. 64 milyon tonluk kapasite olan faz 4B’imizle birlikte de Eylül 2020-Ocak 2024 arasında 60,1 milyon tonluk bir gerçekleşen serimimiz oluyor. Ekim 2021’de de üretim değerlerimizdeki değişimle birlikte faz 5 ve 6 ihtiyacından dolayı 85,3 milyon tonluk bir kapasite ÇED’de onaylanıyor.

Burada şunu belirtmek isterim: Şu an, olay olduğu sırada biz faz 4B’de istifleme yapmaktaydık, faz 4B’mizin kapasitesi 64 milyon tondur; biz hâlâ 60,1 milyon tondaydık. Faz 5’te herhangi bir cevher serimi gerçekleşmedi, inşaat aşamaları devam etmekteydi. Faz 6 için de sahada herhangi bir çalışma başlanmamıştı.

Burada da ÇED raporlarından alınmış yerleşim planlarını görüyorsunuz. 2014 ÇED’inde aldığımız faz 4 için yani 2014 ÇED’i 4 fazlı olarak yapılıyor ve aldığımız ÇED alanı da gösteriliyor, onaylanan

ÇED alanı gösteriliyor. Faz 4 de 4B de hem tonaj bakımından ÇED’in üzerine, ÇED aşılmayarak hem de görsel olarak ÇED sınırları aşılmayarak dizayn edilmiş ve gerçekleşmiştir. 2021 ÇED’inde de faz 5 ve 6’nın çizimlerini, yerleşim planlarını görmektesiniz.

ÇED proje dizayn ve onaylarımız burada gözüküyor. ÇED onaylarımızı zaten biliyoruz. Dizayn projelerimize baktığımız zaman faz 1-2-3 TetraTech firması tarafından dizayn ediliyor, faz 4, 4B ve 5 GRE (Global Resource Engineering) firması tarafından yapılıyor ve uygulama projesi INR Mühendislik Müşavirlik tarafından yapılıyor.

Uygulama proje onayı ve maden atık depolama tesisi onaylarımızı görüyorsunuz. Bunlar da şöyle, bir sonraki slaytta daha net anlatacağım. Burada da bir zaman çizelgesi üzerinde bütün bu dizaynlar, uygulama projeleri, onayları, maden atık depolama onayları, ÇED’lerimizi görmektesiniz. İlk tarih de Kasım 2007’de Tetrattech firması bize 34,2 milyon tonluk bir dizayn yapıyor. Bunun üzerine Nisan 2008’de biz bir ÇED onayı alıyoruz yine 34,2’den. ÇED’imizi Nisan 2008’de aldık, Aralık 2010’da istiflemeye başlıyoruz. İstiflememiz devam ederken gelişen maden koşullarıyla Aralık 2014’te 4’üncü faz için bir ÇED alıyoruz ve 73 milyon tonluk bir ÇED onayı alıyoruz Aralık 2014’te. ÇED onayı aldıktan sonra GRE firması bize Mart 2015’te faz 4 için 58 milyonluk bir dizayn yapıyor. Devamında, Ağustos 2015’te bizim faz 1, 2, 3’ümüzü tamamlanıyor 33,8 milyon tonla. Devamında, biz Eylül 2015’te faz 4’ün istiflemesine başlıyoruz. Bu arada 15 Temmuz 2017’de Maden Atıkları Yönetmeliği yürürlüğe giriyor. Temmuz 2017’de yürürlüğe girdiği için bu yönetmeliğimiz, gerçekleşmiş olan, istiflenmesi tamamlanmış olan faz 1, 2, 3’ümüzün uygulama proje onayları ve maden atık depolama onaylarını Mayıs 2018’de alıyoruz. Daha sonra, Ekim 2018’de INR firması tarafından faz 4’ün uygulama projesi hazırlanıyor ve Kasım 2018’de de faz 4’ün uygulama projesi onaylanıyor. Mart 2019’da da faz 4 maden atık depolama onayımızı alıyoruz. Daha sonra, hâlâ ÇED’de de 73 milyon tonluk bir kapasitemiz var,

sadece 58 milyon tonluk ve ÇED sınırlarının çok da içerisinde olarak yaptığımız için, Mart 2020’de 4’ün bir genişlemesi olarak 4B, 64 milyon tonluk bir dizayn yapıyor GRE firması, bizim için bir dizayn yapıyor. Nisan 2020’de ise faz 4B’nin uygulama projesi INR tarafından hazırlanıyor, 64 milyon tonluk. Devamında ise Mayıs 2020’de faz 4B’nin uygulama projesi onayı geliyor. Eylül 2015’te başlayan faz 4 istifleme Ağustos 2020’de tamamlanıyor ve toplamda 55,4 milyon tonluk bir istifleme gerçekleşiyor. Devamında ise yine, Ağustos 2020’de biz maden atık depolama onayımızı alıyoruz faz 4B için veya Eylül 2020’de de 4B’nin istiflemesine başlıyoruz. 4B istiflemesi aşama aşama yapıyor. Ekim 2020 ve Ocak 2021’de de aşamalı olarak faz 4B’nin depolama onayları alınıyor. Ekim 2021’de de yine artan üretim, değişen maden üretimi sebebiyle faz 5 ve 6’yı içerecek şekilde 85,3 milyon tonluk bir ÇED onayımızı alıyoruz ve olay olmadan önce Ocak 2024 dâhilinde de faz 4B’yle birlikte toplamda 60,1 milyon tonluk gerçekleşen bir cevher tonajımız bulunmaktadır.

Burada, ayrıca, stabilite, kalite ve denetim raporlarımızı görmektesiniz. Her faz için farklı farklı alınmış stabilite ve kalite raporlarımız bulunmaktadır. Ayrıca, bağımsız denetim raporlarımız da bulunmaktadır.

İş sağlığı ve güvenliğiyle devam edeceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının yaptığı sunumda “Yığın liçe, heyelan öncesi son durumda 68 milyon ton depolama yapılmıştır.” ifadesi var. Bu ifadeyi kabul etmiyor musunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, vekilimizin sorusunu aldık, sunumun sonunda müsaadenizle cevap verelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Evet.” veya “Hayır.” deyin, ona göre şeylerine bakarız. Yok, sürekli “Soruları aldık, sona bırakacağız.” artık bir stratejiye dönüştü. Öyle yaparsanız biz de öyle geliriz yani buna müsaade etmeyiz. Sonuna kadar böyle giderseniz “Sonunda cevap vereceğiz.” diye bu böyle olmaz. O nedenle...

BAŞKAN ATAY USLU – Deniz Bey, sunu bitiyor, bittikten sonra zaten şey yapalım.

Bitiyor herhâlde bu sunu, devam edin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Değerli Başkanım, bakın, siz yönetecekseniz Komisyonu yönetin, yoksa altın madeni şirketi yönetecekse benim itirazım var.

BAŞKAN ATAY USLU – Deniz Bey, gelin buyurun, siz yönetin yani böyle bir şey yok. Sunu bittikten sonra soruları soracaksınız, söyleyeceksiniz.

Buyurun, devam edin, bitiyor zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben size yönetim konusunda rekabet ettiğinizi ifade ettim.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Yok öyle bir şey.

RESUL KURT (Adıyaman) – Vallaha, Komisyon Başkanı gibi hareket eden sen varsın!

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Eğer bu Komisyondan önce Komisyon Başkanıyla usul yönünde uzlaştılar, anlaşırsa onu bilmem.

RESUL KURT (Adıyaman) – Herkes sorusunu hazırlamış, bekliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Her şeye “Sonra cevap vereceğiz.” diyorlar.

RESUL KURT (Adıyaman) – Hepimiz sorumuzu hazırladık. Benim hazırladığım soruları sormaz ama sırasını bekleyecek.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam da şirket de “Sonunda... Sonunda...” dedi.

BAŞKAN ATAY USLU – Şimdi, Sayın Komisyon üyeleri... Sayın Komisyon üyeleri, şunu söyleyeyim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bakın, şirket yetkilileri amiriniz durumunda değil.

RESUL KURT (Adıyaman) – Benim amirim değil, nereden amirim olacak?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben millet adına soru soruyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) – Olur mu ya Deniz Bey! Reddediyorum bu yaklaşımınızı.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Hepimiz millet adına soracağız, bir usulü var demek ki.

BAŞKAN ATAY USLU – Biz, sizden de etkili sorular sorduk, sormaya devam edeceğiz.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Sizi bizi mi var bu işin?

BAŞKAN ATAY USLU – Yalnız, şunu söyleyeyim: Şurada 4 sayfa var. 4 sayfadan sonra kurumsal sosyal sorumluluk kısmı var, o kısmı zaten sunumda almayacağız. Yani ben biraz önce baktım, ona gerek yok çünkü o, kazayla ilgili bir kısım değil, onu arkadaşlarımızın kendisi zaten şeyden incelerler. Şurada, iş sağlığı ve güvenliği kısmı bittikten sonra...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, sıcağı sıcağına... Biraz stratejik, cevap vermemek için “Sonunda... Sonunda...”

RESUL KURT (Adıyaman) – O zaman ben de sorayım.

BAŞKAN ATAY USLU – Değerli arkadaşlarım...

Değerli arkadaşlarım, iş sağlığı ve güvenliği kısmı bittikten sonra eğer teknik olarak firmanın söyleyeceği bir şeyler varsa onları da alırız, ardından da soru ve değerlendirme kısmına geçeriz. Ben de sunuya baktım, 4 sayfa kalmış burada sununun o kısmında. Sosyal sorumluluk kısmını zaten biz kendimiz okuruz, bakarız; o, işin teknik kısmıyla ilgili, kazayla ilgili bir kısım değil sunuyu incelediğimizde. İş sağlığı kısmı bittikten sonra bence soru-cevap kısmına geçelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, siz bu usul konusunda toplantıdan önce şirket yetkilileriyle herhangi bir değerlendirme yaptınız mı?

BAŞKAN ATAY USLU – Yok, yok, ben şirket yetkilileriyle herhangi bir görüşme yapmadım ancak toplantının başında söyledim, dedim ki: “Öncelikle sunuyu alacağız, ardından da arkadaşların değerlendirmelerini ve sorularını alacağız.”

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani bize burada, büyük oranda, kaza sonrası devletin yapmış olduğu önlemleri anlatıyorlar. Bizim için önemli olan, bu önlemlerin kaza öncesi alınmış olması gerekliliği. Yani onları almadıkları için bize bunu sunuyorlar.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın Vekilim, bakın, ben de soracağım, ben de soracağım, ben de sorularımı hazırladım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Baraj oluşturmak sonraki iş.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın Vekilim, ben de soracağım, ben de soracağım: “Bu kaza oldu, sizin hiç ihmaliniz yok mu? Hangi önlemleri almadınız? Ne yapılsaydı bu kaza olmazdı? Hangi noktada eksik kaldınız? Yönetim, organizasyon bozukluğu mu var? İnsan kaynakları sorunu mu var?

Yığın liçiyile ilgili proje sorunu mu var? Bu projeleri kime yaptırdınız? Jeoradarların ölçümelerini niye zamanında kontrol etmediniz?” Ben de soracağım, ben de merak ediyorum bunları, soracağız. Ancak “Bunları sormayacağız.” diye bir şey yok ki.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Soralım, soralım hepsini.

BAŞKAN ATAY USLU – Bitirsin sunumlarını, biz de soralım, ayrıntısıyla soralım. Firmayı davet ettik biz de...

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Merak etmeyin, bizde daha zor sorular var.

BAŞKAN ATAY USLU – Yani arkadaşların hepsi bu konuda şey yapıyor ama...

RESUL KURT (Adıyaman) – Sayın Vekilim, benim soracağım soruları burada kimse soramaz.

BAŞKAN ATAY USLU – Şurada 4 sayfamız var, 4 sayfalık sunumu alalım.

Devam edin, devam edin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İliç Komisyon Başkanına yazılı olarak soru sorarsınız.

BAŞKAN ATAY USLU – Deniz Bey, vakit kaybetmeyelim bence. Deniz Bey, 4 sayfa kaldı, 4 sayfa kaldı işin teknik kısmında; onu bitirelim, vakit kaybetmeyelim, direkt konuya geçelim ondan sonra. 4 sayfa var, zaten sosyal sorumluk kısmını -tekrar ifade ediyorum- arkadaşlardan istemiyoruz onu biz kendimiz inceler, bakarız.

Buyurun, devam edin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKARSLAN – İş sağlığı ve güvenliği açısından şirketimiz içerisinde etkili bir risk değerlendirme sistemi kurulmuş olup risk değerlendirmesi prosedürü kapsamında tüm çalışanlarımızın katılımı sağlanarak proses yapılarına uygun olacak şekilde iş tehlike analizi, risk analizi, papyon risk analizi gibi sistemler kurulmuştur ve uygulamalarına da İSG birimimiz tarafından ilgili yönetmelik kapsamında rehberlik hizmeti verilmektedir.

Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği’nde de belirtildiği gibi işin risklerini belirlemek çok teknik bir çalışmadır. Mühendislik dizaynları, işin yapım teknikleri, kullanılan ekipman, standart operasyon prosedürleri bu aşamada kullanılmaktadır. Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında da yine, gerçekleşen herhangi bir olay sonrası hâlihazırda var olan risk değerlendirmesinin revize edilmesi de yine İSG departmanı rehberliğinde tamamlanmaktadır.

Saha içerisinde ilgili operasyon departmanlarına ait birden fazla TARP bulunmaktadır. “TARP” dediğimiz şey, tetikleyici eylem müdahale planı. TARP’lar, işletme içerisinde gerçekleşebilecek kritik olaylara etki eden faktörleri tanımlamak ve bunlara ait bariyer ve aksiyonları belirleyen, kritik olay öncesi proaktif bir belgedir. Bu belgeler, operasyon departmanları tarafından hazırlanır. Şirketimizde de birden çok TARP bulunmaktadır. Örneğin, bir kap içerisindeki basınç yükseldiği zaman bu basıncın hangi vanadan boşaltılacağı, hangi vananın açılıp nerelerin kapatılacağı tarzı bilgileri içeren, bariyerleri içeren teknik bir belgedir TARP’larımız.

İSG departmanına ait ise acil durum müdahale planları vardır. Bunlar da kritik olaylar sonrasında olayın etkilerini minimize etmek için reaktif bariyerlerin bulunduğu bir belgedir.

Risk değerlendirmelerinin yanı sıra saha içerisinde günlük iş öncesinde de kişisel risk değerlendirmeleri yapılmakta ve eğitim, kişisel koruyucu eksikliği bulunan veya bilgi eksikliği bulunan personel çalıştırılmamaktadır. Standart dışı bir operasyon yaptığımız zaman tehlike analizleri yapılmakta ve çalışanın tehlikeli işi reddetme ve durdurma hakkı bulunmaktadır. Yüksek risk içeren işlerde ise elektronik iş izin sistemi kullanılmakta ve hataların minimize edilmesi sağlanmaktadır.

İstatistiklerimize bakacak olursak, Uluslararası Madencilik ve Metal Konseyinin 2022 istatistiklerine göre, toplam raporlanabilir kaza sıklık oranı 2,66 iken 2022 yılında bu oran işletmemizde 2,18, 2023 yılında ise bu oran işletmemizde 1,64'tür. Yine, 2020 yılında 1.000 gün ve 22 milyon adam saat kayıp günlük yaralanma olmadan çalışma süresi rekoru nedeniyle Uluslararası Madencilik, Metalürji ve Arama Topluluğu tarafından İş Sağlığı ve Güvenliği Operasyonel Mükemmellik Ödülü'ne layık görülmüştür.

Saha kontrol sistemlerimize baktığımız zaman, işletme içerisinde birden çok saha kontrol sistemi bulunmaktadır. Ast-üst fark etmeksizin herkesin birbirini denetlediği sistemler kurulmuştur. Bu kapsamda 2023 yılı içerisinde 162 iş güvenliği iyileştirmesi, 49.452 sahada liderlik etkileşimi, 3.062 kritik kontrol saha doğrulaması, 11.522 planlı iş yeri denetimi ve 39 çapraz bölüm denetimi tamamlanmıştır. Saha içerisinde meydana gelen kaza ve ramak kala olayları da iş güvenliği dijital kayıt sisteminde kayıt altına alınmakta ve kazanın tekrarını engellemek için kök neden analizi yapılmaktadır; düzenleyici, önleyici aksiyonlar belirlenerek takip edilmektedir.

Mevzuat gereği, maruziyet ölçümleri alan bazı risk değerlendirmeleriyle akredite kuruluşlara yaptırılmaktadır periyodik olarak ve tüm personelinin işe girişte, iş değişikliğinde periyodik sağlık muayeneleri yapılmakta olup kronik hastalığı olan çalışanlarımız, özel grup çalışanlarımız da takip edilmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Hakkındaki Yönetmelik kapsamında çalışanlarımızın bütün eğitimleri tamamlanmaktadır. Alt yüklenici çalışanlarımız da yine aynı şekilde iş sağlığı ve güvenliği eğitimi kayıtları, kişisel koruyucu donanım, zimmet ve mesleki yeterlilik belgeleri ve sağlık raporları incelenerek saha girişleri bilgilendirmeleri yapılmaktadır. Saha içerisindeki bütün toplantılar, işbaşı konuşmaları iş sağlığı ve güvenliği paylaşımıyla başlamaktadır ve çalışanların geri bildirim, öneri ve görüşlerini ifade edebilecekleri özgür bir ortam sunulmaktadır. Her işe uygun kişisel koruyucu donanım kullanılmaktadır. Hatta hafif araçlarımızda yapay zekâ kullanılarak araç içi gözlem sistemi kurulmuş olup yorgunluk yönetimi takip edilmektedir.

Bir de acil durum müdahale ekibimiz bulunmaktadır. Acil durum müdahale ekibimiz gerekli eğitimi almıştır ve planlı, plansız tatbikatlarla hazır hâlde bulundurulmaktadır. Anagold ve İliç Kaymakamlığı arasında imzalanan protokolle ilçe ve çevre köylerde oluşabilecek acil durumlarda acil durum müdahale ekibimiz de aktif rol almaktadır. Bu kapsamda 2022 yılında 2, 2023 yılında da 6 Şubat 2023 depremi dâhil olmak üzere 3 saha dışı olayda acil durum müdahale ekibimiz aktif rol almıştır.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım...

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Sayın Genel Müdür.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, bu, sunumumuzun sonu; müsaadenizle, sayın vekillerimizin soruları vardı, sırasıyla sorularla başlayarak...

BAŞKAN ATAY USLU – Şöyle yapıyoruz: On dakika ara veriyoruz, tam on dakika sonra devam edeceğiz, sorulara devam edeceğiz.

Kapanma Saati: 17.34

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.11****BAŞKAN: Atay USLU (Antalya)****BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel COŞKUNYÜREK (Bolu)****SÖZCÜ: Abdurrahman BAŞKAN (Antalya)****KÂTİP: Mustafa SARIGÜL (Erzincan)**

BAŞKAN ATAY USLU – Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Komisyonumuzun 8’inci Toplantısının İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI**A) GÖRÜŞMELER**

1.- Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ Ülke Müdürü Cengiz Yalçın Demirci, Hukuk Direktörü Cem Aktolgalı ve Proses Mühendisi Ayşe Nur Türkarslan tarafından yapılan sunumlara ilişkin görüşme

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın Genel Müdür, biraz önce tabii, arada ben de sormuştum ama ben önce kendi sorularımı kısa bir şekilde sorayım, diğer arkadaşlara da ondan sonra sırayla geçeceğiz.

Müzeyyen Hanım’a öncelik vereceğiz, herhâlde bir mazereti var, sonra sırasıyla söz veririm.

Şimdi, ben çok kısa bir şekilde sormak istiyorum ve bunların sonunda kısa cevap almak istiyorum açıkçası, bunu ifade edeyim.

Bu maden sahasında ne yapılsaydı bu kaza olmazdı? Birinci sorum bu yani hangi eksik var, hangi eksik oluştu bu kaza oldu?

İki; tehlikeli durumlarda, riskli durumlarda işi durdurma yetkisi kimde? Geçmişte tehlikeli durumlarda iş durdurulduğu oldu mu?

Üç; işi durdurma süreci yazılı mı yürüyor, maille mi yürüyor, telefonla mı yürüyor veya başka bir yöntemle mi yürüyor? Neden o yöntemi seçtiniz hangi yöntemse?

Jeoradar ölçümlerinde geçmişe yönelik, son üç, dört ayda ciddi bir hareketlilik olduğuyla ilgili bilgiler aldık. Bu jeoradar ölçümlerini zamanında kontrol etmediniz mi, yorumlamadınız mı yoksa başka bir teknik aksaklık mı var?

Beşinci sorum; daha önce bu maden ocağında ölümlü veya yaralanmalı kazalar oldu mu, olduysa içeriği nedir?

Altıncı sorum; geçmişte siyanür borularındaki, solüsyon borularındaki bir sızıntıdan dolayı bir kaza süreci var. Bu kaza neden oldu? O kaza sürecinde neler yaptınız? Bu kazayla da ilgili bize bilgi verebilir misiniz?

Ben net olarak sorularımı sorduktan sonra, arkadaşlarımıza sırasıyla...

Müzeyyen Hanım, buyurun, sizin bir mazeretiniz varmış herhâlde.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, öncelikle bir kavram yanlışlığını düzeltmek isterim. Başından beri “heyelan” diyorsunuz, bu Komisyonun başından beri bu olay bir doğa olayı değil, bir heyelan değil, bir yığın liç kayması yani aşırı solüsyon ve eğimin fazlalığı ve yük fazlalığı nedeniyle bir yığın liç kayması. Bir

kere o kavramı bir düzeltmemiz gerekiyor, heyelan değil; genel olarak hocalar da kullanıyor ilginç bir şekilde. Doğal bir heyelan değil yani bu heyelan değil, bir toprak kayması. Dolayısıyla öncelikle onu söylemek isterim.

Şimdi, tabii, bir ÇED genişletme kararı alınıyor ve burası aslında, bildiğiniz gibi, Erzincan birinci derece deprem bölgesi ve Sabırlı Deresi bazı hocaların çalışmalarına göre aktifliğini yitirmiş bir fay oradaki kil kalınlığı nedeniyle, bazı hocalarımıza göre de aktif bir fay ve MTA'nın da aktif fay olduğuna dair raporları var. Siz burada oldukça riskli, siyanürlü ve sülfürik asitle üretim yapılan bir tesis kuruyorsunuz ve tabii, ÇED raporu istiyorsunuz, ÇED onaylanıyor, sizin hatanız değil, siz istersiniz firma olarak. Üzerine de genişletme yani ÇED'i daha da genişletme raporu alınıyor. Buradaki fayın aktif olup olmadığına dair bir çalışmanız var mı? Onu öncelikle bir sormak isterim.

Bir de mart ayından itibaren birtakım emarelerin olduğu yani bu liç yığınınındaki kaymanın... Çatlaklar görülmüş olduğu burada. 13 Şubat 2024 günü sabahı da liç sahasında bu çatlaklar görülmüş olmasına rağmen madende tam kapatılma yapılmadığı, bu kadar yüksek riskin olduğu bir madende alınması gereken hayati kararların binlerce kilometre ötede Denver'a sorulması... Yani hep bunlar ifade edildi, bizi bilgilendirirseniz memnun oluruz bu konuda. O gece madenin en üst düzey yetkilisi olan Iain Ronald Guille -tam doğru mu okuyorum bilmiyorum- ABD Denver'a mail attığı ve saatlerce bu mailin yanıtını beklediği doğru mudur? Bunu sormak isterim.

Yine, durdurulması gereken işin durdurulmadığı gibi yığın liç hazırlanırken bir kere buna dair bir jeoteknik raporun olması gerekiyor. Kaç metre olacağı, eğiminin ne olacağı, yığın liçini yüksekliğinin ne olacağına dair bir proje olması gerekiyor. Bu proje hazırlandı mı? Hazırlandıysa projeye uyuldu mu? Uyulduysa niye bu kaza oldu? Uyulmadıysa niye uyulmadı? Soru bu ve neden gereken önlemler alınmadı? Yani normal koşullarda bu yığın liçinde bir hareket başladıysa mutlaka bir emare vermiştir. Basit bir jeolog gözlemiyle dahi bu emareler görülebilirken neden buna dair herhangi bir önlem alınmadı? Ve alan neden tam anlamıyla boşaltılmadı? Yani bu emareler varken neden tam anlamıyla boşaltılmadı?

Jeoradar kullanılıyor mu bölgede? Mesela, bu ölçümleri yapmak adına jeoradar kullanılıyor mu? Yeterli miydi bu jeoradar sayısı? Değilse neden yeteri kadar jeoradar konulmadı?

Madenin yöneticileri olarak gerek jeoradarlardan gelen mesajlar ve gerekse gözle görülen çatlaklara rağmen tüm çalışanların tahliye edilmediği görülüyor ve tehlike devam ederken kamyonların liç sahasının çevresinde çalışmasına ve işçilerin de liç yığınının üzerinde ve çevresinde bulunmasına izin verildiği görülüyor. Neden buna izin verildi?

Yine, baktığımız zaman Sabırlı Deresi'nde önceden bu risk görülerek hani bize diyorsunuz ki: "Devlet Su İşleri sedde oluşturdu, işte sondajlar yaparak geçirimsiz iki baraj oluşturduk ve bu yığının Sabırlı Deresi'ne akmasını engelledik." Güzel. Peki, önceden bir acil eylem durum planı yok muydu? Yani olası bir kaza, olası bir deprem, olası bir sarsıntı, olası bir patlatma ve titreşim sonucunda bu liç yığınının harekete geçerek akması göz önünde bulundurulur. Öyle bir acil durum eylem planı yok muydu? Ve bu önlemin Devlet Su İşlerinin almış olduğu bu seddenin yani Sabırlı Deresi'ne ulaşmasını diye alınması gereken önlemin önceden alınması gerekmez miydi? Bu geçirimsizliğin sağlanmasının önceden düşünülmesi gerekmez miydi? Hani bize burada sonradan yapmış olduğunuz önlemlerini anlatıyorsunuz, bu da devlet tarafından yapıldı. Belki parası size ödetiliyor, o önemli değil, onlar yaşamları geri getirmiyor. Ancak şu önemli: Olası bir kazada acil durum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Çöpler altın madeninde yılda kaç ton dore altın, gümüş, bakır üretiyorsunuz ve ne kadarını devlet hakkı olarak ödüyorsunuz? Onu da merak ediyoruz. 1 dore altın elde etmek için kaç ton siyanür ve kaç ton sülfürik asit kullanılıyor?

Çöpler altın madeni kapasite artışıyla ilgili ÇED raporuna göre siyanür kullanımı yaklaşık 7 bin tondan 11 bin tona, sülfürik asit kullanımı da yılda yaklaşık 9 bin tondan 122 bin tona çıkarılmış. Özellikle sülfürik asit kullanımındaki bu büyük artışı nasıl açıklıyorsunuz?

Yine, Çöpler altın madeninde kapasite artışına önce saniyede 137 litre/saniyelik su kullanımı varken bu miktarda yer altı suyu kaynaklarından çekilirken kapasite artışı sonrasında bu oran ne olmuştur ve bunun günlük, haftalık, aylık kullanım miktarı ne kadar oluyor ve oradaki su döngüsüne etkisi ne olmuştur burada kullanılan yer altı suyunun?

Altın madenciliğinde refrakter cevherler, bir başka deyişle sülfürlü cevherler en riskli ve tehlikeli cevher sınıfına giriyor. Bunlar kullanıldıktan sonra pasaları asit maden drenaj kaynağı hâline gelmekte. Fırat gibi stratejik ve çok önemli bir su havzasının hemen dibinde bu riskli cevher üretimini doğru buluyor musunuz firma olarak?

Yine, yem, tohum desteği gibi birtakım destekler verme adına oradaki vatandaşlara ya da çalışanlara şikâyetçi olmamaları koşuluyla 130 bin lira civarında bir destekleme primi verildiğine dair söylemler var ve belgeler var. Buna ilişkin ne söyleyeceksiniz? Böyle bir şey var mı “Şikâyetçi olmayın ama -o günün parasıyla- 130 bin lira yem ve tohum desteği olarak verelim.” gibi?

Yine, 46 no.lu görselde liç yığının kesitine baktığımız zaman -90 metre falan diyorsunuz- altında kireç taşı görünüyor. Bu kadar uzun süredir bir liç yığını yapılırken -o kireç taşı akiferdir, geçirimsizliği olan bir zemindir- geçirimsizliği nasıl sağlıyorsunuz? 46 no.lu görselde bir kesit gördük, geçirimsizliği nasıl sağlıyorsunuz orada?

Sorular çok fazla ama bunları yazılı olarak da yanıtlayabilirsiniz tabii. Burada da olabildiği kadar...

RESUL KURT (Adıyaman) – İstedığınız kadar soru sorabilirsiniz yani sıkıntı yok.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ne bileyim, uzun diye şey olmasın.

Altın madenciliğinde madenin liç sahasının topoğrafik olarak uygun olmayan bir coğrafyaya döküldüğü görülüyor çünkü bir tarafında manganez ocağı var derinliği 500 metreyi bulan, diğer tarafında da Sabırlı Deresi; âdeta bir sırtın üzerine yapılmış bu liç yığını ve dolayısıyla 270 metrede yani kapasitesinin üzerinde de bir yığın liç olduğu gözleniyor. 15-20 kat yüksekliğinde olması gereken liç yığınının 33 kata kadar yükseltildiği görülüyor yani hem coğrafik olarak uygun olmayan bir topoğrafyada hem de yeterli eğim ve yatımın verilmediği ya da... Siz nasıl açıklıyorsunuz bilmiyorum, burada acaba su yoğunluğu mu fazla, oraya verilen sülfürik asit ya da siyanürün sıvı yoğunluğu mu fazla da hareket etti? Buna dair gözlemlerinizi ya da çalışmalarınızı ne yönde oldu, bunu da sormak isterim.

Yine, liç sahasında çalışan işçilerin daha önce defalarca kendi aralarında ve madenin yöneticileriyle yaptıkları sohbetlerde çatlaklara ve tehlikelere dikkat çekmelerine rağmen bir önlem alınma yoluna gitmemesi şirketin yani bir sorun olarak görünüyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Liç sahasında faz 5, faz 6'nın çalışmaları geciktiği için faz 4'ün üzerine kapasitesinin üzerinde yüklem yapıldığı ve bu nedenle çökmenin yaşandığı bilirkişi raporlarında yer almaktadır. Üstelik bir de doğusunda ve batısında derin uçurumlar bulunan bu liç yığınının bitişiğinde dinamitlerin patlatılmasının risk oluşturulabileceği düşünülmüdü mi? Son dakikaya kadar dinamit patlatıldığına ilişkin bilgiler aktarıldı.

Yine, maden ilk açılırken bölgede yaşayan köylülere, vatandaşlara sadece yığın liçinin kullanılacağı ve tank liçinin uygulanmayacağı şeklinde açıklamalar yapıldığı doğru mudur?

Tabii, bu kadar büyük bir çevre felaketi oluştu ve bu kadar risk varken burayı yeniden çalıştırmayı düşünüyor musunuz? Artık sadece tank liçi yapacağınızı ilan etmeniz bölgede atık maden barajının olduğu da göz önünde bulundurulduğunda yeni atık barajları inşa edeceğiniz anlamına mı gelmektedir?

Şimdilik sorularım bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ATAY USLU - Teşekkür ederiz, sağ olun.

14 arkadaşımızın şu anda soru talebi var, onları karşılıyoruz.

Abdurrahman Bey, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, arada yanıt verilse şirket tarafından, belki verilen yanıtlara göre soru sorulmayacak.

BAŞKAN ATAY USLU – Deniz Bey, onun şöyle bir şeyi olabilir: İstiyorsanız 7 arkadaş soru sorsun, sonra cevap verdirelim, olabilir. Ancak şöyle bir şey olabilir, şunu söyleyeyim: 7 kişinin sorusunuz cevabı diyelim ki iki saat sürebilir, iki buçuk saat sürebilir ama diğer arkadaşlardan “Ben de soru sormak istiyorum.” diyen çıkıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Toplantının sonuna kadar süre var.

BAŞKAN ATAY USLU – Abdurrahman Bey, buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) - Biz maden sahamızı gezdiğimizde gözüme çarpan birkaç tane önemli konuyu sizinle paylaşmak istiyorum.

Birincisi: Olay olduğunda sizin jeoradar kaç taneydi? Çünkü sunumda 4 tane şu anda jeoradarınız olduğu söyleniyor ve büyük ihtimalle jeoradar 1 taneydi daha önce atık havuzunun orada gördüğümüz, tahmin ediyorum ama o da zaten yeterli veriyi vermişti. Aynı zamanda şirketin sunumunda da gördüğümüz, 30 Kasım itibarıyla kasım ile aralık, ocak, şubata kadar zaten jeoradarın oralarda çok hızlı bir faaliyet olduğunu belirten bir grafiğini de gördük yani şirketinizde de bu bilgiler vardı. Doğal olarak jeoradar eksikliğinden olduğunu çok düşünmüyorum, sonradan artırmış olabilirsiniz ama bu jeoradar bilgilerinin yeteri kadar değerlendirilmediğini... Yani bu bilgiler ki benim Komisyonunda tüm Türkiye’deki madenlerin jeoradarlarının bir rasathane olarak birlikte bir yerde toplanıp değerlendirilmesi yani kişinin inisiyatifine bırakılmadan kurumsal olarak bunun yapılmasıyla ilgili de zaten önerim var, bununla ilgili bizler de çalışıyoruz.

İkincisi: Gördüğümüz kadar -tabii, sizden sonra başka bir altın madeninde gördük- orada faz 1, faz 2, faz 3, faz 4... Faz 1 ve faz 2 daha önce, sekiz yıl önce genel müdürlükten ayrılan Jeremy Bey’in döneminde yapıldığı, oradaki bizim daha önce konuştuğumuz kişilerden de duyduğumuz kadarıyla daha önce bu tür güvenliğe çok dikkat ettiği ve o 1 ve 2’nin güçlü yapılmasıyla aslında daha fazla toprağın aşağıya inmesini engellediği söyleniyor. Yani eğer belki de o 1 ve 2’nci faz çok sağlam yapılmasaydı -ki 2’nci fazın bir kısmını da aşağı döktü bizim gördüğümüz anda- belki de o zaman üretim bölümüne de gelebilecekti. Yani o dönemden sonra, 2016 yılından itibaren bu tür hassasiyetlerin azaldığı, daha çok gelir elde etme amacına yöneldiği söyleniyor. Biz de gördük ki orada faz 1, faz 2, faz 3, faz 4 var da ben faz 4B’yi anlamadım. Ne gerek vardı? Yani bizdeki “kaçak kat çıkmak” gibi bir kavram. 5 ve 6’nın yerlerini de hazırlamışsınız. Bana göre, bir, ÇED’in bu onayı vermemesi gerekiyordu, sizin de bu onayı almamanız gerekiyordu. Yani faz 5 ve faz 6 yapılmış olsaydı bugün bu konuları konuşmuyor olacaktık. Doğrusu şu ki evet, altın madeni çıkarılması gereken Türkiye’nin bir kaynağı çünkü sürekli

olarak dışarıdan ithal ettiğimiz bir malzeme ama dünyanın -sizin Kanada’da yerleriniz var, Amerika’da yerleriniz var- bir sürü yerinde önce insan, sonra çevre ve sonra madencilik anlayışı var dünyanın da kabul ettiği, biz de bunu kabul ediyoruz ki Kanada, Fransa bunu çok düzenli olarak yapıyorlar. O yüzden de özellikle faz 5, faz 6’nın yapılmaması ve faz 1 ve fazla 2’nin bu kadar özenle yapıldığı, aynı özenin diğerlerinde neden gösterilmediğiyle ilgili konu...

Diğer bir konu da sizinle ilgili Sayın Genel Müdür. Daha önce size bu mailin gönderildiği ve sizin altı saat görmediğiniz yani saat farkından sonra, üç gün sonra gördüğünüzle ilgili de basında bazı iddialar gündeme geldi. Şimdi, burada aslında gördük ki, diğer gördüğümüz madende, bir sürü kişinin kaza anında bu tür şeyi durdurma yetkisi varken sanıyorum sizdeki yetkiler sınırlı kişilerde vardı ve onlardan bu yazışma uzundu ki... Hani “Bürokrasi sorun.” derler ya, Türkiye’de biz de bürokrasiyi azaltmak için milletvekilleri olarak çaba sarf ediyoruz. Sanıyorum siz de biraz bürokrasinin içinde... Yani kendi iç bürokrasinizin özellikle güvenlik konusunda eksik olduğu kanaati bende de oluştu. Bunlara sağlıklı cevap vererseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ATAY USLU – Arkadaşlar, tekrar söyleyeyim, şöyle yapalım istiyorsanız: İkiye bölelim soruları çünkü burada çok soru talebi var. Yarısını alalım, cevap alalım, sonra ara verimiz, tekrar yarısını alıp tekrar cevap verimiz; öyle yapalım mı? Yani istiyorsanız böyle bir şey yapabiliriz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Öyle yapalım.

BAŞKAN ATAY USLU – Uygun mudur, ne diyorsunuz?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Uygun, öyle yapalım.

BAŞKAN ATAY USLU – Çünkü ikinci kısma kalan arkadaşlar “Uzadı.” falan diyebilir ama artık böyle bir sıralama yapacağız. Ben buraya söz sırasına göre yazmıştım ama diğer partiler arasından da her partiye eşit bir şey verebiliriz.

Buyurun Ali Bey.

ALİ TEMÜR (Giresun) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; benim şirket yetkilisi arkadaşlara soracağım şu anda onların ifadeleri doğrultusunda önemli bir konu var. 13 Şubat günü sabah saat sekizde çatlaklar tespit ediliyor, sekiz otuzda sahada bulunan yaklaşık 50 çalışan buradan tahliye ediliyor, sulama işlemi ise bir buçukta kesiliyor. Neden o zamana kadar sulama işlemi kesilmedi? Onu soruyorum.

Ayrıca, kıdemli jeoteknik mühendisiniz gerekli incelemelerde sorunları tespit ediyor; işte, batmalar var, çıkmalar var, çatlaklar var vesaire. Bilinen ve önceden tespit edilen sakıncalara rağmen neden 9 vatandaşımız sıkıntılı alandan uzaklaştırılmıyor? 9 vatandaşımızı her şeyin tespit edilmesine rağmen neden kaybediyoruz?

Jeoradar görüntü ve kayıtlarına göre 13 Şubat tarihinden önce liç alanında oluşmuş kayma ve çatlak oluşumları var mıydı? Var ise bu çatlaklar hangi tarihte oluşmaya başlamıştır? Santimetre veya milimetre cinsinden ölçümleri nedir? Çünkü kamuoyundan öğrendiğimize göre ta kasım ayından itibaren çatlakların oluşturulmaya ya da oluşmaya başladığı, çeşitli defalar oradaki iş makineleriyle bu çatlakların kapatıldığı bize ifade edildi.

Yine, liç alanına dökülen malzemenin sizin projenize göre miktarı ne olmalıydı? Çünkü kaza anında 65 milyon ton liç malzemesi olduğu bizlere ifade edildi, bu doğru mudur? Kaza olmasa idi aynı alana malzeme konularak liç miktarı kaç milyon tona çıkarılacaktı yani projenizde bu öngörü nedir?

Yine, liç alanında daha önceki süreçte bir sivilaşma tespit ettiniz mi, böyle bir sıkıntı oluşmuş muydu? Kaza nedenleri arasında, kaza olduktan sonra, sivilaşma veya aşırı solüsyon fazlası, verilen solüsyonun verimli ve süresinde alınmaması söz konusu mu? Yani yukarıdan solüsyonu veriyoruz, sistemde bir tıkanıklık meydana geliyor, o bölgede sıvı birikiyor, bunun takibi var mıydı, bunun kayıtları var mı elinizde?

Bir sorum daha var. Liç alanında oluşan ve oluşabilecek sıkıntı ve risklere müdahale edilmesiyle ilgili alanda kim ya da kimler yetkilidir? Kaç dakika içerisinde böyle bir riski, sıkıntıyı gördüğünüzde müdahale şansınız var? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ATAY USLU – Ali Bey, teşekkür ederiz.

Sayın Gamze Taşcier Vekilim, buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, tutuklanan personellerin ifadelerinden anlıyoruz ki maden alanında birden fazla taşeron şirket çalışıyor. Anagold maden sahasında kaç alt yüklenici firma var? Bu firmaların ayrı ayrı görevleri nelerdir? Bir maden sahasında bu kadar çok alt yüklenicinin olması doğal mıdır? Ayrıca, 400’ü mavi yakalı yaklaşık 600 işçi Anagold bünyesinde çalıştırılıyor ama taşeron olan Çiftayda 1.500’den fazla işçinin çalıştığı görülüyor. Anagold asli sorumluluklarını taşeron şirketlere mi taşere etmektedir? Böyle hayati bir faaliyette alt taşerona işlerin büyük bir kısmının verilmesi sizce doğru mudur?

Bir diğer soru: Facia sabahı aileler olağan dışı çatlaklar ve olağan dışı durumun olduğunun bazı işçiler tarafından ifade edildiğini söylüyorlar. Bu hayati uyarıyı tamamen görmezden geldiğiniz iddiası doğru mudur?

Kazanın meydana geldiği sahada faciadan önce iş güvenliği uzmanı tarafından tespit öneri defterine yığın liçinde meydana gelen ve facianın âdeta habercisi olan çatlaklar yazılmış mıdır?

Diğer soru: Facia öncesinde sahada liç yığını üzerinde ve sahanın etrafında iş makineleri için yapılmış yollarda olağanüstü çatlaklar yine işçiler tarafından tespit edilip fotoğraflandığı ve şirketin risk bildirim sistemi üzerinden hem de diğer yollarla yetkililere bildirildiği ifade ediliyor. Buna rağmen gereken önlemlerin alınmadığı anlaşıyor. Bu iddiaya göre katliamdan bir ay önce işçilerin madenle ilgili duydukları endişeleri defalarca dile getirmelerine rağmen neden bir önlem alınmamıştır?

Diğer bir sorum: Sunumunuzda 14.45’te acil durum müdahale planının devreye girdiğini söylüyorsunuz ancak siren, uyarı gibi işçilerin oradan uzaklaşmasını sağlayacak acil durum planının devreye girmediği iddia ediliyor. Yine, liç yığma alanına yaklaşık 200 metre mesafede dinamit patlatıldığı, bundan dolayı da yığma alanındaki kaymanın gerçekleştiği ifade ediliyor. Bu iddia, madencilik faaliyetleri esnasında bulundurulması gereken yaşam odalarının yani konteynerlerin olmadığı, olanların çay, kahve içmek için kullanıldığı dinlenme yerleri olarak ifade ediliyor; bununla ilgili bir cevabınız var mıdır?

Bir diğer soru: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının sunumunda jeoradar verilerinin aslında kasım ayı itibarıyla uyarı verdiği, olaydan iki gün önce pik yaptığı ve olay günü de çok bariz yani bu işten anlamayan kişinin bile burada bir anormallik var uyarısını fark edebileceği gözlemleniyor; bu hiç dikkatinizi çekmedi mi?

Yine, bir diğer sorum: Şirketin bünyesinde aynı işi yapan işçiler arasında ücret farklılığı var mıdır? Bu neden önemli? Çünkü kök maaşlarına eklenen promosyonların, primlerin, ikramiyelerin, hak edilmiş hakların... Sanki kamuoyunda çok yüksek maaşlarla çalışıldığı gibi bir algı yaratılmakta, ben çalışanların sınıflara göre kök maaşları noktasında bilgi almak istiyorum.

Yine, sendikalaşma oranınız nedir, mavi yakalıların özellikle? Çünkü 13 Şubattan iki hafta önce bir kısım işçinin var olan sendikadan istifa ederek BAĞIMSIZ MADEN İŞ Sendikasına üye olmak istedikleri ancak şirket tarafından bunun engellendiği iddia ediliyor.

Diğer sorum, “Anagold” isimli şirketin işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda kesintilere gittiği belirtiliyor, hatta kamuoyuna da yansıdı, iş güvenliğiyle ilgili asıllı tabelaların şirket tarafından faciadan hemen sonra kaldırıldığı gazetelere de yansımıştı. İşletmenin genel olarak genç ve deneyimsiz mühendis kadrolarıyla çalışarak ucuz iş gücü elde etmek hırsıyla pek çok yanlışın önünü açtığı iddia ediliyor. Burada da mesela proses mühendisiniz bir buçuk yıllık, Operasyon Genel Müdürünüz daha nisan ayında başlamış, Sürdürülebilirlik Direktörünüz bir buçuk yıllık; kendi beyanlarınızdan yakalayabildiklerimi ifade ettim.

Diğer sorum, sunumunuzun 55’inci sayfasında şöyle bir ifade kullanmışsınız, demişsiniz ki: “İşletmemiz 2020 yılında bin gün yaralanma olmadan çalışma süresi rekoru nedeniyle Uluslararası Madencilik tarafından ödüle layık görülmüştür.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Bunun sebebi, iş güvenliğini en iyi şartlarda almış olmanız mı yoksa işçilerin ek prim ödemelerinin devamlılık esas şartına bağlanmış olmanız mı? Neden? Çünkü işçiler iş kazası geçirmeleri durumunda ek primden faydalanamayacakları, bu nedenle de kaza geçiren işçinin ek prim almak için bunu bir sağlık raporu olarak sosyal güvenlik kayıtlarına rapor etmemesi size bu ödülü aldirtmış olabilir mi?

2022’de facianın meydana geldiği liç yığnında 400 metreköplük bir kayma meydana gelmiş, bu konuda hangi çalışmalar yaptınız? Bu kaymanın nedeni nedir? O alanda kaymanın olabileceğine ilişkin bir belirti sizde daha önceden var mıydı?

Teşekkürler.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Resul Bey.

RESUL KURT (Adıyaman) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, hepimizi üzen, elem veren büyük bir faciayı yaşamış olduk. Benim de birtakım sorularım var.

Sayın Başkanım, bu kazanın meydana geldiği maden sahasını ben gezdim, bütün Komisyon üyelerimiz gezdi ve öyle yüzde 11 eğim falan yok, kusura bakmayın, nasıl yüzde 11 tespit ettiniz bilmiyorum ama ben aynı zamanda iş güvenliği uzmanıyım, dolayısıyla da maden sahasındaki eğimin çok daha fazla olduğu görüşündeyim.

Sayın misafirlerimiz, Kenan Öz telefonundan şirket yönetimine sahada sıkıntı olduğu yönünde bir mail atıldığı iddiaları var, doğru mudur?

Liç sahasında düşük oranda ve kalitesiz çimento kullanıldığı iddia ediliyor yani özellikle sahada -siz daha iyi biliyorsunuz- liç sahasında çimento kullanılıyor. Bu, standartlara uygun mudur, yeterli midir kullanılan, kalite olarak da doğru mudur?

Çöpler sahasında teknik personelin tecrübesi nedir? Sahada gözlemlerimizi yaptığımız gibi aynı zamanda halkla da buluştuk, çeşitli yerleri ziyaret ettik ve bize halkın, vatandaşların, orada çalışıp da o gün çarşıda veya sağda solda karşılaştığımız insanların en büyük eleştirisi... Daha önceki tecrübeli personelin maliyet düşürmek için işten çıkarıldığı ve tecrübesiz, liyakatsiz teknik ekiplerin çalıştırılmasından dolayı bu kazanın meydana geldiği iddiaları var vatandaşlarımız tarafından.

Yine, jeoradar kaç taneydi? “4 jeoradar var.” diyorsunuz. Daha önce kaç tane jeoradar vardı? Dünya standartlarında, siz dünyanın birçok yerinde belki bu şekilde liç yöntemiyle altın madenciliği yapıyorsunuz; dünyanın diğer ülkelerinde bu büyüklükteki bir saha için kaç jeoradar var? Bu tespit edilen görüntüleri kim değerlendiriyor? Yani orada bize yapılan uyarıları, görüntüleri değerlendirecek teknik bilgi ve donanımına sahip arkadaşlarımız var mıdır?

Yine, bu madende kullanılan üretim prosesi ve iş güvenliği önlemleri -sizlerin- yurt dışındaki diğer ülkelerde; örneğin Kanada, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya gibi ülkelerde aynı mıdır, farklı prosesler var mıdır?

Her zaman dediğimiz gibi, önce insan, önce çevre ve doğa, sonra güvenli madencilik. Yani Başkanın sorduğu soruyu ben tekrar etmek istiyorum. Burada ne yapmış olsaydık bu kaza meydana gelmezdi? Yani kazanın meydana gelmemesi için alınması gereken hangi önlem eksik olduğu için bu kazaya düşer olduk?

Yine, değerli misafirler, bu kazayla ilgili kamuoyunda en çok eleştiri yapılan konuların başında siyanür kullanımı geliyor. Yurt dışındaki altın madenlerinde de aynı oran ve proseslerde siyanür ve diğer tehlikeli kimyasalları kullanıyor musunuz, Türkiye’ye özgü müdür? Yurt dışında özellikle bu proseslerde üretim yapılırken liç sahalarındaki yükseklik ve eğim Çöpler sahasındakine benziyor mu veya Çöpler sahasındaki eğime uygun bir liç prosesünüz, bir liç sisteminiz neden yok?

Derele, nehirle, toprağa herhangi bir kimyasal veya siyanür, başka bir tehlikeli madde ulaşmış mıdır? Bununla ilgili çalışmalara katılıyor musunuz, destek veriyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RESUL KURT (Adıyaman) - Yine, çatlak tespiti yapıldığı ve çalışanlara mail yoluyla, özellikle sadece beyaz yakalı çalışanlara mail yoluyla duyurulduğu konusunda iddialar var; mavi yaka çalışanlara herhangi bir Whatsapp veya mail veya SMS gibi veya başka bir telefon, çağrı, anons gibi bir duyuru yapılmadığı yönünde mavi yaka çalışanların yakınları tarafından iddialar var. Beyaz yaka ve mavi yaka ayrımı yapıldı mı, yapıldıysa neden yapıldı?

Yine, sahada risk değerlendirme raporlarının alındığı, iş güvenliğiyle ilgili tüm önlemlerin alındığı söyleniyor. Geçmişte de bir topuk yapılmış, bir veya birkaç topuk yapılmış, bunlarla ilgili risk değerlendirme raporuna yer verdiniz mi? Veyahut da sahada karşınıza çıkan çatlaklara ilişkin risk değerlendirme raporlarında herhangi bir tespitiniz var mı ya da tespit öneri defterinde buna ilişkin iş güvenliği uzmanları tarafından yapılan tespitler ve şirket tarafından yapılan iyileştirmeler mevcut mu?

Sahada üretim baskısı olduğu yönünde bir iddia var. Üretim baskısı var mı? Çok fazla üretim yapmak için çalışanlara ciddi bir baskı olduğu yönünde iddia var.

Yine, değerli arkadaşlar, “iş reddetmeyen çalışan” diyorsunuz “Çalışanlarımızın işi reddetme hakkı var ama reddetmiyor.” diyorsunuz. Yani tehlikeli bir ortam ortaya çıktığında, bir çatlak çıktığında veya tehlikeli, riskli bir durum söz konusu olduğunda çalışan neden işi reddetmiyor?

Alt işverenlerle ilgili Sayın Gamze Hanım da söyledi, çok sayıda alt işveren var, belki asıl işveren çalışanların sayısından fazla. Asıl olan, her zaman asıl işveren çalışanlarıyla üretim yapılmasıdır. Bir muvazaa tespiti yapıldı mı, bir muvazaa incelemesi yapıldı mı?

Yine, değerli firma yetkilileri, yüzde 70-80'lere varan eğim olduğu söyleniyor. Liç sahasının bazı bölgelerinde öyle yüzde 11-12 değil, yüzde 70-80'lere varan eğimlerde liç sahası olarak kullanım yapıldığı iddia ediliyor.

Yine, biraz önce söyledim, hedef baskısı var, hedef tutması için oksitli cevher bitmesine rağmen kirli cevherle besleme yapıldığı iddiası var. Kirli cevherin geçirimsiz olduğu olması nedeniyle de solüsyonun tabana geçmediği, şişme yaptığı ve belki de kazanın meydana gelmesinde önemli bir etken olduğu yönünde iddialar var.

Sahada yeteri kadar sismik ve radar ölçüm cihazı olmadığı iddia ediliyor. Öncelikle, bu konuyu diğer milletvekili arkadaşlarımız da sordu. Kazadan önce kaç sismik ve radar ölçüm cihazımız vardı? Bunları kim değerlendiriyordu? Yani çok iyi bir cihazınız olan olabilir, 10 tane cihazınız olabilir ama o radar verilerini değerlendirebilecek yetkinlikte personeliniz var mı?

Önceki yıllarda “topuk” adı verilen bir sistemle patlamayı engelleyici bir düzenleme yapılmış ve bununla ilgili olarak -biraz önce de söyledim- iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin bir değerlendirme yaptınız mı? Risk değerlendirme raporlarında bir revize yaptınız mı veya buna ilişkin bir risk görmediniz mi? Eğer bir risk görmediyseniz bu kazanın meydana gelmesinde gerekli denetleme ve düzenlemeleri yaptığınızı iddia edebilir misiniz?

Olaydan bir yıl önce patlamanın olduğu alanda solüsyon patlaması yaşandığı iddia ediliyor ve üç ay kapalı kaldığı iddiası var. Bu üç ay kapalı kaldığı dönemde iyileştirme yapıldı mı, yapıldıysa ne yapıldı, yapılmadıysa neden yapılmadı?

Değerli firma yetkilileri, bir canın dünyaya bedel yani buradaki hiçbir milletvekili arkadaşımız, hiçbir vatandaşımız bir can kaybına tahammül edemez.

Şimdilik sorularım bunlar, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ATAY USLU - Resul Bey, teşekkür ediyoruz.

Şenol Hanım, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; sizler de hoş geldiniz.

Şimdi şu dikkatimi çekti: Anagoldun büyük ortağı Kanadalı firma ve bu gelen heyetin içinde bir Kanadalı firma yetkilisinin de olmasını arzu ederdik. Neden yok bilemiyorum. Anagoldun Kanadalı ortağından söz ediyorum.

Şimdi, görüldüğü gibi, topografya yeterli olmamasına rağmen maden liç sahasının ve zehirli atık barajının genişletilmesi için çalışmalar yapılmış. Liç sahasının genişletilmesi çalışmaları istendiği hızla gitmeyince görülen o ki mevcut liç alanına gereğinden fazla yükleme yapılmış. İşte buna bir de 4B faz alanı ifade edilmiş. Şimdi, yığın liç sahasının kuzey-güney doğrultulu bir sırt üstünde bulunuyor ve sırtın hemen batısında derin bir açık ocak olduğu da ortada. Bu sırtlarda meydana gelen yatay deformasyonların olabileceğini hiç dikkate almadınız mı? 60 milyon ton yığın liçin yatay deformasyonlara sebep olabileceği hiç hesaplanmadı mı? Şimdi, bugün anlattıklarınızda serilen cevher miktarından bahsediyorsunuz. Faz 4B'yi diyorsunuz ki: “64 milyon ton kapasiteli, ÇED onaya göre de 73 milyon ton kapasiteli ama biz 64 değil de 60 milyon ton toprak döktük.” diyorsunuz. Aynı zamanda da ifadenizde şöyle bir algı var: “2021 ÇED Raporu’nda onaylanan 85,3 milyon ton kapasitenin altındadır bu.” diyorsunuz. Bu, zaten 5 ve 6'ncı fazları da içine alan bir kapasite miktarı. Şimdi, ÇED raporunu hazırlayan Çevre ve Şehircilik Bakanlığında bu neye göre hazırlanmış? Biz bunları tabii kendilerine de

soracağız. “60 milyon ton toprak orada liç yığınınındaydı ama 64 milyon tonu geçmedik.” diyorsunuz. Şimdi 22/3/2022’de 400 metreküüp yine bir kayma oluşmuş. Ya, hiçbir analiz yapılmadı mı o dönemde; onu sormak istiyorum.

Liç yığınının nem içeriği ölçümlenmiş midir? Nem içeriğiyle ilgili -ki o dönemde yüzde 40 oranında olduğu ifade ediliyor- hiçbir araştırmanız olmadı mı? Yağmur da var bunun içinde, hiç durmadan basılan solüsyon da var. Evet, sonuçlara göre proje yönetim mekanizmanız doğru yönetilmiş midir? Faz 4B olarak kapasite artışına nasıl ve hangi gerekçelerle gittiniz? Bu, ÇED raporunda var mıydı, ondan emin değiliz çünkü biz 4B’yi çok sonra öğrendik. Yine, uzman hocalarımızın anlatımıyla bunu öğrendik. Yani bu projeyi kim tasdik etti? Uygulamadaki aksaklıkları neye bağlıyorsunuz?

Faz 5 inşaatı sırasında -arkadaşlar da sordu ama belki soru şekli değişik olabilir- yığın liçine yakın mesafelerde ve yüksek miktarda patlayıcı kullandınız mı? Yığın liçinde olası hasar risklerini neden belirlemediniz? Evet, çatlakların oluşması sonucunda bir senaryonuz yok muydu?

Tasarım ve projelendirme aşamalarında Maden ve Çevre Kanunları kapsamında yükümlülükleri yerine getirdiğinizi düşünüyor musunuz?

Çöpler altın madeninde yıllık siyanür kullanımı ne kadar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bilim insanların ifadesi 4,5 ton gibiydi ama bu rakamlar birbirini tutmuyor. Yani yıllık siyanür kullanımınız ne kadar?

Yine “Neil Bar” isimli bir denetim firması şirketinizin talebi üzerine madendeki izleme sistemlerinin ve elemanlarının yeterli olmadığını raporladı. Neden gereği yapılmadı? Jeoradarlarda 50 milimetre/saniye seviye üzerinde hareketlilik görülüyorsa alanın tamamen kapatılması gerekirken 200 milimetre/saniye üzerinde hareketlilik varken sahada işçiler neden tutuldu? Bu GRE firması yanlış parametreler ve yetersiz değerler üzerinden mi liç sahasının tasarımını ve operasyonunu yürüttü?

Son sorum da: Altın madencilğinde cıva, altın ve gümüşle birlikte son aşamaya kadar geliyor. Cıva, 425 derece santigratta buharlaştırılarak altından ayrılıyor. Buharlaşan cıvayı ne yapıyorsunuz? Su analizlerinde görüldüğü üzere arsenik, kadmiyum, cıva alüminyum gibi ağır metallerin normal sınırların çok üstünde olduğu görülmüştür.

Sorularım şimdilik bu kadar, başka sorular soracaktım ama arkadaşlar o soruları sorduğu için ben burada bitireyim; yine, ikinci bölümde devam ederiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Cumhur Bey.

CUMHUR UZUN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Madende meydana gelen ve “yenilme” olarak adlandırılan bu faciadan önce -arkadaşlarımızın da ısrarla sorduğu gibi- jeoradarlar açıkça burada bir açılmanın olduğunu göstermiş ve sizlere bildirmiş. Buna rağmen ne yazık ki 9 kardeşimizi kaybettik. Jeoradarların ikazına rağmen neden gerekli önlemler alınmadı, alınmadı? 9 işçimize sahada bulunmamaları gerektiği konusunda haber, bilgi verilemedi mi, verilmedi mi? Bu arkadaşlarımız hangi görevle ve kimin talimatıyla o anda orada, bu koşullar altında bulunuyorlardı?

Diğer bir sorum: Bize verilen bilgilerde liç yığınının nem içeriğinin statik dengeler açısından son derece önemli ve kontrollü yapılması gereken bir işlem olduğunu belirtiyorlar ve son yenilmenin meydana geldiği aşamada da nem oranının yüzde 40 civarında olduğu ifade ediliyor. Bu yüzde 40

oranında nem içeriği yığın liçi için olması gereken seviyeler midir? Bunun aşılmasını, aşıldığı anı hangi metot ve yöntemlerle tespit ediyorsunuz? Böyle aşılma durumlarına ilişkin aşılmayı derhâl giderici hangi yöntemlerin uygulanması gerekiyor, bu yöntem ve tekniğe sahip misiniz? Böyle bir nemlilik nedeniyle akışkan hâle geldiğinin tespiti eğer doğruysa bunun önüne niye geçemediniz, niye durduramadınız?

Üçüncü bir sorum: 4'üncü fazda 10 milyon ton fazla yükleme yapıldığına ilişkin bize verilen bilgiler var. Bu 10 milyon ton fazla yüklemenin aşamalarla değerlendirmesi yapıldı mı ve "Bu proses bu yoğunluğu kaldıracaktır, o yüzden yüklemeye devam edilmeli." diye bir değerlendirme yaptınız mı? Neden 4'üncü fazda belirli bir tonaja ulaşıldıktan sonra 5'inci faza geçemediniz? Burada 4B'nin nasıl icat edildiği de soru olarak aklımıza geliyor çünkü fazlar 1, 2, 3, 4 diye ardışık olarak gitmekte iken, 1'de 1A, 1B, 1C gibi bir durum yok iken -2 hakeza, 3 hakeza- 4'e geldiğimizde "4B" diye bir faz icat edildiğini görüyoruz ve bu, yeni bir fazın oluşup altyapısı hazırlanmadan 4'ün üzerine ilavelerin devam ettiğini, sadece isimlendirmek üzere belirli bir fazdan sonra yükü yine 4'e yüklemek kaydıyla ama adını "B" diye bir gruba ayırmak şeklinde olduğunu hissettiriyor. 4B'nin oluşumunu zorunlu kılan faktör neydi, 4B sizin için burada neyi tanımlıyor? Açıkçası, bunu bilmek istiyoruz.

Yığın liçi Çevre Bakanlığı yetkililerini dinlediğimizde bir maden, Enerji Bakanlığı yetkililerini dinlediğimizde yığın liçi bir atık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CUMHUR UZUN (Muğla) – Bakanlık değerlendirmelerinde farklı gözükken bu yığın liçi, bu ürünün elde edicileri olarak sizce -işlem öncesi ve sonrası- maden midir, atık mıdır ve belirli işlemlerden sonra dönüşen, öncesinde farklı, sonrasında farklılık oluşturan bir yığın hâlinde midir? Sizin tanımlamanıza göre, ilk anı ile son anı arasındaki tanımladığınız hâlleriyle, iç denetiminizde bunu nasıl değerlendiriyor ve hangi işlemlere tabi tutuyorsunuz?

Son bir sorum... Bütün bu oluşumlardan sonra ortada bir gerçek var, o da şu: Sizin fazla yüklediğinizi söylediğiniz, buna ilişkin projeleri en yetkin kişilere yaptırdığınızı ifade ettiğiniz ve işletilmesi sırasında da olanca hassasiyetinizle sürdürdüğünüzü ifade ettiğiniz işlem sonucu liç yığınınız çöktü ve 9 can yok oldu. Ortada doğru gitmeyen bir şey var ve birden çok şey de olabilir. Sonuç itibarıyla böyle bir vahim tabloyla karşı karşıyayız. Sizce yığın liçiniz neden yıkıldı?

Sorulara samimiyetle cevap vereceğiniz inancımı bir kez daha tekrar ediyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ATAY USLU – Mesut Bey ve sonrasında Süleyman Bey'le 10'uncu arkadaşımız soru sormuş olacak. Sorular sorulduktan sonra cevapları hazırlaması için firmaya -fazla değil- beş on dakika süre verelim, hemen arkasından cevaplara geçelim.

Buyurun Mesut Bey.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli şirket yöneticileri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Toplantımız hayırları vesile kılsın inşallah.

Başkanım, ben öncelikle -biraz espriyle karışık ama- bir şey sormak istiyorum. Bu Komisyon çalışmasını bitirdikten sonra bize bir diploma takdim edilecek mi? Yani bu Komisyon çalışmaya başladığı günden itibaren...

BAŞKAN ATAY USLU – Ben de esprili bir cevap vereyim: Yani böyle bir yetki verilmedi bize.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Ama şundan dolayı bunu söyledim: Gerçekten, bu çalışmaya başladığımızdan beri bakanlıkları dinledik, bazı kurumları dinledik, bazı hocalarımızı dinledik, şimdi de firmayı dinliyoruz. Dinlerken kendimi sanki maden üniversitesi altın fakültesi öğrencisi gibi hissediyorum yani. Mali anlamda değil ama bilgi anlamında altına boğulmuş vaziyetteyiz. Hâlbuki bizim Komisyonumuzun kurulma gerekçesi belli: Bu felaketi niye yaşadık? Bundan sonra, bu felaketlerin bir daha yaşanmaması için alınması gereken tedbirler nelerdir? Bu amaçla kurulduk. Tabii ki ben hem bakanlıklarımızı hem kurumlarımızı hem şirketi anlıyorum. Yani o söyleyecekleri sözün önünü, altını, üstünü doldurma niyetiyle yapıyorlar ama bu da ciddi manada bizim açımızdan zaman israfı oluşturuyor diye düşünüyorum.

Bunun yanında, şimdi, milletvekili arkadaşlarımızın hepsi bu olayın teferuatına yönelik, tabiri caizse sokaklarına yönelik çok önemli, çok değerli sorular sordular, inşallah cevapları da dinlemiş olacağız ama ben -bazı arkadaşlar da ifade etti- farklı bir tonajda, direkt soruyorum: Bu felaketin yaşanmış olmasının nedeni üç şeyin dışında asla olamaz. Bizim öğrenmek istediğimiz şu: Bu üç nedenden hangisi? Üç nedenden kastettiğim ne? Mevzuattan kaynaklı eksikliklerden dolayı mı bu felaketi yaşadık, uygulamadan kaynaklı bir nedenle mi yaşadık yoksa denetim eksikliğinden mi yaşadık? Bu üçünün dışında olma ihtimali yok. Çünkü 9 insanımızı kaybettiğimiz için bugün bu Komisyon kuruldu ama bu 9 insanımızı kaybetmemiş olsaydık da sorulması gereken ve üzerinde çok ciddi manada çalışma yürütülmesi gereken bir konu çünkü biliyorsunuz... Yani benim anlamakta gerçekten sıkıntı çektiğim hadise şu: Liç yığını kaydı, toprak kayması yaşadık. Nerede? Erzincan’da. Ya, Erzincan deprem bölgesi ve deprem olmadan bunu yaşadı. Ya, depremle bu kayma olsa ne olacaktı, ben hayal bile edemiyorum yani. Öyleyse gerçekten bu liç yığınıyla ilgili planlama ve projelendirmede ciddi bir sıkıntı var, ciddi bir sorun var. Bunun sorumlusu kim? Bunu öğrenmek bakımından bütün bakanlıklara aynı soruyu sordum, şimdi firma yetkilileri olarak sizlere de bunu soruyorum: Mevzuattan kaynaklı bir eksiklik mi vardı yoksa bu mevzuatı uygulama hususunda sizden kaynaklı bir eksiklik mi vardı yoksa bakanlıkların bu mevzuatı uygularken sizi denetleme noktasında mı bir sorun vardı; bunu net olarak biz öğrenmek, görmek isteriz.

İkinciye yani bu felaketin sonucu olarak 9 insanımızı kaybettik ama 3 bin insanın çalıştığı -aynı alanda değil ama sonuçta 3 bin insanın çalıştığı- bir alanda 9 insanı kaybetmiş olmamız büyük bir mucize. Yani eğer 9 insanı kaybetseydik aslında bu şu anlama geliyor: Demek ki felaket bağıra bağıra geldi -Anadolu tabiriyle- göstere göstere geldi. Şimdi, bu konuda birilerinin ama gazetecilerin ama bu konuda uzmanların o esnada 9 insanımızın oraya oradaki yetkililer tarafından yönlendirildiğine dair iddiaları var. Bu iddialar doğru mudur, bunu mutlaka öğrenmek isteriz.

Yine, sizin yaptığınız sunumdan sonra şöyle bir duygu oluştu: Özellikle buradaki AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlar yanlış anlamasınlar, biraz esprili soracağım. Anagold firmasında başkanlık sistemi var herhâlde. Hani, Türkiye’de bir yerde kaza olduğunda, yangın olduğunda, bir felaket olduğunda bakanlar açıklama yaparken derler ki: “Sayın Cumhurbaşkanımızın emriyle yangını söndürdük.” Sanki emir olmasa yangın sönmeyecekmiş gibi bir hâl vardır. Şimdi, bakıyorum, yok, yazışmalar yapılmış; yok, şu yapılmış; yok, bu yapılmış. Yani görüldüğü hâlde direkt el koyma olmamış, herkes bir yerden bir şeyler beklemiş. Hâlbuki siz de ifade ettiniz, çatlaklar ve bu kayma ihtimalinin öngörüldüğünü gösteren işaretleri aldığınız hâlde bu durdurma işi neden sadece bir yerlerden haber alma noktasına kadar geciktirildi; bunu mutlaka öğrenmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Üçüncüsü de zaten bu felaketin yaşanma esnasından sonra ve öncesinde tüm Türkiye’nin merak ettiği hususlardan biri; altın arama usulüyle ilgili tedirginlikler yani siyanürün insana, toprağa, suya etkisi. Siz bununla ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarda zararsız olduğuna dair ortaya koymuş olduğunuz çalışmaları hep kendi alanınızda yapmışsınız herhâlde. Ben şeyi de merak ediyorum yani bu maden ocağının dışında yakın köylerde, yakın ormanlıklarda, yakın yerlerde de bir çalışma yapıldı mı çevreye etkisini görme bakımından? Bunu da cevaplandırırsanız inşallah memnun olurum.

Son nokta -inşallah yanlış anlaşılmaz- Şimdi, böyle bir felaket yaşandı ve bu felaketin sonunda 9 insanımızı kaybettik ve bunun manevi olarak tamiri asla ve asla mümkün değil ama maddi olarak da büyük kayıplar var. Benim gerçekten merak ettiğim bir husus var: Maddi olarak burada en büyük kaybı yaşayanların biri de firma olarak sizsiniz. Herkesin eksikliği olsa bile siz bu riski nasıl göze aldınız? Çünkü o toprak kayması yaşandığından bugüne kadar siz de eksidesiniz mali anlamda. Yani diyelim ki mevzuatta eksiklik var, şurada eksiklik var, burada eksiklik var ama bu felaket yaşandığı zaman -firmanın amacı para kazanmak, altın çıkarmak- mali anlamda en çok size zarar vereceği hâlde bunu, bu riski nasıl göze aldınız? Riski göze almanızın ana nedeni veya ana eksikliği nedir; onu da sizden duymak isterim.

Başkanım, benim sorularım bu kadar.

BAŞKAN ATAY USLU – Süleyman Karaman, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, diğer kamu kurum ve kuruluşlardan gelen değerli temsilciler, Anagold şirketinin sayın yetkilileri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

13 Şubat 2024 tarihinde meydana gelen İliç yığını kayması sonucu 9 vatandaşımızın, can hemşehrilerimizin toprak altında kaldığı, hepimizi derinden üzen İliç maden kazası dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde oluşturulan İliç Maden Kazası Araştırma Komisyonumuzun 8’inci toplantısını yapıyoruz.

Bu Komisyonumuzun asıl amacı, bu kazayı tüm yönleriyle araştırmak ve böyle bir kazanın bir daha tekrarlanmaması için alınması gereken tüm tedbirlerin alınmasını sağlamak. Sonuç olarak “önce insan, önce çevre, önce doğa, sonra maden” mottosuyla çalışmalarımız sürmektedir.

Bugün Anagold firmasının yetkililerini dinliyoruz ve bu kazanın sebeplerini araştırmaya devam ediyoruz. Şirket yetkilisi arkadaşlara brifingleri için teşekkür ediyorum ve müsaadenizle sorularıma geçiyorum.

Birinci sorum: Kazadan önce yetkili arkadaşlar yolları kapatmasına rağmen 9 arkadaşımız neden toprak altında kaldı? Sebeplerini detaylı açıklayabilir misiniz? Yollar kapalı ise toprak altında kalan arkadaşlarımız bu bölgeye nasıl gitti? Sesli bir uyarı yapabildiniz mi? Sahada çalışmalar durdurulduğuna göre bu 9 kişi neden oradaydı?

İkinci sorum: Bu kazanın ana sebebi tasarlanan projenin eksik ve yetersiz olması mı, proje denetiminin iyi yapılmamış olması mı?

Üçüncü sorum: Biraz da çevreye gelelim. Maden sahasındaki yer altı sularının analizleri maden işletmeye açılmadan önce yapıldı mı? Eğer bu analizler yapılmış ise kaza sonrası yer altı sularının analizleriyle mukayese edildi mi? Bu mukayese sonucunda ilk sonuçlarla arasında bir fark var mı? Diğer bir ifadeyle, maden işletmesi sebebiyle yer altı sularında bir kirlenme oluşmuş mudur?

Dördüncü sorum: Kaza öncesi ve sonrası maden sahası ve İliç bölgesinde hava analiz raporları yapıldı mı? Eğer hava analiz raporları yapılmış ise hava değerlerinde bir değişiklik tespit edilmiş midir? Diğer bir ifadeyle, kaza hava kirliliğine neden oldu mu?

Beşinci sorum: Kaza öncesi ve sonrası maden sahası ve İliç bölgesinde, etkileşim bölgesinde toprak analiz raporları yapıldı mı? Eğer toprak analiz raporları yapılmış ise toprak değerlerinde bir değişiklik tespit edilmiş midir? Diğer bir ifadeyle, kaza toprak kirliliğine neden oldu mu? Bu sorularım oradaki hemşehrilerimin bana çok yoğun bir şekilde sorduğu sorular. Onun için, cevaplarını net bir şekilde vererseniz sevinirim.

Altıncı sorum: Yaşanan kaza sebebiyle Anagoldda çalışan ya da kurtarma ekiplerinde yer alan vatandaşlarımızda siyanür veya diğer etken malzemeler sebebiyle zarar görenler veya mağdur olanlar var mı? Bunun için şirket bir önlem aldı mı?

Yedinci sorum: Maden şirketinizin yaptığı için yüksekliği kaç metredir? Ülkemizdeki en yüksek liç yüksekliği ne kadardır? Dünyada en yüksek liç yüksekliği hakkında bilgi verebilir misiniz?

Göçük altında kalan vatandaşlarımızın aileleri için bugün ve gelecekte yardım yapma ve çocuklarının eğitimlerini üstlenme gibi bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

Maden sahanızda iş ve işçi güvenliğini sağlamak adına mevzuat doğrultusunda veya mevzuat harici kurulu bulunan erken uyarı sistemleri nelerdir? Bu sistemler heyelanı önceden tespit edebilir miydi? Bu sistemleri izlemekle görevli biriminiz ve yetkilileriniz kimlerdir? Eğer bu sistemler kullanılarak kayma tespit edilebiliyorsa kazanın önüne geçilebilir miydi?

Son olarak, İliç'te siyanür kullanmadan altın madeninde üretim yapılabilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ATAY USLU – Şimdi, 10 arkadaş sorusunu sordu ve değerlendirmesini yaptı.

20.00' de toplanmak üzere toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.22

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.19****BAŞKAN: Atay USLU (Antalya)****BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel COŞKUNYÜREK (Bolu)****SÖZCÜ: Abdurrahman BAŞKAN (Antalya)****KÂTİP: Mustafa SARIGÜL (Erzincan)**

BAŞKAN ATAY USLU – Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Komisyonumuzun 8’inci Toplantısının Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Biliyorsunuz, İkinci Oturumda 10 milletvekili arkadaşımız değerlendirmelerde bulundular, sorular sordular. Şimdi firma yetkililerinden soruların cevaplarını rica ediyoruz.

Soru soran milletvekili arkadaşlarımızın sorularını sırasıyla ifade ederek cevap verebilirseniz memnun oluruz.

Buyurun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ilk sunum sırasında sorulan sorularla başlayıp devam edeceğiz.

İlk sorunuz “Jeoteknik mühendisi altı aylık çalışan mıydı?” sorusu. Hayır, altı aylık çalışan değil, bizim şirketimizde on bir yıldır çalışmaktaydı; daha öncesinde de bu konuda deneyimi var.

Jeoteknik mühendisleri, madencilik alanındaki jeoteknik mühendisleriyle de ilgili küçük bir açıklama yapayım.

RIDVAN UZ (Çanakale) – Kaç kişiler efendim?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Jeoteknik birimi 4 kişilik bir birim efendim.

Kıdemli jeoteknik mühendisleri madencilikte genellikle jeoloji mühendisi ihtisasına sahipler ve çalıştıkları sahayı çok iyi bilmeleri gerekiyor çünkü esas izleme yöntemlerinden biri gözlem. Uzun süre bu sahada deneyim kazanmaları gerekiyor. Aynı zamanda sadece jeoradar değil, diğer izleme araçlarında da deneyimli olmaları gerekmektedir.

Diğer sorumuz: “Saat 13.00’te jeoteknik mühendisi bildirmiş, neden bir şey yapılmamış?” Efendim, aslında olayın esas noktalarından biri de o. Tam tersine, jeoteknik mühendisimiz ilk önce burada oturmalar olduğu, bir sorun olmadığı şeklinde sözlü bildirimde bulunmuş; ondan sonra, saat bir civarındaki mailinde ise burada oturmalar olduğunu, şu anda çalışmanın durdurulmasını ve sahaya girilerek çatlakların çimentoyla kapatılmasını öneriyor; yani, yenilme, yıkılma gibi bir durum yok. Çatlakların çimentoyla kapatılması aslında önemli de bir durum, bunu bildirmesi... Nasıl girilecek oraya? İş makineleri girecek, 50 küsur kişi girecek bunu yapmak için.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama o bir yüzey çatlağı değil ki. Aşağıda bir hareket var ki yüzeyde çatlıyor yani.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, işte bunu tespit edememiş. Kendisinin yazılı beyanı da var bu konuda, ilgililere bir e-posta göndermiş. Bunun üzerine hatta operasyon ekiplerimiz bundan tatmin olmamış, sahayı açmamış, oraya girip iş makineleri sokmamış; ondan bir teyit e-postası istemişler “Biz bunları yapabilir miyiz?” diye. Daha sonrasında maalesef ki kaza yaşanıyor.

3’üncü sorumuz...

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Peki, listeler...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, yani çok kısa bir zaman; saat birde gönderilmiş bir elektronik posta. Oraya iş makinelerinin sokulması, ekiplerin getirilmesi... Büyük olasılıkla böyle bir kayıp yaşayabilirdik. Proses ekiplerimiz bunu uygun bulmamış, tekrardan bir değerlendirme istemiş. Bu arada, yani, tabii ki bunları gözlemle yapıyor ama bizim bir tetikleyici eylem planımız da var, aslında pek çok kısım ona dayanıyor; ileriki sorularda daha ayrıntılı açıklama yapacağız. Yolların kapatılması, nereden kesileceği, radarda ve diğer izleme cihazlarında böyle bir hareket gördüğünde nasıl eylemler alınacağı... Burada ciddi bir hizmet kusuru olduğunu, yanlış bir karar olduğunu görüyoruz maalesef ki.

Diğer sorumuz: “Sadece siyanür analizi mi yapıldı?” Sürdürülebilirlik Direktörümüz Ahmet Bey bu konuda daha ayrıntılı bilgi verecek.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Sunumda arkadaşların gösterdiği topraktaki numunelerdeki siyanürle ilgili verilerde 1.564 miligram/kilogramlık değeri biz özellikle vurgulamak istemiştik çünkü siyanür üzerinde durulduğu için özellikle onu verdik ama toprak numuneleri üzerinde, ağır metallerle ilgili analizlerimizi tabii ki sürekli yapıyoruz. Şu ana kadarki analizler içerisinde arsenik ve kromda çok hafif bir yükselme var, diğer bütün metal verilerimiz limit değerlerin altında efendim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kaç tür ağır metal var acaba çalışma alanında?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Şimdi, aslında onu Süleyman Karaman Milletvekilimizin de sorusuyla alakalı olarak birazdan cevaplarsam daha sağlıklı olur efendim çünkü öncesi ve sonrasıyla ilgili...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Kaç gün sonra alındı numune?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Numuneleri düzenli olarak alıyoruz efendim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hayır, ilk olay olduktan sonra...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Soruyu niye bekliyorsunuz? Cevaplayın şimdi, soruyu niye bekliyorsunuz? Cevaplayın milletvekilinin sorusunu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Süleyman Milletvekili...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Ne fark eder? Cevaplayın milletvekilinin sorusunu.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hayır, ben demin soru sordum, siyanürle ilgili numune kaç gün sonra alındı, kazadan sonra?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Siyanürle ilgili ilk numuneyi...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hidrojen siyanür aslında soru sanırım, değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ
AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Yok, toprak numunesi üzerinde...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siyanür mü, hidrojen siyanür mü? Havaya karışan hidrojen siyanür.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Burada var ama normalde de geç alındığı...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bilirkişi raporu hidrojen siyanür numunelerinin on gün sonra alınmaya başlandığını; on gün içinde doğaya ne kadar, ne şekilde karışıp karışmadığının tespit edilemediğini ifade ediyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ
AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Efendim, ona da cevap vereyim o zaman.

Şimdi, ağır metallerle ilgili olarak olay olduktan sonraki ilk gün biz zaten hemen bir numune alıp numune üzerinde öncelikle siyanürle ilgili analizlerimizi yaptık. Daha sonra -tarihler şu anda aklımda değil ama- belli periyotlarla düzenli olarak numunemizi alıp ağır metal analizlerini yapıyoruz.

Hidrojen siyanürle ilgili olarak da Çevre Bakanlığı -doğrudur, yaklaşık on gün sonra- numune almaya başlamış...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Su numunelerinde karışan ağır metallerle ilgili olarak bilirkişi raporu var. Bilirkişi raporu diyor ki: “Maksimum izin verilebilir çevresel standart sınırlarını aşan ağır metaller: Cıva, arsenik, bakır, çinko, nikel, gümüş, kobalt, demir, ayrıca alüminyum...” Ve diyor ki: “Sadece cıva parametresi açısından değerlendirilmesi hâlinde dahi su kaynaklarında bir kirlenme olduğunun söylenebileceği anlaşılmaktadır.” Kim söylüyor? Bilirkişi raporu söylüyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ
AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Öncelikle cıvaya cevap vereyim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani öncelikle bilirkişi raporuna itiraz mı ediyorsunuz bu noktada?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet efendim, onu kabul etmiyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ
AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Evet, itiraz ediyoruz.

Evet, cıvayla ilgili olarak, sunumda da gördüğünüz gibi, cıva sadece sahamızdaki cevherin zenginleştirilmesi sırasında çıkan bir malzemedir. Onun da nasıl yok edildiğini burada detaylı olarak açıklıyoruz. Cevherin kendi içerisinde bulunan bir cıvadır ve “cıva retort” kurutma fırınıyla cevherin içerisindeki cıvayı kapalı bir sistem içinde kurutuyoruz, gaz hâline geçen cıvayı da daha sonra yoğunlaştırdıktan sonra demir konteynerlerde biriktiriyoruz, geri kalan cıvayı da gaz yakıcı sistemlerde sülfür karbon üzerine aldıktan sonra uygun kodları verip bunları tehlikeli atık olarak bertaraf tesislerine gönderiyoruz. Bu nedenle de sahamızda proses aşamasında herhangi bir yerde cıva kullanılmıyor, kullanılmadığı için de sistemden kaynaklı bir cıva çıkışı söz konusu değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben su numunelerinden bahsediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ
AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Efendim, su numuneleri için de şöyle söyleyeyim: Şimdi, doğal yapısı olarak zaten jeolojik yapısı içerisinde biz madeni açmadan önceki yapılan analizler ve madenin üretimi aşamasındaki yapılan tüm su kalitesi ölçümlerinde cıva miktarı bazı parametrelerde sahanın jeolojik yapısından kaynaklı olarak zaten yüksek çıkıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ancak bilirkişi raporu şöyle söylüyor: “Cıva konsantrasyonunun 2021 yılı itibarıyla maksimum izin verilebilir çevresel kalite standardı değerinin altında olduğu görülmesine karşılık dava konusu olay sonrası yapılan ölçümlerde sınır değerlerinin aşılmış ğu kadmiyum için de benzer durumun söz konusu olduğu görülmüştür.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Ona da itiraz ediyoruz efendim. Şöyle, onu da anlatayım: Şimdi, bizim sahamıza gelmeden önce Fırat Nehri’nde ya da Karasu Nehri’nde “SV13” diye bir analiz noktamız var yani henüz daha bizim madene gelmeden önce, memba kısmında; orada yapılan 2008 ÇED’imiz ve 2014 ÇED’imizdeki analizlerde zaten bu değerler yüksek gözüküyor yani sahamızdan kaynaklı herhangi bir şey değil. Bilirkişi hocamızın yapmış olduğu çalışmada sadece oradaki analizler günlük olarak yani eline geçirdikleri, o an savcılıktan aldıkları analizlere göre, o dönem için alınan sonuçlara göre değerlendirilmiş. Oysa arka planda olması gereken mevcut su kaliteleriyle ilgili herhangi bir yorum yapılmadan böyle bir değerlendirme yapılmış. Bu, sadece cıva için değil diğer bütün metaller için de geçerli. Bununla ilgili gerekirse detaylı bir bilgilendirmeyi de zaten Komisyonumuza ayrıca sunabiliriz çünkü bilirkişi raporu için de zaten böyle bir itirazımızı hazırlıyoruz.

BAŞKAN ATAY USLU – Evet...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hazır konusu açılmışken hava kalitesi konusunda da bir soru soralım. Hava kalitesi ölçüm standartları incelenirken bilirkişi raporu diyor ki: “Dava konusu olay içerisinde adı geçen siyanür parametresini ifade eden bir parametreye ait hidrojen siyanür ölçümü yapılmadığı görülmüştür. Heyelan sonucu akan malzeme içindeki siyanürün hava ortamına karışıp karışmadığının anlaşılabilmesi için olay sonrasını takiben birkaç gün içerisinde hava ortamında hidrojen siyanür ölçümünün yapılması gerekmektedir. Mobil hava kalitesi ölçümlerinin 21/2/2024 tarihinde başlamış olması, olayın üzerinden on gün geçtiğini dolayısıyla hava ortamına karışan hidrojen siyanür olup olmadığına dair doğru bir veri alabilme imkânının kalmadığı anlamına gelmektedir. Heyelan sonrası hava kalitesiyle ilgili ölçüm raporlarında hidrojen siyanürle ilgili sonuçlara rastlanmamıştır.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Evet, onu da şöyle açıklayayım: Şimdi, bilirkişinin elindeki veriler savcılık tarafından bize verilen veriler değil ancak bildiğimiz kadarıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının sahada yaptığı ölçümlerde yanılmıyorsam on gün sonra başlamış olabilir ama biz hem bu kaza olmadan önce hem de kazadan sonraki günlerde de düzenli olarak sahamızda hidrojen siyanür ölçümlerimizi yapıyoruz. Bunun dışında mobil...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Yapıyoruz.” derken aynı zamanda asli kusurlu olan şirket olarak yapıyorsunuz yani aslında bu olayın bir tarafı olarak.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Evet, yapıyoruz; evet, yapıyoruz, ölçüm yapıyoruz. Bunun dışında...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bağımsız bir kuruluş değil yani bağımsız bir kuruluş tarafından ölçülmüyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – 50’ye yakın da mobil ölçüm şeyimiz var, HCN’imizi ölçen uluslararası standartların çok altında alarm verme ayarı yapılmış olan hidrojen siyanür dedektörlerimiz var. Bunlar sahada çalışan ekiplerimizin yakalarına takarak düzenli olarak kullandıkları dedektörler. Bugüne kadar o dedektörlerde sınır değerini aşacak herhangi bir alarm değerine rastlanmadı.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Kazadan sonra ilk on gün yaptınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DİREKTÖRÜ AHMET OĞUZ ÖZTÜRK – Yaptık efendim, hepsi zaten düzenli yapıldı, hatta AFAD’a da verdik belli bir miktarda, AFAD’daki arkadaşlar da kullandılar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şurada bir ekleme yapayım: Akredite laboratuvarlar tarafından bu ölçüm yapılmakta, Bakanlığın da akredite laboratuvarına gönderilmekte. Ayrıca, hidrojen siyanür dedektörleriyle çalışan arkadaşlarımız da mevcut. Burada da bir ölçüm yapılamamış, tehlikeli bir durum saptanmamış durumda. Ayrıca, bu arkadaşlarımızın da işte idrar, kan numunelerine bakıldı, bunlara ilişkin de herhangi bir şey çıkmadı. Bu da akredite laboratuvarlar tarafından kontrol edilmiştir. “Biz yapıyoruz.” demeyelim, düzenli olarak hem bunu Bakanlıklar hem biz akredite laboratuvarlara gönderiyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hazır buradayken, sudaki fiziksel ve kimyasal analiz ile ağır metal analizleri farklı şeyler.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğrudur.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yapılan şey fiziksel, kimyasal analiz mi, ağır metal analizleri ayrıca yapılıyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Her ikisi de yapılıyor efendim.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Ayrıca, bilirkişi raporuna konu olan bu numunelerle ilgili, ölçümlerle ilgili sonuçları veren laboratuvarlarla ilgili olarak biz Komisyona çağrılmaları için de dilekçe verdik. Onlar da gelirse şirketin kabul etmediği bu veriler, bu laboratuvar sonuçlarıyla ilgili kendileri akredite mi değil mi, bu verilerin arkasında duruyorlar mı durmuyorlar mı, şirket neden farklı düşünüyor; bunu da Komisyonda görmüş oluruz.

BAŞKAN ATAY USLU – Şimdi, bunlar kayıtlara geçti. Bence hani birinci bölümün sorularını hızlıca bir geçelim. Size tekrar söz vereceğim zaten Deniz Bey, biliyorsunuz, ikinci bölümde. Bunları da kaydedin: Bu çevre kirliliği, çevresel etkilenme konusu önemli tabii bu süreçte. Onunla ilgili de sorularınızı ayrıntısıyla sorarsınız.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Başkanım, bir ekleme yapabilir miyim?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bir ekleme yapalım burada.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Burada konuştuğumuz konu laboratuvarın akredite olup olmaması, doğru yapıp yapmaması değil, tamamıyla sistemin şeydeki yapısını tartışıyoruz yani biz burada sizin söylediğinizi söylemedik. Çok özür dilerim. Bizim burada söylediğimiz: Analizler yapılmıştır ve tamamıyla bu analizler kaza sonrasında su için de ağır metaller için de her şey için yapılmıştır. Buradaki bilirkişiye söylediğimiz konu: Geçmişte sahada yapılmış olan hiçbir gözlem hesaba katılmamıştır. Aynı bilirkişinin 2022 raporu da var, orada bunları hesaba katarken yeni yapılan çalışmada bunu hesaba katmamasını söylüyoruz efendim yani aynı şeyleri söylemiyoruz, çok özür dilerim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, ben de size zaten buradan okudum ve söyledim. 2021 yılındaki verilerle kıyaslayarak söylüyor zaten.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, şimdi...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani o verilere kıyasla oldukça fazla yükseldiğini söylüyor. Bakın, örnek veriyorum, yeniden örnek vereyim, sanırım anlaşılamadı. Bakın, diyor ki: “Sudaki cıva oranıyla ilgili cıva konsantrasyonunun 2021 yılı itibarıyla...” Yani bu felaketten önceki bir tarihi referans olarak veriyor, diyor ki: “Maksimum izin verilebilir çevresel kalibre standardı değerinin altında oldukları görülmesine karşılık dava konusu olay sonrası yapılan ölçümlerde sınır değerlerinin aşılmış oldukları görülmüştür.” Tam da sizin aslında reddettiğiniz hususu kendisi burada verileriyle birlikte ifade edilmiş.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Şimdi, su numunelerinden bahsediyoruz. Bakın, bilirkişinin 2022 yılında sahadaki gözlemleri sonucunda oluşturduğu tablo Sayın Vekilim, bir bakın ona, limit değerlere de bakın Vekilim. Biz size daha sonra detaylı olarak bununla ilgili bilgi temin edelim müsaadenizle. Çünkü burada söylenen şey ile 2022 raporunda söylenen... Artı, burada binlerce numune var -öncesinde alınanlar-tutarlı değil. Biz onunla ilgili, müsaadenizle, daha sonra size temin edelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 2022 yazındaki kaymanın, ilk kaymanın yaşandığı süreçte alınan numunelerle ilgili o dönemin bilirkişisi bir tablo mu hazırladı, nedir?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Aynı bilirkişi efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O bilirkişi bir rapor hazırladı o kayma sonrasında.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Evet efendim, evet. Şu değerleri koyuyor tabloya. Şimdi de aynı değerleri yeni durumda tekrar, farklı bir şekilde...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bilirkişi heyeti aynı kişilerden mi oluşuyor?

ANAGOLD ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Bazıları aynı efendim, aynı kişi. O yüzden, müsaadenizle biz daha sonra size detaylı bir şekilde bunun detaylarını verelim çünkü -örnek veriyorum- toprak numunelerinde 9 bin numunenin sonuçları var elimizde; su, binlerce sonuç var. Müsaadenizle daha sonra size bunu çok detaylı bir şekilde sunalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Daha sonra” derken yani...

ANAGOLD ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Yok, istediğiniz zaman Sayın Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Araştırma Komisyonuna sunabilirsiniz.

ANAGOLD ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Tabii ki, nasıl isterseniz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ancak, 2022 yılında yaşanan bu kayma felaketinden sonra 2024 yılına gelindiğinde yeniden ve daha büyük, devasa bir felaketin yaşanması, aslında arada yapılmış olan, daha önce yapılmış olan analizleri veya ortaya çıkarılan verisel sonuçları aslında doğru bir yere götürmediğinizi de gösteriyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani o yüzden referans olarak 2022 yılındaki tabloyu doğruymuş gibi ifade ederek refere etmeniz, maalesef 13 Şubatta yaşanan bu felaket sonrasında gerçekliğini orada kaybediyor. Yani şunu demek istiyorum...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, su numunelerini ve topraktaki kirlilik numunelerini konuşuyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Özet olarak şunu söylüyorum: Sizlere baktığımda gördüğüm şey, bu felaketle ilgili asıl tedbirleri alması gereken ancak almamış ve dava konusu olayın tarafı olan bir şirket, bir tarafınız yani objektif bir otorite olarak verilerinizi, görüşlerinizi paylaşmanız hayatın olağan akışına zaten aykırı. O nedenle... “Peki, dayandığımız otorite görüşleri neler?” dersiniz; bir, yürüten mahkeme süreci; iki, ona bilgi veren ve aynı zamanda rapor sunan bilirkişi heyeti. Yani, dolayısıyla biz burada bilirkişi heyetini referans almak durumundayız, siz de karşıt görüşünüzü söyleyin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Tamam, biz bununla ilgili size dönüp yapacağız Sayın Vekilim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bir sonraki sorumuz: “4B’nin bir kısmı faz 4’ün üzerinde mi?” Evet, statik hesaplamalar, dizayn raporu bu şekilde hazırlanmış, buna göre de operasyon gerçekleştirilmiştir.

Faz 4B’nin ne zaman başladığına yönelik bir soru var. Eylül 2020’de başlıyor yığın işlemi.

Şimdi, sunumumuzda ayrıntılı şekilde açıkladık kot farkıyla ilgili... 95 metre en yüksek kısmımız, taban kot farkımız.

“Sadece Anagolddan çıkan cevher mi seriliyor?” diye bir sorumuz vardı. Biliyorsunuz, Çöpler altın madeninin hemen yanında Çakmaktepe madenimiz bulunmakta, Kartaltepe Madencilik Şirketine ait. Zaten sunumumuzda göstermiştik, yine 80’e 20, aynı ortaklık yapısına sahip. Çakmaktepe’nin ÇED raporunda bir zenginleştirme tesisi yok. Buradaki kapasiteye uygun olarak buradan çıkan oksitli cevherin yığın liç alanında işleneceği zaten belirtilmiş. Bu, hem Anagoldun hem de Kartaltepenin ÇED raporlarında mevcut. Ayrıca, iki şirket arasında anlaşmamız da var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Nasıl bir anlaşma?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bu cevherin burada işleneceğine yönelik.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Her iki şirketin de Yönetim Kurulu Başkanı aynı kişi mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, değil efendim ama ortaklık yapısı aynı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sahipleri aynı...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Sahipleri aynı; zaten tamamen komşu ruhsatlar, komşu operasyonlar.

68 milyon tonla ilgili bir soru vardı, bizim 60,1 milyon ton serilen cevherimiz, buradan söylemek istiyorum.

Bunun haricinde, Sayın Başkanımızın sorularına geçiyorum.

“Maden sahasında ne yapılsaydı bu kaza olmazdı?” Efendim, bu çok yönlü bir soru, aslında iki farklı ayağı var. Bir: Yığın liçi neden bir yenilmeye uğradı? Neden arkadaşlarımız oradaydı? Şimdi bunu değerlendirmek gerekirse -hemen söyleyeyim slayt numaramızı da- 44’üncü slaytımız aslında durumu çok güzel özetleyen bir slayt. Bir dizayn firması olarak biz dünyada sayılı dizayn firmasıyla çalıştık. Dizayn çok multidisipliner ve özellikli bir iş, ciddi statik hesapları var. Alan seçimlerinden palye

yüksekliğinin ne kadar olacağına kadar dizayn firması belirliyor. Bu dizayn firması sadece “Dizaynı yaptım, gittim.” diye de bir firma değil, aynı zamanda bir müşavir firma. Gerek saha ziyaretleri gerek bizden aldıkları bilgiler; hatta “drone” görüntülerini bile dönem dönem bizden alıyorlar, her yeni bir serim olduğunda bunu inceliyorlar. Şimdi, baktığımızda, dizayn parametreleri ve gerçekleşen, hepsinde, palye yüksekliği, taban kot farkı, tonaj, şev açıları, beslenen solüsyon, su dengesi, solüsyon uygulama oranı, aktif liç alanı hepsinde dizaynın altında olduğumuz gözüküyor. Bunun denetimleri de yine bu firma tarafından yapılıyor. Ayrıca, bunu inceleyen bir Türk firma da var, Türk mevzuatına uygun olarak.

Kısaca söylemek gerekirse dizaynda bir hata olduğunu görüyoruz çünkü dizaynın üzerine çıktığımız, dizaynı aykırı yaptığımız, dizaynın alanını geçtiğimiz, fazla yükleme yaptığımız bir durum söz konusu değil. Bizim düşüncemiz bu yönde.

İkinci sorumuza geçiyorum. “Tehlikeli durumlarda işi durdurma yetkisi kimde? Geçmişte tehlikeli durumlarda iş durdurma oldu mu?” Şöyle bir durumumuz var: Tehlikeli bir durum gördüğümüzde, bu ilk çalışma prensibimizdir, herkes işi durdurabilir. Bu, işe giriş eğitimimizin ilk konuşmasıdır. Tehlikeli bir durum görüldü mü herkes işi durdurabilir. Şimdi, baktığımızda, bu çatlakların görülmesiyle nasıl bu olay oldu? Zaten dediğim gibi, bu çok özellikli bir alan. Birazdan jeoteknik danışmanımıza da söz vereceğim bu konuda. Hemen zaten iş durdurulmuş, yollar kapatılmış, oraya ulaşım kesilmiş; saha denetimleri yapılıyor, jeoteknik görüşü bekleniyor kıdemli jeoteknik mühendisinden. Âdeta herkes onun yorumlamasını bekliyor ve şunu da söylemek lazım...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Jeoteknik danışmanınız ne zamandan beri şirketin jeoteknik danışmanı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bizim özellikle yurt dışında jeoteknik danışmanlarımız var. Ahmet Hocadan...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Ya, güzel kardeşim, bunu söyleme böyle, kamyonlar çalışıyor orada. İş durduysa kamyon nasıl çalışıyor ya? Beni sinirlendiriyorsun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi, jeoteknik görüşü beklediği için kesilen yol, alana ulaşım yolu. Dediğim gibi, jeoteknik görüşü bekleniyor bu konuda.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Kıdemli jeoteknisyen izinli mi o gün?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – O gün izinden geliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Jeoteknik son anda mı... Yani şunu merak ediyoruz: O liç yığını birkaç ay önceden emare vermedi mi, son anda mı harekete geçti?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi şöyle bir durum... Şimdi Ahmet Hocaya da söz vereceğim hemen bu konuda. Şöyle bir mesele var: O radar görüntülerinin o kadar kolay değerlendirilmesi maalesef ki mümkün değil. Bilirkişi raporunda da biliyorsunuz ki 6-7 Şubattan itibaren bir hareket tespit edildiğinden bahsediliyor. Ayrıca, sadece jeoradarımız yok; prizmalarımız var, tiltmetrelerimiz var, piyezometrelerimiz var, çatlak ölçerlerimiz var.

Ahmet Hocam, sizin bu konuda eklemek isteyeceğiniz bir şey var mıdır?

RIDVAN UZ (Çanakkale) – “Hemen yolu kapatıyoruz.” dediniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet, oraya ulaşım yolunu kapatıyoruz.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Hemen kapatıyoruz ama alana Jonathan Holden, Allen Morris ve Patrick Valco gelip o yolu tekrar açtırıyorlar ve aşağıda bekleme noktasındaki arkadaşların üstüne göçüyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şimdi, o yolu... Şimdi, yukarıda olan arkadaşlarımız, zaten o birimde çalışan ve saha denetimleri yapan arkadaşlarımız. Bahsettiğiniz kişiler onlar için yolu açtırmıyorlar. Onu bir söylemek isterim.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Ne için açtırıyorlar yolu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Onlar orada saha gezisi yaparken, onlar sülfitekibinde incelemeler yaparken habersiz bir şekilde saha gezisi yapıyorlar ve o saha ekibiyle beraber saha incelemesi yapan...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Saat kaç civarında oldu bu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yaklaşık on iki civarı olması gerek diye biliyorum, kazadan iki saat-iki buçuk saat önce.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Habersiz bir şekilde saha gezisi mi yapıyorlar?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet efendim.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Ekiplerin birbirinden haberi yok, öyle mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır efendim, onlar Anagold çalışanları değil, onlar SSR çalışanları. Sülfite tesisi için oradalar.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Yetkileri oradaki Türk mühendislerden farklı mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, Türk mühendisleri üzerinde veya Anagold çalışanları üzerinde bir yetkileri yok.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Nasıl yolu açtırabiliyorlar?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Orada saha incelemesi yapan mühendisimizle beraber oraya intikal ediyorlar ve onlar da -biliyorsunuz- kaza olduğunda oradalar. Bir üst kotta oldukları için önlerinden, aslında 1 metre önlerinden kayma gerçekleşiyor.

Evet, Ahmet Hocam...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Jeoteknik mühendisi bu felaket olduğu gün iş yerinde mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – İş yerinde. İş yerine intikal ediyor, 10.00 civarında geliyor, saha incelemesini yapıyor ve aslında tehlikeli bir durum olmadığını, burada oturmaların olduğunu söylüyor. Sonra bunu yazılı olarak da iletiyor -bilirkişi raporunda da vardır bu husus- oturmaların olduğu, bugün yükleme yapılmaması gerektiği ve çatlakların girilerek çimentoyle kapatılması gerektiği talimatını veriyor ve ayrıca, şöyle de önemli bir...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Saat kaçta bu talimatı veriyor?

RIDVAN UZ (Çanakkale) – 12.35'te patlatma yapılıyor mu madende?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Saati hemen söyleyeyim efendim.

Açık ocaklarda yığın liç alanından yaklaşık 1.500-1.700 metre uzaklıkta patlatma yapıyor.

RIDVAN UZ (Çanak kale) – Faaliyet devam ediyor yani.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Faaliyet devam ediyor çünkü faaliyetin durdurulması yönünde jeoteknik mühendisinden bir yorum gelmiyor maalesef ki.

Ahmet Hocam...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; öncelikle deformasyonlar konusunda bir kere müsaadenizle ilk önce bir genelden öze gelmek istiyorum.

Normalde mühendislik açısından düşündüğümüz zaman nerede bir yükleme varsa, nerede bir yükleme azalması varsa mutlaka bir deformasyon vardır. Deformasyon demek illaki bir felaketle sonuçlanacak bir süreç demek değildir. Ancak, madenlerle ilgili çalışmalarda deformasyon ölçümleri çok temel konulardan bir tanesidir. Bu mevcut konuştuğumuz Çöpler Madeni’nde de hem ocaklarda olsun hem “heapleach”te olsun hem TSF atık depolama alanında olsun birçok ölçüm cihazları var. Ama “heapleach” özeline gelecek olursak normalde teknolojinin gerektirdiği birçok yatırımı şirket yapmış. Yani bunların en birincisi “JBR” dediğimiz yer radarı. Yer radarı öncelikle son derece kıymetli, stratejik bir ölçüm cihazıdır: Alan ölçer hem de nokta ölçer hem de uzun vadeli ölçer ve dört dakikada da bütün sahayı tarama özelliğine sahip bir radar. Bunun dışında nokta ölçümü yapan prizmalar var. Prizmalarda “total station” sistemiyle normalde yapılan yani yüzlerce bütün maden içerisinde olmakla beraber -yanlış hatırlamıyorsam- 41-42 tane “heapleach” üzerinde, yığın liçi üzerinde bunlardan var. Aynı zamanda yüksek hassasiyetli “tiltmeter” dediğimiz eğim ölçer yani elektronik terazi, su terazisinin elektronik olanı, onlardan 9 tane var sırf yine yığın liçi üzerinde ve bunun haricinde inklinometreler var ki -inklinometre burada yok- hemen yakınındaki manganez ocağının içerisinde aynı zamanda “crack” ölçerler yani çatlak ölçerler var. Normalde en temel ölçüm de aslında “visual” dediğimiz gözlemsel ölçümler vardır. Bunlar çıplak gözle uzmanların sahayı incelemesi, aynı zamanda dronlarla da desteklemesi, teknolojik olarak fotoğraflama ve görüntüleme yöntemleriyle. Normalde, literatürde bunlardan bir tanesini gözlemsel metotlarla yaptığınız zaman yüzde 32’lik civarında bir kesinliğe ulaşırsınız. Bunların yanına bir tane prizma koyarsanız ve ikisini birleştirirseniz yüzde 60’lara çıkarırsınız, bunun yanına bir tane de radar koyarsanız yüzde 90’lara çıkarırsınız. Eğer bir de buna diğer inklinometre, tiltmetrelerden koyarsanız da yüzde 99 ölçme hassasiyetleri yakalarsınız. Normalde, burada, bu yatırımların hepsi yapılmış, bu ölçümlerin hepsi var hatta normalde eksik olan buranın batı tarafı, batı tarafında müstahkem bir noktaya kurulmuş radar çok büyük bir alanı görüyor, her tarafa hâkim ancak liçin batı tarafını görmüyor. Ancak bunu da prizmalarla desteklemişler ve tiltmetrelerle desteklemişler. Dolayısıyla stratejik olan yatırım aynı zamanda “taktiksel ölçüm” dediğimiz, işte prizmalarla vesaire desteklenmiş.

Deformasyonlara gelecek olursak geçmişte, normalde, model deformasyonlar vardır yani bir deformasyon başladığında bir elastik deformasyon vardır, geriye gelebilir, hiçbir anlamı yoktur; yaptınız mı, işte, hemen geldi ama çok fazla yaparsan bir kısım geldi, bir kısım gelmedi, orada da plastik deformasyonlar oldu. Bunun gibi, orada da elastik deformasyonlar olmuş, daha sonra “akma” dediğimiz kısımda ikinci moda geçmiş. Üçüncü moda ilgili en tehlikeli dediğimiz ivmeli hareketin, artan hızla hareketin başladığı hareket tehliktir. Çok büyük bir hareket, çok büyük bir deplasman sorun olmayacağı gibi küçük bir deplasman çok önemli bir felaketin başlangıcı olabilir. O yüzden, buraya

baktığımız zaman, bu işaretleri radar verilerinde boyuna kesiti tümünden yakaladığı için görebiliyoruz. Ancak bunların yorumlanması, güncel takip edilmesi konusunda bir zafiyet olduğu hissediliyor. Dolayısıyla benim izlediğim konu şudur: Yani yatırım anlamında şirket gerekeni yapmış ancak oluşan verilerin işlenmesi ve erken uyarı sistemine dönüşmesi oluşmamış. Bunlardan bir tanesi de şudur... Hani, benim konum değil ama bunu da bu fasılda söylememde fayda var: Acil durum programı olur. Bütün madenlerde, özellikle böyle ciddi yatırımların olduğu madenlerde “TARP” dediğimiz, “trigger action response plan” yani normalden birazcık ayrıldığınızda bile ne yapacağınızı söyleyen planlar vardır. Bırakın acil duruma gelmeyi çünkü bu yeşil, mavi, sarı, turuncu, kırmızıya gider. Dolayısıyla bu planların da varlığını görüyoruz. Hem acil eylem planlarını görüyoruz hem de “TARP”ı görüyoruz ama bazı işte radarın stratejik oluşunun sebeplerinden bir tanesi odur. Şunu da söylemek istiyorum: Radar bir tane değildir.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Değerli Hocam, Valinin orijinal cümlesi, AFAD Genel Müdürünün de orijinal cümlesi: “Sahada tam bir panik havası hâkimdi, acil eylem planı filan yoktu, hiyerarşi yoktu; devreye girecek arkadaşlar ne yapacağını bilmiyordu.” Sizin ve şirketin anlattıklarının hepsi teorik, kâğıt üstünde.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Şöyle arz edeyim: Normalde ben mevcut evrakı -o anda orada değildim ama- mevcut evrak bazında, tariflemler bazında gördüklerimi paylaşıyorum.

Aynı zamanda bir diğer radar daha var, onlar karışıyor. “InSAR” dediğimiz interferometrik ölçüm yapan, bir yaklaşan uydu, bir de uzaklaşan uydu. Dolayısıyla bunlar, bulutlu havalarda bile ölçüm yapabilen, yine geriye dönük veri üretebilen radarlar. 2 tane radar ölçümü var iki uydulla. Dolayısıyla bunların hepsi mevcut. Çok enteresan bir şekilde bütün veriler olmasına rağmen...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Buna rağmen böyle bir felaketin olmasını başardık mı diyorsunuz? Yani siz, Yönetim Kurulu üyesi değil misiniz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Hayır, ben danışman olarak...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Danışmansınız, jeoteknik danışmanı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Tabii, doğrudur.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir jeoteknikçi olarak şunu sorabilir miyim size: Şimdi, Hacettepeden bir hocamız geldi; yapmış olduğu incelemelerde faz 1 ve faz 2’de 600 metrekarelik bir alana bu için yayıldığını ve daha sonra faz 3’te 300 metrekare alana sıkıştırıldığı ve daha sonra 4’üncü fazda da 1.000 metrekareye bu genişliğin ulaştığını ifade etti.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Hangi genişliğin?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Dolayısıyla inşaat diliyle söylersek bir yumuşak kat gibi bir şey oluşmuş ve hareket, 1’inci ve 2’nci fazda oluşmayarak 4’üncü fazın tabanında meydana gelmiş yani sizce jeoteknik açıdan... Bırakın, radarlı teknik bir sürü şey söylüyoruz ama bunların dışında yani yığın liçi olarak 600 metrekare, 300 metrekare ve 1.000 metrekare alana yayılması doğru mudur bu için?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Şöyle söyleyeyim: Öncelikle, dünyadaki liç uygulamalarına baktığımız zaman 2 tip liç uygulaması var. Tabii, konu konuyu açıyor, ben geniş anlatım yapabilirim, konu dağılır, siz lütfen beni yönlendirin.

Şöyle: Liç uygulamalarında bir düz alanlarda yapılan liçler vardır yani tamamen düz arazilerde yüzde 1-2-3'lük eğim verilerek akıntıyı sağlamak üzere yapılan liçler vardır. Bir de vadi liçleri vardır, burası bir vadi liçidir. Biraz önceki vekillerimizden hani bazı sorularda etrafın bir sırt gibi olduğu söylendi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben söyledim, sırt.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Doğru, şu anda bir sırt gibidir ancak ilk gösterilen topoğrafyada vardır ki orası bir vadidir. Kenarları tamamen oyulup...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Dere yatağı hatta.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Efendim...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Dere yatağı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Şöyle: Sabırlı Deresi'nin bir kolu vardır, bir kısmında küçük bir kol vardır, orası da kaya dolguyla doldurulmuş -yani projelerde ben inşaat aşamasıyla ilgili evraklara da baktım- nitelikli bir kaya dolgu yapılmış. Dolayısıyla hani o şey bertaraf edilmiş. Zaten mevcutta da hareket eden kısımlarda deformasyonlarda o kısımda çok hareket görülüyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Liç sahasının şeklini tarif eden bir tanım var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Tabii, vadi liçidir bu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, şu anlamda söylüyorum: Üçgen değil, kare değil, dikdörtgen değil, silindirik değil yani bunun acayip bir şekli var da onun için söylüyorum. Neden söylüyorum? Bu tip üç boyutlu şekil incelemelerinde ağırlık merkezinin nerede olduğu, nasıl değiştiği çok önemli. Siz öyle bir yapı oluşturmuşsunuz ki genişten dara gidiyor, dardan genişliyor; ağırlık merkezini eğer o dar kısmın üzerinde yanlılıkla toplarsanız ve merkezi değiştirdiğiniz anda ağırlık merkezi eğer o dar kısmın dışına taşarsa orası çöker. Dolayısıyla böyle bir risk görülüyor, bunu onun için söylüyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Zaten o ayakta durmaz anlattığınız şey.

Şöyle, öncelikle şunu söyleyeyim: Ben şirketin, genel...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Zorlama bir yığın liç sahası geometrisi oluşturulmuş gibi görünüyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Maden işinin doğasında böyle bir durum var diye düşünüyorum. Bütün madenlerde aynı sorun vardır. Mesela, ben olsam belki hani başka saiklerle bile farklı şeyler yapılabilir. Mesela, ne yapmışlar? 4'üncü fazı yapmak için oraya getirdikleri bütün pasaları tekrar kaldırmışlar, başka yere taşımışlar; ilave masraf etmiş şirket, bir sefer getirmiş, bir de 4'üncü fazı koymuş yani...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İlave masraf mı etmiş?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Tabii ki. Şöyle...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani siz Kartaltepe Madencilik’in Çakmaktape’den çıkardığı oksitli cevheri getireceksiniz, Anagoldun yığın lıç sahasına sereceksiniz, ekstra para kazanacaksınız, kendi Anagoldun sadece oksitli cevheriyle yetinmeyeceksiniz ve bu prosesi sürekli devam ettirmek, bir an için bile olsun kesmemek için 4’üncü fazın üzerine başka bir uygulama projesiyle yeni bir kapasite oluşturmaya çalışacaksınız ama faz 5 ve faz 6’yı hazırlamayacaksınız. Sonra da “Şirket fedakârlık etti, pasayı oradan aldı, şuraya koydu.” mu diyacaksınız?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – İlave masraf etti, fedakârlıklarımı bilemem. Ancak normalde çok severek yapılacak bir şey değildir, kendilerince bir mecburiyet hissettikleri anlaşıyor yoksa fedakârlığın hesap kitabını bilemeyiz tabii, ben bilmem yani en azından. Dolayısıyla hani orada bir pasayı kaldırıyor, dinamit veya oradaki patlatma yaptıkları yerleri tamamen kaldırıyor, kendisine de çözüm yolu olarak onu bulduğu görülüyor. Demek ki başka bir yer... Tabii, onlara kendileri cevap verebilir.

Şunu söylemek istiyorum: Yani madencilik’in doğasında, bugün Afrika’da yapılan madenlerde, Peru’da yapılan madenlerde hep aynı sorun vardır, hep kaynağa bağlı kalmak yani kaynağa bağlı kalıp civarında çözüm bulmak mecburiyeti madencileri bu tip davranışlara itiyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Saydığımız ülkelerin üçüncü dünya ülkeleri olduğunu...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Yok, işletenlerin hepsi Amerikalı, Kanadalı gene yani fark etmiyor.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Biz bir maden sahasına gittik, hiç öyle sizin dediğiniz gibi değil. Öyle bir yer bulmuşlar ki öyle bir tasarım yapmışlar ki hani tabiri caizse top vursan devrilmez yani. Köye 5-6 kilometre uzaklıkta yani biraz nakliyeden şey yapmışlar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Zaten burada da uzaktan getiriyorlar, şu anda “Kartaltepe” dedikleri yerden uzaktan getiriyorlar. Şimdi, manganezi kapatmışlar...

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Ama yeri o kadar güzel ki bakınca yani hani az önce dediniz ya “Çıplak gözle gözlem yüzde 30’luk bir şey.” çıplak gözle bakınca da görebiliyorsunuz yani 2 maden lıç sahası arasındaki farkı görebiliyorsun, net görüyorsun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Doğrudur yani...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Hocam, kıdemli bir jeoteknik başmühendisi. Biz anlamıyoruz, radar verilerine bakınca çok çetrefilli bir iş olarak tarif ettiniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Şöyle: Tecrübe... O sektörde çalışıyorsa görmesi gerekir ama başka uzmanlıklar olsa yani doktorlar gibi veya başka meslek grupları gibi düşünün, tecrübesini oluşturmadığınız bir alanda zafiyet yaşayabilirsiniz.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – On bir yıllık çalışan ve jeoteknik başmühendisi.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Benim şahsi görüşüm şöyle: Yıllar tecrübeyi oluşturmuyor, bulduğunuz çözümler sizi tecrübeli yapıyor. Yani o konuda bir tecrübe bulamamışsa...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ne zaman karar verdiniz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Neye?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İşin bütün sorumluluğunu jeoteknik mühendisinin üzerine atmaya.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, böyle bir karar vermedik.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Öyle anlaşılıyor da.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Ben çok özür dilerim.

Yani böyle bir şey... Bu sadece yani... Şaşırdım işin doğrusu, nasıl böyle bir yorum yaptınız? Ama şöyle: Ben verdim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Söylediklerinizden bu sonuç çıkıyor. Yani tüm şirket yetkililerinin şu ana kadar konuşmalarından çıkan sonuç bu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Vekilimin sorduğu soruya verdiğim cevapta diyorum ki tecrübe bulduğunuz çözümlerle olur yoksa on bir yıllık adam tecrübeli olmayabilir.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Sizin biraz önce söylediklerinizden hareketle tüm verileri analiz etmek; gelen radar, giden radar, saha ölçümü, prizma ve benzer şeyler...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Sorumluluğun onlarda olduğunu...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Netice itibarıyla ben şunu söylüyorum: Ben makine mühendisiyim, bu konuda mühendis olan, konunun uzmanı olan insanlar var. Ben “displacement” yani “deplase material”le ilgili bir grafik gördüğümde, böyle çıktığında, burada mühendis olmaya da gerek yok diye düşünüyorum. Dolayısıyla şu soruyla da belki taçlandırmak lazım: Patrick Valco, Allen Morris ve Johathan Holden o gün niye oradaydı? Netice itibarıyla, Patrick Valco sizin danışmanlık aldığınız yani dizayn yapan...

BAŞKAN ATAY USLU – Oğuz Bey, arkadaşlar; şöyle: Tabii, bu soruları soralım, yine ikinci bölüm var.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yok, yok, serbest dönem başladı diye şey yaptım ben.

BAŞKAN ATAY USLU – İkinci sorudayız, mikrofonları açmakta bile zorlanıyoruz, hani bir anda herkes konuşuyor. Arkadaşlar tutanakları yazarken bir kısmını giremiyorlar, bizi uyarıyorlar vesaire. Yani bilmiyorum tabii, haklısınız, ben bir şey demiyorum, bu sorular sorulacak ama yönetmek anlamında... Ben ikinci sorudayım daha, ilk soruyu ben sormuştum Komisyona, daha benim ikinci soruda, bir 10 arkadaş da sordu. Tamam, arada ufak tefek sorular soralım ama sizden istirhamım yani uzatmayalım, ikinci bölümde tekrar sizin sorularınız olsun. Anlık sorular olabilir, eyvallah, ona bir şey demiyorum Başkanım.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bir dakika verebilir misiniz Başkanım kuralı bozmama adına?

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Şimdi, Başkanım, asıl sıkıntıyı şöyle bir dakikada hülase etmek istiyorum. Şirket yönetimi buraya gelmiş -ben tabii, bunun gelmesinin çok değerli olduğunu düşünüyorum- ama kendi idealleriyle gerçekleri yarıştırmıyorlar. Biz gerçekleri soruyoruz burada. Netice itibarıyla, gerçek yani her şey işte iyi tasarlanmış olsaydı, her şey iyi uygulanmış olsaydı zaten

böyle bir yenilme söz konusu olmayacaktı. Dolayısıyla bizim burada sormak istediğimiz şeyler yani şirketin “şu yapılsaydı, bu yapılsaydı” meselesinde sizin sorduğunuz soru. Ne yapılacaktı ki bu iş olmayacaktı? Yani asıl mesele bu.

BAŞKANATAYUSLU – Oğuz Bey, haklısınız. Biz soracağız, ikinci aşamada değerlendirmelerimizi tekrar söyleyeceğiz. Şirket cevaplarını verecek, tatmin olmayacağız, olmayabiliriz yani şimdiye kadar benim sorularımda da tatmin olmuş değilim bazı şeylere -daha ikinci sorudayız gerçi ama- ya, bu olacak, bu sürecin içinde olacak. Arada soru soralım, ben yalnızca usul açısından diyorum. Şimdi, arkadaşların şeyi var, tamam, arada ufak tefek sorular olacaktır. Biraz uzatmayalım bu konuyu, bir kısmını da şeye saklayalım... Mesela, biraz önce çevresel kirlilikle ilgili bir bölüm geçti, hani orası değerliydi. Bilirkişi raporunda ben de gördüm onu, mesela orayı hızlı geçmiş olduk; ikinci bölüme saklayalım, üçüncü bölüme saklayalım anlamında söylüyorum yoksa şey demiyorum. Biraz uzadı soru-cevap, bu sefer başka yere gitti. Bizim tabii, şirketin verdiği cevaplara da “Siz bu cevapları niye veriyorsunuz, niye vermiyorsunuz?” deme şansımız yok. Ancak şu var: Değerlendirme yetkisi bizde, raporu biz yazacağız arkadaşlar, zaten biz onun için bilirkişi olarak akademisyenleri dinledik, kamu kurumlarını dinledik, odaları dinleyeceğiz, firmayı da dinleyeceğiz. Netice itibarıyla, biz de kanaatimizi bir şekilde ifade edeceğiz bu sürecin sonunda.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, ben bir soru sordum, “Kartaltepe Madencilik Yönetim Kurulu Başkanı kim?” diye, o soruma bir yanıt alamadım çünkü şunun için soruyorum: MERSİS kayıtlarına göre Kartaltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı 7 Şubat 2025 tarihine kadar Cengiz Yalçın Demirci.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, niye cevap vermiyorsunuz? Biraz önce “Değil.” dediniz ya, onun için söylüyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru. Yönetim Kurulu birbiriyle aynı değil yani Anagoldla...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Yönetim Kurulu Başkanı aynı mı?” diye sordum “Hayır.” Dediniz, “Kim?” diye sordum, cevap vermediniz, ben de belgesiyle birlikte...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Pardon o zaman. Ben yönetim kurulu aynı mı...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Zaten belgede gösterdiğime göre bunu da inkâr edecek durumda değilsiniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tabii ki. Efendim, kusura bakmayın, ben onu “Yönetim kurulu aynı mı?” diye algıladım, dediğiniz doğru. Zaten bunların MERSİS kayıtları, ticaret sicil kayıtları açık biliyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İki ayrı şirket, ortakları aynı, yönetim kurulu başkanları aynı ve oksitli cevherlerini getiriyorlar, Anagoldun yığın lıç sahasına yığıyorlar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru. Efendim, bu ÇED’de de belirtilmiş, her iki şirketin ÇED’inde de bu durum...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani bunun adı aslında değerli arkadaşlar... İşte, 1'inci kapasite artışı, 2'nci kapasite artışı yapıyor Anagold; Çakmaktepe sahasından getirilen oksitli cevherlerle ilgili Kartaltepe 1'nci kapasite artışı yapıyor, 2'nci kapasite artışı yapıyor, 3'üncüyü de veriyor, sonra geri çekiyor. Netice itibarıyla bunun adına “üretim baskısı” deniyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Biz öyle düşünmüyoruz Sayın Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sıra geldiğinde onu ben size belgeleriyle birlikte açıklayacağım, bu iddiamı, tespitimi.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Diğer soruya geçiyorum.

“İşi durdurma süreci nasıl yapılıyor?” Biraz önce de bahsettiğimiz gibi, tetikleyeceği eylem planlarımız var her departmanına göre, her tesise göre, her operasyonuna göre; her zaman dediğimiz gibi, insan unsurunu azaltmaya yönelik planlar. Burada her durumda ne yapılacağı, nasıl işleyeceği...

Ali Bey, belki bu konuda küçük bir bilgilendirme siz de yaparsanız iş durdurma süreçleriyle...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Merhabalar değerli milletvekilleri. İsmim Ali Sert, Anagold bünyesinde Teknik Servisler Müdürü olarak görev alıyorum.

Anagold bünyesinde iş durdurma, Cem Bey'in de bahsettiği gibi, aslında Anagold sahasında çalışan değil, sahası içerisine giren herkese birinci koşul olarak verilmektedir yani Anagold bünyesinde bir işi durdurmak için Anagoldun bordrolu veya alt taşeron firmasında çalışmanız zorunlu değildir. Ziyaretçi olduğu süreçte bile tehlikeli bir durum söz konusu olduğunda işi durdurma yetkisi mevcuttur. Bu da kayıtlarda var yani eğitim kayıtlarımızda da mevcut.

“Daha önce iş durduruldu mu?” Evet, bu, operatör seviyesinde de mühendis seviyesinde de müdür seviyesinde de tehlikeli addedilen durumlarda iş durdurma yaşandı. Bunun örnekleri de istenildiği takdirde siz değerli Komisyon üyelerine verilebilir.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bir sonraki sorumuz: “Daha önce ölümlü ve yaralanmalı kazamız oldu mu?” Hayır, olmadı, ölümlü bir kazamız yok. Geçmişteki kazada ne olduğu, 2022 yılındaki bir solüsyon akışı...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – İki ayrı kaza gözüküyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – 2022 yılında orada küçük bir şev yenilmemiz var. Ayşenur Hanım o konuyla ilgili küçük bir, ne kadarlık bir alanla ilgili... Ali Bey de onunla ilgili bilgi verebilir.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur. Orada aslında bu kazaya benzetmek teknik olarak doğru bir yaklaşım değil, onu öncelikle belirtmek isteriz. 2022 yılında olan olay bir şev kayması, yenilmesi yani münferit olarak küçük bir bölgeden bahsediyoruz, bunun gibi böyle büyük bir toprak kayması değil. Burada da her zaman Anagoldun ve şirketin izlediği yol olarak öncelikle ilgili kazalar gerekli paydaşlarla paylaşılmış -bunun içerisinde resmi kurumlar ve bakanlıklarımız da mevcut- ondan sonra rehabilitasyon işlemlerine başlamıştır. Bu dediğimiz gibi büyük bir toprak yenilmesi ve toprak kayması değil, operasyon faaliyeti sırasında serme işleminin yapıldığı bölgede mevcut toprağın, oradaki serilen cevherin kaymasıdır. Bunun da kısa sürede gerekli iş makineleri tarafından rehabilitasyonu yapılmış ve kaza aksiyonu şeklinde kayıtlara da girmiştir.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Boru patlaması var siyanürün yanında.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet efendim, onu da açıklayacağız.

Bu Ali Bey’in bahsettiği olay sonrasında da tetikleyici eylem planımız güncellenmiştir, bu olaydan sonra.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Niye kaymış, sebep neymiş?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sebep, o anki operasyonel koşullarda, cevherin serim sırasında operasyonel koşullarda oluşan bir durumdan kaynaklı.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yani?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yapısal bir dizayn veya uygulama hatasından değil, cevherin serim esnasında toprağın bir alt kota kaymasından kaynaklı. Orada da iş durduruluyor zaten, gerekli aksiyonlar ve raporlamalar...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, operatörün işaretlenmiş olmasına rağmen yakına doğru gelmesi, şeve doğru gelmesi. Ayşenur Hanım’ın anlattığı bu radyal istifleme cihazlarıyla...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu olay esnasında toplam yığın liç sahasındaki serilmiş malzeme kaç milyon tondu? Bu 2022’de bu olay...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Net rakamlara bakalım, sizlere sunalım sayın milletvekilim, şu anda aklımızda değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Diğer solüsyon döküntüsü olayı efendim; o, tamamen farklı bir olay. Borudaki bir gevşemeden dolayı basınç düştüğü tespit ediliyor gece. Maden sahası içerisinde kalan bir alan, burası derhâl temizleniyor, gerekli bildirimler yapılıyor ilgili kamu kurumlarına, daha sonrasında da bu alan tehlikesiz alan olarak ilan ediliyor, gerekli toprak numuneleri 2022 yılında alınıyor; o da böyle bir olay, herhangi bir...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Karışan kaç metreküp siyanür?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – 20 metreküp. Solüsyon efendim, binde 3 siyanür içeren solüsyon.

Devam ediyorum. Erzincan’ın birinci derece deprem bölgesi olmasıyla ilgili bir sorumuz var, Cengiz Bey’e söz vereceğim bu konuyla ilgili.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Şimdi, art arda iki soru geldi, onunla ilgili olarak başlayayım müsaadenizle.

Öncelikli olarak aktif fay... Biz ODTÜ’de öğrencilere 2’nci ve 3’üncü sınıfta öğretiyoruz aktif fayın tanımını. Bir aktif fayın aktif olduğunu söylemeniz için 5 aşamalı bir yoldan gitmeniz gerekiyor yani “Ben geldim, oraya, bir haritaya çizdim, bu aktif faydır.” demeniz mümkün değil. Burada belirtildiği üzere, birinci olarak fayın detaylı olarak haritalanması gerekiyor. Bu haritalamayı yaptıktan sonra devamında hendek açmanız, bu hendek sırasında fayın izlerinin belirlenmesi -bu fayın izlerinin belirlenmesi de yeterli değil- kinematığının üzerinde çalışılması, bunun üzerinden numune alınıp Karbon-14 analizinin yapılması ve ardından da kinematik analizin yapılması gerekiyor; bu, çok iyi bildiğimiz bir şey, 2’nci sınıfta, 3’üncü sınıfta öğrettiğimiz bir şey. Şimdi, elimizdeki verilere göre bunların hiçbirisi elimizde değil yani bu veriler temin edilirse bize bunun değerlendirmesiyle evet,

aktiftir, pasiftir, bunu söylemek mümkündür. Yalnız, burada dikkatli olmamız gereken bir şey var: Bir fayın aktif, pasifliği çok dikkat edilmesi gereken bir kavramdır. Hani bu iki bin yıl hareket etmiştir, etmemiştir diyerek bunu söyleyemeyiz. Zaten burada belirtildiği üzere, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının belirlemiş olduğu bir yöntem vardır; yerden yere, farklı yerlerde aktif fayın tanımı değişiklik gösterir. İşte, ne bileyim, örnek veriyorum: Montana'daki aktif fay tanımı ile Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının farklı yerlerdeki, farklı durumlardaki tanımları değişkenlik gösteriyor. Bununla ilgili olarak belli bir tanımı burada vermeye çalıştık.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Türkiye’de “yetkin fay haritası” diye resmî yayımlanmış bir fay haritası var mı resmî kurumlarca?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – MTA tarafından yayınlanan...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Fayın nasıl saptandığını biliyoruz, hepimiz biliyor yani tamam üçüncü sınıf öğrencilerine öyle ama yani şirket olarak siz buraya bu kadar riskli bir maden sahası kuruyorsanız bunun içerisinde aktif fay olup olmadığına ilişkin ÇED raporu sunarken o sunumlarınızda bu çalışma yok mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Vardı, bununla ilgili olarak ODTÜ’nün de...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Onu soruyorum. Yoksa ben fayın nasıl... Yani ben de on üç sene jeoloji çalıştım. Onu söylemenize gerek yok.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Var efendim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, bununla ilgili olarak ODTÜ’nün yapmış olduğu çalışma vardı.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada sormak istediğim fayın nasıl saptandığı değil. Bazı hocalar oradaki Sabırlı Deresi’nin aktivitesini yitirdiğini, eski bir fay zonu olduğunu ifade ediyorlar...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Doğru.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – ...ama bazı hocalar da böyle olmadığını söylüyor. Dolayısıyla oranın çalışılmış olması gerekiyor. MTA da diyor ki: “Burada aktif bir fay var.” E, şimdi, biz hangisine dayanarak ÇED raporu verdik, Çevre Bakanlığına sormak isteriz. Siz hangisine dayanarak, “Burada fay yoktur.” diyerek bu kadar önemli ve riskli bir tesisi kurdunuz, bunu sormak isteriz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani yoksa bir fay nasıl saptanır, bunu öğrenmek istemiyoruz burada tabii ki. Bu değil yani sorunuzuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, burada belirttiğimiz bu 5 aşamalı fay tanımıyla ilgili herhangi bilgi verilmemiştir burada söylenirken ve ODTÜ’nün daha önce yapmış olduğu çalışmada da burayla ilgili olarak o çalışma sırasında da haritalarda yer almamıştır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – MTA’nın haritalarında var aktif fay olduğu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Çok yeni bir şey.

Şimdi, MTA çok yeni bir şekilde koydu bu fayı, hiç itirazımız yok. Bizim bu 5 aşamalı Karbon-14 testlerinin sonuçları kinematik modelleri verdiğinde bunu çok net bir şekilde söyleyebiliriz, söylediğimiz bu. Bunları...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – MTA’nın “Yeni koydu.” dediğiniz, bakın, 2013 MTA Diri Fay Haritası. Bakın, tam Anagold altın madeninin ortasında, o atık havuzu ile yığın liç sahasının tam ortasında; altında, Sabırlı Deresi’ni takip eden güzergâhta Munzur segmenti var, Ovacık fay hattına bağlı. Diğer 2013 yılından beri var, 2024 yılı Diri Fay Haritası da dün akşam itibarıyla yayımlandı, yine orada da aynı fay hatları, Munzur segmenti yine var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hani “Yok.” dediğiniz için...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Diri Fay Haritası” adı ve devlete ait resmî bir kurum, bu konuda uzmanlaşmış ve sorumluluğu ve yetkinliği olan bir kurum tarafından yayımlanan haritadan bahsediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, önce verileri görelim, ondan sonra konuşalım çünkü 2017’de de haritasına bakarsanız aynı fayın olmadığını göreceksiniz 2017-2018’de. O yüzden, bir verileri alalım, bunun üzerinden şey yapalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – MTA’nın resmî açıklaması şu, diyor ki: “2013 yazında resmî diri fay haritasını açıkladım, dün itibarıyla da 2024 yılında Türkiye genelini ilgilendiren diri fay haritalarını açıkladım.” Arada Maraş depremleri süreciyle ilgili yayınladığı başka haritalar da mevcut.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Şimdi, Sayın Vekilim, bu Munzur fayına ve diğer faylara bağlıyoruz. Bununla ilgili olarak çok hassas çalışmalar var binlerce...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani “Bilirkişi raporuna itiraz ediyoruz.” dediniz...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Binlerce...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – MTA’nın Diri Fay Haritası’na da itiraz ediyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, binlerce GPS verisi var, bununla ilgili olarak Reilinger’ın 2006’dan itibaren yapmış olduğu çok ciddi bilimsel veriler var. Baktığınız zaman, bu veriler ışığında bizim de düşüncemiz, aynı şeyi düşünmüyoruz. Bununla ilgili çok ciddi bilimsel makaleler var, çok ciddi çalışmalar var. Bununla ilgili olarak müsaadeniz olursa daha sonra size detaylı bir bilgi verelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Aslında sizin ne düşündüğünüzden ziyade size izin veren kurumların yetkilileri ne düşünerek izni verdiler, onlara sormak lazım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Efendim, bir kısım burada eklemek istiyorum. Şimdi, depremsellik değerlendirilmiş, hem ÇED’de değerlendirilmiş hem dizaynda değerlendirilmiş hem 2022 yılında ayrıca bir deformasyon

raporu alınmış, burada da depremsellik incelenmiş durumda, onu da belirtmek istiyorum. Yani burada hiç fay hattı yokmuş, deprem bölgesi değilmiş gibi bir oluşumda değiliz, bir düşüncede değiliz. Bunlar da gerek dizaynda gerek bizim yaptırdığımız raporlarda incelenmiş durumda.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tabii, buradaki amacımız yani henüz deprem olmadan bu liç yığımı harekete geçiyorsa Erzincan depremiyle harekete geçmesiyle neler olabileceğini ortaya koymak adına çünkü atık barajları da var liç yığınının dışında, o riskleri göz önüne sermek adına...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru efendim ama biliyorsunuz ki şimdi, deprem bölgelerinde köprüler yapılıyor, tüneller yapılıyor, sanat yapılar yapılıyor, sanayi tesisleri yapılıyor; doğru yöntemle, dizaynla yapılması gerekiyor. Biz de tesislerimiz için bunları yaptırmışız gibi gözüküyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yaptırmadınız gibi gözüküyor. Yani gelen sonuç, felaketi yaşadığımız için hep birlikte, bu gerekli tetkikler yapılamamış, tedbirler alınamamış görünüyor. Zaten bütün olayı daha fazla sorgulamamıza neden olan şey yaşanan bu acı gerçek.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Mikrofonu açarsanız biraz önce verilen cevapla ilgili bir şey söylemek istiyorum, kafa karışıklığı giderilsin, net anlaşılsın diye.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Buyurun.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Biraz önce bir soruya cevap verdiniz, ben de emin olabilmek için şimdi benim önceden sorduğum soruya gelen cevabı getirdim. Bu ayın 3’ünde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız burada bir sunum yapmıştı. Orada ben bir soru sormuştum, demiştim ki: “Çöpler Altın Madeninde bugüne kadar kaç iş kazası yaşanmış, kaç ölümüldür?” İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü Muhammet Fatih Bilal Bey cevap verdiler, dediler ki: “2012 yılından bugüne kadar 130 çalışan iş kazası geçirmiş, 21’i hayatını kaybetmiştir.” Siz dediniz ki: “Hiç yok.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bir yanlışlık var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Yanlışlık var.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Yani buradaki Komisyon üyelerinin neden farklı sorular sorduğu anlaşılsın diye...

Başka bir şey daha söyleyeceğim. Ben orada demişim ki: “Bu 9 da dâhil mi?” “Yok, 9 kişiden sadece 2’sinin cansız bedenine ulaşılmıştı, 2’si dâhil.” denildi. Akabinde demişim ki: “Yine, bu madende taşeron firmalar da dâhil toplam kaç işçi çalışıyor?” Verilen cevabı söylüyorum: “Kaza tarihinde madende taşeron iş yerleri de dâhil olmak üzere çalışan toplam işçi sayısı 1.837.” Siz 3 bine yakın, 2.900 küsur dediniz. Biz hangisine inanacağız, nasıl inanacağız ya da nasıl karar vereceğiz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şimdi, efendim, orada şunu biliyorsunuz: Şimdi, bizim SGK numaramız altında iş yeri açanlar, kendi ayrı iş yerini açanlar gibi bir ayırım var, belki o sayıdan kaynaklanmış olabilir o fark.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Ben onlara “Çalışanların kaç ölümüldür?” demiyorum ki “Kaçı iş kazasında hayatını kaybetmiştir?” diyorum, özellikle soruyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bu kaza sayısını da biz kabul etmiyoruz, bununla ilgili de araştırmamızı yapacağız.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Kaza değil, 130...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yanlış bilgi efendim, bunu kabul etmiyoruz kesinlikle.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Burada Çalışma Bakanlığı yetkilisi var, cevap versin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BERK ATLI – Sayın vekillerim, merhabalar.

Sayın Vekilim, Genel Müdürümüzün şu an... Yazılı soru önergesiymiş, cevap verilmemiş Bakanlığımızdan.

MESUT DOĞAN (Ankara) – İşte, burada kayıt.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – İlçeye mi özgü acaba Sayın Vekilim?

MESUT DOĞAN (Ankara) – Bakın, tekrar söylüyorum, veriş şeklini de okuyorum, diyor ki: “Mesut Vekilimizin bir sorusu vardı ‘Çöpler Altın Madeninde bugüne kadar kaç iş kazası yaşanmış, kaç ölümüldür?’ diye.” Sonra diyor ki cevap olarak: “2012 yılından bugüne kadar 130 çalışan iş kazası geçirmiş ve 21 çalışan hayatını kaybetmiştir.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru bilgi değil efendim, biz de soralım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Özür dilerim.

SSR firması 1946’dan beri faaliyet gösteriyor, maalesef ilk vefatımız İliç’te meydana geldi; tüm SSR’in tarihi boyunca, ilk defa yaşıyoruz.

Kazayla ilgili olarak şunu belirtmek istiyorum: Bizim kaza standardımız biraz farklı, ICMM standardını uyguluyoruz. Örnek veriyorum, elinizi kâğıt kesti, elinizi kâğıt kestiğinde doktor derinizi yapıştırmacı kullanarak veya bir dikiş atarak birleştirirse, tedavi ederse kazadır.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Tamam, 130’u oraya dâhil ettik, 22 ölüm...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Ama ölümlü kaza ilk defa duyuyoruz Sayın Vekilim.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Tamam, bilginiz olsun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, aynen yani bu doğru bir bilgi değil.

MESUT DOĞAN (Ankara) – İşte Bakanlık...

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Sayın Vekilim, biz Bakanlığa tekrar soralım bunu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tekrardan soralım.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Peki, sayıdaki farklılık... Çalışan işçi sayısı bu kadar uçuk... 2 kat fark nasıl oluşabiliyor?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, şimdi şöyle: Neticede bizim bordromuzdaki eleman sayımız belli, çift ayın bordrosundaki eleman sayısı belli. Burada toplam 207 civarında taşeron var. Bu taşeronların bazıları sürekli orada çalışıyor, bazıları mevsimlik. Sürekli olanları hesaba kapığımız zaman yani 3 bin civarında bir rakama geliyoruz. Belki artı eksi yüzde 5 bir farklılık olabilir, haklısınız ama...

MESUT DOĞAN (Ankara) – Ben sizin verdiğiniz rakama yanlış veya doğru demiyorum zaten, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının vermiş olduğu rakamlarla aradaki uçurum...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bir bilgi yanlışlığı olabilir Sayın Vekilim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Yanlış anlaşılma olabilir, özür dileriz.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Biz onu tekrar soralım Sayın Vekilim.

Cevap vermeye devam edelim arkadaşlar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Biraz önceki soru yarım kaldı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Depremle mi ilgili?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Fayla ilgili.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Buyurun Hocam.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Aktif fay alanıyla ilgili, orda yapılacak çalışmayla ilgili... Ülkemiz gibi tamamen deprem kuşağında bulunan bir yerde bir çok aktif faylar var, sadece buradaki fay değil tabii ki. Aynı zamanda işte Japonya gibi ya da işte Amerika'da Kaliforniya gibi çok yüksek deprem üretme kapasitesi olan fayların yanı başlarında büyük yatırımlar olabiliyor. Bizim burayla ilgili de Devlet Su İşlerinin yapmış olduğu İliç Barajı yani oradaki Sabırlı'nın devamında 2012 yılında yapılan baraj sonuçta aynı fay hattına paralel bir barajdır.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bağıştaş

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Evet, Bağıştaş Barajı. Yani sonuçta o barajın...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bağıştaş zaten maden için yapılmış bir baraj.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır efendim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, su teminini nereden yapıyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Barajdan yapmıyoruz efendim.

Ali Bey, su teminini nereden... Barajdan yapmıyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yok, yok, kuyulardan, yer altı kuyularından; ham su tedarikini yer altı kuyularından yapıyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şu ölüm sayısı da barajla ilgili olabilir belki. Baraj inşaatı sırasında çünkü öyle bir durum hatırlıyorum, ölümlü.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Baraj ne amaçla yapılmış? Sulama amaçlı mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Enerji.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hangi şirket?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – İÇTAŞ.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Normalde yakınlarında fay kırığının olduğu yerlerde yatırım yapılmaz diye bir kural yok, mühendislik hesaplarını yaptığımız zaman bunları yapılabiliyorsunuz. Ki burada bir baraj çok daha büyük riskler oluşturan, riski yüksek bir yatırım olduğu hâlde, çok daha büyük hayatı tehdit etme riski olduğu hâlde burada yapılmıştır. Ve bence...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yığın liç tasarımı siz hiç görev aldınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Efendim..

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yığın liç tasarımı siz görev aldınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Hayır, zaten aslında biraz önce benim değinmek istediğim bir konu da şu vardı...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Görev aldınız mı tasarımı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Hayır, yok, almadım, hayır.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bu özel tasarımda sizin bir dahliniz var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Yok, yok.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Alana gittiniz mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Tabii ki. Şimdi...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yok, yok, şimdi değil, o zaman, çalışırken.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Yok, yeni gittim ben yani yeni derken olaydan sonra gittim.

Normalde o monitörümle ilgili yani deformasyonların yönünü, hızını, miktarını, ivmesini, genliğini hesaplayan bu tip ölçme sistemleri sonuçta yapılan tasarımların doğru yapıldığını ve süreçlerinde fonksiyonlarını icra ederken de doğru bir şekilde gittiğini yani bizim bir gözlemsel metotla geriye dönük bazı şeyleri kontrol etmemizi, “check” etmemizi sağlıyor. Asıl buradaki temel konulardan bir tanesi deprem olmaksızın buranın neden yıkıldığı konusu tabii ki daha öncelikli bir konu olarak karşımıza çıkıyor. O zaman da tasarım konuları, hesap metotları, aynı zamanda bunlar nasıl uygulandı gibi konuları da soruları da beraberinde getiriyor. Şu anda da zaten araştırma konusu onlar. Bence sadece hani fay hattı üzerinde yoğunlaşırken Toplu Konut İdaresinin yapmış olduğu birçok yerde kırıkların içerisinde toplu konutlar yaptığını biliyoruz, gayet güzel bir performansla işini yapıyor. Adapazarı’nda çok büyük 2-3 metrelik atımların olduğu, kırıkların olduğu yerde, canlı fayın olduğu yerlerde viyadükler, köprüler tekrar yapıldı, tahkimatları yapıldı, vazifesini bihakkın yerine getiriyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 7 metre ötelenmenin olduğu mesela bir köprüyü nasıl durduracaksınız?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Efendim...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Fay zonu üzerindesiniz, 7 metre ötelenme var, nasıl yapacaksınız?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Evet, zaten o yüzden tamamen kırığın olduğu yerlerde ona göre tasarım yaparsınız.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kırığın olduğu yeri söylüyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Hatta o tarihten sonra köprülerin altındaki gusselerin hesabı değişti yani dolayısıyla...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Hocam, bakın...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Buyurun.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Burada, tasarımda sıkıntı oluşmuş.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, yapmayın, ülkemizde her sene ölümlü depremler yaşanıyor.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – 7,5 depreme göre bir tasarım yapılmış ve deprem yok. Fay hattını tartışıyoruz şimdi, yenilmeyi tartışmamız lazım. Dolayısıyla fay hattı Müzeyyen Vekilimin dediği gibi...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Benim söylemeye çalıştığım, henüz deprem oluşmadan... Bir de deprem olursa ne olacağını sordum yani.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bahsettiğimiz, depremsellik açısından Anagold'un altın maden sahası 3 tane fay hattının tam ortasında yer alıyor, bir de tam altından Munzur segmenti geçiyor. Bakın, güneybatısında, 16 kilometre mesafede Malatya fay hattı var Anagold'un altın sahasının ve 7,5 büyüklüğünde deprem üretme potansiyeli var; güneydoğusunda, 10 kilometre mesafede Ovacık fay hattı var, 7,4 büyüklüğünde deprem üretme potansiyeli var; kuzeybatısında, 10 kilometre mesafede Divriği fay hattı var; altından da Munzur segmenti geçiyor yani bundan daha depremsel bir yere böyle içinde siyanür havuzları, atık havuzları, 250 metre yükseklikteki kot farkıyla yükselmiş olan yığın liç yapay dağı herhâlde yapılamazdı; bu anlamda da bir zorlama var, onu söyleyelim. Böyle kolay, depremsellik ölçütleri daha düşük bir fay hattına yakın veya uzak değil, 3 fay hattının tam ortasında, altından da Munzur segmentinin geçtiği böyle acayip depremsel bir yerden bahsediyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Siz o zaman, anladığım kadarıyla yani “Böyle riskli yerlerdeki madenler çıkarılmamalı.” diyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben diyorum ki: Bütün ölçümlerin çok düzgün yapılması, sabırlı bir madencilik yapılması gerekiyor. Siz böyle depremsel bir yerde 257 metre yüksekliğinde bir yığın liç dağına izin veremezsiniz, verilemez, sizin de bunu yapmamanız gerekirdi. Bakın, şöyle söyleyeyim, bıraksak, demek ki 500 metreye kadar yükseltecektiniz yapay dağı. Ne engelledi sizi? Bilimsel sınırlar engelledi. Biraz önce size ifade ettim, bakın, böyle bir içine milyonlarca ton cevher serilmiş bir yapay dağdan bahsediyoruz, geometrisi sizin bir insan evladı olarak henüz ulaştığınız medeniyette sizin koruyabileceğiniz ve istediğiniz kadar yükseltebilmenize imkân verecek bir geometri değil. Bakın, çok basit anlatıyorum, genişten geliyorsunuz, faz 1, faz 2, faz 3; daralyorsunuz, sonra yukarıya doğru devam ediyorsunuz, birbirine yaslanan merdiven şeklinde ve tepenin de üzerine yayılacak şekilde yeniden açılan bir geometri oluşturuyorsunuz kum saati gibi ve kum saati çalışmaya

başlıyor. Sizin bütün ağırlık merkeziniz o tam incelen dar alandaki kısmın içine geldiğinde siz üst kısma fazla yüklemeye yaptığınız zaman ağırlık merkezi dar alandan dışarı çıktığı an burası zaten yıkılacak. Yani geometriyi kontrol edebilecek öz güveni, cesareti nereden alıyorsunuz? Bu aslında şaşkınlık verici.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Yani Sayın Vekilim, tabii, bu mühendislik hesapları...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani bu, madencilik kurallarına göre yapılır; vahşi madencilik var, bir de vahşiliğin ötesinde vahşi bir madencilik var. Burada hangisi yapılmış diye sorarsanız, burada vahşinin de ötesinde bir vahşilikte bir madencilik yapılmış. Bakın, normal geliyor mu size? Burada “Anagold” diye bir şirket var, şirketin yüzde 80’inin sahibi SSR Mining, yüzde 20’si Lidya Madencilik. Yakında, 590 metre mesafeden oksitli cevher getirilip aynı yığın liç sahasına yığılıyor, başka bir şirket, adı Kartaltepe Madencilik; şirketin ortakları aynı, yüzde 80 sahibi SSR Mining, yüzde 20 Lidya Madencilik.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Niye aynı, böyle bir şeye ihtiyaç duyuluyor?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yönetim Kurulu Başkanları aynı. Yani garip gelmiyor mu size?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGA – Efendim, bu, maden ruhsatıyla da ilgili. O maden ruhsatı Kartaltepe Şirketine ait. Bunun ortaklık yapısı aynı değildi, yüzde 50-50’yle başladı, buna göre tekrardan ortaklık yapısında değişiklikler oldu; yine, aynı ortaklarla. Bu ticari bir anlaşmayla ilgili bir durum ortaklık yapısının, 2 şirketin...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani burada Anagold Şirketi, Kartaltepe’ye nasıl “Dur.” diyecek? “Hayır, ben senin oksitli cevherini yığın liç sahama alamam. Benim kapasitem şu anda dolmak üzere, alamam.” nasıl diyecek? Bunu kim diyecek? Cengiz Bey Yönetim Kurulu Başkanı, oturacak masanın bir tarafına, diyecek ki: “Ben, Kartaltepe Madencilik’in Yönetim Kurulu Başkanı olarak, oksitli cevherimi, Anagold’un yığın liç sahasına getirmek istiyorum.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sonra kalkacak masadan, oturduğu yerden, karşı sandalyeye oturacak “Ben, sizin oksitli cevherinizi kabul edemiyorum çünkü benim yığın liç saham doldu.”mu diyecek?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın Vekilim, eğer böyle bir mantıksal yola gidersek bu çok doğru bir sonuç ortaya çıkarmaz. Hukukçu olarak önce şunu söyleyeyim: Bir; bu, ticari bir faaliyetse Türk Ticaret Kanunu’nda veya Borçlar Kanunu’nda sizin ifade etmiş olduğunuz konularda bir engel, mani söz konusu değil. Kaldı ki Kartaltepe Madencilik bir cevher çıkartabilir, bu cevheri de falan yerde işletebilir. Bu, bizim maden hukuku bakımından da engel bir durum söz konusu değil. Bir diğer konu da bir madenin işletilmesi hiç kimsenin keyfine bağlı olan bir işlem de değil. Bu, yine mevzuat bağlamında, yine madencilikte...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kartaltepe...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Müsaade edin, ben cevap vereyim Sayın Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kartaltepe Madencilik adına Çakmaktepe’den oksitli cevherinizi getirip, yığıp...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın vekilim, müsaade edersen ben cevap vereyim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – ...oradan devasa bir servet kazanacaksınız ve onun da...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Deniz, bir müsaade et ya.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Ama Sayın Vekilim, eğer biz buna cevap vereceksek... Sayın Vekilim, biz buraya cevap vermek üzere geldik, müsaade edin bir cevap verelim, ondan sonraki aşamada...

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Açık yakaladınız diye biz bu felaketi yaşamak zorunda değiliz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Ama şimdi Sayın Vekilim, o zaman bizim cevap vermemize gerek yok, bir hüküm kuruyorsunuz, bize cevap verdimiyorsunuz ama. Yani eğer biz cevap vereceksek biz burada oturalım ama...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Avukat Bey, burası burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Lütfen, rica ediyorum, milletvekiliyle konuşmanızı düzenleyin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın Vekilim, eyvallah. Saygıda kusur etmiyoruz.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Yapmayın, çok rica ediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Ancak şu söz konusu: Müsaade edin, cevap verelim.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Çok rica ediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Elbette kalkıp karşıdan cevap verebilirsiniz, elbette ki tartışabiliriz. Bizim burada bütün amacımız, bütün maddi gerçeği...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Ben burada açık yakaladım, onu da yakaladım” diyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK –Hayır efendim. Müsaade ederseniz... Bütün maddi gerçeği ortaya çıkarmak, temel amacımız bu. Biz hiçbir şey saklamadık. Bakınız, yargı camiasına biz, şirket olarak, sayın savcılarımız ve ilgili bütün kamu kurumları hangi bilgiyi istiyorsa hiçbir şekilde, bir kısıtlama olmaksızın bütün bilgileri açtık.

Şimdi, ben sizin sorunuza cevap vereceğim. Bir tanesi şu: Türkiye’deki maden hukuku bakımından, maden kanunları bakımından buna engel bir durum söz konusu değildir. Nihayetinde, Türkiye’deki Maden Kanunu’nu... Siz değerli milletvekillerimizin tensibi, takdiri, kararıyla kanun çıkıyor. İkincisi, Kartaltepe Madencilik ile Anagold Madencilik anlaşılabilir ve bu da...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani sayın yetkili diyor ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bu vahşi madencilik siz engelleyeceksiniz.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Ama şimdi biz böyle bir şey söylemedik Sayın Vekilim, böyle bir şey söylemedik.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Vekilim...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Deniz, öyle bir şey çıkmıyor ya, kendi işine geldiği gibi yorum yapıyorsun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Şimdi, böyle bir şey söylemedik.

İkincisi, şöyle bir şey söz konusu: Buradaki madencilik belli kurallara tabidir; bu kurallar çerçevesinde hem burada Çevre Bakanlığının hem burada Enerji Bakanlığının, MAPEG’in gözetimi altında ve belli bir mevzuat çerçevesinde ancak işletilebilir. Yani Kartaltepe Madenciliğin cevherinin, Anagold’da işletilmesinde ne hukuki anlamda bir engel söz konusudur ne de teknik anlamda, çevresel anlamda da bir mani söz konusudur. Yeterince tedbir alınmışsa şayet burada, yeterince teknik anlamda hazırlık yapılmışsa burada, bu yapılabilir, buna engel bir durum söz konusu değil. Yahu, kaldı ki başka bir şey daha söyleyeyim: Bugün, biraz önce değerli arkadaşımızın ifa etmiş olduğu gibi, Kartaltepe Madenciliğin ortaklık yapısı ile bir dönem, Anagold’un ortaklık yapısı farklı olması sebebiyle bunlar oluyor. Bugün, biz, bu şirket arzu etmiş olsa, yine Türk Ticaret Kanunu bağlamında, bu iki şirket bir hafta sonra birleşebilir ve aynı şirket, aynı maden işletmesi etrafında faaliyet gösterebilir. Buna Türkiye’de, mevzuatta bir engel söz konusu değil. Yani şu söylemeye çalışıyorum ben: Buradaki yapılan işlemin yani sizin ifade etmiş olduğunuz işlemin ne hukuki anlamda bir engeli söz konusudur ne de mevzuat anlamında bunun mevzuata aykırı bir durumu söz konusudur. Bunu sayın heyetinizin takdirine sunuyorum.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Bir de ben bir şey söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Buyurun.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Bir şey sorayım kardeşim: Şimdi, buradaki mesele, bir daha bu olmasın, yaşanmasın. Sizin şirket olarak, madencilik firması olarak “Şunu yapmasaydık, keşke şurada şu hatayı yapmasaydık.” dediğiniz hiçbir şey yok mu? “Keşke şuna müdahale etseydik, bunu fark etseydik.” Yani eğer böyle giderse “Biz hep masumuz, biz bir şey yapmadık, bizim hiçbir sorumluluğumuz yok.” dersek o zaman bu kazalar devam edecek ama siz işin içinde olan birisi olarak bu konuda sorumluluk almazsanız, bir özeleştiri olarak... Bakıyoruz, siz de sahiplenmiyorsunuz. Yani sonuçta burada büyük felaket olmuş, canlar gitmiş ama hâlâ şey boyutundayız. Bence, öncelikle, firma olarak bir daha böyle kazalara sebep olmamak için sizin bir noktadan giriş yapmanız lazım. “Evet, şurada şunu yaptık, keşke şunu yapsaydık; görseydik, müdahale etseydik.” demeniz lazım ama gerçekte öyle bir hava estiriyorsunuz ki siz her şeyi çok güzel yaptınız, olağanüstü bir şey oldu ve bu olay başımıza geldi gibi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Yani böyle bir hazırlığınız, raporunuz sizin yok mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın Vekilim...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Pardon, ben de ilave edeyim bu soru için. Şimdi, burada Komisyonun şöyle bir tereddüdü var yani bütün arkadaşlar aslında... Yani bir tanesi şirketin...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Duymuyoruz Şahin ağabey.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Buyurun Şahin Bey.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şirketin diyorum, bu ÇED izinleri sırasında herkesin kafasında genelde bir kuşku var. Yani alımında bir yanlışlık var mı, ihmal var mı ya da hata var mı, suistimal olabilir mi? Bir tanesi bu, en çok Komisyondaki arkadaşlarımız da... Diğeri de, bu, kaza mıdır, ihmal midir? Yani sizin bütün önlemleri aldıktan sonra kendi şirketiniz bazında verdiğiniz genel algı bu: “Evet, bu bir kazadır.” Tabii, Komisyon da diyor ki: Burada sonuçta insan çalışıyor, insanoğlunun da hataları eksikleri olabilir. Ne kadar mühendislik çalışmaları yapılsa da siz analizleri yapsanız da, efendim,

radar çalışmalarınızı, titreşimli ve diğer alanlardaki, işte, kayma var mı, çatlak var mı, değil mi, altta için içerisinde, katmanlar arasında göl oluşmuş mu yani küçük kaymalar, balçıklar oluşmuş mu anlamında... Yani buradaki sorular o kadar çok ki şöyle düşünülüyor genel anlamda: Acaba açgözlülük yapıp daha çok altın üretmek için mi böyle bazı suistimaller yapıldı? Arkadaşların kafasındaki soruları ben direkt soruyorum size. Şimdi, böyle bir şey varsa o zaman tabii ki şirketin ihmal anlamında bir durumu var. Sizin buradaki bizi aydınlatacak olduğunuz noktalar... Biraz önce genel şirket çalışmaları, bilgilendirmeler, efendim, ÇED, unsurlar, madencilik, sistemler, hepsini anlattınız. Baktığımızda, evet, bugün sizin şirketiniz belirli kuralları uygulamış ama bir kaza veya işte, sonuçta, bu ihmalden kaynaklı burada kayma olmuş; öyle değil mi? Dolayısıyla hepimiz genel anlamda bunu, kafamızdaki bütün bu anaforsları size aktarmak zorundayız. Bizim de ona göre bunu raporlarımıza yansıtıp eksikliklerimizi bilip, madencilik sektöründeki eksiklikleri bilip raporladıktan sonra kurumların, buradaki yetkili kurumların, bakanlıkların da buna göre önlemler alınması...

Biraz önce Avukat Bey de “Yani biz aslında madencilikte sizin çıkarmış olduğunuz kanunlar çerçevesinde bütün işlemlerimizi yapıyoruz.” dedi. Evet, doğrudur. Tabii o zaman da karşılıklı atışma gibi oldu ama Deniz Bey’in de orada farklı bir girişi oldu ama bu değil yalnız Deniz Bey. Yani ben orada bütün şeyi Meclise... “O zaman Meclis mi suçlu?” anlamında bir şey çıkar anlamında... Öyle bir şey de değil; arkadaşın öyle bir şey dediğini... Size sataşmak anlamında değildi, ben olayı farklı bir yönden ele almak için bunu dile getirmeye çalıştım.

Yani biraz önce sorduğum 3-4 tane ana başlık altındaki şeyleri bize net bir şekilde ortaya koyarsanız bizim de o zaman bakış açımız ya da görüşümüz, ona göre bir yol haritası belirler.

Bir de bu kazadan sonra oluşan havadaki, göldeki, barajdaki, topraktaki siyanür ve şeylerden dolayı birçok dedikodu yayıldı orada ya da gerçekler olabilir, bilemiyoruz; söylemlerdir bunlar. Bunların ne kadar gerçekçi olup olmadığıyla ilgili şeyler var. Yani o kadar çok basamaklar var ki, sorular var ki bunları da ortaya koymak gerekiyor. Ama en önemli şey; bir, liç alanının doğru seçilip seçilmemesi ya da buna ÇED verenlerin doğru olup olmadığıyla ilgili. Diğeri de kazaya kadar olan zaman içerisinde acaba vahşi bir liç sistemi mi uygulandı yoksa gerçekten işletme bilimsel, teknik anlamda, bilinçli bir şekilde yürüttüğü hâlde böyle bir olaya, sonuca mı gittik yani? O zaman olayı kaza olarak belirleyip ona göre yürütmek gerekir diye düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Evet, soru hakkınızı kullanmış oldunuz Sayın Vekilim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, bir de buna bağlı olarak yani bir iki yıl içerisinde...

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Buyurun Sayın Şevkin.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Biz de söz hakkımızı bekliyoruz Müzeyyen Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hemen, sadece, kısaca soracağım.

Hayır, şimdi, bir jeoteknikçiye yıkılmaya çalışılıyor gibi bir ortam oluştu da yani bir mühendise yıkılıyor. Hani bütün her şeyi doğru yaptınız da iki yıl içerisinde biri ölümlü biri ölümsüz olmak üzere niye iki kaza gerçekleşti bu maden sahasında? Bir sorumuz da bu olsun, çok kısa sorayım o zaman.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın Vekilim...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Arkadaşlar, burası adliye değil, bu sorulara teknik arkadaşlar cevap versin, çok rica ediyorum; hukukçularımız, biraz beklemede kalın, çok rica ediyorum. Bu, teknik bir soru, hukukçunun sorusu değil ki, çok rica ediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın Vekilim, bir konuda, yasa konusunda cevap vereceğim.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Yok öyle şey, öyle bir şey olur mu ya! Çok rica ediyorum, buna teknik arkadaşlar cevap versin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Teknik bir konu değil ama peki.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – İş güvenliğinden sorumlu arkadaş kim var?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şu an yok efendim, iş güvenliği uzmanımız maalesef tutuklandı.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Tamam, siz cevabını biliyorsanız verin arkadaşım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ali Bey, evet, sizden bir...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Ben sorunuzu cevaplayayım.

2 kaza da daha demin açıkladığım gibi, aslında birbirinden farklı olarak değerlendirilmek durumundadır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ölüm olmasa bence bu kazadan da bizim haberimiz olmazdı yani, onu söyleyeyim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yok, ben dediğimize katılmıyorum Sayın Vekilim çünkü yani böyle bir durumda zaten şeffaflıkla gereken en hızlı şekilde gerekli mercilere raporlama yapıyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aslında dünya madencilik literatürüne de girdiniz bu arada tabii.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur, maalesef.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Zaten hani, daha demin vekilimizin de bahsettiği gibi, bizim de temel amacımız bu kazadan teknik olarak objektif şekilde çıkmak ve öğretileri hem ülkemizin hem de madencilik literatürüne de geçirmek.

Birinci olayı ikinci kazayla bağdaştırmamamın temel sebebi: İki farklı teknik açıdan tetiklenmiş ve aslında farklı, münferit olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Daha demin Vekilimizin de bahsettiği gibi, aslında olan olayda 3 ayaktan bahsetmemiz gerekiyor; birincisi dizayn aşaması, ikincisi dizaynın verdiği uygulama parametreleri ve üçüncüsü de hem uygulama hem parametrelerin gerekli kontrollerinin yapılmaması. Şimdi, biz de ilk olarak...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hem de projelerin onay süreçleri.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur, o da dizaynın içinde kapsanabilir diye düşünüyoruz.

Biz, dizaynımıza baktığımızda, şu anda zaten borsa şirketi olduğumuz için, herhangi bir ticari kaygısı, herhangi bir kaygısı olmayan üçüncü taraf ve akredite olmuş mühendislik firmalarına yaptırmak durumundayız; bu, hem bizim firma isteğimiz hem de aslında bunu bir zorunluluk olarak düşünebiliriz. Biz bu dizaynları bizden bağımsız, operasyondan kesinlikle etkilenmeyen, üretim baskısından etkilenmeyen üçüncü partiler tarafına vermek durumundayız. Dizaynın bize verdiği uygulamalara geldiğimizde ise daha demin de slaytlarda gördüğümüz gibi, dizayn ve gerçekleşen yani şu ana kadar dizaynın bize öngördüğü parametrelerde bir kayma söz konusu mu? Şu ana kadar biz kendi kayıtlarımızda böyle bir şeye rastlamadık, burada bilirkişi raporu da bu dizayn ile uygulama arasındaki farklılığın olmadığını kanıtlıyor ve gösteriyor. Zaten bizler mühendisler olarak, uygulayıcı ekip olarak sahada duruyoruz. Evet, bizler...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman, bilirkişi raporu, neden 2021 yılında verilen “ÇED Olumlu” kararını veren yetkilileri asli kusurlu olarak gösteriyor?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – O bizim kanaatimiz değil Sayın Vekilim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet efendim, biz onu yorumlayamayız.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Evet yani...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Biz burada kendimizle bağlıyız, kendimizi anlatmak için buradayız.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Oğuz Bey, arada bir soru soracağınız herhâlde, buyurun.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Evet, şimdi, siz özellikle tasarıma girdiğiniz için, bir şeyin yanlış gitmiş olması gerekiyor ki Patrik Valko kaza günü en yüksek yerde, şirketin iki en üst düzey yetkilisiyle birlikte -birisi “vice president” yani yönetim kurulu başkan yardımcısı Jonathan Holden ve diğeri direktör Allan Morris- şirketin üst düzey yöneticileri ve tasarımı yapan şirket gözetim yapıyor. Şimdi, bu yanlış giden şey ne zaman tespit edildi? Niye o gün orada o tespit yapıldı? “Saat sekizde sahada çalışma durduruldu.” dediniz, sırasını tek tek verdiğiniz işçilerimizden, mesela, Fahrettin Keklik, idari işler işçisi -benim bildiğim çaycı- bu arkadaş niye orada, bu konteynerin içerisinde bulunuyordu? Madem bütün saha boşaltıldı, o arkadaşlar en yüksekte seyrederken bu arkadaşlar niye aşağıda bulundular? Bu idari işler işçisi -ki operatör değil, konunun uzmanı değil- niye sahanın içerisinde bekletildi? Anlatmak istediğimiz şey aslında şu: Bir şeyler yanlış gitmiş. Tasarım yapan şirket çağırılmış. Bu arkadaşlar kaza olduktan sonra aynı gece ülkeyi terk etmişler. Dolayısıyla bu ve buna benzer şeylerden hareketle, bakın, burada merak edilen şey tasarımla ilgili sıkıntı ne zaman fark edildi? Bizim gördüğümüz veriler Kasım 2023. Yani deplasman, işte materyalin kaymaya başlaması en azından hissedilir bir şekilde artmış. Bir sıkıntı olacak ki bu arkadaşlar sahada gözetim yapmışlar hatta talimatlar verilmiş ve daha sonra saat sekiz itibarıyla da olay durdurulmuş. Demek istediğim şey, sadece tasarıma yüklenerek, sadece “Bu tasarımı yapan şirketin biz dediklerini yaptık.” diyerek...

Hocam, orada da şunu belirtmem lazım: Makine mühendisi jeologlarımız var, bu işin uzmanı madencilerimiz de var ama madende liç yapımına girişte ilk ders: Eğilim çok fazla olursa onun ekstra tedbirini alacaksınız. Birinci ders: Mümkün mertebe eğilim olmayacak, eğilim olunca ekstra tedbirini

alacaksınız. İşte folyosunu ekstra seçeceksiniz, üstüne stabilize materyali ekstra koyacaksınız; şüphesiz bütün bunlar maliyet demektir, bütün bunlar hesap demektir. Ama hesabın yanlış gittiğini ve hesaplama ilgili bir sıkıntı olduğunu şirket de fark etmiş ki uzmanını sahaya çağırmış. Dolayısıyla bu uzman, netice itibarıyla, sahaya çağırıldığına göre siz demek ki hem deplasmanın hem bir şeylerin yanlış gittiğinin farkına varmışsınız ve bizim burada merak ettiğimiz şey o mevzuatın dışında, izinlerin dışında, ÇED raporunun dışındaki -onları da merak ediyoruz uygulama raporlarını ve benzer içerikleri- siz sahayı niye komple boşaltmadınız?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Sayın Vekilim...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Tamamlayıcı bir soru da ilave etmek isterim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Buna kısaca bir cevap versek...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Aynı sorunun devamı...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tamam, buyurun.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Bu 3 yetkili yabancı arkadaş alana çıkıyorlar, yolu açıyorlar, yanlarına Ramazan Çimen ve Kenan Öz’ü de alıyorlar. Yani bu 2 arkadaşımız rahmetli olanlar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, düzeltiyim o kısımları hemen.

Şimdi, öncelikle, Patrik Valko -siz de söylediniz- Golder firması, WSP firması, bunlar dizayndan sorumlu firma değil, kalite kontrolden sorumlu firma. Faz 5’in inşaatındaki kalite kontrolleri yapmaktalar ve dizayn firması GRE firması efendim.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Şu raporda belirtilen şeyi şimdi doğrulamıyor musunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hangi rapor efendim o, göremedim.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – “Technical Report.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – SLR’in raporu.

Yok, Golder firması “heap leach”in designerı değil, Patrik Valko “heap leach”in designer firması olarak sahaya çağırılmış durumda değil. Kaymaya konu olan “heap leach”in designerı yurt dışında GRE firmasıdır.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, birliktir raporunda zaten GRE firması da asli kusurlu bulunmuştur, onların isimleri ayrı.

Ramazan Çimen ve Kenan Öz’ü Patrik Valko’nun sahaya çağırması gibi bir durum söz konusu değil. Onlar yukarıdan da bakmıyorlardı, yanında 2 Türk asistan mühendisimiz, 3 yabancıya eşlik ediyorlardı, onlarla beraber üst bir kota geçiyor ve buraya dakikalar önce geçiyorlar. 2 yabancı POX’ta görevlidirler, SSR çalışanlarıdır ve konudan habersiz olarak saha...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – “Bu çalışanlar emir veremez.” diyorsunuz, ama oradaki mühendisleri ve çalışanları alıp yukarı çıkarabiliyorlar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, veremez efendim.

Efendim, şöyle, bunu daha önce de anlattım. Şimdi, jeoteknik mühendisinin o sırada “Girin ve çimentoyla çatlakları kapatın.” diye bir talimatı var. Burayı en iyi anlayacak kişi bu uzmanlık alanı olan kişi. Bu arkadaş...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Kim o jeoteknik mühendisi bunu yapan arkadaş? Bu arkadaşın ismi ne?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ali Rıza Kalender.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Peki, nerede bu arkadaş?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tutuklu efendim.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Jeoteknik mühendisi mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Jeoteknik mühendisi, evet.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Çalışan 4 kişiden birisi mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Birisi, evet, en kıdemlisi.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – 15/8 “...” (*)

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – TSF, atık depolama tesisi efendim o, yığın için değil.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Dizayn da yapmış ama...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tamam, yığın için dizaynı değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yığın için dizaynı değil, atık barajının dizaynı, ikisi farklı tesisler.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Aynı zamanda da yığın için 5 inşaatının kalite kontrolünü yapan şirket.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Şimdi, arkadaşlar, birinci bölümün cevapları bitti mi, tamamlandı mı?

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Daha sorularımız var.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Biraz hızlanalım.

Şimdi, ikinci bölümün sorularını da sormuş olduk ve soruları geçmiş olacağız.

Biz hızlıca cevaplara devam edelim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tekrar kayda geçmesi için söyleyeyim: Yabancılar ifade verdiler, normalde 16 Şubatta döneceklerdi. Kazadan sonra “Yardım edebiliriz.” diye uçak biletlerini değiştirdiler 19 Şubata, 17 Şubatta da ifade verdiler efendim; böyle bir kaçma durumu söz konusu değil.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Neredeler bu arkadaşlar?

(*) Bu bölümde İstanbul Milletvekili Oğuz Üçüncü tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Amerika’dalar, görevlerinin başındalar.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Biz, vekillerimizin sorularına hızlıca cevap verelim, sonra ikinci bölüme geçeceğiz arkadaşlar.

Biraz hızlanalım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Devam ediyorum efendim.

“Jain Guille’nin -Operasyon Başkan Yardımcımızın- yurt dışı attığı maillere saatlerce cevap verilmemiş; bu doğru mu?”

Şimdi, efendim, Jain, operasyonun en başındaki kişidir, en sorumlu kişidir. Bu tarihte herhangi bir onay maili atmamıştır, bu bir bilgilendirme maili. Onunla ilgili yanlış, medyada da maalesef ki var; işte, Cengiz Bey’e bir mail gönderdiği, Cengiz Bey’in... Şimdi, Cengiz Bey, SSR Madencilik çalışanıdır, bu arada ona da cevap vereyim, “Hiç kimse yok.” dediniz. Ayrıca, SSR kazadan sonra çok sayıda teknik ekibi İliç’e göndermiştir, bize çalışmalarımızda yardımcı olmuşlardır; Cengiz Bey de Amerika’da yaşamaktadır ve kendisi SSR çalışanıdır. Jain’in -sahadaki en yetkili kişidir- gönderdiği mail, bir onay alma maili değildir o, bir bilgilendirme mailidir; “Çatlaklar tespit edildi, bununla ilgili operasyon durduruldu -yanlış hatırlamıyorsam- gerekli incelemeler devam ediyor.” şeklinde bir maildir, böyle bir onay beklenilmemektedir. Cengiz Bey’in, işte, dört saat sonra gördüğü, dört gün sonra gördüğü... Şimdi, Cengiz Bey o sırada Amerika’da, saat farkı var, sanırım sabah, on saat geride. İletişim Müdürümüz Onur Bey’in -burada- yaklaşık 4 buçukta aramasıyla uyanıyor, elli saat sonra zaten Türkiye’ye geliyor. Dört gün bu kargaşadan dolayı, yoksa bir onay bekleyen maile cevap vermemesi gibi bir durum söz konusu değil. Bu soruya da cevap verdik.

“Yığın liç için proje yapıldı mı?” Evet, uluslararası, bu konuda uzman bir dizayn firması -Ali Bey’in anlattığı- projeyi yaptı. Aynı zamanda, sadece projeyi yaptı, verdi değil her bir aşamada bunun müşavirliğini de yaptı, her bir serimde, her bir değişiklikte.

“Jeoteknik raporu hazırlandı mı?” Yer seçiminde ve...

MESUT DOĞAN (Ankara) – Projenin herhangi bir bakanlık tarafından onaylanması gerekiyor mu gerekmiyor mu daha başlamadan önce?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, 2017’de Maden Atıkları Yönetmeliği var biliyorsunuz. Faz 1, 2, 3’ün TetraTech firması -GRE firması tarafından değil- tarafından dizaynı yapıldı; bunun da sonradan onayı gerçekleştirildi, bunun dizayna uygun olarak yapıldığına ilişkin. Daha sonra, 2017 yılından sonra GRE firmasıyla çalışırken bunun dizaynının onayında bir Türk mühendislik şirketi de bu dizaynı onaylıyor mevzuata uygun olduğuna dair, bu şekilde onaylanıyor. Ayrıca, inşaatı sırasında akredite su yapılar denetim firmaları var; bunlar da yedi yirmi dört sahada kalarak altta “inşaat” dediğimiz membran serimi ki sıkıştırma, çakıl serimi gibi işlemleri bunlar akredite projeye uyumlu olup olmadığını kontrol eden suya...

MESUT DOĞAN (Ankara) – Burada şunu merak ediyorum: Bu projeyi yapma mecburiyetini sizden isteyen hangi bakanlık? Yoksa 3 bakanlık da istemediği hâlde siz yaptıрма mecburiyetinde...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, faz 1, 2, 3 kısmında yani 2017 öncesinde böyle bir zorunluluk olmamasına rağmen biz bu projeyi yaptırdık, yine uluslararası bir firmaya -sebebinin açıkladığı Ali Bey- TetraTech bu firma da.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sonrasında?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Sonrasında zaten GRE firmasıyla çalışmaya başladık. Maden Atıkları Yönetmeliği kapsamında...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Faz 4’ten itibaren hangi bakanlıktan onay aldınız?” diye...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı.

MESUT DOĞAN (Ankara) – İşte “tezatlar” diyoruz ya, biz Çevre Bakanlığına sorduk öyle bir şeyi, o da onu kabul etmiyor zaten. Ortalık böyle çok karışık yani o anlamda. Hatta ben kendisine espri olsun diye dedim ki: Ankara’da ya da Çöpler köyünde müstakil bir evi bile projesiz yapamazsınız ama nasıl oluyor da 250 metre yükseklikteki...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – 250 metre değil efendim, 95 metre.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 257.

MESUT DOĞAN (Ankara) – 250, şöyle: Eğimli de olsa, eğimli olarak 250 metre. 90 metre olabilir, onu şey için ifade ediyorum... Yani şimdi, nasıl oluyor da bir köyde bile müstakil bir evi projesiz ve izinsiz yapamaz ken bir Bakanlık izin vermeden nasıl böyle bir yığma yapılabilir? Doğru cevap verilmedi yani. Hatta sorumlu olmadıklarını söylediler neredeyse. Hatta komik bir cevap söyleyeyim, Çevre Bakanlığı dedi ki: “Biz liç yığınının tabanından ve çatısından sorumluyuz, ortasından sorumlu değiliz.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, biz bunu yorumlayamayız, biz mevzuatla bağlıyız.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Bizim de burayı önemsememizin nedeni şu: Sonuçta bu kadar yoğun çalışma yapmamızın nedeni, liç yığını kaydı ama kimse üzerine alınmıyor. Herkes suçsuz ama 9 insan hayatını kaybetti. Kimse üzerine almadığı zaman... Biz soru soruyoruz kimisi cevap vermiyor, kimisi topu taca atıyor; o zaman bu kadar emeğe yazık günah oluyor, artı, bundan sonraki süreçte bu tür kazaların engellenmesine yönelik de atacağımız veya atılması gereken adımlar hususunda da eksiklik oluyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bir de sahada bu kayma 33’üncü basamakta oldu değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bizim maksimum 32 liftimiz var zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 32.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 32 basamağın toplam yüksekliği nedir? 1’inci basamak ile 32’nci basamak arasındaki yükseklik farkı nedir?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şimdi, efendim, o çok doğru bir değerlendirme olmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sorum bu, 1’inci basamak ile 32’nci basamak arasındaki yükseklik farkını soruyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Fazları atlıyorsunuz ama.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet, o çok doğru bir değerlendirme olmaz. Şimdi, oradan bir ölçme yapmadık dediğiniz gibi, o yanlış bir ölçüm olur zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani şev açısını almak için 1’inci basamak ile 32’nci basamak arasını alıyorsunuz ama 1’inci basamağın tabanı ile 32’nci basamağın tepesi arasındaki yüksekliği niye söylemiyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ama efendim, tesis o şekilde ilerlemiyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam, yani 257 metre.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 32x8+1.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, eğimli bir yoldaki otobüsün yüksekliğinin önü ve arkasına göre değerlendirmesi gibi bir şey oluyor bu. Yükseklik sabittir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman neden şev açısını hesaplarken yığın liçinin tepesini kabul ediyorsunuz? Niye 1’inci basamağın tabanı ile 32’nci basamağın tepesini alıyorsunuz hesap yaparken?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Ben cevap vereyim Sayın Vekilim.

Adı üzerinde, zaten biz bunu adlandırırken “genel şev açısı” olarak adlandırıyoruz. Bu, hem madencilikte hem hibliçlerde bir basamak şev açısı vardır, bir de genel şev açısı vardır. Genelde basamakları Kaizen grafiği gibi istediğiniz şekilde arttırabilirsiniz genel şev açısına sadık kalarak. Burada yükseklikten...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İşte, sadık kalmanız gereken bir parametrenin ölçüsü basamakların toplam üst üste binmesiyle birlikte oluşan 1’inci basamak ile en üst basamak arasındaki yükseklik farkıyla ilgilidir.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur. Ben şimdi...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O yüzden “Hiç ilgisi yoktur.” “Bu parametre dışıdır.” “Çok da önemli değildir.” gibi bir tavır alıyorsunuz, ben de bunun doğru olmadığını size anlatmaya çalışıyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, şöyle cevap vereyim: Aslında yükseklikten kasıt konu, sadece hibliçin yüksekliğinin 257 metreye kadar kontrolsüz bir yüksek olmasından çıktı. Üst üste binen basamak sayısını değerlendirdiğimizde, aslında biz topoğrafya olarak ilerlerken üst üste palyaların geldiği 12 tane basamağımız var, o da faz 2 bölgelerinde; onun da toplam yüksekliği 95,75.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, 12 basamak olur mu, yapmayın.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Üst üste binen 12 basamak.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yapmayın, uydu görüntülerinden ben kendim sayıyorum 32 basamağı zaten.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ama 32 basamak üst üste değil efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Geriye doğru yaslanarak...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru, doğru.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani kot aşağı mı iniyor bir yerden sonra, onu mu söylüyorsunuz? Yukarıya doğru çıkıyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Şöyle: Membrandan yukarı üst üste binen dikey yüksekliğe baktığımızda, üst üste binen basamaklar 12 paalya ve 96 metre. Yani bu aslında...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Arkadaşlar, bakın, bu yaptığınız şey böyle “yaklaşık olarak siyaset” derler ya, ona benzer bir şey.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yok, kabul etmiyoruz çünkü bu bilirkişiye de...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben sizinle bir membranın üzerinde kaç basamak var diye konuşmuyorum ki. 1’inci basamakla yığın liç sahası birbirine yaslanmış vaziyette. 32’nci basamak arasındaki açıyı genel şev açısına baz teşkil edecek bir referans olarak kabul ediyorsanız, buradaki 1’inci basamağın tabanı ile 32’nci basamağın tepesi arasının da 257 metre olduğunu kabul ediyorsunuz demektir. Önemli olduğunu kabul...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Etmiyoruz efendim, şöyle düşünün: Doğal zemin üzerine bir toprak serme işlemi ve en yüksek serdiğimiz toprak 95 metre.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Bu bilirkişi raporlarında da mevcut yani bu sadece bizim subjektif yorumumuz değil, tamamen teknik olarak objektif bir yorum. Bilirkişi...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani bunlar birbirlerine yaslanmıyorlar mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, işte, tam...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Neden o zaman 4b veya 4’üncü faz yıkılmaya başladığında 3’ün üstüne yıkılıyor? Neden 3’üncü faz da eğer devam etseydi 2’nin, 1’in üzerine yıkılacaktı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Sayın Vekilim, ama bu konu...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Birbirleriyle bunlar bağlantılı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yok, bu konu, sizin dediğiniz hibliç yüksekliğiyle tamamen ayrı bir konu. Onun için bu, bizim sadece...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bakın, siz hibliç tanımlayan bir yükseklik ifadesinin içinde kalıyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğrudur.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben topografyaya baktığım zaman sizin oluşturduğunuz 257 metrelik kademeli merdiven şeklinde -coğrafyayı arkasına alıp yaslanarak şeklinde de olabilir ama-bir yapay dağdan bahsediyorum; içinde de siyanür solüsyonu olan, sıvılaşma olan, kayma riski olan bir yapay dağdan bahsediyorum. Bu yapay dağın yüksekliği kot farkı olarak 257 metredir. Ha, siz onun belirli bir aşamasındaki üstüne gelen şöyle, şu aşamada, böyle farklı açılarla gelen kısmına 95 metre diyorsunuz, ayrı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğrudur.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama sizin 95 metre dediğiniz şey var ya, dik açıyla değil de yatayda o ölçümü yaparsanız eğer 257 metreden bile yüksek bir rakama ulaşacaksınız. Bu, yığın içinin 32’nci basamaktan 1’inci basamağa inene kadarki sürekliliğini söylüyorum ben, birbiriyle bağlantılı olan...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ama efendim, hibliç yüksekliği literatürde de böyle değerlendirilmiyor çünkü birbirinin üzerine inşa edilmiş basamaklardan bahsediyoruz. Bu şey gibi oluyor: Benim bir dağın üzerinde evim varsa evim bin metre olmuyor, evim yine 5 metre.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, evinizin toplam yüksekliği taban-tavan arasındaki yükseklik neyse o olur ama sizin burada “ev” diye tanımladığınız şey şu acayip geometrideki yığın liç sahası. Bu sahayı alın tabandan tavanına kadar, 257 metre çıkıyor. Siz dikine ölçüm yapıyorsunuz içinde, topografyaya yaslanan kısmını ölçüyorsunuz. Ben de size diyorum ki 1’inci basamak...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ama teknik olarak yapılan...

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Evi örnek veriyorsun da, mesela, kotlu yerlerde bir eve yukarıdan baktığın zaman 3 kat gözüküyor ama 2 kat bodrum koyuyorsun, kot farkından dolayı 5 kat gibi gözüküyor; bizim bahsetmek istediğimiz de o yani kotlu bir yerde bir bina yaparken 3 kat yukarıdan, 2 kat da aşağıya gömüyorsun 5 kat; buradan baktığın zaman sana göre 3 kat gözüküyor ama aşağıki komşu baktığı zaman 5 kat gözüküyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ama Vekilim, orada dağın yüksekliğini hesaplamıyorum.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Bunu dağın üstündeki bir ev gibi tarif edemezsin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, ben şöyle cevap vereyim: Şimdi, konu hibliçin yüksekliğinden mi yıkıldığı konusuyla çıktı? Evet.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Olabilir tabii, ağırlığın baskısı olabilir.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Şimdi, şöyle bir durum var: 10 katlı binaya güvensiz, 1 katlı binaya güvenli diyemeyiz. Eğer 10 katlı bina çok iyi bir mühendislik altyapısıyla dizayn edilmiş ve tasarlanmışsa kötü bir şekilde tasarlanmış 1 katlı binadan daha güvenlidir. Biz de daha demin aslında...

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Ama 24’üncü liftten sonra siz 4’üncü faza yüklemeye devam etmişsiniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur, biz...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – İşi kesmeniz gerekirken devam etmişsiniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – İşte, oradaki “kesmeniz gerekirken”ki kısım neye göre veya kime göre? Buna operasyon olarak biz karar vermiyoruz; bunu dizayn firmasına, mühendislik hesaplamalarına göre yapıyoruz. Yani burada...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – 5’inci fazı açmanız gerekirken üretim baskısı yüzünden 24’üncü liftten sonra devam ediyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – O bilgi bizde net değil Sayın Vekilim, o bilgi bizde net değil. Biz, şu ana kadar elimizde hangi faza çıktysak, hangi yüksekliğe çıktysak uygulama projesi ve mühendislik projesi tamamlandıktan sonra yapılması...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, çok kısa da bir şey ekleyeyim, daha sonraki sorularda da var. Bizim, dizayn firmalarının ve mühendislerin hesapladığı şekilde 200 metreleri, 250 metreleri bulan “heap leach”ler de var, bizim hesap yaptığımız şekilde dünyada bunlar mevcut; onu da belirtmek istiyorum.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Neye göre diyoruz ama sonra dizayn firması...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, dizayn raporunda da bu, bu şekilde.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Nerede var?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Dizayn raporları mı?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, hayır. Böyle 200 metrenin üzerinde...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Var, var; hemen açalım, slaytı var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hatta geometrisini de bir gösterin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tabii ki.

Geometrisi olmayabilir ama.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Geometrinin ne kadar önemli olduğunu biliyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Arjantin’de 150 metre yükseklik “valley fill” olarak geçiyor, Peru’da da var 125 metre.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu sizin söylediğiniz anlamda bir yükseklik mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğrudur efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Benim söylediğimin üzerine çıkan var mı? Birinci basamağı ile en yüksek basamağının arasında 257 metreyi aşan bir örnek var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bizim söylediğimiz gibi hesaplandığında zaten ister istemez sizin dediğinizi katbekat aşar o hesap.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Topoğrafyayı öyle oluşturmak zorunda değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Sayın Vekilim, 16-17 kilometrekarelik yığın liçleri var Amerika’da.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Buyurun, örneklerini topoğrafyasıyla birlikte verin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Peru’da 230 metreye çıkan, bizim belirttiğimiz şekilde, bizim normlarımızda “heap leach”ler var.

Görüyorsunuz, 130 metre, 145 metre, 230 metre gibi örnekleri mevcut; başka başka dünyadan örneklerimiz.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Arkadaşlar, cevapları hızlandıralım, ikinci bölüme geçeceğiz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hemen hızlandırıyorum efendim.

“Bölgede jeoradar kullanıldı mı? Sayısı kaç?” Efendim, kaza öncesinde, olay öncesinde 1 adet jeoradarımız mevcuttu. Jeoradarın yığın liçte hassasiyeti oldukça yüksek ama daha önce de belirttiğimiz gibi sadece jeoradarımız yok; prizmalarımız, uydu dediğimiz INSAR, tiltmetre ve çatlak ölçerlerimiz mevcut. Mevzuatta da aslında jeoradar yok, bunu da çok kısa bilgi olarak vereyim.

“İşçilerin yığın liç bölgesinde çalışmasına neden izin verildi?” Efendim, zaten hemen söyledik. Sabah saatlerinde çatlakların tespit edilmesiyle orada çalışan 50 kadar yüklenici ve Anagold personeli oradan uzaklaştırıldı, jeoteknik değerlendirme beklendi operasyon arkadaşlarımız tarafından. Jeoteknik değerlendirmede sahaya tekrar girilebileceği ve çatlakların çimentoyla doldurulabileceği bilgisi geldi. O sırada yığın liçte olan arkadaşlarımız, saha kontrolleri yapan arkadaşlarımızdı.

Patlatmalarla ilgili bir sorumuz var. Şimdi, konuyu hemen hızlıca anlatayım. Bir kere, maden sahasının doğal üretim işlemlerinden biri patlatma. Şu an çalışma yapılan açık ocaklarımız buraya 1.500 ve 1.700 metre uzaklıkta, buralarda patlatmalar o gün yapıldı. Yığın liç faz 5 inşaatında en son 6 Şubat tarihinde patlatma gerçekleştirildi. Şimdi, patlatmalarımız sıralı elektronik kapsül dediğimiz titreşimi...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Aynı gün patlatma yok mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Aynı gün patlatma var.

Yığın liçinde yok, açık ocaklarda; yığın liçinde en son 6 Şubat tarihinde var.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Yığın liç aralığı 70 milimetreye çıkmış olmasına rağmen bu patlatmaları niye durdurmadınız?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi, bir kere patlatmanın inşaat sırasında yapılacağı... Biliyorsunuz faz faz inşa ediliyor. Bunun tek yapılma şansı patlatma, bu dizayn raporunda da geçiyor. Bunun üzerine bizim bir danışman firmamız var “MADSER” adlı, bunun parametrelerine göre patlatma gerçekleştiriliyor. Dediğimiz gibi, titreşimi minimize edecek elektronik kapsül sıralı patlatmalar gerçekleştiriliyor.

Buyurun Ahmet Hocam.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Normalde madenler patlatmasız olmuyor, madenler, tüneller, hafriyat çalışmalarında ama madenler tamamen patlatmanın hâkim olduğu ve değişik... Yani o şevleri oluştururken bile çok özel,

kontrollü patlatma dediğimiz sistemlerle, önceden kesitlerin belirlenmesi ve daha sonra, patlatılacak madenin mineralojik yapısına, kırıklık yapısına bağlı olarak kaç gram, hangi milisaniyelerle, hangi sırayla patlatılacağı belirli ve bunun da hesapları var. Yani kaç kilogram koyduğunuz zaman hangi sarsıntıyı oluşturur, tasarımda öngörülen ivmelere göre bunların altında kalmanız gerekir. Bunun da standartları vardır; işte, tarihi bir binada olması gereken ya da bir betonarme binada, mesafelere göre oluşmuş uluslararası ve bizim de Türkiye’de normalde kullanmış olduğumuz uluslararası standartlar vardır, şirket tarafında benim tetkik ettiğim şeylerde bu hesapların hepsi yapılmış, 2021 yılında, 2016 yılında patlamaların hepsinin ayrı ayrı hesaplamaları yapılmış. Mevcut yerde de tasarıma esas ivmeleri asla geçmeyecek şekilde planlanarak onay verilmiş, patlatmada görevli insanlar da patlatmış ve ayrıca, ben ayrı incelemelerimden şunu da gördüm: Normalde o deformasyon eğrileri ile bire bir patlatmalara eş zamanlı olarak baktığımız zaman hiçbir şekilde patlatmaların deformasyonlara etkisi, mod değiştirmesi veya ilave bir deformasyon artışı veya hız artışı söz konusu değil. Tabii, bunu “check” etmek mümkün, tetkiklerimde ben bunu da gördüm. Dolayısıyla patlatmalar üzerinden “İşte bunlardan yıkıldı.” diyecek bilimsel bir veri şu anda yok, sadece tahminler var ama ölçümlerlerde, benim yapmış olduğum ölçümlerde bunu gözlemedim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bu, açık ocak patlamalarımızı gösteren bir grafik, arada iki ocağımız var, boşluklarda bir fiziksel ortam olmadığından titreşimin zaten geçemediği ölçülmüş. Yığın liç inşaatı patlatmalarına gelirse, bu yine GRE’nin dizayn raporunda öngörülmüş, bunun için, bunun yapılabilmesi için bir danışman firma tutulmuş ayrıca, “MADSER” adı altında, onun hesaplamalarına göre bu patlatmalar yapılmış titreşimi minimize edecek şekilde. Bu yine GRE firmasıyla paylaşılmış, GRE firması da bu patlatmaları onaylamış ve dediğimiz gibi, yığın liçinde en son 6 Şubat tarihinde patlatma gerçekleştiriliyor.

Devam ediyorum hemen hızlıca sorulara. “Mart ayından itibaren liç alanında çatlaklar olduğu görülmüş...” Efendim, böyle bir tespit yok, böyle bir ifadeyi de ben dosyada göremedim, bizim böyle bir şeyin gözlemlendiğine dair bir bilgimiz yok. Şöyle bir ifadeyle karışmış olabilir belki: Biliyorsunuz, sulamaya açılan alan daha sonra değiştirilebiliyor, orada sudan kaynaklı toprak çatlağı olabiliyor ama orayı ilk gören, 8’de tespit eden arkadaşlarımız da daha önce hiç böyle çatlaklar görmediklerini açıkça söylüyorlar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN AKTÜRK – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir bilgi vereyim ben.

Karadeniz Teknik Üniversitesinin raporunda böyle bir çatlaktan bahsediliyor fakat Karadeniz Teknik Üniversitesinin dayandığı konu Google haritasındaki bir çizgiden ibaret. Sonra bu anlaşıyor ki Karadeniz Teknik Üniversitesinin “Zaten aylardan beri çatlak var.” dediği şey aslında hibliçteki bir yol. Yani maalesef, bir patikaya ve borulara yakın planda Google’dan bakmadıkları için, Karadeniz Teknik Üniversitesi sanki burada aylardan beri çatlak olduğunu ve şirketin görmediğine ilişkin raporlama yapıyor. Bu da maalesef -burada söylemekte beis görmüyorum- Karadeniz Teknik Üniversitemizin büyük bir ayıbı çünkü oradaki hocalar buna bakarken daha yakın planda bir fotoğraflama yapmış olsalardı bunun böyle olduğunu görecekerdi.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Çok özür dileyerek söylüyorum ama sizin söylediklerinizin hiçbir raporlarda doğrulanmıyor. Patlama ile deplasmanın doğrudan ilişkisini ortaya koyan ölçümler var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN AKTÜRK – Sayın Vekilim, benim söylediğim şey Karadeniz Teknik Üniversitesi raporunda var, bakarsınız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bilirkişi raporunda var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi, biz de hemen patlatmayla ilgili bir rapor aldık, bir çalışma yaptırдық, biliyorsunuz 10 Haziranda size talep etmiş olduğunuz evrakları sunacağız. Onun içerisinde dizayn raporları da var ayrıntılı incelemeniz için, bu raporun da patlatmayla ilgili kısmını ek olarak sunarız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Biz bakanlıklardan talep ettik resmî olarak ama anlaşılan bakanlıklar kendi ellerindeki olması gereken uygulama projelerini ve dosyasını kendisi bize vermek yerine sizden talep etme yolunu seçmiş.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Bizden siz talep ettiniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Meclisin talebi efendim, bizden 10 Hazirana kadar birtakım evrakları sunmamız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bizim verdiğimiz o soruları, yazılı olarak soruları talep eden, yazan kişi benim. Cumhuriyet Halk Partisi olarak onu teslim ettik. Teslim ettiğimiz dilekçenin muhatapları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığıdır.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY - Bize Meclisten geldi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Alıp demek ki size iletilmiş.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Yok, bize Meclisten geldi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam yani eğer o sorularsa...

PROF. DR. OKAY AKSOY – Deniz Bey, biz uzmanlar olarak istemiştik firmadan, herhâlde hanımefendi ondan bahsediyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Onu bilemiyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet, efendim bize Meclisten gelen patlatmayla ilgili aldığımız ek...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Peki, bu kaç milim açıklık olunca siz çatlakta iş durduruyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, öyle bir durum yok. Şimdi, Ahmet Hocam da bunu açıkladı. Şimdi, bir jeoteknikçi için en önemli şeylerden biri yerinde gözlem. Böyle 1 santimi geçmiş, 2 santimi geçmiş gibi bir çatlak kısmımız yok. Şöyle bir durum var: Orada radarın deplasmanına göre hazırladığımız bir tetikleyici eylem planı var, buna uyulması gerekiyor yani oradaki...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Uymamışsınız.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Uymamışsınız. Mesela, 40 milim ile 50 milimetre arası olduğunda siz mail atıyor musunuz çalışanlara?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi, yine kıdemli jeoteknik mühendisliğine geçeceğim ama dediğiniz doğru, oradaki e-mailinde, yazılı olarak bildiren “Girin, doldurun.” dediğiniz e-mailinde, aslında oraya bir erken uyarı sistemimiz var. Erken uyarı sisteminin yığın lıçe tanımlanmadığını, bunu tanımlayacağını da bildiriyor maalesef ki.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Normalde çatlaklarda TARP içerisinde günlük 3 milimetre, 4 milimetre şeklinde “Şu olduğu zaman şu hareketi yap.” şeklinde öneriler var ancak onlar gözden kaçırılmış anladığım kadarıyla yoksa...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – “40-50’de mail atılır.” diyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Aynen, aynen, dediğiniz var, TARP’ta var o, şimdi onu...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – “50’nin üstünde iş durdurulur.” diyor ama 70’i bulmuş, iş durdurulmamış.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – İşte, TARP zaten... Dedğim gibi, TARP’ın anlamı şudur, “Normalden ne kadar ayrılıyorsunuz, hemen gidin bakın. Eğer bir sıkıntı varsa daha ileri seviyeye teyakkuzunuzu veya acil durumu genişletin.” anlamında adım adım işlemleri var ama orada atılan şeylerde de, kendi astıkları raporlarda da gözden kaçmalar hissediliyor, görülüyor yani.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yalnız ben şuna itiraz ediyorum Hocam: Siz “Patlama ile buradaki deplasmanın alakası yok.” demeye getirdiniz, bu doğru değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Şöyle, o zaman şöyle söyleyeyim: Siz biraz önce “kasım” dediniz. Öncelikle şöyle söyleyeyim...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Kasımdan başlayan...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Kasımdan itibaren hareketlilik başlıyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Daha değişik zamanlarda değişik ölçümleme yerini... Radarın işte bu avantajı var. Siz bir alanın neresini tarasanız “Şu alanı taradım, buradaki ortalamayı bana çıkar.” deseniz radar bunu çıkarabiliyor. Mesela prizmalar çıkaramaz, prizma sadece nokta çıkarır. Dolayısıyla geriye dönük alanı seçtiğinize bağlı olarak aynı gün bir yerde hiçbir hareket görmezken başka bir yere alanı tanımladığınız anda deplasman görülebilir ama burada en önemli şeye Müzeyyen Vekilimiz dikkat çekmişti. Yani aslında gerilmeler aşağıda yoğunlaşır, yukarıda çatlağı görürsünüz. Dolayısıyla merceği nereye tuttuğunuz veya radarı nereye sabitlediğinizle ilgili okumalar alabilirsiniz. Burada “kasım ayı” diyenlerin de kendince bir verisi vardır “Yok, o değil, biz bunu ocakta gördük.” derken de bir veri vardır. Dolayısıyla karşılaştırırken sağlıklı karşılaştırmak gerekir.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bakın, şurada da bir örnek var. Gördüğünüz basamaklı bir yükseliş var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI DR. AHMET ŞAHİN – Çok özür dilerim. Sizin o patlatmalarla ilgili, benim baktığım en yukarıdaki kesitlerle ilgili bire bir bütün patlatmalarla, normalde karşılaştırmalarla ortaya koyduğumuz zaman hızlandırıcı etkiyi, mod değiştirici etkiyi görmüyoruz ki oralar en kritik yerler.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Siz başka birisiyle birlikte mi çalıştınız?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Ben kendim...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yani başkası da mı var? “Görmüyoruz.” dediniz, çoğul kullandınız.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Tabii, soyutlamıyoruz yani sonuçta bir ekip...

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Buyurun, Süleyman Bey bir soru soracak.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bilirkişi raporuyla söylediğiniz neredeyse her şey şu an çelişiyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Şöyle, bilirkişi raporunda -benim konum değil ama- mesela “Acil eylem planı yok.” diyor; 3 kademeli acil eylem planı var mesela.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başka yani... Patlatma konusunda bilirkişi raporu açık bir şekilde yazmış, neticesini söyleyeyim, birazdan daha geniş konuşuruz. Netice diyor ki bu durum patlatma kaynaklı yer sarsıntılarının yığın liçine zarar vermemesi... Bunun da kök nedenlerini ve yapılan patlatmaların sürece nasıl etki ettiğini, yığın liç sahasına etki ettiğinin bilimsel verilerini de koymuş raporun içine.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Patlatmaları çok fazla yaparsanız...

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Arkadaşlar, burada bilirkişi raporunda bir grafik var: Bu yığın liç deplasman grafiği, bu sizin için geçerli mi yani doğru mu bu grafik, bilirkişi raporunda? Burada yirmi, otuz, iki gün önce başlıyor büyümeye, hangi noktada siz işi durduruyorsunuz yani 100 santimi yıkılıncaya kadar durduramıyor musunuz bunu? Nasıl bir şey, şurada var galiba? Kayma oluncaya kadar mı durdurulmuyor? Bir hafta önce açılmalar başlıyor ve grafikte jeoradarlar gösteriyor, daha sonra 40 milimetreye kadar geliyor. Arkadaşlar, burası bir araştırma komisyonu, soruşturma değil yani soruşturmayı biz yapmıyoruz. Biz sizden bilgi bekliyoruz ki bu bilgilerle bundan sonra kaza hiçbir yerde olmasın istiyoruz. Onun için, bunların bize biraz daha açık, net olması lazım yani biz... Şöyle bir maddeniz var mı? Buradaki açılmalar neyse, ne diyorsanız, çatlaklar 10 santimetreyi geçince durdurun bir işi, bakalım neden oluyor? Var mı öyle bir şey?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi çatlağın santimetresine göre bir yorumlama çok doğru olmaz. Burada radar verisine göre yapılacak bir eylem planımız var. Vekillerimiz de söyledi, 20 milimetre, 50 milimetre gibi, işte, kırmızı alarm. Yalnız bunun değerlendirilmesi de aslında çok özel bir teknik alan. Bakın, şimdi grafikte görüyoruz: Yataydan dikeye hızlı bir geçiş, tekrardan yataya bir geçiş var radar hareketinde; bir yanında ise ters hız grafiğinde hızlı bir düşüş var. Şimdi, bu basamaklı iniş çıkışlar yenilmeye sebebiyet vermeyebilir. Şimdi, entegre kolektif alana mı bakıldı, noktalara mı bakıldı, bunların hepsi bizim tetikleyici aksiyon planımızda var.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Yani hiç kimse bir gün önce burada bir olay olacağını bilemez mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bilebilirdi, bunun bir uzmanı var, bunun bir ekibi var, bunun bir kitabı var ne yapması gerektiğini ama maalesef, bunu ilgili çalışmamızın çok ciddi şekilde yanlış değerlendirdiğini düşünüyoruz.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – 1 çalışan mı, tek kişi mi var?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi tabii ki bir organizasyon yapımız var.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Liç alanından sorumlu kim?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Liç alanı oksit proses birimine ait; jeoteknik birimimiz ayrı, onların altında değil. Jeoteknik birimi bütün madeni...

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Sorumlu olarak 4 mühendis mi var?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, anlatmıştım zaten, aslında prosesçi yani uygulayıcı arkadaşlarımız kendi başlarına yolu kapatıyorlar, erişimi, çalışmayı durduruyorlar, jeoteknikçiden bir bilgi bekliyorlar.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bir dakika, yolu kime kapatıyorlar?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Oraya erişimi kapatıyorlar.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – İnsanlara değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ama orada insanlar var, altında kaldı. Kime kapattılar yolu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Sahaya çıkılmasını. O çatlakların olduğu alan...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ama gittiler yani sonuçta orada gittiler, toprağın altında kaldılar. Ya, ben bunu tam anlayamadığım için soruyorum yani burada hakikaten halk, İliç halkı çok iyi biliyor bu konuları. Biz öyle sıkışıyoruz ki oraya gittiğimiz zaman, diyor ki efendim: “İlk üç ay önce ben görmüştüm, burada çatlaklar vardı, bu çatlakları söyledik de, dedik ki ‘Buralar çatlıyor, pathyor.’ Kimse umursamadı.” Bunlar konuşuluyor yani sonra bir hafta kala iyice açıldı, daha sonra daha da açıldı ama hiç kimse umursamadı. Hatta orada ölen adamın telefonu var, yani burada, bu toprak geliyor yavaş yavaş, oradan da kimse çıkarmıyor onu, öldü orada. Dolayısıyla hakikaten bilimsel olarak biraz daha bizi bilgilendirecek şeylere önem vermeniz lazım. Yoksa, tamam, sizin hiçbir hatanız yok, bizim de yok zaten, yarından itibaren devam mı diyeceğiz. Yani sizin biraz daha bu konularda bizi bilgilendirmeniz lazım. Ya, bize denilen şeyler çok daha farklı sizinkinden yani mesela, o arkadaşların, toprak altında kalan arkadaşların orada bir görev almadığını, bir görevi olmadığını söylüyorlar, “Hiçbir görevi yoktu orada.” diyorlar. Burada çok garip bir şey var yani o arkadaşların, o toprağın altında kalmasını önleyediniz siz şirket olarak, biz, bugün sadece o siyanürlü toprağın oradan kaldırılmasını konuşacaktık belki, yoksa bunları konuşmayacaktık.

Şunu unutmayın: Burası bir Araştırma Komisyonu, biz soruşturma yapmıyoruz, soruşturmaları yapanlar yapıyorlar, o başka görev. Biz diyoruz ki öyle bir araştırma yapalım ki doğru bilgileri alalım, bundan sonra maden işletmesi yapılacaksa önce doğa, önce çevre, önce insan, daha sonra madencilik şeklinde biz mottoyla gidelim ama siz, bizim her dediğimize “Öyle bir şey yok, öyle bir şey yok.” deyince, Allah Allah, bu kaza nereden geldi diye merak ediyor insan yani.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Estağfurullah Sayın Vekilim, şimdi, şunu da belirtmek istiyorum: Şimdi, literatürde, bu şekilde sayılı kazalardan biri. Orada oksit operasyon birimlerimiz aslında bir çalışmalar yapmaya

çalışıyorlar, durduruyorlar, dediğiniz gibi, oradaki arkadaşlarımız, konteynerdeki arkadaşlarımız bir karar verilmesini bekliyorlar, yukarıya çıkmıyorlar, yığın liç alanına çıkmıyorlar. Burada öngörülemeyen bir durum, maalesef ki bizim o gün gördüğümüz bu yenilmenin bu derece büyük olacağını hiç kimse öngörememiştir, buna karar verecek birimiz de dâhil olmak üzere. Dediğiniz gibi, çok acı bir durum bu.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Bir şeyi daha merak ediyorum: Bu projeyi çizen ile müşavirin aynı olmaması lazım aslında. Siz hem projeyi çizdirip hem ona müşavirlik yaptırırsanız, adam kendi projesine müşavirlik yaparsa bir işe yaramaz bu. Bu çok büyük bir firma, bir şey de diyemiyoruz, belki de sistem olarak... Mesela, birçok milletvekili arkadaşım bilir, ben Demiryolları Genel Müdürüydüm, hiçbir projeyi müşavir olarak atamadım. Sizde ise her seferinde müşavir hem kendi projesini kendi çiziyor hem kendi kontrol ediyor, dolayısıyla burada da belki bir sıkıntı var, ben sizin sıkıntınız olduğunu demiyorum. Ya, biz Araştırma Komisyonu olarak diyeceğiz ki belki, proje yapan firmalar ayrı, denetleyen ayrı olacak ya da müşavir ayrı olacak, bunu da aynı şeye yaptırıyorsunuz.

Üçüncü olarak da tabii ki burada projenin onayını da kimden aldınız, tam anlayamadık. Yani Bakanlık mı onayladı, kamu mu onayladı, Bakanlığın tespit ettiği bir müşavire mi onaylattınız? Tam anlamadık orayı da ben anlamadım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şöyle, şimdi, bir kere yığın liç tasarımıyla çalışan çok az firma var Sayın Vekilimin dediği gibi. Şimdi, bir yığın liç diğer yığın liçin aynısı değil, hepsinin topografyası farklı, yerleşim alanı farklı, iklimi farklı. Örneğin, tropik alanda yapılan yığın liçler var çok ciddi yağmurlar alan. Toprak litolojisi farklı alanlarda yapılan yığın liçler var. Müşavirlik kısmı çok az firma olmasından kaynaklanıyor ancak sadece bu firmadan müşavirlik yani uygulamayı denetlemesini değil, dönem dönem su dengesiyle ilgili ayrı bir firmayla çalışmışız, stabiliteyle ilgili farklı bir firmaya kontrol ettirmişiz, bağımsız denetim yapılmış. Yani sadece bir firma üzerinden de ilerlememiş, dönem dönem farklı firmalarla yapılanlar tekrardan kontrol ettirilmiş. Mevzuat kısmını açıklamıştım, 2017 Maden Atıkları Yönetmeliği'ne tabi bir tesis.

Sorulara devam ediyorum Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL ÇOŞKUNYÜREK – Buyurun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – 130 bin destek verilmesiyle ilgili, efendim, bu 2017 yılında hane başına verilen yem, yakacak ve hayvancılık yardımına ilişkin bir destek. Burada bir engelleme, bize karşı çıkma gibi bir durum yok. Bizim çok sayıda sosyal sorumluluk projemiz var, sosyal kalkınma fonumuz var, çok ciddi eğitime, kültüre katkılarımız var, bu da bu kapsamda yapılan bir destek.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bir mikrofonu açabilir misiniz?

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL ÇOŞKUNYÜREK – Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bahsettiğiniz destek “Ekonomik Yer Değiştirme ve Geçim Kaynakları Destek Protokolü” adı altında yapılmış. Diyor ki: “Sözleşmenin konusu: Bu protokol Anagold tarafından destek alanlara tek bir ödeme olarak ve tek bir defaya mahsus olmak üzere 40 bin TL yakacak yardımı, 50 bin TL hayvancılık desteği ve 40 bin TL yem desteği olmak üzere toplamda 130 bin TL yardım yapılmasını kapsamaktadır.” Devamında “Destek alanlar Anagoldun yürütmekte olduğu Oksitli Üretim ve Sülfat Genişleme Projesi ve ileride yürüteceği faaliyetleri de dâhil ve fakat bununla sınırlı olmaksızın tüm madencilikle bağlantılı projelere ilişkin muvafakat verdiklerini, herhangi bir madencilik faaliyeti aleyhine özel ve resmî kurumlar nezdinden herhangi bir özel idari ve/veya adli

başvuruda bulunmayacaklarını, böyle bir başvuruda bulunmaları hâlinde, bu protokol kapsamında almış oldukları tüm ödemeyi ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte nakden derhâl geri ödeyeceklerini kabul taahhüt ve beyan ederler.” şeklinde bir ifade var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi, onun hukuken geçerliliği tartışılır, tartışılmaz; böyle bir durum yok. Bize bu yönde “Bu protokolden faydalanamadım. Ben ayrı bir haneyim.” diye dava açanlar oldu ama bizim böyle bir davamız yok. Bize bu davadan dolayı, bu yazılanlardan dolayı bir dava açılmadı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Zaten böyle bir imzayı attırdıktan sonra size nasıl dava açsın?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – İşte, diyorum yani bunun hukuken geçerliliği de tartışmalı ifadeler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman bölge halkını kandırdınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, öyle bir şey söz konusu olamaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hukuken geçerliliği olmayan bir protokol ama burada kabul, taahhüt ve beyan etmelerini şart koşuyorsunuz protokollerinizde.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, açıkladım zaten, bizim çok sayıda yardımımız var. Bu protokolda böyle yazılmış, bu niye yazılmış araştıralım ama yem, yakacak ve ısınma yardımı olduğunu... Siz hayvancılık yardımı olduğunu söylediniz, matbu geçen bir ifadedir, çok...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – “Geri tahsil edilecektir.” cümlesi nasıl bir sosyal yardım oluyor? “Geri tahsil edebiliriz.” cümlesi var orada yani faiziyle...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, hukuki, matbu bir cümle olarak ben onu görüyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani bir sosyal projede böyle bir şey olabilir mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Dediğim gibi, bu yönde bizim bir adımımız yok, bize karşı da tam tersine -hane başına yapılmış bir yardımı bu- “Ben ayrı bir haneyim.” diye bize dava açanlar...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Karşılıksız bir yardım değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Karşılıksız bir yardım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Madencilik faaliyetleriyle ilgili herhangi bir şikâyetle bulunmayacakları doğrultusunda imza atılarak verdiğiniz bir paradan bahsediyoruz. Yani bu bölge halkının dışında buna benzer bir uygulama yapmıyorsunuz. Neticede, bunun, bu protokolü imzalatmanızın bir sebebi var ve bu protokolü, şu ülkede -bakın, bunca kurumların yetkilileri de burada- sizlerin gözlerinizin önünde getirip de vatandaşa, bölge halkına imzalatan bir şirket var. Bu şirket bugün sizsiniz, yarın bir başka şirket de olabilir. Bu usulde bir protokolü böyle ekonomik krizler içinde geçim sıkıntısı yaşayan insanlara imzalatmak bana göre zalimlik.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL ÇOŞKUNYÜREK – Deniz Bey, Deniz Vekilim, isterseniz siz sorulara geçin, sorularınızı bitirin, size gelmiş olduk zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Olur.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL ÇOŞKUNYÜREK – Ondan sonra diğer arkadaşlara söz vereceğiz.

Buyurun Deniz Bey.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Öncelikle “Aslında temel problem nedir?” diye baktığımız zaman, sadece şirket mi kusurlu? Evet, şirket kusurlu ama tek başına şirket mi kusurlu? Hayır, değil; devlete ait denetim görevini yapması gereken kurumlar da sorumlu; onay veren kurumlar, bu kurumların yetkilileri de sorumlu. Ve neticede, ortada sadece böyle tek bir mühendisin üzerine atılıp da bir mühendisin, jeoteknik mühendisinin arkasına böyle hizalanıp hem şirket yetkililerinin hem devlete ait koca koca kurumların o yetkililerinin hepsinin saklanabileceği kadar yer yok. O yüzden, şu jeoteknik mühendisini alalım, şöyle bir kenara koyalım, bakalım bu sorumlular kimmiş, şöyle bir görelim.

Şimdi, öncelikle, burada ifade ettiğiniz bir ÇED süreci var, diyorsunuz ki: “Uygulama projeleri hazırlandı, onaya sunuldu, 4’üncü faz ve arkasından 4’üncü fazın B kısmının, onun 1, 2, 3 ve 4’üncü kısımlarının uygulama projelerinin onaylanması için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına sunuldu.” Yıl kaç? Yıl 2019; 2019, 2020, 2021 yıllarını kapsayan bir onay sürecinden bahsediyoruz. Onaylayacak olan kurum Çevre Bakanlığı. Neyi onaylayacak? 4B uygulama projelerini onaylayacak. Doğru mu? Doğru. Peki, bu uygulama projelerinin -bunlar kanun niteliğinde, öyle diyelim, kanun gibi- neye uyumlu olması gerekiyor? Anayasa’ya. Peki, 4B uygulama projeleri hangi tarihli anayasaya uygun olarak hazırlanıyor? 2014 yılı ÇED Raporu’na uygun olarak hazırlanıyor. Ancak 4B uygulama projeleri henüz onay aşamasındayken ve bu onayların devam ettiği sürenin içinde bir başka süreç de devam ediyor. Hangi süreç? Anagold altın madeninin 2’nci kapasite artışı ÇED Raporu süreci yürüyor. Yani bir yandan 2014 yılı ÇED Raporu’na uygun olarak hazırlanmış uygulama projelerinin onay süreci devam ediyor Çevre Bakanlığında, diğer taraftan da aynı anda yine Çevre Bakanlığında 2021 yılı ÇED Raporu süreci yürüyor ve neticede, geline son durum itibarıyla, uygulama projeleri onaylandıktan sonra işin anayasası değişiyor. 7 Ekim 2021 tarihli nihai ÇED Raporu onaylanıyor ve “ÇED Olumlu” kararı yetkililer tarafından veriliyor. O andan itibaren yani 7 Ekim 2021 tarihinden itibaren artık sizin kanunlarınız yani uygulama projeniz yürürlükte olan Anayasa’ya yani 2021 yılında “ÇED Olumlu” kararı verilen bu rapora uyumsuz hâle geliyor, durum bu. Dolayısıyla da 2021 yılındaki nihai ÇED Raporu’na uyumlu bir uygulamayı sahada devam ettirmedığınız için ortaya büyük bir sorun çıkıyor.

Bakın, şöyle hemen örnek vereyim size; Anagold Madencilik’in 2021 yılı nihai ÇED Raporu’ndan okuyorum, diyor ki: “Mevcut durumda toplam 58 milyon ton kapasite olarak ilk 4 fazın inşası tamamlanmış ve Mayıs 2020 itibarıyla bu alana 53,7 milyon ton cevher serimi yapılmıştır.” 2021 yılı nihai ÇED Raporu. Devam ediyor: “2’nci kapasite artışı projesiyle yığın liç tesisi faz 5 ve faz 6 inşasıyla 27,3 milyon ton ek kapasite sağlanarak toplam kapasitenin 85,3 milyon tona çıkarılması planlanmaktadır.” Kim söylüyor? Sizin hazırladığınız, sizin şirketinizin hazırladığı ÇED raporu söylüyor, bunu siz yazdınız, siz diyorsunuz ki: “Faz 5 ve faz 6 tamamlandığında kapasite 85,3 milyon tona çıkar. Şu anda mevcut kapasite 58 milyon ton.” Bunu siz söylüyorsunuz ve bunun da onaylanması için Çevre Bakanlığına veriyorsunuz. Ne gariptir ki uygulama projeniz size ne söylüyor? Bakın -tarih 28 Nisan 2020 yani 2021 yılındaki nihai ÇED Raporu onaylanmadan önce- jeoteknik raporda “Mevcut yığın liç faz 4 genişlemesiyle 2015’te 58 milyon ton kapasiteye çıkmıştır. Faz 4B genişlemesi, yığın güneye doğru genişleyecek ve toplam kapasitesi yaklaşık olarak 64 milyon ton olacaktır.” deniyor. Bundan Çevre Bakanlığının 2021 yılı nihai ÇED sürecini yürüten yetkililerin haberi var mı? Yok gibi görünüyor. Siz sundunuz mu? Sunmamışsınız gibi görünüyor. ÇED dosyasında “faz 4B” diye bir ifadeniz yok.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Sunuldu efendim, siz bitirince açıklayalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, bakın, aynı zamanda, bunun sağlamasını yapmak için söylüyorum, Kartaltepe Madencilik'in 2022 yılı 2'nci kapasite artışı nihai ÇED Raporu "Ekim 2021 itibarıyla yaklaşık 58 milyon ton cevher yığın içi sahasına serilmiştir." diyor. Yani 2021 yılının Ekim ayı itibarıyla, aslında zaten 2021 yılının Ekim ayında onaylanmış olan, nihai ÇED Raporu'na göre tanımlanmış olan mevcut kapasite yaklaşık olarak dolmuş durumda yani 2021 yılındaki nihai ÇED Raporu çıktıktan ve onaylandıktan sonra, sizin uygulama projenizle uyumsuz bir durum olduğu için sahadaki faaliyetlerinizi durdurmanız gerekiyor aslında çünkü işin anayasası, yürürlükteki anayasası değişmiş ama siz altın üretim sürecine devam etmişsiniz; burada görünen durum maalesef bu. Burada yaptığınız sunumda da şu anda ekrana da yansıttığınız sunumda da diyorsunuz ki: "Ekim 2021 itibarıyla faz 1, 2, 3, 4, 4B, 5, 6; ÇED onay 85,3 milyon ton." ama 2021 yılı ÇED raporu bunu söylemiyor. 2021 yılı ÇED Raporu "Ancak faz 5 ve faz 6'yı tamamlarsanız 85,3 milyon tona çıkar." diyor. Dolayısıyla bu duruma açıklık getirmeniz gerekiyor, bir uyumsuzluk açık. ÇED raporları ve aynı zamanda uygulama projelerinizle ilgili olan tarihler de burada mevcut.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Cevaplayalım mı efendim bunu?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Aslında konu tam yerindeyken cevaplasanız iyi olur.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Sorular bitti mi Sayın Vekilim?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, bu konu netleşsin, sonra birkaç soru daha...

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Buyurun, cevap verin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKRSLAN – Şimdi, Sayın Milletvekilim, biz Aralık 2014'te 4 fazlı bir yığın içi yapacağımızı ve 73 milyon tonluk bir kapasiteyle bu fazı tamamlayacağımızı söylüyoruz. 73 milyon tonluk bir kapasiteye biz onay alıyoruz. Bunun üzerine biz faz 4 istiflememize Eylül 2015'te başlıyoruz gerçekleşen değerlere baktığımız zaman. Mart 2015'te GRE firması bize bir dizayn yapıyor, aşama aşama gidiliyor, ÇED sınırları içerisinde hem 4 hem 4B kapsamında, ÇED sınırları da içerisinde hem görsel olarak hem kapasite olarak. Öncelikle 58 milyon tona göre üretim faaliyetlerimiz, üretim planlamamız doğrultusunda bir dizayn yapıyoruz. Bu dizaynımıza göre daha sonra, Ekim 2018'de INR firması tarafından uygulama projesi hazırlanıyor. Devamında bize uygulama projesi onaylarımız da geliyor, maden atık depolama olaylarımız da geliyor fakat Maden Atıkları Yönetmeliği yürürlüğe 2017'de girdiği için biz Eylül 2015'te faz 4'ün istiflemesine başlamış oluyoruz. Devam eden süreçte faz 4'ün istiflemesini Ağustos 2020'de bitiriyoruz; 55,4 milyon ton gerçekleşenle yani dizaynda kapasitem 58 milyon ton, ÇED'de onay verilen kapasitem 73 milyon ton olmasına rağmen 55,4 milyon tonla ben oradaki istiflememi tamamliyorum. Daha sonra -tabii ki maden yaşayan bir organizma, sürekli çalışmalar yapılıyor ve planlar sürekli değişiyor- faz 4'ün devamı olarak faz 4B dizaynı yapıyorum, o da toplam kapasiteyi 64 milyon tona çıkarıyor. Yani bu gerçekleşen değil, gerçekleşmesi planlanan bir dizayn. 64 milyon ton...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Faz 4B'nin onayını ne zaman alıyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKRSLAN – Onayını Mayıs 2020'de alıyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İşte, Mayıs 2020’de bu onayı alırken siz 2014 yılındaki nihai ÇED Raporu’na uyumlu bir uygulama projesi için onay alıyorsunuz. Ancak 2021 yılındaki nihai ÇED Raporu mevcut kapasiteyi 58 milyon tonla sınırladı ancak faz 5 ve faz 6 yapılırsa bunun üzerine ilave kapasite gelip 85,3 milyon tona çıkılabileceğini belirliyor. Dolayısıyla sizin uygulama projeniz 2021 yılındaki nihai ÇED raporu kararı verildiği anda artık ÇED Raporu’yla uyumsuz hâle gelmiş oluyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ PROSES MÜHENDİSİ AYŞE NUR TÜRKRANSLAN – Devam edeyim mi Sayın Milletvekilim?

Şimdi, şöyle: Biz Mart 2020’de faz 4B için bir dizayn alıyoruz, o da 64 milyon tona çıkıyor. Yani biz devam etseydik -Aralık 2014’de aldığımız ÇED Raporu’nda 73 milyon ton atıyorum, faz 4’ün bir genişlemesi olarak 4C de 64 milyon tondan 73 milyon tona kadar tamamlanıp bir faz 4C olabilirdi fakat öyle değil; üretim değerlerimize baktığımız zaman bu değer 73 milyon tonu aştığını gördüğümüz için, biz zaten faz 5 ve 6’yı da kapsayacak şekilde yeni bir ÇED’e gidiyoruz. Bu ÇED’de de 85,3 milyon tonluk bir kapasite alıyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Burada öyle söylemiyor işte, onu anlatmaya çalışıyorum.

Bakın, size tekrar okuyorum, tekrar, Anagoldun 2021 yılındaki nihai ÇED Raporu diyor ki: “İkinci kapasite artışı projesiyle yığın liç tesisi faz 5 ve faz 6 inşasıyla 27,3 milyon ton ek kapasite sağlanarak toplam kapasitesinin 85,3 milyon tona çıkarılması planlanmaktadır.” Yahu, bu ÇED raporunu siz hazırlamadınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur Sayın Vekilim, zaten 73 milyondan 85 milyona çıkarıyoruz. Amacımız, 73 milyonunu aşacağımızı öngördüğümüzde henüz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bakın, siz 2021 yılı ÇED süreci devam ederken henüz 4 faz için tanımlanmış 58 milyon tonluk mevcut kapasiteyi aşmış değilsiniz. Nereden anlıyoruz? Kartaltepe Madencilik’in İkinci Kapasite Artışı Nihai ÇED Raporu’ndan anlıyoruz. Ne diyor? “Ekim 2021 itibarıyla yaklaşık 58 milyon ton cevher yığın liç sahasına serilmiştir.”

Bakın, sonra, 2021 yılının Mart ayında nihai ÇED Raporu çıkıyor, 7 Ekim 2021 tarihinde de henüz 58 milyon tonluk tanımlanmış mevcut kapasiteyi aşmadan -yani o 2014’ün içinde kalıyor 73 milyon tona göre ama- 2021 yılında devam eden ve onaylanan, artık yeni yürürlüğe girip öncekini iptal hâline getiren bu ÇED raporuna uyumluyken dolayısıyla siz faz 5 ve faz 6 şartıyla 85,3 milyon tona çıkıyorsunuz. Yani aslında uygulama projelerinizin durması gerekiyor. Sahada durmanız, kendi içinizde “Ya, biz 2021 yılı ÇED Raporu çıkardık, bunun kapasitesi 58 milyon ton. Biz burada yanlış yaptık, Çevre Bakanlığı da bunu onayladı ama bizim uygulama projelerimize göre aslında biz 73 milyon tonun içinde kalan 64 milyon tonu onaylatmıştık. Ne yapacağız?” sorusunu sorduğunuzda artık her şey için çok geç olan bir an mıydı? Değildi. İşte, tam o anda bu uygulama projeleri ile yürürlüğe yeni giren 2021 yılı ÇED sürecindeki uyumsuzluğu gördüğünüz anda uygulamayı durdurmanız gerekiyordu, bu uyumsuzluğu gidermeniz gerekiyordu, sahada ona göre işlem yapmanız gerekiyordu.

Anlaşılmayan bir kısım var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, dediğinizi bir değerlendirelim ancak şimdi, ÇED’deki tonajın altındayız, dizayn tonajının da altındayız. Şimdi, ÇED raporlarını tekrardan bir kontrol edelim. Eğer gerekirse buna ilişkin bir yazılı bilgilendirme veririz ama ben sizin dediğiniz gibi düşünmüyorum. Dediğim gibi, ÇED tonajının da 4B’deyken altındayız, dizaynda da altındayız; ÇED’deki tonajın altındayız 4B’deyken.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hangi ÇED’deki, 2014 mü, 2021 mi? 2014 yılı ÇED’inin mi altındasınız, 2021 yılı nihai ÇED Raporu’nun mu altındasınız? Yani sizin uygulama projelerinizin son, nihai ÇED raporuna uygun olması gerekmiyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şimdi, 2021’deki de toplam tonajı veriyor ya zaten, 85,3 milyon ton...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tekrar söylüyorum, lütfen dikkatli dinleyin, rica ediyorum; diyor ki: “İkinci kapasite artışı projesi ile yığın liç tesisi faz 5 ve faz 6 inşası ile 27,3 milyon ton ek kapasite sağlanarak toplam kapasitenin 85,3 milyon tona çıkarılması planlanmaktadır.” Yani şunu söylüyor, diyor ki: “85,3 milyon tonluk kapasiteye çıkılması için faz 5 ve faz 6’yı yapmanız gerekiyor.” Hatta onu da detaylı tarif etmiş, nereden 85,3’e çıkmanız faz 5 ve faz 6 inşasıyla olur diyor? “27,3 milyon ton ek kapasite sağlanarak.” diyor. Yani sizin uygulama projeleriniz 2014 yılı nihai ÇED raporlarına uygun ama 2021 yılı nihai ÇED Raporu’na uygun değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şöyle bir farklılık olabilir -biz bunu bir inceleyeceğiz, size hızlıca dönüş yapacağız ama- ÇED raporlarında “4B” olarak geçmiyor, faz 5 olarak yani 5’inci faz olduğu için o şekilde bir değerlendirme yapılmış olabilir; biz de hemen rakamlarımızı karşılaştıralım, buna ilişkin dönüş yapalım hızlıca.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani çok dehşet verici bir şey söylediniz.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Deniz Vekilim, başka arkadaşların soruları da var, hızlandırır sak...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Peki.

Yani burası çözülmesi gereken ana sorun noktalarından bir tanesi, burada bir problem var. Bu problem hâlâ devam ediyor.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Rıdvan Bey bekliyor, Oğuz Bey bekliyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Değerli Başkan, dinlemediğiniz ne kadar belli. Bu kadar kritik, o kadar önemli bir konu konuşuyoruz.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Biz önünüzü açtık Sayın Vekilim, önünüzü açtık, sorun.

ALİ TEMÜR (Giresun) – Aynı şeyi döndürüp döndürüp tekrar tekrar sormaya gerek yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siz yanıtı anladıysanız siz bana açıklayın da ben de anlayım. Ne anladınız?

ALİ TEMÜR (Giresun) – Ben sana anlatırım, gel yanıma.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yok, söyleyin. Ya, şirket kendisi yanıt veremiyor ya. Allah Allah!

ALİ TEMÜR (Giresun) – Tekrar tekrar sormaya gerek yok ki.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Sabır.

Buyurun Sayın Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben hemen birkaç şey daha sorayım. Patlatma konusunda birkaç veri...

Ha, bu arada -şimdi, bunu da sormadan geçemeyeceğiz tabii- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yaptığı sunumda “Yığın liçe heyelan öncesi son durumda 68 milyon ton depolama yapılmıştır.” şeklinde bize, İliç Araştırma Komisyonuna resmî bir bilgi verdi. Bu bilgi size göre doğru mu, değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bizim toplam tonajımız 60,1 milyon tondur. Tekrarladım bunu zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani “Doğru değil.” diyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Size gerçekleşen tonajımızı söylüyoruz. O sunumda biz yoktuk, onu bilmiyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, Komisyondaki Enerji Bakanlığı yetkilisi Komisyona Enerji Bakanlığının yaptığı sunumda verdiği 68 milyon tonluk bu heyelan öncesi yığın liç sahasına depolama yapıldığı bilgisini doğrulayabiliyor mu yoksa şirketin ifade ettiği gibi yanlış bir bilgi mi vermiş?

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Değerli Vekilim, zaten bize verilen brifingde bu doğrulanmış, Bakanlık bunu söylüyor, bu arkadaşımızın teyit etmesine ihtiyaç var mı? Yani Bakanlık “68 milyon ton” dedi zaten, bize söyledi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani siz “Şirket doğru söylemiyor.” mu diyorsunuz şu anda? Şirket başka bir şey söylüyor.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – O zaman rakamsal hata var burada yani onu düzeltmemiz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kim hata yapıyor, onu ortaya çıkarmaya çalışıyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Buradaki rakam 34,5 milyon metreküptür; şimdi, 34,5 milyon metreküpü özgül ağırlık olarak hesaplarken, şimdi, ona baktığımızda, sizin söylediğiniz rakam aşağı yukarı 1,95’lik bir özgül ağırlığa karşılık geliyor, özgül ağırlık hesaplamasında farklı bir katsayı kullanılmış olabilir. Biz serilen tonaj ağırlık üzerinden gittiğimiz için orada...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu da tonaj.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Hayır, hayır. Onlar metreküpten tonaja çevirirken farklı bir katsayı kullanmışlardır, biz direkt tonaj üzerinden gittiğimiz için bir farklılık oluşmuş olabilir diye söylüyorum Sayın Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kendisinin verdiği önceki parametrelerine baktığımız zaman aynı dili konuştuğumuz anlaşıyor. Bakın, diyor ki: “Yığın liçi kapasitesini...” O da 85,3 milyon ton olarak tanımlıyor, o da öyle. Planlanan faz 5 ve faz 6 sanki yapılmış gibi planlıyor ve oradan devam ediyor. “Proje tanzim tarihi itibarıyla yığın liç alanı toplam malzeme miktarı 54 milyon ton -projenin tanzim tarihi itibarıyla- yığın liçe heyelan öncesi son durumda 68 milyon ton depolama yapılmıştır.” diyor. Yani sürekli sorulan soruların alt parametrelerini değiştirerek veya terminolojisini değiştirerek, ben anlıyorum, bir zaman da kazanma gayretindesiniz ama bu durum kurumlardaki veriler ile sizin veriler arasındaki çelişkileri ortadan kaldırmıyor, sorun burada.

Neyse çelişkileri ortaya koyalım, doğrusu ne, birlikte araştıralım ama anladığım kadarıyla Enerji Bakanlığı verdiği verinin arkasında duruyor, doğru mu? Doğru, öyle anlıyoruz.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK – Arkasında.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Değerli katılımcılar, patlatma radar konusunda Enerji Bakanlığının yine sunumunda verdiği bir veri var. Veride diyor ki: “Jeoradar verilerinde yapılan incelemelere göre yığın liçte yer değiştirme hareketlerinin kazadan yaklaşık üç ay önce artış yönünde eğilim gösterdiği ve kaza gününe kadar artarak devam ettiği tespit edilmiştir.” Kaza gününe kadar... Ne zamandan itibaren? Üç ay öncesinden başlamış. Burada da bakın, o verilerin hepsi görülüyor.

Bakın, kasım ayından itibaren ne yapmış? Yükselişe geçiyor. “Zaten ocak ayına geldiğinde yani kazadan bir ay öncesinden itibaren zeminde, yığın liçte hızlı bir yer değiştirme hareketi var.” diyor.

Şimdi, bu hareketle bilirkişi raporundaki yığın liçi faz 5 inşaatı kapsamında yapılan patlatmaların tarihlerini bir kıyaslayalım. Bakalım bu patlatmalarla, patlatma sıklığı ile bu yığın liçteki yer değiştirme hareketleri örtüşüyor mu? Patlatmaların sayısı arttıkça yığın liçteki yer değiştirme de hızlı bir şekilde artıyor mu?

Bilirkişi raporunda bize verilen tabloda 23 adet patlatma var. Başlangıç tarihi 3 Kasım 2023, son patlatmanın yığın liçi faz 5 inşaatı kapsamında yapıldığı tarih 6 Şubat 2024. Baktığımız zaman, üç ay içinde toplam 23 patlatma yapar. Bu patlatmaların ilk iki ayda yapılan sayısı sadece 7, son ayda yani ocaktan itibaren yapılan patlatma sayısıysa 16. Aylık artış oranına bakarsak yüzde 300 artmış patlatma sayısı. Patlatmaların yapıldığı günlere bakıyoruz, patlatmaların 13’ü cuma günü yapılmış, 6’sı salı günü, 2’si pazar günü, 1’i pazartesi günü, 1’i de çarşamba günü. Yani siz yığın liçi faz 5 inşaatı kapsamında patlatmalarınızı genelde cuma günü yapıyorsunuz, buradan çıkan sonuç bu. Son yığın liçi faz 5 inşaatı kapsamında yaptığınız patlatmanın tarihi 6 Şubat 2024.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğru.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bunun üzerine yedi gün koyduğunuzda, bir hafta koyduğunuzda da yani bir cuma gününü bulduğunuzda da ne oluyor? Felaketin yaşandığı gün oluyor yani büyük ihtimalle cuma günleri yaptığınız bir patlatma söz konusu ve siz ya cuma günü yığın liç 5 fazında bir patlatma yapmayı planlıyordunuz ya da bugüne kadar bize bilirkişi raporunda sunulan bilgiler ışığında, bu patlatmayı yapmış olma ihtimalinizi de yüksek kılıyor; bunu ifade etmek istiyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, yığın liç patlatmalarını açıklamıştım, bununla ilgili raporu da size iletceğiz. Yığın liç patlatmaları gerek dizayn raporunda gerek bir danışman firma önderliğinde yapılmakta. Biz de yurt dışından gelen bir jeoteknik uzmanına bunu kıyaslattık, böyle bir deplasmana sebebiyet vermediğine ilişkin bir bilgi aldık. Dediğim gibi, buna ilişkin bir rapor aldık, bunu da sizlere, sayın milletvekillerimize sunarız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şöyle: Biraz önce söyledim “cuma günü” diye, salıdan salıya yani 13 Şubat Salı gününe denk geliyor; onu düzeltiyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – O gün yığın liçte bir patlatma yok efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, bilirkişi raporunda diyor ki: “Maksimum patlatıcı miktarının 12,4 kilogram, rutin patlatmalar için ise 20 kilogram olduğu görülmektedir ancak faz 5 inşaatında yapılan patlatmalarda tüm atımlarda uygulanan maksimum patlayıcı miktarı değerleri bu değerlerin oldukça üzerindedir. Bazı atımlarda 8 kat daha fazla kullanılan maksimum patlayıcı miktarı patlatma kaynaklı yer sarsıntısı oluşumunda oldukça etken bir parametredir. Açık işletme firma ‘pattern’inde emniyet mesafeleri rutin ve kontrollü patlatmalarda sırasıyla 500 ve 300 metre olarak uygulanmaktadır ancak tablo 2’den de görüldüğü gibi faz 5 inşaatı patlatmaları yığın liçine

ortalama 115 metre mesafededir. Bu durum patlatma kaynaklı yer sarsıntılarının yığın liğine zarar verme riskini artırmaktadır.” Ayrıca “Patlatmalı kazı çalışmaları sırasında yığın liği yakınında titreşim ölçer cihazı kullanılarak herhangi bir ölçüm yapılmamıştır.” diyor. Ayrıca “Bölgede bir titreşim ölçer cihazı bulunmaktadır ancak konum itibarıyla yığın liğine oldukça uzak mesafede olduğundan -2 kilometre- atım kayıtları alınamamıştır.” diyor. Yine diyor ki patlatmayla ilgili bilirkişi raporu: “Faz 5 inşaatında yapılan patlatmaların tahmin edilen zemin titreşim hızları binalar, tarihi ve doğal yapılar için belirlenen sınır değerden oldukça yüksektir, evler için belirlenen sınır değerlerinden de yüksek olduğu görülmektedir. Bazı atımların ise endüstriyel binalara hasar riski bulunmaktadır. Bu durum bu atımların yığın liğine olası zararlarını göstermektedir. Yığın liğine yakın mesafelerde ve yüksek miktarda patlayıcı kullanılarak yapılan bu tekrarlı patlatma işlemlerini zamanla liğin içerisindeki içsel çatlakları artırarak yapının stabilitesinin bozulmasına neden olması kaçınılmazdır. Yapılan patlatmaların birçoğunda fazla sayıda delik bulunmakta ve bu da toplam patlayıcı madde miktarını artırmaktadır. Delikler gecikmeli olarak tek tek patlatılrsa da patlatma sonucu oluşan titreşim dalgaları belli gecikme değerlerinde üst üste binerek “süperpoze” etkisi yapmakta ve bu durum titreşim hızlarını artırarak yapılara daha çok zarar vermektedir.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bu tamamen hatalı bir yorum. Dediğimiz gibi, burada pek çok şey birbirine karıştırılmış durumda.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Güzel kardeşim, Sayın Avukatım, gözünü seveyim ya, sen “hatalı yorum” deme hakkına sahip misin milletvekiline ya!

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bilirkişi raporuna hatalı...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Çok rica ediyorum, sen hukukçusun, olaya bakıyorsun, bu üslup olur mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bilirkişi raporuyla ilgili hatalı bir değerlendirme yaptığını söylüyorum. Estağfurullah, tabi ki öyle bir durum söz konusu olamaz Sayın Vekilime. Yanlış anlaşıldıysak özür dileriz. Dediğim gibi, bu değerlendirmenin, bilirkişinin değerlendirmesinin hatalı olduğunu düşünüyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Sayın Başkanım, çok özür dilerim, çok kısa bir bilgi vereyim bu konuda.

Bilirkişi raporundaki yanlıştı. Bilirkişi raporunda patlatma konusunda Anagold şirketindeki sorumlu olarak tayin edilen 2 arkadaşımız var. Bu 2 arkadaşımızın ne patlatmayla alakası var ne yığın liçteki bir görevi söz konusu ancak bilirkişi kuvvetle muhtemel zaman sıkışıklığı ve tam konuya vâkıf olamadığı için, bütünüyle masum olan 2 arkadaşın asli kusurlu olduğu konusunda rapora dercetmesi sebebiyle 2 arkadaş tutuklandı. Biz buna itiraz ettik. Yani şunu söylemeye çalışıyoruz: Patlama konusunda, patlatmalar konusunda bilirkişi raporunda hem yer hem zaman hem de teknik anlamda çok ciddi anlamda bir karmaşa söz konusu. Biz bu konudaki rapora itiraz ettik, umuyoruz ki...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Kimleri kastediyorsunuz? Asli kusurlu kim?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Fuat Yılmaz, Muhammet Kılıç.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Fuat Yılmaz ve Muhammet Kılıç. Yani bu 2 arkadaşımızın hiçbir şekilde bu patlatmalarla alakası yok. O yüzden biz bu konuda itiraz ettik, umuyoruz ki bilirkişiler bu itirazımızı değerlendirir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O, mahkemeye ilgili bir süreç ama Enerji Bakanlığının sunduğu son üç aya ait yığın liçteki yer değiştirme hareket grafiği ile bilirkişi raporunda yer alan patlatmalara ait veriler üst üste konulduğunda örtüşüyor. Böyle bir durum var. İki ayrı otoriteden bahsediyorum yani.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Fuat Yılmaz, maden operasyon şefi değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Evet.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Muhammet Kılıç'ta delme patlatmadan sorumlu değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Bütünüyle bu arkadaşlarımızın açık ocakta sorumluluğu var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Açık ocaklarda efendim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Ancak bilirkişi raporunda bu konu, sanki yığın liçten sorumlu arkadaşlarımız gibi dercediliyor, böyle bir durum söz konusu.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bu arkadaş açık şeyde patlatma yapmıyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Açık ocaklarda yapıyor efendim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Açık ocak konusunda bilirkişi raporunda bir kusur atfedilmiyor Sayın Vekilim.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Patlatma yapıyor bu arkadaş.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Bakınız, bilirkişi raporunda patlatmalar var ancak bilirkişi raporundaki asıl kusur için yığın liç içerisinde yapılan patlamalardan bahsediliyor.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – 1.600 metre mesafede olduğunu...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Tabii, 1.600 metre mesafe var ama oradaki açık ocak o.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Açık ocaklarda.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yazıyor ama bilirkişi raporunda da.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - İsim olarak karışıklık var.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bu patlatmaların titreşimlerinin de etkili olabileceğine dair cümleler var; yok değil, ilgisiz değil yani.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Teknik anlamda... Yok, karışıklık olduğundan bahsettim ben.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – İlgisiz değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bilirkişi raporunda atf yapıyor.

Bir de bir soru sorarak tamamlamak istiyorum. SSR Mining’in resmî teknik raporunda yer alan bir ifadede diyor ki: “Anagold’daki yüzde 20 oranındaki kontrol gücü olmayan pay Lidy Madencilğe aittir.” Bu “kontrol gücü olmaması”, “operasyonel yetkisinin olmaması” diye ifade edilen Lidy Madencilğin buradaki, şirket yapısındaki konumu nedir? Bu arada “yüzde 20 Lidy Madencilik” deniyor ama “yüzde 18,5 Lidy Madencilik, yüzde 1,5 da Çalık Grubuna ait banka” şeklinde ifade ediliyor, değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğrudur efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O bankanın adı nedir?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – “Banka Kombetare Tregtare” Arnavutluk’ta.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ FİNANS MÜDÜRÜ MEHMET CAN YAZICIOĞLU – Milletvekilim, oradaki yüzde 20 tamamen finansal bir terim. Yani biz SSR’ı Anagold olarak -belki çok teknik olacak ama- full konsolide ediyoruz, yüzde 20’si bizim kontrolümüzde olmadığından dolayı gelir-giderde onu “minority interest” dediğimiz azınlık payı olarak gösteriyoruz. O tamamen finansal bir terim. Yani şöyle düşünün...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yönetim kurulunda bir temsilcisi bulunmuyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Var efendim, 2 temsilcisi var Anagoldun yönetim kurulunda.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ FİNANS MÜDÜRÜ MEHMET CAN YAZICIOĞLU – Yani “minority interest” dediğimiz azınlık payı tamamen finansal, çok teknik; full bilanço konsolide ediyorsunuz ama yüzde 20’nin sizin olmamasından dolayı mesela geliri yüzde 100 gösteriyorsunuz, aşağıda diyorsunuz ki: “‘Profit’in, kârın yüzde 20’si benim değil.” diyorsunuz. Yani o tamamen finansal bir terim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Peki, yönetim kurulunda olan yetkililerin kararlara katılımı söz konusu mu, yoksa oy hakkı olmayan şekilde falan, öyle bir uygulama mı? Alınan kararlara katılıyorlar mı, imza atıyorlar mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, yönetim kurulunun doğal olarak üyesi oldukları için tabii ki yönetim kurulu kararlarına imza atıyorlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani, siz “2’nci kapasite artışı alalım biz burada, böyle bir işlem yapalım.” diye karar alırken onlar da bu karara dahil oluyorlar mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tabii.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman niye burada onların da yetkilisi yok? Anagold olarak size soruyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yani hâkim ortak bizim efendim, onu söyleyebilirim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Avukat Bey, cevap veriyordunuz, buna da cevap verin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Cevap vereyim efendim, sıkıntı yok.

Şimdi, nihayetinde bir şirketin hâkim ortağı SSR Mining. Bütün konulardaki tek yetkili olanın SSR Mining olması sebebiyle... Zaten yani Meclisteki davet konusunda da gelen bir isim yok, eğer bu konuda Sayın Meclisimiz arzu ediyorsa ayrıca Çalık Holdingi çağırırlar, dinlerler ama burada bütün operasyondan finans olarak, operasyon olarak sorumlu olan SSR Mining. Bundan dolayı, onların gelmesini... Mutlaka Meclis isterse gelir ama gelip de...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yani 2021 yılında ikinci kapasite artışına “ÇED Olumlu” kararı veren yetkililerin asli kusurlu olarak bulunduğu bir noktada, bu ikinci kapasite artışıyla ilgili Anagold’la birlikte, Anagold yapısının içinde karar verenler de bu sürecin içinde değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Şimdi, o tamamen ticari bir konu. Elbette ki şirketin birtakım talepleri söz konusu olabilir. Nihayetinde yasal merciler bunu farklılaştırabilir, cevabı olumlu verir, olumsuz verir, bu tamamen ticari bir konu.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Oğuz Bey.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri, şirketin değerli yetkilileri; ben de gecenin bu saatinde sabırları çok daha fazla zorlamadan inşallah hızlıca toparlamak istiyorum.

Aslında, heyet olarak hafif bir yanlış yola saptık, bilirkişi heyetiyle yarışmaya kalkışıyoruz biz; oysa bilirkişi heyeti çalışmasını yaptı, mahkemeye sundu. Biz de bunu baz alarak çalışmalarımızı derinleştirmeye kalkışırsak işte, solüsyon miktarına, akış hızına, yukarıdan verilen solüsyon miktarı ile aşağıdan aldığımız miktarların aylar içerisinde bir değişim gösterip göstermediğine, bundan hareketle fazla bir sulanmanın söz konusu olup olmadığına, bu fazla sulamayla birlikte aglomerasyonda bir eksiklik olup olmadığına, planlananın aksine, yapılmış olan tasarımın aksine acaba uygulamada yanlışlar olup olmadığına, bütün bu detaylara girmemiz gerekiyor. Ancak biraz önce de belirttiğim gibi, bir şeyler yanlış gitmiş olacak ki “kalite kontrol” diye tanımladığınız Golder şirketini sahaya çağırmaştınız ve SSR Mining’in, kırk altı yıl içerisinde hiçbir zaman ölümlü bir kazası olmayan bir şirketin en üst yöneticilerinden 2’sini yani en üst patronu değil... Kırk altı yıldır hiç ölümlü bir kazası olmayan, yeryüzünde operasyonları olan bir şirketin 2 büyük patronu sahada, kalite kontrolle görevlendirmiş olduğunuz şirketin yetkili mühendisi sahada ve bu şirket yabancımanız da değil, TSF yani atık barajı noktasındaki tasarımı yapmış olan bir şirket, bu konuda yetkin, Türkiye’de de bir kolu olan bir şirket. Netice itibarıyla, siz tasarımı da -doğru biliyorsam, o konuda düzeltin lütfen- GRE’e yaptırıyorsunuz, Türkiye’deki mevzuat gereği yerli bir tasarım şirketi olarak da INR işin içine giriyor. Dolayısıyla kalite kontrol noktasında bir şeyler yanlış gitmiş, hatta bilirkişi raporunda asli kusurlular arasında bu kalite kontrolü yapan -Golder eski ismi- WSP Group’un mühendisleri de asli kusurlu olarak zikredilmiş.

Benim burada sormak istediğim şey şu: Biz, elbette, buradaki heyet olarak mevzuattaki boşlukları, hukuki boşluk olarak adlandırılan şirketler tarafından kullanılma riski olan bölümleri, bakanlıklar arası eksiklikleri, bakanlıklar arası yetkide boş kalan alanlarla ilgili çalışmaların hepsini bir araya getireceğiz. Merak ettiğim şey şu: Neler yanlış gitti ki siz bu yetkilileri orada topladınız? Neler yanlış gitti ki saat sekizde operasyonu durduruyorsunuz ve ama saat 13.00’e kadar solüsyonu durdurmuyorsunuz? Muhtemelen solüsyon miktarından hareketle oradaki havuzların taşmasından endişe mi ettiniz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır efendim, öyle bir durum yok, kesinlikle yok.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Dolayısıyla sizi beş saat tutan şey neydi solüsyonla ilgili?

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Çatlaklarla ilgili, o konuda niye konuşmadınız?

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Dolayısıyla yine, özellikle, oradaki çalışanlarla biz orada, sahada konuştuğumuzda ve hatta güvenlik mühendisleriyle bile konuştuğumuzda şirket birçok hususta çok hassas olduğunu, baretless gezdiğinizde fırça yediğinizi, orada açık ihlal yapıldığında bunun çok hızlı bir şekilde müeyyidelerle tabi tutulduğundan hareketle... “Bu çatlaklarla ilgili niye başka bir şey yapmadılar biz de şaşırдық.” dediler. Yani çatlakların normalin dışında olduğunu oradaki insanlar zaten ifade ediyorlar. Bakın, bu insanların hepsi çaycı değil, birçoğu mühendis, birçoğu orada yıllarca çalışan insan, alt taşeronda da çift ayda da çalışan insanlar yani. Bunlar her ne kadar deneyimli mühendisler gibi sorumluluk üstlenmemiş olsalar bile bu çatlakların normal olmadığını, bir oturma söz konusu olduğunu ve artık endişe verici boyutta olduğunu hatta orada çimentoyla bir balçık yapıp çatlakların kapatılmasına dair talimatlar verildiğine dair ifadelerde bulundular.

Demek istediğim şey şu: Radar verileri sizin elinizde, bu herhangi bir bakanlıkta birikmiyor. Bu radar verileri bir mühendisi endişe ettirecek şekilde -hatta burada hocam da var- yani sadece grafiğe baksanız bile, kritik eşiği bilmeseniz bile bir tane kırmızı çizgi diye kritik eşik yapsanız üstüne geçtiğini görerek normalde alarm vermeniz lazım. Yani neticede zincirleme bir kaza olmuş. Yani hakikaten deplasman, materyalin artık yer değiştirmesi ya da kaymasıyla ilgili veriler de çok hani normal kritik eşiğin üstünde olması gerekecek ki siz danışmanlık şirketinizi yani müşavirlik aldığınız şirketi sahaya çağırmışsınız ve bir değerlendirmede bulunmuşsunuz. Sahadan insanları toplamışsınız ama bir grubu anladığımız kadarıyla işte, yerinde bir tespit için -çaycı niye buna dâhil onu bilmiyoruz, hâlen anlamadık ama- bir görevlendirme söz konusu olmuş ve bu görevlendirmeye böyle büyük bir risk neye göre alındı? Bütün işçiler sahadan çekilmişken radar verileri yani bu denli büyük bir alarm vermişken insanların hayatı niye tehlikeye atıldı? Bu soruyu biz gerçekten merak ediyoruz.

Bununla birlikte, özellikle kaza günü, heyelan günü görüntülerden hareketle bütün statik hesapların hepsi yanıldı, bir şey yanlış gitti. Gördüğümüz görüntülerden bile hareketle olay nereden başlıyor yani siz bir modelleme yapsanız ve yüklenmeyi oradan yapıp patlamanın oradan olacağını bir mühendis olarak görebiliyorsunuz ama aradaki bağlamı bir türlü kurmak istemiyorsunuz. Biz buna şaşıyoruz doğrusu.

Bütün bunlardan hareketle şununla bitirmek istiyorum: Şirket bu şekilde bir sıkıntıya adım adım gidilirken neticede kendi acil eylem planını niye devreye sokamadı? Bununla bitirmek istiyorum. Özellikle AFAD Genel Müdürümüzün ve AFAD Başkanımızın ve Erzincan Valimizin söyledikleriyle bitirmek istiyorum: “Sahada tam bir panik havası vardı. Kimse ne yapacağını bilmiyordu, herhangi bir hiyerarşi yoktu. Biz duruma vaziyet ettik ve biz duruma vaziyet ettikten sonra arama kurtarma çalışmaları ve benzer meselelerle ilgili hiyerarşiler oluşmaya başladı.” Dolayısıyla sizin bu renkli kitabınız içerisinde bahsettiğiniz, teorik olarak var olduğunu da bildiğimiz o eylem planı devreye girmedi, aşama aşama işlenmedi. Neticede daha büyük bir faciayı sadece zamanında yapılmış olan sağlam bir topuk, ayak, işte, ne diyorsanız...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Topuk efendim.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Topuk önlemiş oldu diye biz de bilgi almış olduk. Ama bir daha söylüyorum yani normalde alışkın olmadığınız işi olayın seyrine bırakma meselesi burada nasıl söz konusu olabildi? Övünerek anlatmış olduğunuz kırk altı yıllık bir kazasızlık meselesi adım adım nasıl kazaya gitti, onu merak ediyoruz.

(Uğultular)

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Anlaşılan ben merak ediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, kısaca WSP yani Golder firmasından bahsedeyim: Golder firmasının yetkilisi üç yüz altmış beş gün sahada, Patrik Valko ismini konuştuk. Dediğim gibi, yığın lıç dizaynından sorumlu değiller, faz 5’in inşaatındaki kalite kontrollerden sorumlular. Ayrıca, TSF dediğimiz, atık depolama tesisinin de tasarımını gerçekleştirdiler. Jeoteknik kısmını tekrar tekrar anlattık.

Ben sözü hızlıca Ali Bey’e vermek istiyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Çok kısa bir şey söylemek istiyorum.

Kırk altı yıl değil, 1946’dan beri.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet, 1946’dan beri.

Ali Bey, buyurun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Öncelikle, Cem Bey’in dediğinden yola çıkarak, burada bir durum söz konusu, siz bahsettiniz Sayın Vekilim, o grafikten bahsettiniz, haberci grafikten. Yine konu aynı yere geliyor. Bu grafiği yorumlamak için ayrı bir birimimiz var. Yani şöyle: Sahadaki tüm personel veya teknik ve teknik olmayan personel bu grafiğe her zaman bakmıyor. Sadece bu grafiğe bakmak için özel bir birim kurulmuş. O grafikteki artış sahada her zaman gözle görülebilir bir büyüklükte değil. Zaten bunun için biz ekipman kullanıyoruz. Artık sahada operasyonlardan sorumlu operatörlerin ve “supervisor”lerin, orada operasyondan sorumlu mühendislerin gözle göreceği miktarlara geldiğimizde zaten sizin de bahsettiğiniz gibi artık grafiğin sonuna doğru geldiğimiz noktalar. Burada da artık teknik veya mühendislik değil, idari önlemler ortaya geliyor.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Çok özür dileyerek soruyorum: Siz zaten onun için bu kadar pahalı ekipman kurmadınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur fakat yüzde 100... Proses operasyon tamamen dizaynın verdiği parametreleri uygulamakla yükümlü. Kusura bakmayın, bir örnek vermem gerekirse, aracı kullanan ve bir de aracın bakım ve sürekli tamiratından sorumlu bir birim var...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Onu anladım da şöyle: Mesela siz benim gözlemime bağlı kalmamak için, işte benim gözle görülür bir çatlak, işin son noktasına kalmamak için siz ciddi bir altyapı, insan, prizmalar, bir sürü ekipman kurmuşsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bu rakamlara bakacak adam mı yoktu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – İşte konu yine oradaki inisiyatif ve yorumlayacak niş bir işe, bunun için görevlendirilmiş teknik ekibe geliyor. Yani oradaki radarı herhangi bir mühendis yorumlayamaz yani orada radardaki her hareketlenme bir kayma yaratacak diye bir şey söz konusu değil. Oradaki grafiği daha öncesinden yorumlayacak ve bunun için proaktif önlemler alacak bir birim ve bu birimin sorumlusu mevcut.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Kritik eşikler yok mu orada?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Kritik eşikler mevcut fakat bu kritik eşikleri yorumlayacak ve bunun içerisinde de daha önceden sahada çalışan operasyon ekibine yön verecek, talimat verecek -güvenlik kapsamında, operasyon kapsamında değil- jeoteknik mühendisi... Konu özür dileyerek yine aynı duruma geliyor ama orada da bu uzman görüşe ihtiyacımız var. Olay gününde saat 08.30'da operasyon ekibi bu çatlağı artık gözle görülebilecek seviyede fark ettiklerinde zaten çalışma alanını barikatlıyor. Yani aslında konteyner çalışma alanının dışında, aktif olarak çalışma alanının dışında, orada herhangi bir çalışma söz konusu değil. Çalışma alanını barikatlıyorlar, bu konuda uzman görüş yani iç organizasyon kapsamında uzman görüş almak için sahadaki bütün personel boşaltılıyor. Kıdemli jeoteknik mühendisimiz sahaya geliyor...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Boşaltılıyor da nereye gidiyor oradakiler?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Çalışma alanlarının dışına.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Mesela, bu, acil eylem planında var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Bir konteynere gidiyorlar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Acil toplanma alanlarına gidilir yani oradaki etki alanın, çalışma alanının dışına çıkarılır. Fakat yine bu çalışma alanının veya etki alanın o günkü münferit olaya göre belirlenmesi oradaki operasyondan sorumlu ekibin değil...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Ama işte işçilerin gönderildiği yere yıkılıyor. Demek ki bu da yanlış.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Hayır, işçiler oraya gönderilmiyor.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – O konteynerin içindeydiler ama.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – O 50 küsur işçi aslında tamamen alan dışına gönderiliyor. Bu konteynerde olan kişiler çalışma alanının dışında, orada dinleniyorlar yani barikatlanma alanının dışındalar. Kıdemli jeoteknik mühendisi gelip sahada ilgili yorumları yaptıktan sonra bu olayın oturma olduğunu, daha sonrasında da bu olayın solüsyon ve diğer kısımları da operasyon ekipleri durduruyor. Serim yapmadan önce, o çatlakların üstüne serim yapmadan önce güçlendirme çalışmaları yani bunun teknik açıdan betonla, çimentoyla doldurulduktan sonra devam etmesi yönünde sözel bir beyanı var. Bu beyandan sonra operasyon ekiplerini aslında işin riski olarak ehemmiyetini biraz kaybediyor. Bundan dolayı öğleden sonra saat on iki ile bir civarında o bahsi konu geçen ekipler yine operasyon mühendisleri tarafından olay yeri keşif kapsamında gidiyorlar “Daha sonra güçlendirmeleri nasıl yaparız?” diye. Fakat o anda da çok yakın bir zamanda olay gerçekleşiyor.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Yani işçileri oraya gönderdiğiniz alanın üstüne yıkılıyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – İşçiler oraya talimatla gitmiyor.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Demek işçilerin dinlenmesi amacıyla koyduğunuz konteyner yerleri de sağlıklı değil ve bunun üstüne yıkılmış.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur, oralar zaten kalıcı...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – O zaman tek suçlu jeoteknik mühendisi değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Hayır, şöyle bir şey söyleyeceğim.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Yani sizin acil eylem planınızın dışında belirlediğiniz alanın üstüne...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Şimdi...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Kurduğunuz konteynerler içinde, dinlenme alanında insanlar öldü. Demek ki bu da yanlış. Şirket bundan, bu sorumluluktan kaçmamalı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, şöyle bir örnek vermek gerekiyor: Oradaki yığın lıç Sabırlı Deresi’ne, 210 bin metrekareye yayıldı. Konteynerin yaklaşık 1,5 kilometre ilerisinde demek bu. Orası da çalışma alanı değil, orada da herhangi bir yeri veya ezkaza başka bir ekip olsaydı oraya da gelecekti yani bu öngörülemedi. Bu kaymanın etki alanını da öngörmek ayrı bir uzmanlık alanı gerektiriyor. Bundan dolayı zaten biz konuyu istemeyerek...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Milyarlarca dolarlık bir iş yapılıyor nihayetinde fakat onu öngörecek bir arkadaşınız yok yani bu proses alanda sorumlu arkadaşlar bunu göremiyor mu? Burada bir kaza olduğunda bu nereye kadar gider ve bu insanlar bunun altında kalır, göremiyorlar mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, organizasyon çok disiplinli olduğu için bu kaymayı jeoteknik alanda bile uzman kişiler bu kadar büyük olduğunu öngöremedi.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Patronlar niye oradaydı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Patronlar sahada değildi.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yukarıdaydılar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Onlar patron değil, onlar bizler gibi şirketin yönetici...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Ama Amerika’dan gelmişler.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, 2 “junior” mühendis de Türk mühendis de yanlarında, asistan mühendis de yanlarında.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Niye geldiler?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Onlar başka bir kapsamda geldiler.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Araç kameralarını izlediniz mi?

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Çalışmaya mı geldiler?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bakın, bir dakika önce yıkılan alandalar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Cem Bey...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Biliyorum, niye oradalar onu merak ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 2 “junior” mühendis yani yeni. Sizin Türk tecrübeli mühendisler nerede?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, oraya cevap vereyim. Oradaki yabancı asıllı çalışanlarımız -onlar da SSR bünyesinde çalışıyor- patron...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani “junior”lara talimat verebiliyorlar.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Birisi “vice president”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – “Vice president” aslında orta düzey yönetici SSR bünyesinde, orta ve üst düzey yönetici.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – İsmi büyük “president”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur. Onlar zaten bu kaza kapsamında sahada değiller veya bu çatlaklar kapsamında da sahada değiller. Zaten çatlaklar...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Orada mıydılar?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Oradaydılar efendim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Başka bir kapsamda zaten bu...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Operasyonda orada mıydılar, normal çalışma mı...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, yığın içi...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Olaydan üç dört gün önce sahadaydılar yani. Fakat bu çatlaklar zaten 13 şubat günü, 08.30’da, bildirilme durumu oluyor. Bu arkadaşlar...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Siz daha önce hiç çatlak tamiri yapmadınız mı çimentoyla?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Çimentoyla yapmadık.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Daha öncesinde küçük tamiratlar var ama bu denli büyük bir çatlak tamirati yok.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Tamiratlar dediğiniz balçıkla mı yapıyor, çimento balçığıyla?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yok, güçlendirme yapıyor. Ama bu dediğiniz olay o 2 kişi bu kapsamdan tamamen bağımsız, rutin olarak yılda birkaç kez sahaya otoklav yani sülfite tesisi, optimizasyon, verimlilik çalışmaları kapsamında sahayı ziyaret ederler, iç organizasyonda toplantılarımızı gerçekleştirir, istişare eder, gideriz.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yani oradaki jeoradar bulgularıyla ilgili gelmediler mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır efendim, onlar sülfite tesisi uzmanları, o rutin bir saha gezisiydi. Burada jeoradarla ilgileri yok. Dediğiniz...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bakmadı mı o rakamlara hiç kimse?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır efendim, öyle bir uzmanlıkları yok.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yok, konunun uzmanı da değiller zaten.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bakın, yani, yıkılan yerde de bir dakika önce bir üst kota çıkmasalardı yıkılan yerdeydiler; öyle bir yanlış anlaşılma olmasın lütfen. Böyle bir, Türkiye’den kaçma gibi bir durumları da yok, ifadelerini verdiler; tam tersine, uçaklarını değiştirdiler, ifadelerini verdikten sonra yurt dışına ayrıldılar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani “Öngörülemedi.” dediniz...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Konteynerin bulunduğu yere kadar geleceği...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Öngörülemedi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, toplantının başından beri ben 257 metre yüksekliğe kadar ulaşmış, en alt basamak-en üst basamağının arasında böyle bir yükseklik farkı oluşmuş, yığın içi yapay dağı var, geometrisi oldukça acayip; dolayısıyla, buradaki, işte, sıvılaşma ihtimali ve buranın bir arada tutulmasını oldukça zorlaştıran çok fazla etken var diye anlatıyorum, siz de diyorsunuz ki: “Hayır; yükseklik de normal, geometri de normal, işte, şu da normal, bu da normal...”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, biz “Dizayna göre normal.” diyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sonra felaket oluyor, diyorsunuz ki: “Öngöremedik.” Ya, öngöremediğiniz zaten... Şu anda bile geriye dönüp bu geometriye baktığınızda, bu yüksekliğe baktığınızda bu tip bir prosesin bu şekilde uygulanmasının ortaya çıkarabileceği sorunlar konusunu hâlâ öngöremiyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, bizim öngöremediğimiz kısım, o gün idari...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bilirkişi raporu bakın ne diyor, diyor ki: “Kazada kaçınılmazlık unsuru bulunmadığı ortak kanaatine varılmıştır.”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani “Bir doğal afet sebebiyle değil.” diyor. Yani, tedbirler alınsaydı ve denetimler yapılsaydı böyle bir felaket yaşanmayacaktı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, bizim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu da adresi böyle size de çıkarıyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Öngörülemediği kısım olayın...

BAŞKAN ATAY USLU – Oğuz Bey, sizin başka bir sorunuz var mı? Siz cevapları mı istiyorsunuz?

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Cevapladık efendim.

BAŞKAN ATAY USLU – Rıdvan Bey, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ne oldu? Bizim soruya cevap veriliyordu.

BAŞKAN ATAY USLU – Pardon, ben bitti zannettim.

Buyurun, soruya bir cevap varsa söyleyin.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Öngörülemeyen kısım, olay günü oluşacak olan çatlaklardan... Öncelikle, çatlağın bir kaymaya sebebiyet vermeyeceği uzman kişi tarafından yorumlandı. Daha sonrasında, uzman kişi yorumundan önce ise olayın kapatılma yani çalışma alanının barikatlanması yapıldı fakat bu kayma gerçekleşirse çalışma alanının dışına çıkacağı öngörülemedi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, özür dilerim ama...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sizin dediğiniz kısım dizayndan öngörülemedi kısmı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani, söylediğiniz her şeyi öngörmesi gereken tek bir kişi var, o da jeoteknik mühendisi mi? Şirketin kalan yetkilileri ne yapıyor?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Pardon, bir şev stabilite analizi yapan yok muydu yani? Ali Bey'e sormak istiyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şev stabilite analizi yapılmıyor mu? Bir kayma dairesi vardır ya şevin. Yani, o kayma dairesinin nereye kadar etki edeceğini hesaplayan bir mühendisiniz yok muydu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani, şev yüksekliği 270 metreysen bunun yatayda nereye kadar etki edeceğini, düşeyde de nereye kadar etki edeceğini bir dairesel çizgiyle çizersiniz, nereye kadar etki edeceğini görürsünüz yani.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bu çok zor bir hesap değil yani.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Daha demin verdiğim cevaplardan biri de oydu. Biz zaten bu dizaynları organizasyon kapsamında zaten operasyondan veya finansal kaygı olmadan yapabilmek adına akredite mühendislik firmaları tarafından yapıyoruz. Bu bütün stabilite analizleri, jeoteknik analizler ve uygulama projelerini besleyecek olan bütün parametreler bizim dışımızda, bizim tarafımızdan yaptırılan... Akredite firmalara yaptırıyoruz. Bu dediğiniz bütün analizler mevcut.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Bu şirketler hakkında suç duyurusunda bulundunuz mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Yani onu hukuk...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, henüz bulunmadık. Biz de çalışmalarımızı devam ettiriyoruz. Dizayn firmasından bahsediyoruz herhâlde.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Doğrudur, doğrudur, dizayn firmasından.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yığın iç serimi yapılırken sizi periyodik olarak gelip denetleyen kurumlar var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hangi kurumlar bunlar?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Resmî kurumlarımız da var...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Resmî kurumlardan bahsediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Biz onu liste hâlinde...

Bir slaytı açabilir miyiz, denetleme slaytımız var mıydı?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Gelip “Ne kadar okside cevher yığıyor? Bunun, şev açısı nedir, sıvılaşma oranı nedir? Yakınlarda patlatma yapılıyor mu, yapılıyorsa hangi oranda dinamit veya patlayıcı kullanılıyor?” gibi denetimleri yapan resmî kurumlar var mı, varsa hangi tarihlerde denetim yaptılar, hangi rakamları tanzim ettiler?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – Sayın Vekilim, hem resmî kurumlarımız var hem de -konuşmanın başında da söylediğim gibi- borsa şirketi olduğumuz için...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben resmî kurumlardan bahsediyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ TEKNİK SERVİSLER MÜDÜRÜ ALİ SERT – ...bağımsız kuruluş denetimleri de var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Enerji Bakanlığı yığın iç sahasında oksit cevher serimini denetliyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Hayır, denetlemiyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Denetlemiyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Yığın iç serimini denetlemiyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Çevre Bakanlığı denetliyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Çevre Bakanlığı inşaat faaliyetlerine bakıyor ve maden atık depolamasına bakıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Oksit cevher serimini denetliyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Çalışma Bakanlığı denetliyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Çalışma Bakanlığı da denetlemiyor Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman denetlemiyorlar, denetlenmiyor demek ki.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bizim ulaşabildiğimiz bağımsız teknik raporlarınız 2 tane var.

Biri...

BAŞKAN ATAY USLU – Bence sıradaki arkadaşlara da söz verelim, sonra bir tur sonra size söz verelim; olmaz mı?

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Biri 31/12/2021’de size teslim ediliyor, üç ay sonra 400 metre küp kayma oluyor, altıncı ayda ise siyanür... Yine, 12 Şubatta bize hiç bir şey yok deniliyor, deprem bile hesaba katılmış diye bir bağımsız teknik rapor sunuluyor ve bir gün sonra madencilik tarihinin en büyük kazalarından biri oluyor.

BAŞKAN ATAY USLU – Rıdvan Bey, buyurun...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, sanırım onlar atık depolama tesisi raporları, yığın liç raporları değil.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yok, yok; yığın liçe ilgili değil, bütün öngörülen şeylerle...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Teknik rapor...

BAŞKAN ATAY USLU – Arkadaşlar, şimdi, söz Rıdvan Bey’de.

Rıdvan Bey, buyurun.

RİDVAN UZ (Çanakale) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; biliyorum, gecenin ilerleyen saatleri ama netice itibarıyla orada 9 çok kıymetli hayalleri olan, yarınları için umutları olan insanlarımızı kaybettik; evlatları var, eşi var, ana babaları var. Dolayısıyla burada üzerinde durulan en büyük hadisenin de bu olması lazım. Bu sebeple soruları gecenin ilerleyen saati olduğundan hızlı bir şekilde sormak istiyorum ama öncelikle bu yığın liç alanıyla ilgili devletimizin hangi kurumu, hangi bakanlık; Enerji mi, Çalışma mı yoksa Çevre Bakanlığı mı liç alanını denetliyor yoksa bunların mevzuatta herhangi bir denetleme yetkisi yok, biz şirket olarak mı bunu denetliyoruz ya da bizim “oksit proses” dediğimiz birimimiz mi bunu denetliyor diye soruyorum yani kim denetliyor? Dolayısıyla burada buradan kaynaklı bir kayma olduğu ve 9 can yitirdiğimize göre bu oksit prosesin sorumlu kaç mühendisimiz var, bunların hepsi tutuklu mu; bunu öğrenmek isterim.

İki, bu şirketin, tabii ki bu kaymayla ilgili içindeki siyanür miktarı da önem taşıdığı için... Aslında bu gönüllülük esasına göre değil de dünyada bir siyanür standardı var, bunun da bir belgesi veriliyor. Sizin bununla ilgili bir belgeniz var mı ya da kazadan sonra bir müracaatınız var mı; onu öğrenmek isterim.

Şirketinizin üretim baskısı sebebiyle faz 5 ile faz 6’yı hazırlamada faz 4’ün üzerine “faz 4B” diyerek üretime devam edildiği görülüyor. Dolayısıyla bunun da açıklamasını ayrıca yazılı verirseniz sevinirim.

Hidrojen siyanür için dış ortam hava kitlesi sınır değeri mevcut değilmiş. Dolayısıyla bu projede Amerika Çevre Koruma Ajansı ve New York eyaletinde belirlenen sınır değeri kullanılmış, doğru mudur; bunu öğrenmek istiyorum.

Jeoteknik analizler çok önemli. Radar ve izleme cihazlarının en baştan beri eksiksiz ve tam olması gerekir. İliç'te doğu kanadını gösterecek radar sistemi eksikliği mühendisler tarafından yönetime bildirilmiş ama yönetim "Hâlâ tedarik sürecindeyiz." deyip milyarlarca dolarlık iş yapılmasına rağmen burada bir radar uygulamasına gidilmemiş. İki, "Jeoteknik elemanlar radarın başında." dediniz ve 4 kişiden bahsettiniz. Burada kaç vardiya sistemi çalışılıyor? Dolayısıyla eğer 4 mühendisiniz var ise bu 4 mühendis arkadaşın demek ki gece vardiyası yok dolayısıyla gece radarlar izlenmiyor, bunun da büyük bir sıkıntı olduğunu düşünüyorum.

Yığın liç alanında liçten sorumlu birim oksis proses ama sorumlu müdür ne asli ne de tali kusurlu bulunmuş dolayısıyla buradaki müdürünüz ve mühendisler kaç yıldır çalışanlar? Burada söylenen doğruysa buranın müdürü dört aylık bir arkadaşmış, o da izinliymiş dolayısıyla ondan öncesi ve o günkü prosten sorumlu bulunanlar neden burada asli ve kusurlu suçlu değil? Çünkü tamamen onların alanı oluyor bu iş. Dolayısıyla burada bir de ciddi olarak madendeki mühendislerin -siz de az önce zikrettiniz- "junior" mühendis yani yeni mezun...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Asistan mühendis, yeni mezun.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Asistan mühendis olduğu söyleniyor. O şirkette çalışanların da söylediği bir şey var "Tecrübeli mühendisler maaş yüksekliğinden dolayı işten çıkarıldı, yerlerine bu arkadaşlar alındı." deniliyor. Bununla ilgili bir cevap isterim.

Yüzde 20'lik bir büyümenin neden olacağı tehlikenin göz önünde bulundurulması gerekirken konteynerlerin yerleştiği yer risk analizlerinin doğru yapılmadığını gösteriyor yani şirket risk analizlerini doğru yapsaydı bugün oradaki 5 canımız hâlâ konteyner içinde olmazdı.

Yığın liçlerinin dizaynı Amerikalı "GRE" isimli firma tarafından yapılmış. Şimdi soruyorum: GRE tarafından sahadan sürekli olarak numune alınarak büyümenin sağlıklı olup olmadığına dair elinizde veri var mı, yok mu? Varsa bunun da tarafımıza iletilmesini talep ediyorum.

Bilirkişi raporlarında yer alanların ifadelerinden okuduğumuza göre, olaydan yarım saat önce bütün yetkililerinin yer aldığı bir toplantı yapılmış ama bu ana çatlaklar hiç konuşulmamış. Gözle bu kadar görülen bir çatlak varken aciliyeti olan bir toplantıda bunlar niye konuşulmadı?

Radarda 20 ila 40 milim hız ve deplasman hareketi olduğunda şirket herkese mail atarken seviye 50 milim olunca tamamen alan boşaltılıyormuş ama radarda 50 milim görülmesine rağmen kimseye bilgi gitmiyor ve açık alanda patlatmalar devam ediyor; bunu da merak ediyorum.

Liç sahasının kayması olayının ardından yapılması gereken siyanür ve ağır metal analizlerinin güncel hâli tarafınızda var mı? Var ise bunu da lütfen görmek isteriz.

Siz bağımsız bir bilim kurulu oluşturup düzenli olarak toprak, hava ve su numuneleri alarak sonuçları şeffaf bir şekilde kamuoyuyla şimdiye kadar neden paylaşmadınız?

Kriz yönetimi sunumu yaparken 12.00 ila 12.15 arası patlama işlemlerinin yapıldığını konuşmuştuk. "1.700 metre uzaklıkta bunun bir etkisi yok." dediniz. Bu konuyla ilgili de daha sonra detaylı bir açıklama yaparsanız sevinirim.

Aldığınız “ÇED Olumlu” raporundan beş ay sonra yani “ÇED Olumlu” raporu alıyorsunuz ama 27 Mart 2020’de ilk kayma ve kaza oluyor. Hemen dokuz ay sonra da bir liç sahası patlamasıyla 8 metreküp çözelti siyanür çevreye yayılıyor. Tüm bu kazalara rağmen neden hâlâ bu büyük kazaya sebebiyet verecek tedbirleri almıyorsunuz? Çünkü kazalar peş peşe gelmeye başlamış.

Faz 5’in inşaatı bitmeden cevhere yer olmadığı için 4 fazın üstüne ekleme yapılıyor. Patlamanın ana nedenlerinden biri de 27’nci liçten sonra proje bitmesi gerekirken üretim baskısı nedeniyle devam ettiği söyleniyor. Bununla ilgili bir bilgi talep ediyoruz.

Kaza oksit bölümünde oldu fakat oksit müdürleri ve sorumlu mühendisleri bırakıp açık ocak mühendisinin tutuklanmasının, ayrıca kaza anında denetimde olan Jonathan Holden, Allen Morris’in kusurlu bulunmamasının sebebini bir kez daha soruyoruz.

Dünyanın başka bir yerinde böyle bir kaza meydana gelse yani Amerika, Kanada veya Arjantin’de böyle bir kaza meydana gelse sizin şirketinizin çalışma izni iptal edilir mi, iflas ettirilir misiniz ve bunun sorumluluğunu nasıl ödetirler? Bunu merak ediyorum çünkü Türkiye’de bu kadar art arda kazanın arkasından oldukça rahat bir çalışma alanı daha gördük. Bunun da sebebini sormak isterim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım,

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, hızlıca cevaplıyorum: Mevzuatla ilgili meseleye... 2017 yılından itibaren yaygın liç alanı Maden Atıkları Yönetmeliği’ne tabidir.

Tutuklularımızla ilgili hemen bilgi vereyim. Bildiğiniz üzere, oksit operasyonunun tamamı, Kıdemli Operasyon Başkan Yardımcımız Jain Guille, bunlar ilk başta tutuklanmıştır. Şöyle de bir yanlış algı oldu: “Sadece asistan mühendis tutuklandı.” Hayır, oksit operasyon biriminin tamamı tutuklandı, bütün mühendisler. Bunun yanı sıra Jain Guille, tutuklandı, kıdemli jeoteknik başmühendis tutuklandı, ikinci günü sahada olan maden mühendisimiz tutuklandı. Bilirkişi raporundan sonra, bilirkişi raporunun dizayndaki eksiklikleri tespitinden sonra oksit operasyon birimimizdeki arkadaşlarımızın bir kısmı adli kontrol şartıyla, bir kısmı kusursuz bulunarak tahliye edildi. Onun yerine iş sağlığı ve güvenliği mühendisimiz tutuklandı. Maden bölümünde çalışan İki patlatma mühendisimizin çok hatalı bir şekilde tutuklandıklarını düşünüyoruz. Ayrıca, proje müdürümüz -yabancı- Shaun Schwartz tutuklandı.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Oradaki müdür, dört aylık müdür mü?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Oksit Operasyon Müdürü mü? Yaklaşık altı aydır bizimle.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – O da genç mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şimdi, şöyle: Oksit Operasyon belirli dönemlerde Sülfite Operasyon Müdürlüğü altında yapılmış, daha sonrasında ayrı bir müdürlük olarak değerlendirildi. Genç bir arkadaşımız değil, sanırım 40’lı yaşlarda diye biliyorum. Devrim Hanım...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – 2005 mezunu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – 2005 mezunu.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Ondan önceki arkadaş ne kadar orada müdürlük yaptı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ondan önceki arkadaşımız çok uzun yıllardır bizimleydi -yurt dışına gitti- yedi yıldır bizimleydi.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Yeni gelen arkadaşın tecrübesi neydi? Böyle önemli bir liçten sorumlu alana atanan arkadaşın tecrübesi neydi? Hangi firmadan geldi? Daha önce nerede çalıştı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Evet, şimdi ona Devrim Hanım...

Buyurun Devrim Hanım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Uygunluk değerlendirmesi yaparken insan kaynakları tarafı davranışsal, sosyal tarafa bakar. Teknik olarak sorumluluğu yürütüp yürütemeyeceği konusuna -Hüseyin Bey özelinde söylüyorum- operasyon direktörü, operasyon başkan yardımcısı mülakatları sonucunda karar verildi.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – İzinde miydi bu arkadaş olay anında?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Doğru, izindeydi, evet.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Ama orada sorumlu bir müdürümüz...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Başmühendisimiz vardı efendim.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Kim başmühendis?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Murat Bayraktar ismi.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Murat Bayraktar vardı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yaklaşık on üç yıldır da bizimle Murat Bayraktar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Evet, doğru.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Jeoteknik biriminin 4 kişi vardiya sistemi...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Deneyimi kaç yıl diye onu söylemediniz arkadaş'a.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – 2005 yılı mezunu, CV'sine bakarak bir yıl söyleyebilirim ama Hüseyin'in mezun olduktan sonra çalıştığını biliyorum sürekli, yaklaşık yirmi yıla yakın bir tecrübesi var.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Sizin firmada mı çalışıyordu yine.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Hayır, hayır, bizde değildi.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Daha önce bizim farklı madencilik firmalarında çalışıyordu efendim.

Şimdi, bir organizasyon yapımız var. Operasyon Başkan Yardımcısı Jain Guille en üstte, o tüm operasyonun idarecisi, altında operasyon direktörümüz var, onun altında müdürlüklerimiz var; müdürlüklerde müdür, başmühendis, kıdemli mühendis, şef; onun haricinde, mühendislerimiz, altında asistan, yeni mezun dediğimiz asistan mühendislerimiz; onun altında “supervisor”lerimiz, kıdemli “supervisor”lerimiz, bu şekilde bir organizasyon yapımız var efendim.

Devam edeyim. “Jeoteknik birimi 4 kişi, vardiyalı mı çalışıyorlar?” Efendim, bunu ilk başta da özellikle vurgulamak istemiştim ben Sayın Vekilim: Şimdi, bu kısım da insan katkısını olabildiğince azaltmaya çalıştığımız bir kısım. 2022 olayından bahsettik. Hemen bu konudaki tetikleyici eylem planlarımız güncellenmiş, bu izleme araçlarına, jeoradara bir önceden uyarı sistemi tanımlanmış, bunlara uzaktan erişim sağlanmış. Maalesef o elektronik postadan da anlıyoruz ki “Evet, buraya gidip çimento dökebilirsiniz, ben buraya erken uyarı sistemi tanımladım.” maalesef ki bu tanımlanmamış. Aslında yığın liç alanı jeoradarın en net gördüğü alanlardan biri.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Gece radarda mühendis var mı, takip ediyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, erken uyarı sistemi var ve uyarı geliyor, belirli kriterlerde ayarladığınızda.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Uyarı kime gidiyor ve neden gönderilmemiş?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Herkese gidiyor efendim.

Şimdi, bunun birden fazla seçeneği var, belirli bir alana ayarlayabilirsiniz, küçük bir noktaya ayarlayabilirsiniz, belirli bir hızın altındaysa sadece 3 kişiye, 4 kişiye gidip uyarı verebilir, belirli bir hızın üzerine çıktıysa bütün şirkete gidebilir.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Bütün şirkete mi geldi uyarı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, maalesef ki yığın liç alanına erken uyarı sistemi tanımlanmamış.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Neyi konuşuyoruz ki o zaman sabahtan beri yani?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – E, o zaman neyi konuşuyoruz?

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Yığın liç alanında uyarı sistemi yoksa... En tehlikeli alan orası. Yani siyanürün olduğu, kaymanın olduğu, eğimin olduğu... Yani biz boşuna konuşuyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bu savcılıkta da oldukça tartışılmış bir unsur, ifadelerde de var, sanırım, yanlış hatırlamıyorsam bilirkişi raporunda da var. Bu, ciddi bir kusur olarak kendisine atfedilmiş bir husus.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Kendisine değil, şirkete atfedilmesi gereken bir şey.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bakın...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Şirket o alanı, liç alanını izlemez mi ya?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – İzliyor efendim. Buradaki o...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – “Uyarı sistemi yok.” diyorsun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – E, yani uyarı sistemi...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Uyarı sistemi olsa bugün bu kaza olmayacaktı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Neden devre dışı bırakıldığını bilmiyoruz.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Yani bu mecburiyet değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yasal bir mecburiyet değil, onu soruyorsanız.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – İnsani bir görev.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır. Bizim şirketimiz için evet, bütün alanlarına, izlediği alanlara erken uyarı sistemi kurması gerekmekte hem kendisi için...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Şirket kurmadı yani.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – “Şirket kurmadı.” değil efendim, kıdemli jeoteknik mühendisin bunu devre dışı bıraktığını görüyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK – Kurulmuş olan bir sistem var aslında.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Kurulmuş bir sistem var şirket tarafından, bunun devre dışı bırakıldığını görüyoruz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Kim bırakmış?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Kıdemli jeoteknik mühendisi.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Sebebi ne?

CUMHUR UZUN (Muğla) – Nasıl açıklıyor bunu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yani bunu açıklayamıyoruz biz de.

CUMHUR UZUN (Muğla) – Kendisi nasıl açıklıyor, kendisi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, yani kendi attığı elektronik postada diyor ki: “Çatlaklar çimentoyla kapatılabilir, çalışma yapmayın. Buraya erken uyarı sistemi kurdum şu an.” Demek ki öncesinde kurmadığını biz oradan çıkarımda bulunuyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu bir çıkarım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Çıkarım, evet.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Şirket şimdiye kadar oraya bakmamış mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Kendi beyanında bu var. Bunu kurma yükümlülüğü de kendisine ait.

Devam ediyorum diğer sorularla...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu jeoradar verilerini izleyen ve takip eden birimleriniz hangisi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, jeoteknik birimi, o da operasyon direktörlüğüne bağlı, oraya raporluyor bu kısmı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani onu çapraz kontrol ettiğiniz bir mekanizma yok mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, dediğim gibi, bu olabildiğince yazdığımız TARP’larla, danışmanlarla... İnsan etkisi olabildiğince minimize edilmeye çalışılmış ancak maalesef ki böyle bir olayla karşılaşıldı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani şöyle, şimdi, tabii, burada üzerine konuştuğumuz jeoteknik mühendisi şu an tutuklu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tutuklu efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tutuklu olduğu için kendisini savunma gibi bir durumu da burada olamadığından hareketle soruyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, biz tespitlerimizi anlatıyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani neden erken uyarı sistemini kapatsın ki?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Nasıl, niye kapatsın erken uyarı sistemini?

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Siyanür var orada ya.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Neden kapatsın?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bunun bir açıklaması bizde yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bunu şunun için söylüyorum: Yani netice itibarıyla birini suçlamadan önce de bir davranış biçiminde bulunduğunu söylüyorsunuz, aslında iddia ediyorsunuz, o iddianın temelini teşkil edecek başka verilerle de onu desteklemeniz gerekir yani yoksa burada kendisini savunamayacak birinin üzerine bütün bu yükü...

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Prosesten sorumlu kimse var mı burada?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bütün bir yükü ona... Öyle bir meselemiz yok, biz tespitlerimizi söylüyoruz, bunlar savcılık dosyasına girmiş meseleler...

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Bu proses alanıyla ilgili burada bir yetkili, sorumlu var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – “Oksit proses müdürlüğü” adı altında tabii ki çok sayıda...

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Hayır, burada arkadaşımız var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Burada yok efendim. Zaten yeni tahliye oldular pek çoğu.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Peki, yani bu arkadaşlar demiyor mu oranın izleme takip sistemi var veya yok diye. Esas sorumlu değil mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şimdi, onlar da jeoteknik biriminden bilgi bekliyorlar. Tam tersine, çok ciddi şekilde kızgındılar. Yani “Böyle bir alana bizi sokuyor, ‘Buraya çimento dök.’ diyor. Biz kendi çabalarımızla, işte, aslında tetikleyici eylem planımızla da...”

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Peki, demiyor mu “Arkadaş, burada siyanür var, burada çevre var, insan var. Burada bu takip sistemi neden sorulmaz, kullanılmaz?”

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, bunu şöyle yorumlayabiliriz: Örneğin bir çatı uzmanınız var ve size diyor ki “Çatı çökmeyecek. Sen girip odada birtakım işlemlerini yapabilirsin, yukarıyı sağlamlaştırabilirsin, biraz çimento dök.” siz emin olamıyorsunuz, odayı boşaltmışsınız ama yine birkaç ekibiniz giriyor kontrol etmek için. Ne oluyor? Siz odaya ulaşımı kesmişsiniz, siz birtakım önlemler almaya çalışıyorsunuz ama bir de üzerine yazılı olarak size diyor ki: “Hayır, bir tehlike yok. Bu çatıyı sen biraz onar, ben buraya erken uyarı sistemini de kurdum. Merak edecek bir şey yok.” Derken çatı çöküyor. Bu böyle bir örnek.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Peki, çatı uzmanı yapıyor. Biz inşaatçıyız, çatıyı yapıyoruz da, müteahhit sorumlu bu işten, şirket sorumlu. Yani taşeronla verdiğim bir mühendis sadece bu işten sorumlu olmuyor. Demek ki komplike bir sorumluluk var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Biraz önce ifade edildi, Enerji Bakanlığı yığın liç sahasındaki serimi denetlememiş, Çevre Bakanlığı denetlememiş, Çalışma Bakanlığı denetlememiş, Çevre Bakanlığına bağlı ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Başkanlığı var, yani görevi nihai ÇED raporundaki faaliyetlerin, ÇED raporunun uygun bir şekilde yapılıp yapılmadığını denetlemek, bu yapılmamış.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, şimdi, “Denetlemedi.” demek doğru olmaz, bunun bir yönetmeliği var, bunun akredite firmaları var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Resmî kurumlar diyorum, bakanlıklardan bahsediyorum, denetlediler mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Resmî kurumlar için diyorum. Su yapıları denetim firmaları var...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bakın, benim “resmî kurum”dan kastım bakanlıklar. Bakanlıklar yığın liç sahasındaki oksit cevher serimini denetledi mi, denetlemedi mi? Denetliyor mu, denetlemiyor mu? Sorum bu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – İnşaat aşamasını denetliyorlar efendim. Mevzuat bu çünkü.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sonrasını...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Dizayn projesini denetliyorlar, yine bu da onların kapsamında.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani şev açıları doğru mu, değil mi, denetliyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Ayrıca rutin denetimler de yapıyorlar. Tabii, bakarız şimdi. Denetim raporlarını inceleyelim yani yığın liçle ilgili bir şey var mı, yok mu ama mevzuat gereğince yapacakları meseleler belli. İnşaat aşaması...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Sayın vekilim, çok özür diliyorum, bir açıklama yapayım.

Şimdi, bakınız efendim, 2018’e kadar zaten bu konuda aslında bir mevzuat düzenlemesi yok. Onun için de 2018’den önce yapılan bizim yığın liç bütünde şirketin uluslararası kendi kriterlerine göre, tecrübesine göre yapılıyor. Sonraki aşamada Türkiye de mevzuat oluşturuyor. Aslında bu konu

Türkiye’de daha yeni mevzuata giren ve yeni gelişen bir sistem. Buna rağmen, evet, Bakanlığın ilgili birimleri zaman zaman geliyorlar, bu konudaki projelere uygunluğu denetliyorlar aslında. Yani Çevre Bakanlığından birçok denetim geldiğini görüyoruz. Hatta Çevre Bakanlığı adına akredite şirketler...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bilgi tam olarak doğru değil. DSİ’nin sorumluluğu var Maden Atıkları Yönetmeliği çıkana kadar.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ BAŞHUKUK MÜŞAVİRİ RAMAZAN ARITÜRK - Ne kadar sorumluluğu var efendim?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, nasıl bir denetim, bakınız, Allah aşkına, şeyim şu: Bir yandan faz 4B’nin uygulama projesi onay süresini Çevre Bakanlığının bir biriminin içinde yürütüyorsun, bir yandan da sizin 2021 yılı nihai ÇED Raporu’nuz Çevre Bakanlığının başka bir biriminde yürüyor. İkisi birbiriyle uyumlu değil ve neticede ikisi ayrı ayrı onaylanıyor. Sonuçta faz 4B’nin uygulama projeleri 2021 yılı nihai ÇED Raporu’na uyumsuz olarak -sahadaki işlemler- devam ediyor. Ne demek bu? Bakanlıklar kendi içinde bile bunu yapmıyor. Kaldı ki Ahmet Oğuz diye bir Yönetim Kurulu Üyeniz var, kendisi hem Çevre Bakanlığında, daha önce bu Anagold Madencilik’in altın sahasının İDK’sinde bulunmuş Çevre Bakanlığı yetkilisi olarak. Sonra Anagoldun verdiği ÇED raporlarının yaptırıldığı SRK adlı firmada da görev almış, sonrasında da Anagoldun Yönetim Kurulu üyesi. E, şimdi, bu durumda kendisi burada sizin 2021 yılı ÇED sürecini Çevre Bakanlığında yürüttüğünüzü ama aynı anda da onaylanmış olan Faz 4/B’nin uygulama projelerinin o nihai ÇED raporuna uyumlu olmadığını bilmiyor mu? O bilmiyor. Hadi, o diyelim bir şekilde bilmiyor, buna tabii, inanmak mümkün değil ama ya, Çevre Bakanlığı nasıl bu durumun farkında değil? Nihai ÇED raporunu ayrıca izlemesi ve o ÇED raporuna uygun iş yapılıp yapılmadığını denetlemesi gereken ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Başkanlığı var Çevre Bakanlığında, o da görevini yapmıyor ve burada diyorsunuz ki: “Çevre Bakanlığı denetimi yapmış olmalıdır.” gibi bir ifade... “Acaba yapmış mı bir bakalım.” diyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yok, efendim, öyle demiyoruz.

İnşaat sürecinin denetim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Fiyasko yani tam bir fiyasko.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, şimdi, inşaat süreci boyunca su yapıları denetim firması ki akredite firmadır, 7/24 sahada kalıp Bakanlığa raporlamaktadır. Onun haricinde dizayn raporu da yine Bakanlıkça onaylanmaktadır.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Dizayn raporundaki yığın iç sahasının mevcut kapasitesi ile 2021 yılı nihai ÇED raporundaki mevcut kapasiteniz farklı. Bunu anlatmaya çalışıyorum, 2014 yılındaki nihai ÇED raporlarındaki 73 milyon ton kapasite 2021’de 58 olarak tanımlanmış.

RİDVAN UZ (Çanakale)– Sayın Başkanım, yetişmeyen soruları tutanaklardan verip cevaplarını yazılı olarak alabilir miyiz efendim?

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, arkadaşlar, şimdi şunu yapalım: Bu soruları alalım ama Rıdvan Bey’in cevaplamadığınız soruları varsa öncelikle Rıdvan Bey’in sorularını cevaplayalım. Sonra ardından -Mervan Bey’in şu anda yeni sorduğu sorular için de söylüyorum- Mervan Bey var, Mustafa Bey var. Biz de bu soruları tekrar çıkartalım, ayrıntısıyla firmaya soralım. Bir on-on beş gün süre verip bayram arası gibi...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Benim de var.

RIDVAN UZ (Çanakkale)– Tutanakları teslim edelim, sorularımız net algılsın, onları da yazılı olarak vererseniz bizim için kıymetli olur.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bizim sorularımızın çoğu yanıtlanmadı çünkü.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tabii, efendim, yazılı olarak veririz.

BAŞKAN ATAY USLU – O zaman Mervan Bey’e söz verelim.

Mervan Bey, buyurun.

MERVAN GÜL (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni gününüz de hayırlı olsun inşallah.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bu arada Dünya Çevre Günü’ne girdik.

MERVAN GÜL (Siirt) – Dünya Çevre Günü’müz de hayırlı olsun.

Tabii ki bizim buradaki ana amacımız insandır. Keşke orada o insanlarımız vefat etmeseydi, hâlen toprağın altında kalmasaydı. Ve bu bir gerçek ki insanın olduğu yerde illaki kazalar olur, bu kaçınılmaz ve nitekim Zonguldak’ta olan kaza gibi. Bu olur ama bizim âcizane sizden böyle samimi bir şekilde istediğimiz şey bu. Hani, bizim burada derdimiz sizi böyle yargılamak, sorgulamak değil, bizim buradaki ana amacımız bundan sonra insan kaynaklı kazaların olmaması, bu tedbirlerin alınması; bizim ana hedefimiz budur. Onun için, hani Allah için bize samimi cevap verin; hani olay nedir, nerede sıkıntı yaşanmış, ne olmuş; bunlara cevap verin çünkü bakın biz burada 2 tane jeoloji mühendisi kardeşiniz varız ve inanın ki böyle konuştuğunuz zaman içimizde bazen böyle... Yani sıkılıyoruz ya. Mesela orada diyorsunuz ki: “Çimento basacağız.” Ya, azizim, orada zaten yapay bir heyelan oluşturuluyor ve oraya sen çimento bastığın zaman bunu çözemiyorsun. Bunun tek çözümü, bakın, tek çözümü, bir, orada suyu kesmendir, silüsyonu kesmendir, suyu bertaraf etmendir yani ancak bununla çözersin veya set yaparsın bunu önlersin. Yoksa haydi ben oraya çimento basayım, şey basayım; yok.

Bir de bizim özellikle hem sizden önce, bir de kamu kurumlarından aldığımız bilgilere göre projeye uyulmamış, bakın yığın liç şeyinde projeye uyulmamış. Zaten sen projeye uymadığın zaman al sana ikinci sıkıntı, al sana sıkıntı. Ve tabii, sizce de bu projeye uyulmuş mudur, uyulmamış mıdır? Biz buna samimi bir şekilde sizden cevap istiyoruz.

Bir de burada daha evvel bir akma olmuş. Sizin jeoradarlarınız, oradaki teknik heyetiniz bu akmayı gördü mü, görmedi mi, önceden sezdi mi, sezmedi mi? Bunları sizden istiyoruz.

Bir de saat sekizde çatlakları görüyorsunuz, zaten çatlak diyor ki: “Ben geliyorum.” açık bir şekilde size ifade ediyor bunu. Yani sen bunu gördüğün zaman bir kere acil bir planının olması lazım. Tamam, Allah sizden razı olsun, o 50 kişiyi sahadan o gün göndermişsiniz, güzel ama aşağıda bulunan insanlar niye duruyor? Yani öyle bir plan da olması lazım. Öyle bir olayda ben sahayı nasıl boşaltacağım? Elbette gene teknik heyet gidip inceler nasıl bir önlem alacağız, ne yapacağız diye. Oradaki en önemli etkenlerden bir tanesi, bakın, başta söylediğim gibi, o liç sahasını sıvılaştırmak yani o sahayı bir an evvel bertaraf etmek. Tabii, burada ben bunu düşünüyorum, kendi düşüncemi söylüyorum ve nitekim gelip sahada da gördüğümüz zaman o daha evvelki akmadan dolayı böyle bir şeyinin olmamış. Yani böyle bir akmanın olacağını oradaki teknik heyet tahmin edememiş, ben böyle düşünüyorum. Bazen de bu soru aklıma geliyor yani cesaret edip diğer şarteli indirmemiş.

Mesela, bizim elektrik şeyinde bizim acil butonumuz var, herhangi bir tehlikede acil butona dokunmak lazım. O acil butonunun özelliği nedir? Direkt sistemi kapatmaktır. Nitekim böyle bir durumda da yani ciddi bazı uyarıların yapılması gerekiyordu. Bakın, burada da tehlike var, her an için

her şey olabilir; onun için hem sahayı terk edin hem gerekli olan tedbirleri alalım. Mesela, burada biz bunu görmedik, göremiyoruz ve nitekim sahada yapmış olduğumuz incelemelerde biz bunu görmedik. Nitekim orada toprak altında kalanlardan bazılarının aileleriyle yapmış olduğumuz görüşmelerde biri şunu söyledi: “Telefon görüşmesinde ben özellikle kocama sahayı terk etmelerini söylediğimde ‘Ya, bize daha bilgi gelmedi, yani bize sahayı terk edin diye herhangi bir şey gelmedi.’ dedi.” Yani onun için, bizim ısrarla sizden istediğimiz, orada bir kusur varsa samimi bir şekilde söyleyelim çünkü bizim ana hedefimiz bundan sonra bu tür kazaların yaşanmamasıdır.

Bir de olası bir afette yani oradaki elemanların nasıl hareket edeceği veya eğitim veriliyor mu, verilmiyor mu, bilmiyorum yani... Ben diyorum ki böyle bir sahada bunların da eğitilmesi gerekiyordu yani böyle bir eğitim verilmesi gerekiyordu. Sonuç olarak, oradaki eksikleri bize böyle samimi bir şekilde söyleyin, ben bunu söylüyorum.

Afet esnasında gerek valilik olsun gerek diğer kamu kuruluşları olsun gerçekten onlara da teşekkür ediyorum. Krizi iyi yönetmişler, bakın, orada krizi iyi yönetmişler çünkü öyle bir afette mesela 9 canımız toprak altında kalmış yani Allah korusun, daha değişik şeyler de olabilirdi. Bir tarafta mesela siyanür var, diğer tarafta canlar toprağın altında yani infial de olabilirdi; gerçekten krizi iyi yönetmişler. Bir de hele o setlerin yapılması, DSİ’nin o setlerinin yapılması; ben onları çok güzel gördüm. Onlar olası bir yağıştan dolayı da o akan madenin, akan suyun Fırat’a akmaması için gerekli önlemleri, gerekli tedbirleri almışlardı. Bu gerçekten çok güzeldi. Gene, huzurunuzda oradaki teknik heyete de teşekkür ediyorum özellikle kriz esnasındaki çalışmalarından dolayı, çabalarından dolayı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Biz de teşekkür ederiz efendim buradan.

MERVAN GÜL (Siirt) – Teşekkür ediyoruz.

Allahuteala bir daha bu tür vakaları bize yaşatmasın.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hızlıca başlayalım.

Buyurun Ahmet Hocam.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Başkanım, ben bir aydınlatma bilgilerini, bilimsel gelişmelerle bilgi vermek istiyorum da.

Şimdi, öncelikle biraz önceki konulardan bir tanesinde üst üste “Ya, işte o konteyner neden orada durdu? Riskli bir alanda neden tutuldu?” gibi bir eleştiri oluyor. Bütün bu stabilite hesapları, yapılırken normalde literatürde 5 tane yöntem var. Bu 5 tane ayrı metotla stabilite hesapları yapılıyor. Özellikle şev stabilite hesapları bu bir de yenilme-yıkılma riski olarak ikinci kez bir parametreyle tekrar hesaplanıyor.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Hocam, ya, yıkıldı mı orası, yıkılmadı mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Yok, ben başka bir şey söylüyorum.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Yok, yok, yıkıldı mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Evet.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Demek ki hesap yanlış.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Ama bir sözümü bitirmedim ki. Siz çok güzel bir şey söylediniz...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Ama hesap yanlış.

Hocam, biz burada madencilik dersine giriş yapmıyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Estağfurullah. Sadece bu çok farklı bir konu da. Yani dolayısıyla o da şudur: Şu anda...

RIDVAN UZ (Çanakkale) – O çalışanlar o gün mesajla davet edilmiş, vardiyası değil, çalışma günü değil, adamlar gelmiş, orası gösterilmiş, oraya girmişler ve ölmüşler.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Benim söylemek istediğim...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, öyle bir durum yok, öyle bir durum yok. Dışarıdan çağırılan bir çalışan orada yok.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Dışarıdan değil, o gün vardiyası yok ama vardiyaya çağırılmış. Esra'nın babası, isim de veriyorum.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Hayır, öyle bir durum yok.

Bakın, insan kaynakları direktörümüz de burada.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Efendim, 2 kız kardeşin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Osmaniye Kadirli'den.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Şaban Bey'in.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Evet, ne dedi Şaban Bey'in... “O gün çalışma günü değildi, mesaj geldi. Eşim kalktı, gitti, yer gösterilmiş; orada rahmetli oldu.” dedi.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Çöpler firması mı çağırılmış? Çünkü bizim böyle bir talebimiz yok hiçbir çalışan için. Orada bir yanlış anlama var, onu düzeltelim.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – O zaman öteki firma çağırırdı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Şimdi, belki kendi firmasıdır efendim. Bizim çalışanlardan böyle bir talebimiz yok.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI DR. AHMET ŞAHİN – Ridvan Vekilim, benim burada söylemek istediğim sadece bu hesaplarla ilgili. Şev stabilitesi hesapları sonuçta yer bilimleriyle uğraşan ve inşaat mühendisleri, jeoloji mühendisleri, maden mühendislerinin en temel mühendislik konularından, başlıklarından bir tanesi. Bununla ilgili normalde hesaplar, güvenlik hesapları yapıldıktan sonra artık o güvenli kabul edilir. “Onun sağına şunu koymasaydık ya bu ihtimal vardı.” diyerek... Çünkü o ihtimaller yeterli kabul seviyesine inmiştir ki kuzey tarafında çok daha büyük insan sayısı ve çok daha büyük mali ve çevre riskleri zaten var orada. Dolayısıyla bu hesap metotları değişmeye başladı, son on beş yılda artık bu hesap metotları, madenlerdeki bu klasik metotlar yerine sonlu elemanlar programları sayesinde onların getirdiği kolaylıkla beraber gerilme deformasyon programları devreye girdi. Dolayısıyla bu şu anda hâlen literatürde konuşulan, yavaş yavaş değişim süreci var. Yani dolayısıyla çok önemli, ciddi, zor bir konuyu tartışıyoruz. Bir de sizler geleceğe dönük diğer sektörde, Türkiye'deki maden sektörüne yeni çözümler üretmek üzere bu toplantıları yapıyorsunuz, sadece mevcut olayı tartışmak değil.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Allah bir daha yaşatmasın.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Bu proje hesabı yapılırken güvenlik katsayısı kaçtı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Güvenlik katsayıları normalde depremlı durumda, işletme durumunda, uzun vade durumunda hepsinde ayrı ayrı. Normalde statik durumda 1,5’tur; 1,2’dir. İşletme anında maksimum deprem yani 2400 jüllük depremde, gelecek depremde ise 1’e kadar düşer.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Burada kaçtı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Burada normalde kullanılan metot o çok klasik eski metot olan “limit denge” dediğimiz hesaplar kullanılmış.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Buradaki güvenlik katsayısı kaçtı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Güvenlik katsayısını zaten 2 türlü... 2007’den önce kullandıkları katsayılar farklı, 2017’den sonra kullandıkları katsayılar farklı. Hatta bizim yönetmeliğimizde olmayıp Amerikan yönetmeliğinde olan deplasman analizlerini de yapmışlar. Hesaplar konusunda birtakım hesapları koymuşlar, bunlarla ilgili...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) – Güvenlik katsayısı kaç? 1,3 mü, 1,5 mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ JEOTEKNİK DANIŞMANI AHMET ŞAHİN – Bir tane katsayı yok. Statik durumda 1,5’i kullanıyor, işletme sürecinde yani kısa vadede ona 1,2 kullanıyor. Çok uzun vadeli, kapanma sürecinde, artık her şey bitti, burayı kapattınız yönetmeliğe göre, “closure” dediğimiz, üstünü membranladınız vesaire, onda da çok yüksek deprem, 7,5’luk depremin geldiği durumda 1’e kadar düşürüyor yani eski metotlarla yapılmış. Şu anda güncel hesap metotları var, bunları da sizler tabii, gündeminizi oluştururken sadece bir şey olarak...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu yığın liçinin kaymasının yaşandığı günde serilmekte olan oksitli cevher Kartaltepe Madencilğin Çakmaktepe sahasına getirdiği oksitli cevher mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yok efendim, o Kartaltepe...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Anagoldun mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Anagoldun cevheri.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Nasıl ayırt ediyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – O gün hiç serim yapılmadı efendim. Efendim, Ayşenur Hanım bakarken ben hemen Mervan Vekilimin bir iki...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Son bir haftada serim yapılan oksitli cevherin hangi maden sahasına, hangi gün, ne kadar oraya serildiğinin bilgisini de talep ediyorum, yazılı olarak da verebilirsiniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Verelim efendim.

Mervan Vekilimin birkaç...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu yığın liç sahası denetlendi mi, denetlenmedi mi? Böyle siz şahsen muallakta...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Yok efendim, muallakta değilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Onayın tahlillerini, raporlarını, yığın iç sahasına oksitli cevher serimi yapılan prosesle ilgili raporları da istiyorum; yoksa “Yok, denetlenmedi.” diyeceksiniz, denetlendiyse de raporları vereceksiniz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Peki efendim.

Efendim, hemen, çok hızlıca değinilmemiş birkaç sorudan da bahsedelim.

BAŞKAN ATAY USLU – Daha konuşacak arkadaşlar var ama özellikle Gamze Hanım sorularına cevaplar istiyor. Diğer arkadaşlar ayrıldı.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Başkanım, ben de konuşayım, ondan sonraya hazırlansınlar.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun Mustafa Bey.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Sayın Başkanım ilginize, alakanıza, demokrat yapınıza çok teşekkür ediyorum; sabahdan beri sabırla, büyük bir heyecanla, büyük bir metanetle bütün arkadaşlarımıza söz verdiniz, bütün arkadaşlarımızı çok büyük sevgiyle dinlediniz.

Bu Komisyonunda Erzincanlı 2 arkadaşız ama İliçli olan bir tek ben varım. O nedenle, konuşmalarına bu ölçüde bakmanızı önemle rica ediyorum.

Bugün 8’inci toplantımızı yapıyoruz ve bugün de gerçekten şirket yetkililerinin görüşlerini, düşüncelerini Meclisimiz ve yüce Parlamento ve Komisyonumuz dinlemekte; iyi niyetli, ciddiylet hazırlanmış. Gerçekten insani bir hassasiyetle Komisyonumuz çalışmalarına devam ediyor. Burada hiçbir milletvekili arkadaşımızın kişisel bir konusu yok, hepimizin amacı bundan sonra... Can İliç’te, can Erzincan’da şu anda biz buradayken 9 canımızdan ne yazık ki 5’i hâlâ toprak altında. Kendinizi İliç’e koyun, kendinizi bu anne-babaların yerine koyun. Bir arkadaşımız söze başlarken bu 9 candan bahsetti, Cengiz Bey’e teşekkür ediyorum ama hiçbir arkadaşımız konuşmasına başlarken “Biz çok üzgünüz. Bu canlardan dolayı en ufak ihmalimiz varsa yüce heyetinizden özür diliyoruz.” deme nezaketini sizlerden gerçekten bir İliçli olarak büyük bir heyecanla beklerdim. Bunu bile bizden esirgeme durumunda olduğunuz, bu beni gerçekten son derece üzmüştür. Bizim Komisyon olarak kimseyi suçlamak gibi bir derdimiz yok ama kimseyi aklamak gibi de bir derdimiz yok. Bizim Erzincanlı olduğumuzu, İliçli olduğumuzu ve yüreğimizin yandığını bilmenizi isterim. Hukuk devletinde kişilerin suçu ispatlanıncaya kadar da herkes suçsuzdur ama ben isterdim ki burada bu sunuşu yaparken -gerçekten bir şey söyleyeyim- bu Ali Sert kardeşimizin orada bulunmasını isterdim; kendisine çok teşekkür ediyorum, görüşleri değerli, görüşlerini anlattı. Uzun yıllar belediye başkanlığı yaptım, uzun yıllar milletvekilliği yaptım. Belediye başkanı olduğum zaman hiçbir davama hiçbir avukat arkadaşımı göndermedim, kendim gittim. Burada teknik bir sunuş yapmanız gerekirken bir avukat arkadaşımız karşımızda, diğer bir avukat arkadaşımız cevap veriyor, bu gerçekten benim için son derece üzüntü verici bir olaydır. Belediyemizin konuları olduğu zaman Sayıştaya ben kendim gittim, hiçbir zaman oraya hukukçu arkadaşlarımı göndermedim. Kendine güvenen insanlar... Mutlaka hukukçu arkadaşlarımız adliyede tabii ki savunabilirler, hukuka bizim saygımız sonsuz ama hukukçu arkadaşımız değil de teknik bir arkadaşımızın burada oturması daha değerliydi; buna gerçekten üzüldüğümü ifade etmek istiyorum.

Şunu bilmenizi istiyorum değerli arkadaşlarım: Milletvekili kimdir? Milletvekili halkın avukatıdır. Hele hele ben ki hiçbir siyasi parti farkı gözetmem mümkün değil; bayrağına kim bağlıysa, toprağına kim bağlıysa, ulusal birlikten yana kim varsa, inançlara saygılı, laikliği savunan kim varsa ben onun yanındayım. Benim için AK PARTİ’li de Milliyetçi Hareket Partili kardeşim de bütün siyasi partiler,

kim olursa olsun, ulusal birlikten yanaysa başımın üzerinde yeri vardır. Hayatım boyunca hep doğruları savundum ve doğruları da savunmaya devam edeceğim ama Erzincan'ın, can Erzincan'ımızın İliç'inde -ben orada doğdum- yurttaşlarımızın bana sormuş olduğu sorular var, takdir edersiniz ki onları da mutlaka yöneltmezsem vicdani olarak rahatsız olurum. Saatin geç olduğunu biliyorum, Sayın Başkanımın hoşgörüsüne sığmıyorum, Sayın Bakanım, Yüksel Bakanım çok rica ediyorum, anlattınız, güzel konuştunuz, saat dokuzda çatlaklar başladı, onda toplantı yaptınız, saat 13.00'te jeoteknik bildiriyor ve 14.20'de bu evlatlar ne yazık ki toprak altında kalıyor. Bunu duyar duymaz keşke bir an önce orada kim var kim yoksa onları çekseydik de bu 9 canımız orada göçük altında kalmamış olsaydı.

Bir de sunuş yaparken şunu lütfen çıkarın: Ben her şeyi dinlerim ama devletimize laf söyletmem. “Devlet hakkını veriyoruz.” diyorsunuz. Ya, devlet hakkı olmaz kardeşim, devlet yönetir, “devlet hakkı” diye bir cümleyi kullanmanızı... Gerçekten o sunuşunuzdan onu lütfen çıkarın. Tabii ki devletimizin SSK'sini, devletimizin KDV'sini, devletimizin gelir vergisini kurallar neyse şirket gereğini yapar ama devlet hakkı, devlet hakkı, devlet hakkı... Bizim devletimiz zorbacı bir devlet değildir; bizim devletimiz şefkatli bir devlettir, bizim devletimiz bereketli bir devlettir, bizim devletimiz kucaklayıcı bir devlettir ve bizim devletimiz kıran döken devlet değil, bizim devletimiz herkesi kucaklayan devlettir. O nedenle, ben özellikle kamuoyunun da aydınlanması açısından birçok soruyu geçiyorum. Arkadaşlarım o soruları sordular çünkü bir can Erzincanlı olarak, bir İliçli olarak da Müzeyyen Bacı, şunu bilmenizi istiyorum: Ben sınıf öğretmeniyim. Benim bir görevim ne biliyor musunuz? Neyi bilip bilmediğimi çok iyi biliyorum. Sizler gerçekten mühendisler olarak, teknik olarak çok değerli sorular sordunuz, o sorulara ben çok fazla girmek istemiyorum ama şunu hemen ifade etmek istiyorum ki değerli hukukçularımız bazen bakıyorsunuz ki cevap veriyorlar, bazen bakıyorsunuz ki gerçekten o cevapları hemen başka arkadaşlara bırakıyorlar. O nedenle, bunlara bir kez daha üzüldüğümü ifade etmek istiyorum. İliç projesini yapanlar, bu yığın alanın olası bir heyelanda, olası bir kaymada -heyelan da değil de tabii ki bu liç kayması- nereye doğru akacağını hesaplamadılar mı ki bu kamyonun geçtiği noktada... Ve gerçekten, o kamyon şoförünün o şekilde, o görüntülerde bulunması benim yüreğimi paramparça etmiştir ve onların anne-babasını düşünün. Hepiniz ziyarete gidiyorsunuz, teşekkür ederim ama biz de gittiğimiz zaman ne diyorlar? Bize diyorlar ki: “Evladımızın cesedini getirin de kurbanını keselim.” Bu bizim için gerçekten vicdanen hiçbir şekilde telafi edilmeyecek olan bir olaydır.

Şimdi, burada yığın liç kayması var -Müzeyyen Hanım söyledi- bu heyelan değil, heyelan başka bir şey, yığın liç kayması başka bir şey. Ama görüyorum ki -bir kere daha altını çiziyorum- bu 9 can bazılarını hiç üzmemiş ama ben üzerim, ben Erzincanlıyım, ben kimi üzeceğimi de çok iyi biliyorum. Öyle bir dünya yok, öyle bir dünya yok! Orada 9 canımız var, neyin ne olduğunu biliyorum, ben nereden geldiğimi de biliyorum, nereye gittiğimi de çok iyi biliyorum, hiç merak etmeyin.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, görüyorum ki ben orada... Anlatıyorsunuz: “Haber geldi, kamyon çalışıyor.” E, kardeşim, haber geldiyse kamyon daha niye çalışıyor? Hocam, onu söyledi, ifade etti: “Haber geldi, kamyon hâlâ çalışıyor.” 09.00'da olay başladı, 14.20'de olay oldu ve ne yazık ki oradaki 9 canımız çok başka bir noktada oldu. Şunu unutmayın: Vicdan varsa bazıları yaşarken de ölür. Bir adam vicdanlıysa o adam yaşarken de ölür. Sonra, biz de Erzincanlıyız, öyle kolay kolay her şeyi de affetmeyiz, her şeyi de sinemize çekmeyiz.

Değerli arkadaşlarım, “Tecrübeli bulduğumuz çözümler olur.” diyorsunuz. Siz burada tecrübe mi kazanıyorsunuz? “Bazı tecrübeli bulduğumuz çözümler var.” diyorsunuz. “İdealleri ile gerçekleri yarıştırmıyorlar.” bu da önemli.

Değerli arkadaşlarım, bir önemli, bir güzel konu da var, bunu da söylemek istiyorum Komisyonun huzurunda. O olay esnasında Amerika’da bulunan Cengiz Bey’in Türkiye’ye dönmesini ben değerli buluyorum. Dönemeyebilirdi, başka dönmeyenler var ama o anda Amerika’da olup da Türkiye’ye gelmesini ben gerçekten değerli buluyorum.

Sevgili arkadaşlarım, keşke şu sorunun cevabını verseydiniz de biz de buradan çok rahat bir şekilde gitseydik: Karşımızdasınız, sağ olun, bolca rakam verdiniz, Allah’ım sizden yüz bin defa razı olsun, rakamlarla konuştunuz ama şuradaki heyete bu 9 kişi neden öldü, bu 9 canı biz neden kaybettik, keşke üç kelime de bir öz eleştiri yapsaydınız ben son derece mutlu olurum. Aynen Fenerbahçe taraftarı gibisiniz. Efendim, İsmail Kartal takımı 3 puanla şampiyon yapamadı, neredeyse şampiyon olacaktı. Bir Mourinho geldi, İsmail evladımızı attınız kenara. Siz de bizim 9 canımızın neden bu duruma geldiğini üç kelimeyle söyleseydiniz çok memnun olurum.

Tekrar, Sayın Başkanım, hoşgörünüze çok teşekkür ediyorum. Şunu bilmenizi istiyorum ki değerli arkadaşlarım, biz İliç Araştırma Komisyonu olarak birbirimizi dinlemek, birbirimizi anlamak için birbirimize saygının en yücesini gösteriyoruz. Ben de bu konularda Başkanlık Divanında üzerime düşen görevi yerine getirmeye çalışıyorum. Benim tarzımla siyasetin dilini, siyasetin şeklini ve siyasetin yapılış şeklini de değiştirmek için ben buradayım. Münakaşadan yana değil, her zaman müzakere kültüründen yana oldum ve bugün de bir kez daha Başkanlık Divanı olarak Başkanımızın hoşgörüsüne çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, Mustafa Bey’in Galatasaray reklamı yapmasına izin verdik ama diğer arkadaşların bundan sonra reklam yapmasına izin vermeyiz, bütün takımlara eşit mesafedeyiz. Bunu da söyleyelim.

Buyurun, Mustafa Bey’in söyledikleriyle ilgili mi yapalım?

Şöyle yapalım...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Benim de 3 tane...

BAŞKAN ATAY USLU – Son sözdü herhâlde, buradaki arkadaşlarımız sorularına cevap alamamışlar ama...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Benim 3 tane kısa sorum var, sorayım.

BAŞKAN ATAY USLU – Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kartaltepe Madencilik bu yığın liç sahasındaki kaymanın yaşandığı güne kadar toplam ne kadar oksitli cevher serimi yapmıştır bu sahaya, toplam ne kadar?

İkinci soru: Yığın liç sahasının...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, hemen söyleyeyim: 2019 yılından itibaren 1,9 milyon ton.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 1,9 milyon ton.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Doğrudur.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yığın liç sahasını da kapsayan bir sigorta yaptırdınız mı, bir sigorta poliçeniz var mı? Varsa bu sigorta poliçesi yığın liç sahasındaki bu kaymayı da kapsıyor mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ FİNANS MÜDÜRÜ MEHMET CAN YAZICIOĞLU – Efendim, sigortamız var, yığın liçi de kapsıyor ama bildiğiniz gibi en basit bir araç kazasında bile kim suçlu, kim değil yani uzun bir süreç alıyor yani bu da uzun bir süreç olacak.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Çok özür dilerim. Öyle bir anlaşılma oluyor ki sanki bütün masrafı karşılayacak gibi; muhtemelen çok cüzi, yüzde 5, yüzde 6'lık gibi bir kısmını karşılayacak masrafın.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sigorta şirketi, Türk sigorta şirketi mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Hayır, yurt dışında efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yabancı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Yabancı. Tahmini yüzde 5, yüzde 6'lık bir kısmını karşılayacak efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 3'üncü sorum: Kayan yığın liç kütlesinin içinde kaç ton altın olduğunu hesaplıyorsunuz? Aynı zamanda bu altın miktarının güncel piyasa değeri nedir? Kalan yani kaymamış olan yığın liç sahasındaki kısımda kaç ton altın olduğunu hesaplıyorsunuz? Onun güncel piyasa değeri nedir?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, onu da söyleyeyim: Yaklaşık 1,35 ton.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hangisinde?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Kayan küttelede.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 1,35 ton. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı 8 ton olduğunu ifade ettiler.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Onu bilmiyoruz efendim, bizim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu veri de farklı.

Kaymayan kısımda ne kadar olduğunu hesaplıyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Toplam efendim, yığın liç toplamında.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 1,35 ton diyorsunuz, Enerji Bakanlığı 8 ton diyor.

Siz 60,1 milyon ton oksitli cevher serildi diyorsunuz, Enerji Bakanlığı 68 milyon ton diyor. Yani aradaki bu 8 milyon tonluk fark, eğer Enerji Bakanlığının bize ulaştırdığı resmî belgedeki gibiyse sizin 8 milyon ton kayıt dışı bir altın üretiminiz söz konusu olur. O nedenle, şu toplantı bitmeden önce Enerji Bakanlığıyla aranızdaki bu çelişkiyi gidermenizle fayda var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, orada ıslak tonajdan kaynaklanan bir mesele olabilir, Seda Hanım onu bir açıklaştı.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Sayın Vekilim, biz Enerji Bakanlığına yıllık faaliyet raporlarında ıslak tonaj veriyoruz ama normalde bizim hesaplarımızda hep kuru tonaj, yüzde 3'lük bir nem farkı var. Biz bunları da size, yazılı olarak sunduğumuz raporları ve kendi raporlarımızı sunabiliriz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – ÇED raporlarında ıslak tonaj üzerinden mi...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Kuru tonaj, ÇED raporlarında kuru tonaj.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani Enerji Bakanlığı bu veriyi verirken...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Kantar üstünden olduğu için ıslak tonaj veriyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu sizin varsayımınız mı, düşünceniz mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Yok, kantar üstünden olduğu için...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Görüştünüz mü Enerji Bakanlığı yetkilisiyle, bu konuda hemfikir misiniz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Tabii, biz ıslak tonaj olarak veriyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siz zaten ıslak tonaj olarak veriyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Aynen öyle.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Kantar üzerinden veriyoruz efendim, o yüzden bütün belgeleri mevcut, direkt kantardan geçiyor muhasebeye.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ARAZİ VE MADEN HAKLARI MÜDÜRÜ SIDIKA SEDA ÇAĞATAY – Hepsinin belgeleri de mevcut, biz size onları da sunabiliriz Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu konuda hemfikir misiniz Enerji Bakanlığı olarak?

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, arkadaşlar sorulara cevap istiyor, sorularınızı sordunuz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, hayır; Enerji Bakanlığı da söylesin.

BAŞKAN ATAY USLU – Burada Enerji Bakanlığından yetkili bir arkadaş yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Var.

BAŞKAN ATAY USLU – Var ama yetkili bir arkadaş değil arkadaşlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yetkili, niye değil?

BAŞKAN ATAY USLU – Bakanlığa soralım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yetkili.

Ya, Sayın Başkan, niye kaçınıyorsunuz? Kaçınmaya gerek yok. Yetkilileri burada, kendileri ifade etsinler. Bir sorun ortadan kalkacaksa kalsın, ortaya çıkacaksa ortaya çıksın, çözülsün.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın Vekilim, bakın, buradaki arkadaşlar ne genel müdür ne de üst düzeyde...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Genel Müdür olmasına gerek yok, onların yetkilendirdiği arkadaşlar. Bu, zaten araştırma komisyonlarının usulünde böyledir.

BAŞKAN ATAY USLU – Biz Bakanlık adına bugün açıklamaya yetkili bir arkadaş çağırmamışız, arkadaşlara da sordum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, kim söylüyor bunu, siz mi söylüyorsunuz? Neye dayanarak söylüyorsunuz? Yani biz burada maç yapıyoruz da bürokratlar bizi mi izliyor? Ya, böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN ATAY USLU – Sizin istediğiniz rakamları alıp verelim Deniz Bey.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bakanlığın görevlendirdiği arkadaşlar var.

BAŞKAN ATAY USLU – Arkadaşlar şurada cevaplarını bekliyorlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, Değerli Başkanım, bakın...

BAŞKAN ATAY USLU – Şimdi, bakın, sorunuzu tekrar sorun, diyelim ki Enerji Bakanlığına “Siz demişsiniz ki ‘Şu kadar ton.’ firma diyor ki ‘Bu kadar ton.’ hanginizinki doğru? Bize bir yazılı bir açıklama gönderin.” diye isteyelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O “Hayır, 68 milyon ton.” diyor. Yani niye...

BAŞKAN ATAY USLU – Soralım, bunu sormayalım demiyoruz ki biz, soralım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kaldı ki Komisyon Başkanı olan sizsiniz yani.

BAŞKAN ATAY USLU – Yani burada bunu cevaplayacak bir arkadaşımız yok ki. Bunu bilen bir arkadaşımız yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Lütfen yani. Yanınızda hanımefendiye soruyorsunuz, hanımefendi size bir şey söylüyor, ona göre burayı yönetiyorsunuz. Hiç olmadı, hiç olmadı yani.

BAŞKAN ATAY USLU – E, tabii soracağız yani.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hem milletvekilisiniz, hem Komisyon Başkanısınız, böyle şey olur mu?

BAŞKAN ATAY USLU – Lütfen canım yani, lütfen.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) – Komisyon uzmanımız; Sayın Vekilim, Komisyon uzmanımız bu arkadaşımız yani.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Değerli arkadaşlar, araştırma komisyonlarını takip etmek ve yeri geldiğinde bakanlıklarla ilgili söz almakla ilgili olarak arkadaşlar burada. Komisyona gelip... Araştırma komisyonlarının usulü bu zaten.

BAŞKAN ATAY USLU – Deniz Bey, sorunuza cevap isteyeceğiz, bu sorunun cevabını isteyeceğiz. İlgili bakanlıktan arkadaşlar kayıt alsın, buradaki firmanın söylediği rakamla bakanlığın rakamı arasında ne fark var, bunu soracağız, bunu öğreneceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Cevap verilebilmesi için genel müdürlerin mi buraya gelmesi lazım?

BAŞKAN ATAY USLU – Burada bakın, sizin kendi arkadaşlarınız da sorular sordular, daha onların cevaplarını almadık. Bakın, onların cevaplarını alırken siz onların haklarını gasbederek “3 tane soru soracağız.” dediniz ve araya girdiniz. Burada arkadaşlarımızın soruları var, onların cevaplarını alalım

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Klişe söyleminizi bırakın, klişe söyleminizi bırakın.

BAŞKAN ATAY USLU – Kendileri biraz önce ifade ettiler. Sayın Vekilim, bakın, kendileri de ifade ettiler, “Biz sorularımıza cevap almak istiyoruz.” dediler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben bir gerçeği ortaya çıkarabilecekken şu anda buna engel oluyorsunuz yani bunun adı budur.

BAŞKAN ATAY USLU – Neye engel oluyorsunuz? Bunun bugün ortaya çıkmasıyla ilgili ne eksiklik var? Lütfen canım yani...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Enerji Bakanlığı yetkilisinin verdiği veriyle ilgili burada bilgilendirme...

BAŞKAN ATAY USLU – Siz burada başka bir şeye çanak tutuyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Neyin çanağı ya?

BAŞKAN ATAY USLU – Birazdan söyleyeceğim neye çanak tuttuğunuzu. Lütfen, bu saatte tartışmayalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Niye siz Enerji Bakanlığının şu anda yanıt vermesini engelleyerek töhmet altında bırakıyorsunuz, şirketin söylediği verinin doğruluğu üzerinden hareket ediyorsunuz?

BAŞKAN ATAY USLU – Buradaki arkadaş Enerji Bakanlığının bir müfettişi. Bu rakamları söylemek kabiliyetinde, yeteneğinde ve bu konudaki yetkisinde olan bir arkadaş değil. Olsaydı genel müdür çağırırdık, sorardık. İstiyorsanız telefonla mı soralım yani şimdi? Lütfen canım, soralım, rakamı soralım. Yarın soralım, bunun şeyi yok yani.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, zaten vermiş, Enerji Bakanlığının sunumu var yani hepimizin şahit olduğu bir durum.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın firma yetkilileri, sizden Deniz Beyin sorduğu -yani ben teknik olarak o konuyu kaçırdım, bilmiyorum da- dediği rakamla, Enerji Bakanlığının rakamını biz size göndereyim, isteyelim. Bununla ilgili fark nedir? Biz Enerji Bakanlığına da soralım bu konuyu. Aradaki fark nedir hızlı bir şekilde öğrenelim. Nedir, buradaki liçin miktarı mı tonajı mı... Neyse bu konu, o konuyu soralım ve kendisine de bunun bizatihi cevabını iletelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, bu konu o kadar önemli bir konu ki kayma olmuş, çatlama olmuş, en önemli konulardan biri.

BAŞKAN ATAY USLU – Bizatihi ben de takip edeceğim bu soruyu. Neyse bu soruyla ilgili sorunuzun cevabını size göndereceğiz.

Şimdi, burada özellikle Müzeyyen Hanım, Gamze Hanım, Cumhur Bey ve diğer arkadaşların sorularına cevap verilmediğini arkadaşlarımız söyledi bekleyen olarak. Bence o sorulara hızlıca bir cevap bekliyoruz.

Buyurun.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, teknik konuların neredeyse tamamına değindik. Biraz çalışanlarla ilgili Devrim Hanım birkaç soruya cevap versin. Çalışanlarımızın durumuyla ilgili, yapılan işlemlerle ilgili ona söz vereceğim.

Buyurun lütfen Devrim Hanım.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Şimdi ben Gamze Milletvekilimin sorularına cevap vermek istiyorum. Biz geçen sene yaz aylarında 5’incisini tamamladığımız yine üç yıllık bir dönemde toplu iş sözleşmemizi imzaladık yine üç yıllık bir dönem için. Şu anda toplu iş sözleşmesi yaklaşık çalışanlarımızın yüzde 60’ını kapsıyor. Bu yüzde 60 sendikalı çalışanlarımızın yüzde 54’ü MADEN-İŞ sendikamıza bizzat üye, yüzde 46’sı da dayanışma aidatı ödeyerek sözleşmenin her türlü kapsamından faydalananlar. Bahsetmiş olduğunuz huzursuzluk, hani sendikadan ayrılmalar 27 Ocak tarihinde çalışanlarımızın kendi sendikasıyla yaşadığı yani MADEN-İŞ sendikasıyla yaşadığı bazı sorunlardan kaynaklandı ve istifalar başladı. Bu, 27 Ocakta oldu, 29 Ocakta -çalışanlarımızın kendi beyanatları- Ajans Erzincan’a “Altın madeni çalışanları ANAGOLD firmasıyla hiçbir sorunlarının bulunmadığını ve kendilerinin de layıkıyla görevlerini yerine getirdiğini ifade etmişlerdir.” diye kendileri beyanat vermişlerdir. Aynı gün yaşanan bu içerideki karmaşanın bizler nezdinde nasıl yönetildiğine dair, nasıl yönetilmesi

gerektiğine dair çalışanlarımıza bir mektup gönderdik. İlk paragrafını okumak istiyorum: “Değerli çalışanlarımız, sendika örgütlenmesi altında bulunup bulunmamak demokratik hak ve özgürlükler kapsamında değerlendirilen bir husus olduğundan her çalışanımızın bu konuda kendi kararını vermesi ve bu kararın gerektirdiği şekilde hareket etmesi oldukça doğaldır. Şirketimiz her zaman çalışanların sendikal örgütlenme içerisinde olmasını desteklemekle birlikte, işveren olarak bu konuda bir taraf olmadığımızı belirtmek isteriz.” Yine, bundan bir süre sonra, kazadan bir gün önce, 12 Şubat tarihinde yine çalışanlara gönderdiğimiz mektupta “Ayrıca, işçilerimiz üyesi olmak istedikleri herhangi bir sendikaya üye olmakta özgürdür.” diye yazılı olarak da çalışanlarımızla durumumuzu paylaştık. Bu dönem içerisinde bugüne kadar süreç nasıl ilerledi? Çalışanlar farklı sendikalara üye olmak konusunda bir irade gösterdiler ancak şu anda baktığımızda çalışanlar tekrar bizim hiçbir dahiliyetimiz olmadan MADEN-İŞ sendikasına tekrar dönmeye başladılar ve tekrar çoğunluğu elde etmiş oldular.

Sırasıyla gideceğim sayın vekilim sorularınıza. Ücret farklılığı var mı? Elbette var, yapılan işe göre, yapılan işin niteliğine göre, tecrübeye göre, unvana göre bir ücret yapımız var; zaten toplu iş sözleşmemizde bunu çok net bir şekilde ortaya koymuş durumdayız. Biz elbette size yazılı olarak da bildireceğiz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Şöyle, ücret farklılığı olduğu kesin yani her niteliği bir tutmak mümkün değil. Benim sorduğum, kök ücretler nedir? Verdiğiniz maaşlarda primdir, ikramiyedir, hangileri var?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Tabii, şimdi, şurada bir yanlış anlamaya sebep oluyoruz istemeden, biz toplam gelir paketini düşünüyoruz. Burada, tabloda size şeffaflıkla “Net ücretlerimiz nedir, yan haklar dâhil olduğunda aylık net ücret nedir ve çalışanlarımızın yüzde kaç bu ücret grubundadır?” diye sayılarıyla paylaştık Sayın Vekilim, daha detaya ihtiyaç olursa bunları da paylaşıyoruz. Şunu da vurgulamak istiyorum: Bakın, çalışanlarımızın yaklaşık yüzde 83’ü en az 36.712 lirayla 69 bin arasında ama “Kök ücret konuşalım.” dersanız, 20 bin lirayla 44 bin arasında değişen ücretlerde bir ücret yapımız var. Gece priminde biz ücretleri yüzde 20 fazla öderiz; İş Kanunu’nda fazla mesai 1,50’yle çarpılır, biz 1,75’le çarpıyoruz; verdiğimiz ek yardımlar var, bütün çalışanlarımıza -temmuz ayında da planımız oydu, sözleşmemiz kapsamında da madencilik sektöründe de bir ilktir- aileleriyle birlikte sağlık sigortası uygulamasını da biz başlattık, bunun üzerine disiplin altını -ve bunlar gerçekten azımsanmayacak oranda- ve sağladığımız ek yıllık izinler de bunların arasına dâhil değil. Şunu gururla söyleyebilirim ki maden sahalarını ziyaret ediyorsunuz, lütfen, ücretlerini sorun, toplu iş sözleşmelerine bakın, bunun üzerinde bir sözleşme kesinlikle yok, maden sektörü için veya benzer sektörler için bunu rahatlıkla paylaşıyorum; çok üzerinde çalıştığımız bir konu oldu.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – TÜMAD’la karşılaştırdınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Efendim?

RİDVAN UZ (Çanakkale) – TÜMAD’la karşılaştırdınız mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Evet, TÜMAD’ın zaten çok ilerisindeyiz her anlamda, her kademedeki ücretlerimizle.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Asgari ücretten dip ne kadar ödüyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Efendim, şöyle söyleyeyim: Şoför, çaycı, temizlikçi skalasında “net ücret” dersiniz, çıplak ücret 19.182 ama hiçbir şeyden bağımsız yaptığımız yardımları -bayram yardımı yani herhangi bir koşula bağlı olmadan- bunları eklediğimizde en düşük ücret 34.900. TUMAD’la karşılaştırabilirsiniz, onların da ücretlerini biliyorum.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Onlarda 26 binden başlıyor.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Onları karşılaştırabiliriz Sayın Vekilim.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Orada izledik de onların da sunumunu.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Bunun üzerine yan haklar gelecek Sayın Vekilim, hiçbir şey olmadan konuşuyoruz şu anda.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Şeffaflıkla onları ben de çok isterim. Bizim de gözden kaçırdığımız bir şey olursa...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ne kadar mesaili çalışıyorsunuz?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Vardiya mı efendim? 3 vardiyamız var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – 3 vardiya çalışıyoruz. Gece vardiyasına denk gelenlere de fazla mesai ücretinin dışında ekstra bir 20 katsayı da ödüyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Fazla mesai de ödüyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Tabii.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Eğer vardiyası gece vardiyasıysa fazla mesai sayılmıyor o ama ben akşam mesaisindeyim 16.00-24.00, gece vardiyasına kaldım, hem fazla mesaimi alıyorum hem de ücretim 1,20 katsayıyla çarpılıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hiç durmuyor değil mi, sürekli devam ediyor?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Durmuyor efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sürekli kamyonlar gidiyor-geliyor, gidiyor-geliyor, gidiyor-geliyor yani sürekli böyle bir süreç.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – 24 saat esasına göre, doğru.

Şimdi...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Çok özür dilerim.

2022’nin sonu itibarıyla... Biz burada konuşurken “mavi yaka” “beyaz yaka” dedik, bu kesinlikle bizim şirketimizde yasak olan bir şeydir; ne mavi yaka vardır ne beyaz yaka; tek bir tip, hepimiz tek bir tipiz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Ona da açıklık getirelim. Evet, konuşuldu -teşekkürler Cengiz Bey- biz aslında mavi yaka-beyaz yaka ayrımının literatürde bir karşılığı olmasına rağmen organizasyon kültürü içerisinde biraz ayırtırmaya sebep olan bir sınıflandırma olduğunu gördük; bunu, bütün çalışanlarımızla iletişimini kurduk, geçen sene 1 Mayıs’ta, İşçi Bayramı’nda bu ayrımları ve bu ayrımlar kapsamında çalışanların uğradıkları farklı uygulamaları da tamamen ortadan kaldırdık. Dolayısıyla literatürde yeri olan bir şey ama biz bunları kullanmaktan oldukça imtina ediyoruz ve artık kullanmıyoruz.

Bunun dışında, çalışanlarla ilgili sorularda...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani bunun ne faydası ne zararı gibi bir değerlendirme yaparak, böyle tek, beyaz yaka, mavi yaka...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ ÜLKE MÜDÜRÜ CENGİZ YALÇIN DEMİRCİ – Çok özür dileyerek bir...

Ayrım yapıldığını hissettiğimiz için, ayrım yapılması kaygısıyla yola çıkarak, bir ayrım olabileceğini düşünerek rahatsız olduğumuz için böyle bir şey yaptık.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ek prim ödemelerinin devamlılık şartına bağlı olması.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Evet, şimdi onu paylaşayım Sayın Vekilim.

Şimdi, toplu iş sözleşmesinde çalışanlarımız üç ayda 1, on beş gün standart; beş gün çevre, beş gün iş sağlığı ve güvenliği, beş gün de altın üretiminden dolayı prim alırlar yani on beş gün cepte, geri kalan bu hedeflerin tutturulmasıyla ilgili. Şimdi baktığımızda...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Altın üretim hedefleri mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Evet yani planlanmış üretim hedeflerine ulaşıldığında; bunun ötesi değil, planlanmış hedeflere ulaşıldığında... Bunlar da genelde zaten bir plan dâhilinde... Biz ihtiyaç duyarsak- Cengiz Bey de o konuda bilgi verebilir- planlar da revize edilir, bugüne kadar da o üretimi... 2022 yılındaki durma veya bugünkü koşullar dışında hiç vermediğimiz de olmadı.

Şimdi, iş sağlığı ve güvenliği aslında... Sayın Vekilim şöyle bir kültürün oluşturulması çok önemli... Endişenizi duyduğum “Acaba böyle bir primi kaybetmemek için hani bu kazalar saklanır mı?” Bu kazaların saklanması asıl bizim hoş gördüğümüz bir şey değil. Dolayısıyla biz genel...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ödül aldınız siz ama.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Ben ona katılmıyorum; o günün koşullarında ödülleri ne olmuş, onu da araştırıp verelim size, eminim hakkıyla almışsınız. Bu konuda bugün kendimizi savunmak her ne kadar çok zor olsa da biz bu konuda iyi pratikleri ortaya koymuş bir şirkettiz. Bu primlerde de iş sağlığı güvenliğinde de aslında bunu bildirmemek bizim için kabul edilmez bir davranıştır. Dolayısıyla bütün şirketimiz olarak, bir İSG veya bir çevre felaketi yaşadığımızda, sadece işçilerimiz değil, hepimiz kendi ikramiyelerimizde bu kesintiye uğrarız. O, bizim şirket kültürümüzde bir anlayıştır. Geçen sene Cengiz Beylerin başlattığı bir çalışma vardı -rakamları Aysenur Hanım sunmuştu- “Sahada Liderlik” diye; bir işçi de gelir beni uyarır “Devrim Hanım gömleğinizin kollarınızı kıvrımissınız, lütfen indirin.” diye, o konuda eşit diyaloglar başlattığımız bir seneydi. Bunu yapmamızın tek sebebi de böyle bir ihmale sebep olacak ortamı yaratmadan insanların özgürce, statü olmadan, bir hiyerarşi olmadan herkesle

diyalog kurabildiği bir ortamı yaratmaktı. Geçen sene de bu konuda çok güzel pratikler yaptık ama evet, bugünkü içinde bulunduğumuz durumda, bunu uzun yıllardır geliştirebiliyor olsaydık daha farklı bir durumda olabilirdik. Onu da bir şey söyleyemeyeceğim şu an.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bunu yaparken erken uyarı sisteminin de aktif olduğunu gösteren bir otomasyon sistemini de farklı birimlere bağlasaydınız.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Deniz Bey, ben o zaman müsaadenizle birkaç şey söyleyeyim: Şimdi, elbette biz bir muhakeme yapıyoruz yani yapmamamız mümkün değil. Dolayısıyla biz şu anda belki de bu zor süreci yönetmeye çalışırken, sağlam kalmaya çalışırken herhâlde şöyle görünüyoruz: Aklamaya çalışıyoruz, vicdanen çok rahatız, hiçbir sıkıntı yok, aslında şirket... Böyle bir şey söz konusu değil. Biz şu anda kendilerimiz, bizim ailelerimiz, o aileler, bizim çalışanlarımız ve onların ailelerinin yaşadığı travmaları şu anda park etmiş durumdayız. Biz şu anda...

RIDVAN UZ (Çanakale) – Onları ziyaret ettiniz mi?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Evet, ettik.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Tabii ki efendim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Sayın Vekilim, 2’si benim arkadaşım; 2’si benim arkadaşım, biri çıkmadı. Dolayısıyla bugün çıkmasını umduğumuz kişi de... Bana göre benim ailemden bir parça olduğu için, ben de “İnşallah odur.” diye dua ediyorum. Bu süreçler kolay değil. Biz burada bir şeyin en iyisini yapmaya çalışırken sadece sağlam kalmaya çalışıyoruz. Ama tabii ki biz kendi içimizde... “Neyi daha farklı yapabiliriz?” Bu soru bizim ilk günden beri sorduğumuz soru. Ama şu anda cevabını net olarak verebildiğimiz süreçler değil. Bakın, bu kadar akıl bir araya geldik, hâlâ bazı şeylerde iletişim kazaları yaşıyoruz, anlatmakta zorlanıyoruz. Elbette biz bunun deşifresini yapacağız, biz karakutuyu açacağız. Neyi daha farklı yapabiliriz? Benim kendimin de gözlemleri var şu daha farklı olabilirdi diye ama madenciliğin doğasında var zaten bu. Bittikten sonra bir daha yaşanmaması için ne olacak diye hepsini elbette akıl birliğiyle, el birliğiyle ortaya koyacağız. Belki sizler de kendi gücünüzde gerekli yasal değişiklikleri yapacaksınız, denetim... Bizlerin de kendi iç denetim mekanizmalarımızda neleri değiştireceğimize dair, evet, fikirlerimiz var ama şu anda bütün önceliğimiz toprağı kaldırmak. İnsanlara bayramdan önce aile üyelerini teslim etmek gibi bir misyon edindik, bunu sağlamaya çalışıyoruz; şu anda gündemimizde başka bir şey yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama şöyle bir problem var: Şimdi, 10 tane anormalliği üst üste size söylüyoruz, “Hayır, hepsi normal.” diyorsunuz, sonra da “Biz felaket olduktan sonra bu durumu öngöremedik.” diyorsunuz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani şimdi anlatabiliyor muyum? Anormallikleri şu anda bile siz normal olarak, normalleştirmeye çalışarak tarif ettiğiniz sürece bundan sonra yaşanabilecek birçok felaketi de öngörmeniz mümkün değil.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Sayın Vekilim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kendinizi belirli bir standardın, tarif edebildiğiniz standardın içine alıyor olmanız bazı tedbirlerin alınmadığı anlamına gelmiyor. En basit teknik temel konularda bile burada hem kurumlarla çelişkili açıklamalar var, aynı zamanda da yine yığın liç sahasının geometrik yapısından tutun, nihai ÇED raporu onayına, uygulama projelerinin onayına, birbiriyle uyumsuzluğuna kadar şu anda cevap veremediğiniz o kadar net konular var ki.

Bakın, burada, bu Çevre Bakanlığının ilgili sahaya ilgili İDK toplantılarına katılmış bir yönetim kurulu üyeniz var. ÇED raporları süreçlerindeki ÇED raporlarını hazırlayan şirketin yine yetkilisi olan aynı kişi var ve bu ÇED raporları -2021 yılı ÇED Raporu- alındıktan sonra da yönetim kuruluna girmiş biri var, ağzını açık bir tek cümle söyleyip de bu durumu aydınlatmadı, aydınlatmaya gayret etmedi. Bir gariplik var ortada, anlatabiliyor muyum, bir acayiplik var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Şöyle, ben sizi anlıyorum, yalnız şöyle bir şey var...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Soruyorum Kartaltepe Madencilik Yönetim Kurulu Başkanı kim diye, burada mı diyorum...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, orada yanlış bir anlaşılma var.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Sayın Vekilim, şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kusura bakmayın yani biz de aldığımız yanıtlara göre değerlendiriyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Biz datalarla konuşuyoruz zaten bizi ezebilecek herhangi bir datayı da farklı göstermek gibi bir gayemiz, gayretimiz zaten olamaz. Dediğim gibi, en son biz de vicdanen bu sorumlulukla yüzleşeceğiz, bana göre de en ağır yüzleşme o olacak. Dolayısıyla burada biz, bir daha böyle bir şey yaşanmasın diye siz istemeseniz de biz zaten o doğru bilgileri verme arzusu ve isteği içerisindeyiz. Şu anda bazı sorduğunuz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama anlamaya çalışıyoruz.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Ben anlıyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bir tane basit bir soru yani...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Müsaade edin, bakın...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bakın, yığın liç sahasına oksitli cevher serimini hangi resmî kurum, bakanlık denetlemiştir, denetledi mi, denetlemedi mi sorusunun -şimdi de tekrar etmiş olayım- yanıtını alamıyoruz sizden.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Şimdi, Sayın Vekilim, ben müsaadenizle cevap vereyim. Keşke şöyle bir yöntem benimsemiş olsaydık...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Açıkça, net bir şekilde...

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – ...biz bugün bir tık daha güçlü karşınızda olabilirdik, bu soruları önden alabilseydik... Burada, evet, bazı soruların cevabını bilmiyoruz veya sizin verdiğiniz bir bilgiyi “Ya, bir dakika, orada

bir hata olabilir mi?” diye dönüp kontrol etmek zorundayız, burada ezbere konuşamayız. Biz, burada 630 kişiyi temsil ediyoruz, madenciliğin geleceğini temsil ediyoruz. Dolayısıyla burada bazı şeylerde biz bir durup “Bunun yazılı olarak cevabını verebiliriz.” diyorsak bu, bunu daha iyi yapabilmek gayesiyle verdiğimiz bir cevap, bunun ötesinde bir şey yok ve biz bütün cevapları vereceğiz, sizin sormadıklarınızı da vereceğiz.

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, yazılı olarak da verebilirsiniz, zaten biz yazılı olarak da isteyeceğiz.

Müzeyyen Hanım’ın soruları konusunda, cevapları yazılı mı istiyorsunuz?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yazılı olsun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yığın liç sahasına oksitli cevher serimini denetleyen bir bakanlık var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Bakalım efendim, geri dönelim.

BAŞKAN ATAY USLU – Gamze Hanım, sorunuz var mı?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Son bir şey soracağım: Dünyada böyle bir kaza örneği var mı?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Bildiğimiz kadarıyla yok.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – O anlamda, dünya genelinde büyük bir başarı(!) Yani “Madenciliğin doğasında var.” dediniz ama böyle bir örnek yok, demek ki burada bir ihmal var ve benzeri yok.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – “Başarı” olarak nitelendirmedim, hangi açıdan baktığınıza bağlı. Bir daha bu tip kazaların olmasını önlemek için fırsata dörnerse, evet, bir başarıdır ama 9 kişi ölmüştür, hiç kimse başarıdan bahsedemez; o yüzden, nereden baktığınıza bağlı.

BAŞKAN ATAY USLU – Evet, sizin son olarak söyleyeceğiniz şeyler var mı?

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Hanımefendi, çok teşekkür ederiz, çok güzel bir konuşma yaptınız.

Bir şey sormak istiyorum: Sendika değişikliğinden dolayı ayrılan hiçbir arkadaşımız oldu mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – İşten ayrılan mı? Hayır, olmadı.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Yani, sendika değişikliğinden dolayı işten ayrılan arkadaşımız oldu mu?

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Bizim ayırdığımız mı?

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Evet.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ İNSAN VE GELİŞİM DİREKTÖRÜ DEVRİM AKSU – Hayır, asla.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Teşekkür ederim.

ANAGOLD MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ HUKUK DİREKTÖRÜ CEM AKTOLGALI – Efendim, onu Devrim Hanım söyledi ama o konuda duyurularımız da var, bu konuda “İsteyen çalışan istediği sendikaya serbesttir.” diye yazılı bildirilerimiz de var.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN ATAY USLU – Sayın firma yetkililerinden burada arkadaşlar bazı soruları özellikle üzerine basarak tekrar yazılı olarak cevaplanmasını istiyor, biz de onları takip edeceğiz, yazılı olarak cevapları alacağız.

Tabii, ben hem milletvekili arkadaşlarımıza, Komisyon üyesi arkadaşlarımıza, sizlere yaptığınız sunum, değerlendirmeler, katkılar için teşekkür ediyorum.

Tabii, buradaki Komisyonun esas hedefi -herkes ifade etti- bu tür kazaların olmasına engel olacak güvenlik katsayısı yüksek yeni bir sistem kurgulamak. Tabii ki maksimum iş yeri güvenliği, maksimum işçi sağlığı, güvenilir ve sürülebilir bir altın madenciliği nasıl olacak? Bu konuda biz de farklı tarafları dinliyoruz, bugün de tabii sizi dinledik.

Hedefimiz, yasama ve yürütme organına -biz bir komisyonuz yani yasamanın bize verdiği yetki çerçevesinde çalışıyoruz- hazırlayacağımız raporla bundan sonraki çalışmalara destek olmak istiyoruz, canlarımız gitmesin istiyoruz.

Ben hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan tekrar rahmet diliyorum.

Toplantımız sona ermiştir, toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.03

